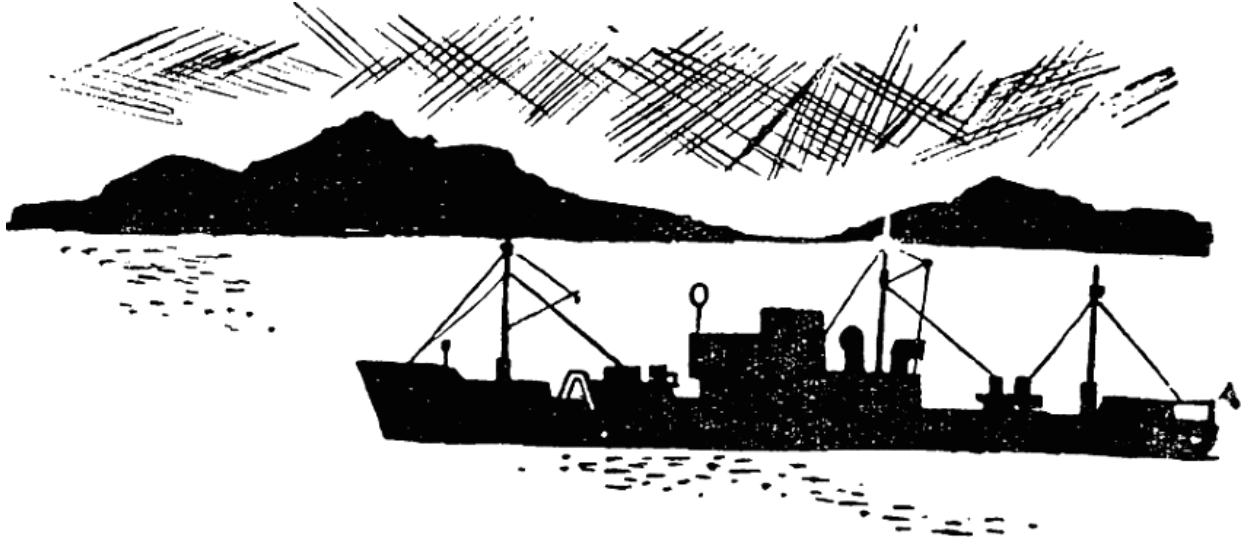

ПЕТЪР БОБЕВ
ЗАЛИВЪТ НА АКУЛИТЕ

chitanka.info

I

Младият биолог Богдан Коев се хвана за водолазната стълбичка и се подаде над водата. На борда го чакаше нетърпеливо приятелят му, хидрологът Владимир Русев.

— За днес толкова! — каза Богдан, като махна от устата си мундщука на акваланга. После остави на палубата мрежата с набраните по дъното морски звезди.

Обзе го познатото чувство на здравето тяло, което отново добива своята тежест — особеното, сладко чувство при всяко излизане от дълбините, като упойка, като замайване от дълъг сън. След чудесата на подводния свят тук пак го посрещаше слънцето, обгръщаше премръзналото му тяло в топла ласка. Вятърът изръсваше капките от косата му. Гърдите вдишваха свободно, без задръжката на сложния дихателен апарат, чистия ухаещ въздух, изчистваха се от тежкия дъх на метал, на гума и машинно масло, наслоен в тях от гумените шлангове и металните бутилки.

В този миг долетя викът на вахтения матрос:

— Акула-чук!

Богдан се извърна рязко.

— Къде?

И докато морякът му сочеше с пръст острата перка, която разсичаше запенените гребени на вълните, той смени лентата на фотоапарата.

— Пак ли? — запита изненадан Владо Русев.

— Само една снимчица. Изпуска ли се такъв случай?

Богдан надяна повторно маската, захапа мундщука и се потопи.

Наведен през борда, с прикачен на гръб акваланг и с гумените плавници на краката, нащрек, младият хидролог се взираше в неспокойната синева, където избледняваше фигурата на другаря му.

Ето и акулата!

Русев грабна с разтреперана ръка изправения до него харпун, готов да го запрати в дълбините.

Хищницата свърна от спиралата, по която се въртеше край кораба, и се стрелна към подводния плувец. Но внезапно се разколеба, после заби надолу. Водолазът я последва начаса с нагласен пред очите фотоапарат.

Усетил дръпването на сигналното въже, Русев го размота бързо.

Постепенно загорялото тяло на приятеля му се превърна в тъмно петно, позеленя от дебелия воден слой, помътня, докато накрай изчезна съвсем, сякаш се стопи в лазура. Само въздушните мехури продължаваха да извират отдолу ритмично в безредни седефени гроздове, издавайки, че там долу, в синята бездна, всичко е спокойно.

С леки подръпвания въжето предаваше заповедта на невидимия плувец: „Още! Отпускай!“

Внезапно Русев се обърна. До него стоеше капитан Стрезов, нисък, набит здравеняк, и го разглеждаше недоволно с присвитите си очи.

— Защо го пусна пак? — запита той с укор.

Русев замълча виновно. Бяха нарушили правилника.

— Смени ли поне акваланга? — добави капитанът.

Хидрологът опита да отклони въпроса.

— Неговият апарат има запас за още половин час.

Капитан Стрезов запали цигара и с недоволно движение хвърли клечката през борда.

Вълните връхлитаха равномерно върху корабния нос, после, разрязани като с нож, продължаваха да се носят към малкия залив, развели белите си гривни. Брегът се зеленееше в далечината, обрасъл с

буен мангров гъсталак, зад който се надигаше като друго море, накъдрено море от зеленина, джунглата — тайнствена и примамлива със своите сенки. А още по-далеч, в омарата на тропическите изпарения, се мержелееше невисока планина, странна, неестествено червена, нарязана от вековете с дълбоки, усойни урви. Отгоре, над всичко, виснеше бялото тропическо небе. Спряло се отвесно над главите им, слънцето сипеше огън. Над нажежения кораб трептеше плътна, замайваща погледа мараня.

Стрезов измърмори:

— Да сме на ясно! Това е за последен път! Щом се върне Коев, тръгваме. И вече няма да пусна на борда такива като вас... Такива земноводни...

— Защо, капитане? — усмихна се закачливо хидрологът.

— До гуша ми дойде от вашите жабешки занимания. Толкова години съм капитан, толкова години скитам по моретата, но туй вашето... Ние, изпечени моряци, щом зърнем перка на акула, пръст не топваме във водата. А вие? Снимки ще й правите, на филм ще я давате, киноартистки дирите по дъното...

Изведнъж Русев усети нещо нередно. Въжето олекна. Той подръпна края му, което на техния ням език означаваше: „Как се чувствуваш?“ И изтръпна. После лудо задърпа въжето. Пет, десет, двадесет, петдесет метра и... над водата изскочи празният му край.

Русев се взря в него разтреперан.

Отрязано! Защо го е отрязал? Или пък акулата?

Без да мисли повече, той захапа мундщука на акваланга и грабна харпуна.

Капитан Стрезов се спусна решително насреща му.

— Няма и ти! Забранявам!

Но с рязко дръпване хидрологът се прехвърли през борда. В нормални условия той щеше да изпълни тази заповед, та тя беше заповед на капитана, но сега — не. Сега беше друго, отнасяше се за един човешки живот, за живота на приятеля.

В следния миг водата го обгърна. Въздушните мехури, увлечени с тялото му, закипяха като шампанско. Маската му се замъгли, но той пусна в нея малко вода и продължи да се гмурка надолу с бързи тласъци на гумените перки, насочил напред назъбеното острие на оръжието си.

Стрелката на дълбокомера пълзеше бързо надясно. Светът помръкваше. Отвред настъпваше хладен синьо-зеленикав полумрак, сред който прелитаха рояци риби като черни листа, обрулени от някакъв подводен вятър.

Четиридесет метра!

Ето морското дъно, което се провиждаше под него, надиплено в безброй ситни дюнички. От тинята се надигна с безшумен плясък на черната си мантия огромен скат, прелетя няколко метра и отново се прилепи към дъното, сякаш се сля с него. Само лекото облаче от размътената тиня издаваше мястото, където скатът се бе притаил отново в очакване на плячката си.

Хидрологът се носеше плавно над снишаващото се дъно и оглеждаше с тревожен поглед околността. Насреща му изникна гора от водорасли, същинска подводна джунгла. При неговото приближаване орляк морски кончета се пръснаха из сенчестите храсталаци. Голяма зелена костенурка, размахала плавници като крила на птица, протегна към лицето му сбръчканата си бабешка шия, разгледа го набързо с учудените си очи, после се обърна по гръб и изчезна в далечината.

Русев сви назад. Дъното рязко се сниши, потъна в някаква подводна долина, загладен овраг, изровен от силното придънно течение.

Часовникът тревожно предупреждаваше, че определените двадесет минути за тая дълбочина са изтекли. Повече не можеше да остане безнаказано във водата. Азотът, коварният враг на водолазите, почваше да се просмуква в кръвта му.

А от Богдан нямаше ни следа. Нищо! Зловещо, безнадеждно нищо!

Безконечна, неясна синева бликаше отвред, обгръщаше го в спокойната си хладина — един син свят без посоки и без следи, в който само глухото бълбукане на издишвания въздух нарушаваше мъртвата тишина, а изплаващите към повърхността въздушни мехури издаваха, че в този недействителен свят, в това синьо нищо, все пак има горе и долу, има някаква посока, за която смутеното съзнание може да се улови, да добие увереност.

В този миг хидрологът съзря акулата-чук, увиснала на два-три метра над тинестото дъно. Под нея, полузаровена в тинята, лежеше фотокамерата на Богдан.

Нима това е всичко, което е останало от него?

В бърз, неосъзнат порив Владо връхлетя с харпуна, сякаш със своето отмъщение можеше да притъпи болката от тежката загуба, но акулата отскочи пъргаво встрани, плесна с несиметричната си опашка и изчезна в синята дрезгавина.

Достигнал дъното, водолазът хвана апарата. После се издигна нагоре бавно, като едва поклащаше с пръстите на краката си гумените перки. В гърдите му напираше непозната тежест. Това не бяха само петте атмосфери, които ги притискаха. Не! Имаше и друго, неосъзнато още и неизразимо, някаква мъжка болка — и срам, и мъка, и безсилна ярост.

И все пак добрата подготовка на водолаза, дълбоко вкорененият навик упорито диктуваха на безволните мускули своите неотменими правила.

По-бавно! Спри! Не изпреварвай мехурите! Бавно! Бавно!

Нагоре, по-право там, накъдето се носеха въздушните гроздове, през просветващия воден покрив неусетно изплува, уплътни се като неподвижен целелин корпусът на закотвения кораб.

Сякаш това не беше познатата водна повърхност, по която преминаваха в неспирен бяг изумрудените вълни, а невероятна елмазена ливада и сред нея пасеше грозно, уродливо чудовище, от чиято глава се спускаха към дълбините като опънати юзди двете котвени вериги.

Спри! Още две минути престой!

Часовникът на ръката му бавно отмерваше хода на времето. Отгоре вълните бърчеха водното огледало с дълги неспокойни тръпки.

И отново в неясната далечина, сред синята мъгла, изплува акулата-чук, чуден хибрид на изящество и грозота, споил в едно прекрасното хидродинамично тяло и уродливата глава.

Акулата се насочи към него, изправила като корабно платно тръбния си плавник и вперила в очите му безизразния поглед на жълтите си тигрови очи, които сезираха от странните чукообразни издатъци на главата ѝ алчно и зло.

Хищницата отвори уста, в която блеснаха грозните нанизни на острите зъби, но в този миг плувецът я посрещна с харпуна. Желязното острие изтрака в роговата ѝ броня. Смаяна от неочакваната съпротива, акулата се хлъзна край човека и дори ожули рамото му с грапавата си

кожа, отмина го, сетне плесна с опашка и закръжи наоколо в стесняваща се спирала.

Русев продължи да се издига към повърхността, стиснал с изтръпнали ръце оръжието си. Корабният корпус постепенно доби истинския си цвят, от тъмнозелен, както изглеждаше от дълбочините — в мръснокафяв до керемиденочервен, облепен със ситни раковини и водорасли. Открои се ясно огромното витло и плоското кормило.

Акулата наближи повторно. Хрилните ѝ отвори се плакнеха лениво като кървави нарезки. Щракането на зъбите ѝ изтрещя като изстрел в подводната тишина.

Хидрологът я превари. С внезапен тласък на гумените перки той се спусна насреща ѝ, но тя отново отскочи ловко назад, разтегли дебнещата си спирала.

Русев се залови за грапавото желязо на стълбата, по което бяха сварили да се налепят няколко бодливи морски жълъда. Но се отпусна повторно. Раздразнената хищница го нападна още веднъж в своя безразсъден порив.

Водолазът едва свари да насочи напред оръжието си, замахна и го заби в алчно раззинатата триъгълна уста. Назъбеното острие се подаде от тила на акулата. Тя се стрелна встрани и скоро изчезна в далечината, ръсейки подире си розовата мъгла на изтичащата кръв.

II

Още два пъти Владо Русев се спуска на дъното да дири изчезналия си другар, но и двата пъти напразно. Лодките на кораба обходиха целия залив, огледаха всяка лагуна под преплетените мангрови коренаци и една по една се завръщаха на борда тихо, без обичайната моряшка глъчка.

Тропическата нощ падаше бързо, без никакъв преход, като метнат върху света черен плащ. Само на запад, зад почернялата планина, все още мъждукаше бледорозово сияние. После и то се разтопи в мастилото на нощта. Звездите обсипаха небосклона.

Прекрасни, но непознати, чужди съзвездия на южното небе.

Русев и капитанът стояха облакътени на фалшборда. Никой още не бе промълвил ужасната дума, но тя напираше в гърдите им, стягаше съзнанието им, разкъсваше ги — до болка, до обезумяване.

Под тях вълните се плакнеха монотонно като далечен звън на камбани... Или само така им се струваше, наведени над черното, разплискано като туш море — това море, което...

— И все пак — пошепна Русев, тихо и беззвучно, сякаш повече на себе си, в неволен опит да снее поне частица от товара на самообвинението. — Все пак... Такава е нашата работа. Знаем, че има опасности, рискове... Но така е било винаги, някой трябва пръв...

И пак замлъкна.

Бризът вече се бе обърнал и довяваше от джунглата далечната врява на маймуните, които се караха на своя креслив език. Вълните шумяха на прибоя, заглъхваха и отново връхлитаха нататък върху черния тинест бряг, оплетен с жилавите корени на мангровия лес.

Капитанът се обърна. Неговото едро бузесто лице беше почти закрито от сянката на голямата козирка, но под нея очите му неестествено блестяха.

— Толкова години съм капитан... през толкова морета, бури, ледове... Човек не съм загубвал... А сега...

Хидрологът облегна глава върху перилата.

— Сега е друго... Ние сме пионери, в нова, непозната област. Какво има там? Ще видим... А не е празна нашата работа, капитане, не е развлечение, забава... Хората трябва да имат радио, телевизия, автомобили, вярно е, но преди всичко — храна... Повече храна... Толкова хора гладуват по света. А морето е пълно с храна, която не умеем да използваме... Ние изучаваме езика на рибите — безбройните ултразвуци, които човешкото ухо не може да улови, за които не сме допускали, че съществуват... Нали затова ги смятахме неми... Събираме тези записи, цялата кабина на Богдан е пълна с тях и...

Но не довърши. Всъщност капитанът знаеше не по-зле от него всичко това... Толкова труд и воля, и смелост да проследиш рибния пасаж, да доловиш всяка отсенка на ултразвука му — тези прости по начало, но различни за всеки вид сигнали: за опасност, за храна, за размножаване...

Две години труд, дяволски упорит труд, докато почнеш да разбираш езика им, и сега — човекът, който може да дешифрира тези записи...

Тази проклета акула, низша уродлива твар!

Внезапно капитанът се извърна рязко и с приведени рамена, мълчалив се упъти към кабината си.

Хидрологът се вгледа в морето, където започваше нощното светене. Вълните прииждаха невидими от далечината, но срещнали металния борд, се блъсваха леко в него, разгаряха се, лумваха в бледи, неуловими пламъчета, които го облизваха със студената си жар.

„Времето се разваля — помисли Владо. — Светещите микроорганизми не лъжат. Иде буря. Дано изчака и утре.“

Изведнъж той изтръпна. Плитко под водата, на метър — метър и половина дълбочина, се хлъзна фосфоресциращата сянка на подводен плувец.

Богдан!

Внезапно чудното видение изчезна без следа в черния мрак. На негово място изплува голяма огнена медуза като грейнал полилей.

Русев стисна до болка слепите си очи. Дотам ли стигна — да халюцинира?

Обърна се и се прибра в каютата. Нима можеше да заспи сега? През отворения илюминатор, ведно с нощната глъчка и рева на приборя, откъм брега нахлуваше на леки вълни дъх на тиня и гнили водорасли.

Без да се съблича, Владо изгаси лампата. Отпусна се върху леглото. Широко отворените му очи сезираха в кръглия къс небе, който се открояваше през илюминатора, а мисълта му се носеше далече на север, през джунгли и пустини, прелитайки десетките паралели, които го отделяха от родината... И там... Може би в същия миг една младолика жена с бели, гладко вчесани коси и тъжна усмивка стои до прозореца и гледа навън... Майката на Богдан чака сина си. Може би за стотен, за хиляден път тя прелиства календара — колко ли дни остават. Брои ги на пръсти. А нейният син...

Владо стисна устни.

Вярно. Историята ни учи недвусмислено, че всяка трошица познание е струвала на човечеството потоци кръв... Струвала е... Но все пак едно е, когато четеш историята — друго, когато ти самият трябва да правиш история, когато сам трябва да понесеш жертвата.

А колко лек ще бъде утрешният риболов. И трябва да бъде! Моряците няма да дебнат дни и нощи рибните пасажи, да разчитат на слепия случай, да чакат рибата сама да се покаже. Няма! Тогава те ще потопят пред трала мощния вибратор, който ще възпроизведе някой Богданов звукозапис, може би сигнала за намерена храна, и целият пасаж ще нахлуе в мрежите...

В съседната кабина се чу някакъв шум.

Богдан!

Забравил жестоката истина, Владо се втурна натам. В същия миг някакво тежко тяло го отхвърли встрани. Главата му се блъсна в стената. Непознатото същество прелетя край него. Насреща му се изпречи капитан Стрезов, който опита да го спре, но получил страшен удар в брадата, се свлече на пода.

Нощният посетител изтича по стълбата, чу се плясък във водата и всичко утихна.

Русев се надигна с мъка, запали лампата. На пет крачки от него се мъчеше да се изправи капитан Стрезов, зашеметен от жестокия удар, с кървяща устна.

Без да види нищо, чул само плясъка на падащото във водата тяло, вахтеният даде тревога. Матросите се разтичаха още неразсънени по своите постове, оправяйки пътем дрехите си.

Капитанът се изкатери с пъшкане на мостика и хвана рупора. Мощният му бас загърмя в отчетливи, ясни команди. Моряците се заловиха да изпълняват тези заповеди с привична увереност. Блесна

прожекторът. Светлият му сноп помете мрака по своя път, заискри по накъдрената морска повърхност, хлъзна се зад кърмата, после отскочи през десния борд, опипа дебнешком черния залив и се втурна в гъстака на притихналата джунгла. Сепнати от неочакваната светлина, от това преждевременно утро, майmunите и птиците отново закрещяха.

Още веднъж и още веднъж огненото око на прожектора огледа изпитателно околността, премига и угасна. Над света пак легна черният влажен мрак.

Капитанът и Русев слязоха отново долу към каютите.

— Водолаз безспорно! — процеди хидрологът.

Капитанът докосна неволно с ръка синината на брадата си.

— А може би туземец?

Хидрологът се изправи.

— Как не го хванахме с прожектора?

— О, тези дяволи плуват като риби! По две минути изтрайват под вода.

— Може... Но какво ще дири един туземец тъкмо в Богдановата каюта?

Капитанът сви безпомощно рамене.

— Наистина, какво?

Хидрологът мълчеше замислен. Туземец или бял водолаз? Що дири? Водолаз среднощ, когато на няколко мили наоколо не се мярка никакъв кораб. И то сега, след изчезването на Богдан! Съвпадение, проста случайност или...

Кракът му се спъна в нещо. Русев се наведе и го грабна развълнуван.

— Фотоапаратът на Богдан!

Капитанът бързо съобрази:

— Ясно! Изтървал го е при бягството.

После двамата влязоха в Богдановата каюта. Наглед всичко лежеше на мястото си, в строгия ред, който Богдан влагаше при всяка своя работа. Само фотоапаратът липсваше. Нищо друго.

Нима заради него беше дошъл загадъчният посетител? И защо му е бил нужен?

Въпросите се трупаха един връз друг, преварваха се, объркваха се, тревожни, смутени, изискващи неотложно отговор. Защото засягаха Богдан. И двамата предчувстваха това.

Владимир Русев се надигна. Всъщност той не очакваше нещо от това, което му хрумна в този миг, но все пак, ако не друго, то дългът на изследователя го налагаше. Трябваше да промие фотолентата, за да я постави там, на мястото ѝ в обширната колекция. А може би...

Той изгаси осветлението и заработи усърдно на мъждукащата червена лампичка. Извади филма, последния филм на Богдан, и го постави в дозата. Наля проявител, проми филма с вода, после насипа фиксажа и запали лампата.

Негативът се оказа ясен, безупречен като всички подводни снимки на приятеля му. Акулата-чук заемаше средата на зрителното поле. Острите ѝ плавници стърчаха заплашително като шипове, настръхнала и зла.

Богдан бе успял да я издебне сполучливо. А това?

Какъв е този плувец в далечината, блед, едва очертан контур, за който можеше да се спори дали е плувец или риба.

Трябваше да извади позитив, и то колкото може по-скоро!

Владо усещаше как от вълнение сърцето му бие до спукване. Страх, безпомощност срещу някаква непозната и неподозирана заплаха и в същото време — надежда, слаба, боязлива, но все пак надежда, бледен лъч сред черното небе на отчаянието!

— Друг плувец! — пошепна капитанът. — А може би същият, нашият гост...

А дали Богдан не се е фотографирал сам? Дали, изплашен от акулата, не е изтървал апарата, който е щракнал при докосването в дъното... Случайно...

Филмът съхнеше бавно, дотегливо бавно. Владо включи вентилатора и когато изпръхна и последната капка от черната лента, бързо нагласи копирния апарат. Проявител, фиксаж и — накрая двамата разтревожени мъже доближиха глави пред мократа снимка.

Акулата-чук ги гледаше от хартията със същия безпощадно лаком поглед, а зад нея, в мъглата на далечината, се очертаваше бледият силует на подводен плувец.

— Виж, още един! — възкликна хидрологът.

Наистина малко по-далеч, вляво, зад опашката на акулата, се долавяха очертанията на второ човешко тяло.

— Един бял и един негър, водолази! — промълви смутен капитанът. — С акваланги, а в поясите — шнорхели!

Владимир Русев се изправи.

— Съмне ли, тръгвам! Отново ще търся. Сега вече имам следа. Не като вчера...

III

От изток избликна заревото на изгрева като оловна пепел, която наръси сънливия океан. Неусетно като в ретортата на всемогъщ алхимик оловото се превърна в злато, после изведнъж избухна в безшумен взрив от светлина. Слънцето отскочи над кръгзора в цялото си тропическо великолепие и пръсна над вълните ослепителната си жарава.

Владо изнесе екипировката си на палубата. Провери манометъра, шланговете, мундщука, прикачи перките на краката си, притегна акваланга на рамената. В момента, когато надяваше очилата, до него приближи забързан с тромавата си походка капитан Стрезов.

— Очакваме тайфун! Току-що ни предупредиха по радиото. Нашите уреди сочат същото. Побързай!

Водолазът кимна с глава, затегна пояса с оловните тежести и заслиза непохватно с гумените си перки по стълбичката.

— Дяволско време! — изсумтя капитанът. — И то тъкмо сега! А не можем да останем тук... Трябва да се измъкнем навреме от тези опасни рифове!

Навън никакъв знак не издаваше приближаващата буря. Все тъй еднообразно прииждаха и отминаваха запенените вълни.

Над залива се стелеше влажна розова омара, зад която прозираше брегът като примамлив мираж, навремени кристално ясен, сякаш може да се докосне с ръка, навремени забулен от трептящата мъгла, по която припламваха огньовете на изгрева, недействителен като сън. Сред залива, оградено от белия пръстен на прибоя, се издигаше малко коралово островче, което ту изплуваше, ту изчезваше, сякаш се разтваряше в мъглата.

Хидрологът неволно задържа поглед върху него. Какво ли можеше да види върху тази пуста надупчена скала, заливана от водните пръски? Но все пак — всичко бе обходил, целия залив, само там не...

Той ухапа мундщука и се потопи. Водата отново го обгърна — приятно топла, ласкава, заискрила в безброй седефени блясъци. Два тласъка с крака и още два — блясъкът потъмня, синевата се уплътни.

Изчезна, стопи се тъмният силует на корабното дъно. Остана само водната пустош, без начало и без край, в която той се носеше без тежест, леко, по-леко от литнала птица.

Още по-надолу! Още!

Внезапно Русев се озова сред пасаж седди — хиляди, милиони седди, които гъмжаха край него, сякаш извираха от безкрая — лъскави, просветващи със седефените искри на люспестите си гърбове. Толкова много! Една до друга. Блъскаха се в лицето и в ръцете му, замайваха погледа му. Струваше му се, че ще оглушее от бръмченето на плавателните им мехури. Така бръмчи рояк разлютени оси.

Той кривна встрани — все същото. Надолу, по-надолу! А наоколо прииждаха и прииждаха все нови и нови множества, някаква нереална вихрушка от снежни парцали.

Нима заради тях ще прекъсне търсенето?

В този миг отдясно изникна тъмна сянка. Акула! Пет-шест метра дълга. Тя се хлъзна почти до лицето му, без да го забележи, и пътем налапа с отворена уста няколко риби. После изчезна в далечината — красива и изящна, помахвайки плавно със сърповидната си опашка, сякаш съзнаваше съвършенството на бързото си тяло.

След нея се зададоха още две, една до друга, но и те минаха край него, без да му обърнат внимание. В техните безизразни студени очи той не прочете нищо. Минаха и заминаха, като само отваряха и затваряха ненаситните си челюсти.

Изведнъж рибното стадо свърши, изчезна в далечината по своя подводен път, разсея се като сребърен облак. Наоколо отново се разля меката синева на дълбините, зацари тишина и покой.

Под синкавото було се показва морското дъно, скалиста неравна площадка, обрасла с ниски коралови шубраци, сред които прелитаха рояци рибки. Забулени в някаква призрачна мъгла, коралите възправяха безжизнени гранки и бавно отстъпваха назад в синия безкрай.

Внезапно плувецът спря. Насреща му изплува, грозна и настръхнала, огромна коралова постройка, осеяна с безброй пещери, които зееха зловещо и заплашително.

А долу, на пет-шест метра над дъното, лежеше неподвижна неголяма акула, обърнала нагоре белия си корем.

Озадачен, Русев се спусна към нея. И разбра.

Това беше дело на човек.

Акулата висеше привързана през хрилните отвори с яка тел за един каменен къс. Висеше мъртва, с полуогризана кожа, из която се ровеха криви раци.

Водолазът се понесе нагоре все край отвесната каменна грамада, подобна на тайнствена подводна катедрала, гравирана с безкрайните плетеници на мъртвите коралови вейки. Прелитаха рояци риби, от дупките мърдаха дългите мустаци на лангустите, пълзяха дългоръки офиури като сплетени кълба от гигантски стоножки. Едри бисерни миди с плисирани черупки плакнеха лениво телата си. Люлееха пипалата си безброй актинии като цветя в огромен алпинеум.

Владо продължаваше да се издига нагоре. Шестото чувство на водолаза му подсказваше, че това е основата на кораловото островче сред залива.

Той се озърна, неволно смутен. Стори му се, че от зиналите черни пролуки в разядената варовита грамада го следяха с алчен поглед хиляди невидими очи.

Тихо! Мъртвешки тихо! И сред тази замайваща тишина само той — една самотна душа, лека, безплътна, без тегло, една сянка в царството на сенките. Единствено бълбукането на издишвания въздух бавно и ритмично успокояваше измъченото му съзнание, напомняше, че все пак той е жив, в един странен, но реален свят.

Внезапно водолазът се закова на място. Ръцете му вдигнаха харпуна. Сърцето му заби лудо в притиснатите от тежкия воден пласт гърди.

Той чу само два глухи плясъка и внезапно над главата му увисна едно едро тяло, от което се протягаха като дебели питони осем гъвкави пипала.

Октопод!

Водолазът стоеше вцепенен, спрял да диша от ужас. Страшните пипала бяха дълги пет-шест метра, как можеше да им противопостави своя къс харпун?

В тъмната дупка сред пипалата скърцаше зловещо невидимият папагалски клюн. От тлъстото топчесто тяло го стрелкаха с алчния си поглед присвитите хитри очи на чудовището.

Трябваше да нападне пръв!

Нямаше друг изход. Русев знаеше — само тъй можеше да се спаси. Размаха гумените перки и се устреми напред с протегнато копие,

направо сред грозния гъсталак на пипалата.

Ех, ако би могъл да впие оръжието си там, между двете пламтящи очи, да умери поне единия от трите мозъка на хищника!

Но октоподът, слисан от тази неочаквана атака, рязко отскочи назад като грозна тлъста ракета. Изпръсканата от фунията му вода тласна водолаза в гърдите като камък, отхвърли го към скалата.

Русев за миг допусна, че може да се спаси. Той вярваше, че познава октоподите, тези умни и затова тъй предпазливи мекотели. Те не обичат схватките с човека, отбраняват се само ако бъдат нападнати. Обикновено се притулят из дупките си, нагаждат цвета си към цвета на дъното, мъчат се да станат незабележими. Дори очите си присвиват да не блестят.

Не за пръв път се срещаше с тях. Наистина той бе виждал досега по-дребни екземпляри, два-три метра дълги; даже не допускаше, че съществува такова страшилище, но това още не означаваше, че то по нрав ще се различава много от подобните си.

Леко, с едва доловими движения, вперил уплашен поглед към гигантската сянка, Владо се възвемаше нагоре, метър след метър, със стиснати челюсти, едва сдържащ бясното си желание да размаха ръце и крака и да излети мигновено над водата, вълн, далече от тая грозна сянка, сякаш избълвана от преизподнята.

Но разумът, или по-право навикът, закален през толкова спускания в морето, настойчиво заповядваше:

„Бавно! Спокойно!“

И сякаш в цялото му смазано от ужаса съзнание не бе останало нищо друго, никаква мисъл, никакво чувство освен това неотменимо:

„Бавно! Бавно! Спри!“

Дълбокомерът сочеше: петнадесет, десет, осем метра...

Изоставаше ли долу, в бездната, чудовището?

Не! Все тъй неусетно и то се издигаше нагоре като надут балон.

Внезапно Владо съзря в скалата неширока пещера, някаква площадка. А това? В дъното, сред синкавия полумрак, се виждаха груби стъпала, изсечени в скалата.

Стъпала — дело на човек!

Той полетя лудо нататък, изскочи над повърхността и шляпайки с неудобните гумени перки, се затича нагоре.

Насреща му се изпречи старинна желязна врата, проядена от ръждата, вкопана в плътния коралов масив.

Той я блъсна с рамо, заудря с юмруци, закрепця. Ехото се върна обратно, загърмя в ушите му.

Осъзнал най-сетне своята безпомощност, Владо опря гръб в скалата, осеяна с едри морски жълъди и патели. Нямаше друг изход. Отгоре тегнеше влажният каменен свод, по който пробягваха равнокраки рачета-лигии, гонени от крайбрежните паяци, а долу, в подножието на каменното стълбище, по което се тълпяха рояци криви раци, блестеше като огледало от черен оникс водата. И само едно тясно отверстие горе, в мрачния таван, отдето струеше сноп светлина.

А сега? Да се върне ли назад, по същия път?

Тръпка на ужас стисна плещите му. А трябваше. Нима щеше да остане вечно тук, в тази влажна дупка? Сега, отсреща, на петстотин метра отгук, го чака капитан Стрезов, тревожи се — защото ураганът може да връхлети всеки миг, а наоколо гъмжи от настръхнали подводни рифове...

Внезапно водата закипя, плисна се по каменните стъпала и отдолу лъсна кървавочервеният гръб на октопода. Чудовището простря напред гигантските си пипала като някакъв оживял идол, уродлив многорък Буда, залови се за скалните издатини и измъкна огромното си туловище.

Ето, едното пипало се изправи във въздуха, протегна се напред. Двете редици вендузи лъснаха като огромни седефени копчета. В отчаян опит Русев замахна с харпуна. Засегнатото пипало отскочи в болна спазма, но на негово място се изправиха още три, след това още две...

Хидрологът премисляше трескаво. Как да достигне уязвимото място в тялото на гиганта, там, между двете немигащи очи, в които припламваха ту зелени, ту червеникави огънчета?

Едното пипало се спусна светкавично надолу, сякаш изсвистя във въздуха. Владо заби оръжието си в жилавата като каучук плът, но в същия миг друго пипало се залепи в гърба му, слизесто-студено. Вендузите всмукнаха кожата му.

IV

Капитан Стрезов крачеше нервно по палубата, със стиснати устни, плувнал в пот. С настъпването на деня тропическата жар бе заменила прохладата на нощта. Въздухът лежеше нажежен и задушен като лъх от гигантска пещ. Вимпелът на мачтата не трепваше. Морето се бе укротило, неестествено, притихнало като езеро, смарагдовозелено, сякаш набираше сили за това, което замисляше.

Върнаха се и четирите лодки след последната обиколка на залива.

— Точно два часът! — изпъшка капитанът.

И с решителни стъпки се изкачи на мостика.

Боцманът Петров го посрещна с питащ поглед.

— Вдигай котва! — заповяда капитанът.

После хвана слушалката за машинното отделение.

— Долу, машинно!

От слушалката проехтя привичното:

— Ест, машинно!

— Пълен напред!

— Ест, пълен напред! — повтори мембраната.

Рулевиът, стиснал щурвала, изправен, с разкрасени нозе, неподвижен като статуя, бе извърнал към него глава в очакване на заповедта.

При входа боцманът се спря.

— Ами момчетата?

Капитан Стрезов го пресече грубо:

— Знам какво значи два часа под водата с въздух за един час. Ако пък е слязъл по-дълбоко — за половин час... Пълен наляво! — заповяда той и като видя как рулевиът превърта бързо колелото, промълви с глух глас, сякаш търсеше от себе си извинение: — Не! Нямам право заради двама души, да погубя петдесет!

Боцманът не каза нищо, обърна се и излезе навън с приведени рамене. Решението на капитана беше правилно, как можеше да му

възрази? Нали тъкмо на него телеграфистът докладваше всеки пет минути тревожните съобщения за връхлитащия ураган.

Макарата заскърца припряно, опънала тежката верига, и след няколко секунди пред корабния нос лъсна тежката котва, захапала с плоския си рог купчинка синя тиня. В суетнята преди отплуването никой не я забеляза, никой не помисли какво можеше да значи тя. Вълните се плиснаха веднъж-дваж в котвата и смиха обратно в морето шепата синя тиня...

Машините забоботиха. Корабът потрепера с целия си корпус, полегна леко на борд и пое към открито море.

С ръце в джебовете на куртката си, капитан Стрезов гледаше с потъмнял поглед отстъпващия в далечината залив. Ето, най-първо потъна, изчезна зад водната кривина крайбрежният мангров гъсталак, после се стопи в омарата бухналата зеленина на джунглата. Остана да се червенеет само бледият силует на далечната планина. Към хоризонта вреше прибойт край малкото коралово островче...

Нима наистина... двамата... млади, пълни с живот... с такъв младежки възторг...

Бурята връхлетя изведнъж. Няколко единични дълги вълни полазиха откъм хоризонта — настръхнали предвестници на дивата стихия — и поеха в бесния си порив срещнатия кораб. След това без преход, като експлодирала мина ревна ураганът. Въздушната вълна, страховита, неукротима, се стовари върху палубата. Въжетата заскърцаха, забравените неприбрани сенници в миг полетяха като огромни бели чайки. Вахтените моряци, превити на колене, едва се удържаха на палубата.

А вълните нарастваха всяка секунда, надигаха се цели водни планини, разбъркваха се. Вече нямаше отделни вълни, а някакъв клокочещ хаос, който се люшкаташе нагоре-надолу. Корабът се катереше запъхтян по ревящите хълмове, застояваше се за миг върху кипналите им гребени, сякаш увисваше във въздуха, обгърнат от бели облаци пяна, и отново хлътваше в зиналата изумрудена бездна.

Небето отгоре продължаваше да сияе с целия си блясък. Върху побеснялата повърхност на океана светваха и угасваха милиардите отражения на тропическото слънце. Вятърът брулеше все по-настървено, замиташе изтънелите върхове на вълните и ги разбиваше

на ситен прах, в който при всяко хлътване на кораба лумваше разкошна многоцветна дъга.

Стиснал до счупване слушалката, гологлав, капитан Стрезов се взираше в ревящата стихия, която се надигаше и пропадеше пред горната палуба като задъханата гръд на неவிжданo кристално чудовище. Водните маси, пълзящи планини от течно стъкло, връхлитаха срещу корабния нос и се разбиваха в неспиращи взривове от бяла пяна, която политаше встрани като две плющящи крила. Водните пръски шибахa по стъклата на командната кабина, стичаха се в бързи ручей надолу, замайваха погледа.

Двама души!

Капитанът разтърка с ръка челото си.

Тази ужасяваща мисъл сякаш дълбаеше с нокти мозъка му.

Двама прекрасни младежи. Ех, няма що, единият не се върна, та това е впрочем животът, такава му беше и работата, водолаз. Все някой ден... Водолазът греши само веднъж — но другият, другият... Защо го пусна, той, възрастният мъж, улегнал уж, с опит, а то — съгласи се, поддаде се на младежкия му порив... Поне него да бе задържал...

А бурята вилнееше все по-яроствна, все по-страховита. Водните грамади налитаха връз кораба с грохот, блъскаха го с цялата мощ на своите хилядотонни маси и под техния напор той трептеше като опъната струна — скърцаха въжета, мачти, парапети, стенеше целият стоманен корпус като обезумяло от страх животно. Моторното му сърце биеше ускорено, напрегнато, до спукване.

Капитанът с ужас разбра, че вече не владее кораба си. Коя беше причината? Може би напорът на вятъра или някакво неизвестно течение, нарастваща верига от странични вълни, които се блъскаха, ревяха, усукваха се в неவிждани въртопи. Корабът неусетно се унасяше на борд към север. Люшкаше се лудо, сякаш всеки миг водната паст щеше да го погълне.

Изведнъж капитан Стрезов изкрещя в телефона:

— Стоп! Машинно! Стоп!

— Ест, стоп! — отговори безучастният металически глас в слушалката.

Вляво, в зиналата бездна, се мярна ръждивочервеният зъбер на подводен риф, мярна се като озъбена челюст и изчезна сред кипналата пяна.

— Пълен назад! Чуваш ли? Пълен назад!

Отдолу, от машинното отделение, сякаш от друга планета, някакъв глух глас повтори заповедта:

— Ест! Пълен назад!

Машините завиха неистово, корпусът затрепера, разпънат между мощта на хилядите конски сили в моторите и порива на стихията.

С едри капки пот по челото капитанът се обърна към рулевия, като се мъчеше да надвие рева на урагана:

— Дясно! Пълен! Пълен! Надясно!

Матросът, със замръзнало от ужас лице, като бездушен автомат повтори командата и завъртя колелото.

Но късно.

Сред рева на бурята не се чу нищо. Само се усети сблъсъкът на стоманеното тяло със скалния масив. После корабът бавно запълзя назад, по-далеч от коварния каменен враг.

Телефонът избръмча. Стрезов пое слушалката.

— Вода в трюма! — изхриптя в мембраната нечий прегракнал глас.

Капитанът прехапа устни.

А тайфунът продължаваше да беснее в своята неуморна мощ — хаос от разбъркани вериги, от полудели водни хълмове, които налитаха отвред. Зад коварния риф изригнаха безредни гейзери от диамантен прах.

V

Богдан Коев седеше свит върху походно легло в дъното на някаква естествена пещера, доиздълбана от хората в шуплестия коралов варовик.

През дървената врата, единствената връзка със света в този влажен каменен затвор, долитаха отделни фрази от разгорещения разговор, който се водеше в съседното помещение.

Коев бе изгасил джебното фенерче, което обикновено осветяваше килията му, и сега стоеше в пълен мрак. Така се чувствуваше по-добре. Сякаш само в пълната тъмнина можеше да съсредоточи мислите си след невероятните преживявания през последните часове.

Такива странни, неправдоподобни преживявания...

В момента, когато насочи обектива към акулата, отляво му се мярна човешка сянка и докато вдигне очи, той се видя обграден от трима водолази с насочени насреща му харпуни.

Отначало той не разбра какво бе станало. Водолази — в този див залив! Двама бели и един негър. При това врагове. Насочените острия издаваха недвусмислено това. Така не се посрещат приятели, дори не и непознати.

Мисълта му работеше трескаво. Да бяга. Безсмислено. Ще го настигнат. Тогава да ги нападне той? А как ще се справи с трима пъргави, снажни мъже? Навярно има грешка, някакво недоразумение, та той е един обикновен учен, чужденец, който няма врагове тук! Но как да им обясни това във водата?

В туй време водолазите му правеха знаци да тръгне пред тях, приближаваха, стиснали заплашително харпуните.

Нямаше друг изход.

Той се тласна с крака и се понесе напред, към неизвестността, в посоката, която му сочеха загадъчните нападатели, посоката, която отвеждаше все по-далеч от кораба, от приятеля, от сънародниците му.

Нима щеше да ги остави така, без следа, без никакъв знак? А знаеше, че Владо ще го търси.

Да пусне ли някаква своя вещ на дъното? Плавниците? Очилата? Ножа?

Не! Невъзможно! Закъде е без тях?

Тогава фотоапарата!

Но как? Стражата дебне всяко негово движение. Трябва да създаде суматоха, да отвлече вниманието им.

Извърна се рязко като змиорка и връхлетя срещу по-дребния водолаз. Неочакваното нападение смути за миг враговете му. Додето те успеят да се опомнят, той откачи апарата и го пусна.

После отново се въртна назад и размята лудо гумените перки. Никога преди не бе достигал такава бързина. Сякаш летеше, разсичайки синия безкрай. Но преследвачите не изоставаха, следваха го упорито, като хрътки. Личеше, че са отлични водолази. Нямаше смисъл да опитва повече. Нали хитрината му бе успяла? Никой не забеляза захвърления фотоапарат.

Задъхан, с разтуптяно сърце, той спря и вдигна ръце. Тримата водолази го настигнаха, обградиха го отново. И техните гърди дишаха учестено, и техните ръце и крака трепереха от умора.

Изведнъж единият, по-мургавият бял, се спусна върху му с харпуна. Богдан нямаше време дори да се запази. Но в същия миг другият бял замахна със своето оръжие и отклони насоченото острие. Мургавият изви недоволен встрани.

Пленникът тръгна послушно напред, следван от настръхналата стража. Нямаше смисъл да рискува отново. Навярно това бяха хора, способни на всичко...

Отпред, в синьото сияние на водата, изплува някаква бледа сянка, отвесна каменна грамада. Богдан пое нагоре, хлъзгайки се като сянка край този подводен алпинеум от нацъфтели корали, докато достигна изсечените стъпала. Мургавият бутна ръждясалата врата, която изскърца грозно, и групата влезе в пещерата. Последен се вмъкна негърът, един черен гигант, и заметна старовремското резе.

А вътре, в средната зала на скривалището, му се мярна още един белокож, подпрял глава върху груба дървена маса, на която лежеше прекатурено шише. Той дори не се обърна. Навярно спеше пиан...

И ето, от толкова време насам Богдан стоеше затворен в тясната килия и мислеше за страшното си приключение. Защо го бяха отвлекли?

Два-три пъти оттатък, в другите отделения на пещерата, избухваха остри спречквания, долитаха груби думи, закани.

Богдан започна да различава гласовете на своите пазачи. Най-често се чуваше нервният, заядлив фалцет на дребния мургав водолаз, който беше опитал да го убие при гонитбата. Отговаряше му, отначало спокойно, уверено, а после все по-сопнато, все по-раздразнено, другият водолаз. Гласът на негъра не се чуваше. Само понякога сред острата препирня на двамата се вмъкваше пиянски провлеченият бас на третия белокож, кротко, дори някак апатично, в желанието си да прекъсне тази свада.

Богдан знаеше отлично английски, език, на който разговаряха похитителите му, но не можеше да разбере нищо от единичните думи, достигащи до слуха му. Убеден беше само в едно — че спорът засягаше него, именно него! Ставаше въпрос за живота му.

И някакво непознато чувство, неосъзнат страх пред неизвестността стягаше гърдите му. Тъй, значи, стоят и подсъдимите, с пресъхнали устни и свито сърце, в очакване на присъдата. Смърт или живот... Какъвто и да е живот, каторга, мъка, но живот... Съвсем друго беше във водата, сред акулите — там поне можеш да се бориш... А тук... Така глупаво им се даде. Но кой би допуснал? Все му се струваше шега, смешно недоразумение.

Колко време беше престоял в този странен затвор? Ден ли беше сега или нощ? Само глъчката отвън и глухият тътен на приборя, от който тръпнеше цялата скала, издаваха, че времето тече, че освен този влажен мрак има и друго — живот, други същества, разплискан океан, светлина...

Само веднъж хората влязоха при него, възбудени, нетърпеливи, сетили се за фотоапарата му. Когато той им отговори, че не знае къде го е изпуснал, те го оставиха недоволни.

Чу се скърцането на резето, сетне тежката врата отново се тръшна. В пещерата останаха мургавият водолаз и пияният, който сякаш бе изтрезнял вече, но все още отговаряше неохотно на другаря си.

Мургавият все по-разгорещено опитваше да го спечели на своя страна.

— Слушай, Пири! — изкрещя той накрая. — Нима не те интересува колко души ще делят — четирима или петима?

Оня отвърна тихо, толкова тихо, че Богдан едва го чу.

— Наистина, Рикардо, все ми е едно...

— А на мене не! Няма да допусна... Нека само дойде шефът.

Значи, „шефът“ беше другият водолаз, сети се Богдан. Наистина в неговото държание имаше нещо, което издаваше мястото му сред тази банда.

— Като се върне Мак Фарен — засмя се Пири, — ще ти отговори същото... Човекът ни е нужен...

Богдан изправи глава. Ясно — човекът беше той! Щом им е нужен, значи, опасността не е толкова голяма. Вече знае как да се държи.

Скоро Мак Фарен и гигантът-негър се върнаха. От ругатните им можеше веднага да се разбере, че мисията е била неуспешна.

След това всички се прибраха да спят. Заспа и Богдан, смазан от умора и тревоги.

Когато се събуди, наоколо го обгръщаше все същият потискащ мрак. Само тътенът на вълните се бе усилил и сякаш цялата скала стенеше под ударите на връхлитащите водни маси.

Навън, в преддверието, продължаваше прекъснатият спор, отново при затворена врата, затова пак глух и неразбран.

Какво ли му готвеше тази банда? Щяха ли да го пуснат да види отново своите близки, да довърши започнатата работа...

А ако...

Внезапно вратата се отвори и на прага се изправи Мак Фарен, шефът, облечен в лек спортен костюм, чист и спретнат, някак не на място сред това влажно спарено подземие.

Той притегли дървеното столче и седна.

Богдан го разглеждаше неспокойно и се мъчеше да прочете в резките му черти участта, която му готвеше.

Какъв беше този човек? Какво диреше в тази влажна дупка сред океана? Защо го бе пленил? Какво искаше от него?

Едър, силен, широкоплещест, с мъжествено открито лице и енергична уста, той от пръв поглед печелеше доверие. Лице на смел, решителен мъж.

Но очите?

Именно там, в очите, изведнъж се долавяше нещо друго. Сиви и студени, те също гледаха уверено, право в лицето, както всички честни

очи и все пак... Нещо в тях смущаваше — нещо прикривано, някакви моментни припламвания, стихийни, необуздани страсти, които всеки миг могат да изригнат... Странна сила — огорчение и гняв, и ненавист, и може би още нещо, неизвестно и неподозирано... Някаква сила — за добро или за зло?

„Именно тъй! — реши в себе си Богдан. — Или за добро, или за зло, а може би и за двете едновременно.“

— Бих желал да побеседвам с вас — заговори Мак Фарен след кратко мълчание. — Делови разговор. Имате ли нещо против?

Богдан пресрещна погледа му твърдо. Ирония ли беше това, насмешката на победителя? Не! Макар и неуместен за тази обстановка, въпросът издаваше цивилизован човек.

— Моля — отвърна той, като се мъчеше да овладее треперенето на гласа си. — Слушам ви.

Мак Фарен се приведе напред:

— Да почнем направо! Предлагам ви да станете наш съдружник.

„Аха! — досети се Богдан. — Затова Рикардо се горещеше така — колко души ще делят — четирима или петима...“

— Не ви разбирам — вдигна той рамене. — С какво ще ви бъда полезен?

— Ето с какво! Вие сте отличен водолаз. Дълго ви следих, преди да ви...

На лицето му се мярна някаква усмивка на виновност, но бързо изчезна.

— Е, няма що! Ще го нарека с истинското му име — преди да ви отвлека.

Богдан го прекъсна:

— Деяние наказуемо, нали — и по вашите, и по нашите закони?

Мак Фарен вирна глава високомерно:

— Това са празни приказки. Вие чувствувате добре, че във вашето положение тези правила са невалидни. Тук аз съм законът — следователно...

Той се изправи:

— Впрочем, вие се досещате, че съществуват две алтернативи — само две... Или съдружник, или... Смятам, че сте ни разбрали? В тази обстановка, при всичко, което знаете за нашата работа...

Богдан погледна в недоумение.

— Всъщност аз нищо не знам.

— О, недейте! — усмихна се Мак Фарен. — Оставете невинния израз! Известно ни е много добре с какво привлича хората този залив.

— С какво?

Мак Фарен го пресрещна с нов въпрос:

— А вие какво дирите по дъното? Не току-тъй човек слиза на четиридесет метра под водата.

— Дирех... една акула-чук... Направих ѝ снимка.

— Само за това?

— Естествено, та аз съм зоолог. Тази снимка за мене е по-ценна от много други неща...

Мак Фарен се взря недоверчиво в лицето му.

— Това исках да разбера. Дирех фотоапарата ви, но другарите ви от кораба ме превариха. Затова през нощта заедно с Херкулес им направихме посещение. Усетиха ни и не можахме да го вземем. А бях много любопитен да разбера какво именно сте фотографирали.

— Какво друго? Да не мислите, че се интересувам от романтичното ви скривалище?

— Разбира се, че не! То е най-малко интересният обект в околността.

— Тогава?

Острите черти по лицето на Мак Фарен сякаш се поотпуснаха малко.

— Впрочем не знам да ви вярвам ли? Никому не вярвам вече. Но това сега няма значение. Вие трябва да ми отговорите — съгласен ли сте да работите с нас?

— Какво да работя?

— Като водолаз. Ще търсим нещо... А после ще делим. Половината за мене, останалото — за вас четиримата...

— Мене оставете! — надигна се Богдан. — Имам своя задача, привършвам я вече. Тези дни щяхме да тръгнем за дома. Имам близки, които ме чакат. При това и проучването ми е интересно. Полезно. Полек ще стане риболовът. Хората ще добият повече храна...

Мак Фарен възрази:

— Те ще се оправят и без вас. Друг ще свърши вашата работа.

— Право, така е. Но ще мине време, ще се забави, година-две, а то е много... стотици хиляди тона риба годишно...

— А вие, вие какво ще спечелите от това? — прекъсна го англичанинът.

Богдан замълча. После отвърна полугласно:

— Вижте, това не съм мислил. Моята работа е да върша такива проучвания. Получавам заплата, живея не зле — и още нещо, обичам работата си, доставя ми удоволствие.

— И само толкоз! — изсмя се Мак Фарен. — А не искате ли нещо повече? Да речем, пари, купища пари, с които ще имате всичко...

Богдан го изгледа смутен. В сивите ириса святакаха отраженията на лампата, но сега вече това не бяха предишните спокойни очи, а нови, запалени от алчност — дива, неестествена алчност.

— Навярно искате да ви ловя бисери? — почти извика Богдан.

Мак Фарен се разсмя.

— Бисери! Нима изглеждам тъй глупав? Днес вадят толкова много бисери, че компаниите едва удържат цените им. Всеки миг може да фалират. Цели армии плувци се ровят по всички бисерни банки. Аквалангът ще унищожи рода на бисерната мида. Някога ще я гледаме само в аквариумите.

— Тогава? — запита още по-озадачен зоологът. — Да не сте открили на дъното кораб със злато?

Мак Фарен внезапно избухна:

— Стига комедии! Защо се правите на наивен? Нима не знаете, че...

В този миг в килията врълхлетя възбуден Рикардо и заговори бързо на своя развален английски:

— Шефе, ела!

Зад гърба му се изправи черният гигант.

— Октопод! Страшен октопод! Херкулес не е виждал такъв. Бррр!

Мак Фарен мигновено изхвърча навън. Богдан също скочи, но при вратата се спря. Та той е пленник. Има ли право да излезе, да участва в тревогите на това чудновато общество, сред което го бе захвърлил случаят?

Додето той се двоумеше пред входа, Мак Фарен дотърча и го хвана за ръката.

— Елате!

Отмъкна го до познатата желязна врата и го накара да погледне през ключалката.

Богдан доближи око до тесния отвор. От това, що видя, дъхът му спря. Огромен октопод, най-големият който можеше да си представи, бавно и уверено, сякаш съзнателно, с дива наслада обвиваше с пипалата си тялото на един човек.

Случайно нещастникът изви глава и Богдан го позна.

— Владо! — изкрещя той.

После се извърна назад и стисна ръката на Мак Фарен.

— Моля ви, помогнете! Дайте ми харпун или какво да е оръжие!

— Познавате ли го? — запита главатарят на бандата.

— Това е моят приятел, от кораба...

Рикардо изскочи напред.

— Видяхте ли, че излязох прав, като казвах, че са шпиони? Проследиха ни чак до скривалището!

— Не ме бавете, моля ви! — извика Богдан, грабна един харпун от ъгъла и се хвърли към вратата.

Но Мак Фарен го превари:

— Не така, не! Преди това ще си поговорим.

И направи знак на другарите си. В следния миг Богдан стоеше обезсилен в ръцете им.

— Нямате ли сърце? — запита, задъхан от борбата, Богдан. — Приятелят ми загива, а вие...

Без да се обърне, както гледаше през ключалката, англичанинът отвърна рязко:

— Сега не става дума за сърца, а за нещо много по-важно! За сделки, за пари, за милиони...

Рикардо отново го прекъсна:

— Какво му обясняваш? Щом толкова иска. Пусни го! Оня, осмокракият, ще се справи с двамата!

Но Мак Фарен сякаш не го чу.

— Ето моето предложение — обърна се той към пленника си. — Ще спасим вашия приятел при едно условие...

— Казвайте по-скоро!

— Обещайте да ни служите, да не правите опити за бягство.

Богдан се бе задъхал от нетърпение.

— Какво точно искате от мене? Каква е тази работа — почтена или...

Мак Фарен отсече рязко:

— Какво значение има това? Нали ще ви направи богат? Богатият е винаги почтен.

Богдан го прекъсна нетърпеливо:

— По-напред да го спасим! После ще се уговаряме.

— Не! Сега, сега! Отговорете: да или не?

Нима трябваше да приеме да работи с тази шайка, неизвестно защо, да върши може би престъпления? Какво би казал Владо?

Владо!

Той в този миг загива в онези смъртоносни обятия. И може би секунди го делят от смъртта. Секунди...

Богдан почувствува как пот облива цялото му тяло. Гърлото му пресъхна. Задуши го.

— Обещавам! — изхриптя той. — Само по-скоро!

Мак Фарен направи знак с глава и негърът го пусна. После отмахна желязното резе.

Богдан се хвърли към харпуна, но преди да го вземе, от вратата излезе Пири, мълчалив, стиснал устни в решителна бръчка, изведнъж изтрезнял. Още на прага той вдигна пушката и я изпразни в отвратителното туловище.

— Не улучих! — процеди Пири гневно, като отново насочи дулото нататък, в набръчканото чело, между двете пламтящи очи.

Но късно!

Чудовището се сгърчи, потръпна в гневна спазма, ала бързо се свлече назад към черната водна повърхност.

Додето хората съобразят какво да сторят, то се хлъзна по умокрените стъпала и изчезна в дълбините, повлякло със себе си омаломощената жертва.

VI

Мохамед бен Юсеф научи навреме за приближаването на урагана. Въпреки това не се върна обратно, а натисна три пъти сигналния звънец, което значеше: „Пълен напред!“ Решил бе да се добере до познатия му залив и да пусне котва зад прикритието на неговия естествен вълнолом.

Но стихията го превари. Отдясно все още се простираше пясъчният плаж на ниския бряг, който се редуваше с тъмната зеленина на мангровите обраствания, когато върху борда се стовариха първите пристъпи на урагана.

Прибойт неочаквано се отдръпна от плитчината, разтегли се. Вълните извисиха грозно запенените си гребени още навътре в морето, забоботиха, запълзяха напред — верига след верига, настръхнали, пълзящи хребети, срещаха се с хлъзгащите се от брега водни маси, сблъскваха се, кипваха отново и отново... Плажът изчезна, залят от бялата пяна. Палмите запрегваха гъвковите си стволи. Към хоризонта се мярнаха редките фонтани на бягащи кашалоти. Профуча в луда гонитба стадо делфини, които сякаш летяха по въздуха, над заострените гребени на вълните като залп от торпеди. Морските бозайници, опитали многократно грозната стихия, бързаха да се укрият далеч от нейната ярост.

В далечината на юг, дето зад водната издупина потъваше ниският плаж, изплува една червеникава нащърбена сянка. Там беше заливът. Но щяха ли да се доберат до него?

Вълните нарастваха всяка минута. Ставаше все по-опасно да се плува тъй на борд към техните пристъпи. „Старата сирена“ се люшкеше диво наляво-надясно и всеки миг можеше да загребе вода.

Мохамед бен Юсеф реши бързо. За добрия моряк имаше само една маневра. Превъртя кормилното колело и насочи катера навътре в морето. Острият нос се вряза дръзко в налитащите водни грамади.

Кормчията беше сам. От своето място той виждаше как машинистът долу, в трюма, се суети около дизела. Гмурците в кубрика навярно спяха, а може би не мислеха и да прекъснат играта на зарове.

Отпред през умокреното стъкло на кабинката се виждаше как се издига нагоре острият нос и как след това стремглаво се гмурва в зиналата бездна, сякаш вече няма да изплува, а избликналите от двете му страни водни фонтани се застояват няколко секунди във въздуха, после шумно плисват върху палубата.

„Значи, тук някъде! — мислеше Мохамед бен Юсеф. — Нима щеше да му избегне? Та има ли в цяла Африка друг, който познава по-добре крайбрежието от Мохамед бен Юсеф? Но тази буря, тя го забави. Колко ли ще трае? Час, два, ден, седмица? Този проклет океан, най-бурният от всички океани по света!“

Мохамед отново завъртя щурвала толкова бързо, сякаш обърна катера кръгом. После се понесе към брега, догонван и блъскан от вълните.

Червената скала внезапно се изправи насреща му, някакво странно привидение, открито върху небесния лазур, изправено гордо сред бялата пяна, която връхлиташе стръвно отгоре му, после се отдръпваше назад, за да се стовари с нова сила.

Опитният моряк скоро откри входа към залива — тесен, не повече от петнадесетина метра широк проход. Той преведе ловко корабчето си между двете каменни стени и се озова в едно прекрасно тихо кътче, заградено от естествения вълнолом на скалите, в които продължаваше да се блъска океанът. В дъното се червенееше къс пясъчен плаж, обрасъл с кокосови палми.

А водата тиха и спокойна! Само леки бръчки, слаб отглас на бушуващата навън стихия, начупваха червените отражения на нависналите каменни грамади. Зад тях от време на време изригваха като бисерен ореол ослепителните гейзери на водните пръски, понесени с вой от порива на вятъра.

Стоп!

Моторът заглъхна. „Старата сирена“ продължи да се хлъзга по синята повърхност и спря сред залива. От кубрика се измъкна Н’Круга, полугол негър с татуирани гърди, и спусна котвата пред носа на моторницата.

Мохамед се изправи до помощника си.

— Да опитаме и тук! — заговори той, като се приведе през перилата. — Додето чакаме, да не стоим напразно!

Н'Круга закрепил котвената макара и изплю през борда догарящата цигара. После се вмъкна в трюма и само след пет минути изскочи на палубата с акваланг на гърба, с маска и плавници. След него се измъкна и един от гмурците, Рам-Синг, мършав, въздребен малаец, също стъкмен за спускане. Знаеха какво им предстои. Мълчаливо, без да си кажат ни дума, двамата взеха по един триметров харпун и слязоха по железната стълбичка.

Водата ги обгърна с прохладната си ласка, грейнала в синевата толкова бистра, че се виждаше неравното дъно нейде дълбоко под тях — дълбоко и в същото време неестествено близко, сякаш само ако протегнеш ръка, и ще го досегнеш.

Двамата се хлъзгаха косо напред, като неусетно потъваха надолу — десет, петнадесет, двадесет метра! Дъното бързо пропадеше, хлътваше под тях, натрупаните блокове от разрушените скали обрастваха с корали и водорасли, а водата ставаше все по-мътна, колкото приближаваха изхода на залива, там, където вреше прибойт.

Ето, отново се показва забуленото дъно, застлано с гъста морска трева, обширна ливада, която се люшкеше от промъкналите се мъртви вълни.

Н'Круга размести жилавите листа и загреба едно канче тиня. Погледна да разбере цвета ѝ, но неволно се усмихна. Тук, на тази дълбочина, всичко изглеждаше синьо.

Обърна се и пое обратно назад, като все така леко се издигаше нагоре — четиридесет метра, тридесет и девет, тридесет и осем...

Мътилката на побеснелия океан бавно се разпръсна, синевата засия отвед в цялото си великолепие. Но той не я чувствуваше. Тя беше неговото ежедневие. Имаше само едно — работата, за която се ровеха така из морските пуциначи, надеждата за богатство и нищо друго...

Над главата му притъмня. Някакво огромно тяло бе засенчило слънцето.

Н'Круга стисна харпуна. Над него, на височина десетина метра, не повече, се рееше из водата гигантски скат-манта, късо, ромбично чудовище, може би шест метра широко, размахало криловидните си плавници като понесено от вятъра черно петнисто одеяло. И само двете очи, две кристални подутини върху одеялото, издаваха, че това е живо същество, две странни очи, хитри и насмешливи.

През отворената чудовищна уста, черна дупка сред белия емайл на корема, излизаха рояк риби-лоцмани, изпъстрени с отвесни ивици, рееха се край могъщата си хазайка и отново се намъкваха в устата ѝ.

Н'Круга сви настрана. Знаеше добре, че този великан се храни с планктон, но все пак... Между рибарите се носи мълва, че дави хората, като ги притиска към дъното... Н'Круга е чувал и друго — че ги души с перките си, тези опасни перки като великански саби!...

След нея се зададе втора манта, едно малко одеялце, което се вееше подир майка си.

„И те като нас са се скрили от бурята“ — помисли си той, преди мантите да се стопят в далечината.

Връщането мина без особени приключения. Само едно стадо кафяви акули пресече пътя им, но Н'Круга откачи мундщука и извика под водата. Изплашените хищници в миг изчезнаха от погледа им.

Мохамед бен Юсеф ги посрещна на стълбичката и пое двете канчета с тиня, които му подадоха водолазите.

— Не е синя! — изруга той гръмогласно. — И тази не е!

Н'Круга свали апарата от гърба си и откачи гумените плавници.

— Само си губим времето! — измърмори той през зъби. — Защо ли се захванахме с тази работа?

Мохамед отвърна през рамо:

— Знаеш защо — за пари!

— А малко ли получавахме преди? — пресече го негърът. — Спреш катера на две мили от брега, натъпчеш опиума в найлоновото чувалче, гмурнеш се и стигнеш брега. А полицейските лодки нека кръстосват отгоре, колкото си щат. Продадеш стоката, пипнеш златото и после... Яж, пий до нова партида... И хубава работа, и доходна...

— Но и опасна! — възрази арабинът. — Хванат ли те, най-малко три години ще ти лепнат, ако не разкрият другите ти подвизи...

— Тази да не е по-безопасна?

— Не, но по-изгодна! Купища пари... Само да сполучим!

— Я сполучим, я не! — сви устни негърът. — Гоним вълните...

— Тогава да слезем на брега! — предложи арабинът. — Види се, трябва да поприказваме повечко. Уж ще вземем вода и кокосови орехи. Малайците и без това не пият кокосово мляко.

Когато след няколко минути лодката им се вряза в плитчината, двамата скочиха на пясъчния бряг и седнаха под сянката на китка кокосови палми.

Мохамед бен Юсеф продължи прекъснатия разговор:

— Слушай, Н'Круга, това е златна работа. Мохамед бен Юсеф не се лъже. Компанията ще ни плати щедро, знам ги. Този Мак Фарен им мъти сериозно водата.

— Добре, туй го знам, пречи им, затова ние ще го очистим. А после? Ще ни платят ли?

Мохамед се усмихна:

— От Бомбай ми съобщиха, че сумата е преведена. Свършим ли работата си, поемаме направо...

В този миг нещо изпращя зад гърба им. Двамата скочиха на крака. В ръцете им блеснаха пистолетите.

Какво беше това?

Трясъкът се повтори.

Мохамед вдигна очи нагоре. Във ветрилото на съседната палма се ровеше едър рак и отбрулваше с острите си щипки кокосови орехи,

които се разпукваха шумно на сбития пясък.

— Палмов крадец! — изръмжа Н'Круга, като вдигна оръжието си. Чу се гръм, а след това отгоре полетя и самият рак.

Мохамед го ритна с крак във водата и отново седна на пясъка.

Негърът се приведе към него, зашушна в ухото му:

— Този Мак Фарен е рядко птиче, знам, скъпоценно... Компанията не си губи времето с негодници като нас, дето се срещат на всяка крачка... Не е зле да я издоим повече!

Арабинът се усмихна:

— Ех, Н'Круга, черно момченце! Знай, че пред тебе е Мохамед бен Юсеф, потомъкът на славния пират Мохамед бен Юсеф! Чуй какво мисля аз...

Изведнъж от залива долетя вик на учудване и уплаха. Двамата вдигнаха очи смаяни. Катерът плавно се носеше към излаза на закътаното пристанище, където беснееше ураганът.

— Негодници! — изкрещя Мохамед, като скочи в лодката. — Искат да откраднат катера, да ни изоставят в този пущинак...

Негърът го настигна бързо, двамата тласнаха лодката във водата и загребах с веслата.

— Ще ги избия всичките — закани се яростно арабинът. — Аллах ми е свидетел...

— Аллах има по-важни работи! — възрази Н'Круга. — Но я виж котвеното въже!

Чак сега Мохамед разбра какво става. Моторът не работеше. „Старата сирена“ се плъзгаше напред, теглена от котвеното въже, което ту се изпъваше като струна, ту се отпускате и плясваше шумно по водата.

Двамата долепиха лодката до стълбата и тичешком се изкачиха на палубата, където се суетяха объркани и уплашени шестимата гмурци малайци.

— По местата си, марш! — изрева Мохамед бен Юсеф с гърления си глас и когато видя, че машинистът се изправи до мотора, натисна настойчиво сигналния звънец.

— Пълен назад!

Машината изведнъж забоботи. Корпусът се разгърси от яростна тръпка и пое неуверено напред.

Котвеното въже отново се изопна, разпънато до скъсване от мощта на мотора и непознатата сила под водата, която го теглеше напред.

Внезапно на тридесет-четиридесет метра пред корабния нос изплува лъскаво черно островче.

— Манта! — изруга Н'Круга, като я видя. — Чеше се в нашето въже.

Наистина странната риба, огромен черен ромб, прострян над водата, се чешеше, мъчеше се да остърже с желязното въже досадните рачета-паразити, които се бяха впили в нежната кожа, там, на прегъвката, където сърпообразната перка преминаваше в плоското тяло. Чеше се нетърпеливо, настървено, а в същото време двете ѝ изпъкнали очи продължаваха да гледат над водата с безразличния вид на две чаши от опушено стъкло.

— Затова я мразят рибарите — процеди през зъби Мохамед. — Колко лодки е потопила с това чесане!

Моторът боботеше непрекъснато, но мантата не отстъпваше и все така упорито дърпаше котвата. А навън, пред червения вълнолом на скалите, бурята се усилваше все повече.

Морето се бе превърнало в кипяща пяна. Ако попаднеш там, сред бесния прибой, „Старата сирена“ не би оцеляла.

Нямаше време за губене!

Мохамед бен Юсеф се спусна в трюма, след минута изскочи отново, притича до носа и запрати напред някакво обло тяло. Чу се оглушителен гръм и когато водният фонтан от взрива плисна над водата, мантата беше изчезнала, а котвата отново се бе вцепила в дъното.

VII

Пръв се съвзе от смайването Мак Фарен. Обърна се към другарите си, които се бяха струпали по хлъзгавите стъпала, и нареди бързо:

— Херкулес, Рикардо! Дайте аквалангите! И взривните харпуни!

Негърът се обърна, готов да изпълни заповедта, но в този момент Рикардо промърмори глухо, без да се мръдне от мястото си:

— Къде?

— След октопода! Трима сме, ще се справим.

Напред изскочи Богдан:

— Аз също...

Мак Фарен го изгледа под вежди изпитателно:

— Да не хитрувате?

Богдан почервеня:

— Аз дадох дума!

— Добре! — отсече изведнъж Мак Фарен и се обърна отново към другарите си. — Бързо! Няма време!

Рикардо отсече упорито:

— Аз не!

Богдан видя как се изпъна силното тяло на главатаря, как се изопнаха чертите на лицето му, видя зловещите огънчета в сивите му очи.

— Какво значи това? — кипна Мак Фарен и стисна юмруци.

Рикардо отстъпи крачка назад, ръката му се хлъзна към ножа, а гласът му, все тъй глух и дрезгав, додаде бързо:

— Слушай, шефе! Да се разберем! Двама от нас изчезнаха, никой не ги видя... Не искам да бъда третият... Не искам! Защо рискуваш и своя живот? Заради някакви чужденци... Може би шпиони. Остави оня на осмокракия... И без туй не можем да му помогнем... А този тук дай на мене...

Мак Фарен вдигна ръка:

— Тук аз решавам! Изпълнете заповедта, иначе... Едно-две-три!

Юмрукът му описа светкавична крива и в следния миг Рикардо рухна без стон в краката му.

Мак Фарен посочи с поглед:

— Херкулес, отнеси го горе и му вържи ръцете!

Негърът послушно метна безжизнено отпуснатото тяло на рамото си, а Мак Фарен изтича напред. След минута той се върна, натоварен с три екипировки за спускане. Остави ги до краката си и посегна да надене въздушния апарат. Но Пири го спря с ръка.

— Нека аз! Нали знаеш — това дия, такова преживяване. Само тогава забравям...

— А ромът? — поколеба се другарят му. — В ред ли е главата ти?

— Ще мине, щом се потопя...

Само за една минута тримата плувци се стъкмиха, грабнаха дългите четириметрови харпуни с избухливи наконечници и се гмурнаха под водата.

Пет метра, десет, петнадесет, двадесет!

Сега вече не важеха никакви водолазни правила. Какво значеше някакво спукване на ушните тъпанчета или кръвоизлияние пред спасението на един човешки живот?

По-бързо! Все по-надолу!

Вън от пещерата светлината нарасна, но след това, с потъването в дълбочината, отново намаля. Под тях се надигаха настръхналите хрусталаци на коралите, грозни, недействителни като мъртви градини. Хищните им цветове дремеха сега, свити в малки разноцветни пъпки в очакване на нощта, когато щяха да разцъфтят отново в цялата си прелест. И само тук-там се осмеляваше да надзърне самотна пъстра рибка, уплашена от октопода.

Ето го!

Съзрял го пръв, Богдан го посочи на спътниците си с разтуптяно сърце. В синята нереална далечина, която преливаше пред очите му във всички оттенъци от гълъбово до тъмното индиго, едва се долавяше като дим размазаната сянка на отстъпващия похитител.

Тримата размахаха по-бързо плавниците. Бледият силует на чудовището взе да потъмнява, да се уплътнява — все по-ясен, по-заплашителен.

А отгоре, високо над главите им, бучеше побеснелият ураган. Макар и с притъпена ярост, вълните достигаха и тук, до тази дълбочина. Поемаха телата на плувците и ги подмятаха нагоре-надолу из разлудяната тюркоазена стихия. Нагоре-надолу! Странен, замайващ танц, от който главата забучава, силите отпадат, сякаш някой те блъска с невидим юмрук в корема, ритмично, безпощадно.

Тогава и гигантският осмоног ги съзря. Застоя се за миг, увиснал неподвижен в бездната, после с рязък тласък на водата от мантийната си фуния отскочи срещу тях като изстреляна ракета.

Нападението беше толкова неочаквано, че хората нямаха време да съобразяват. Само им се мярна огромната китка на пипалата, сред която висеше безжизненото тяло на Владо, после всичко се сля в някаква бясна вихрушка от размятани гигантски змии.

Внезапно силен гръм разтърси водата, блъсна ги в гърдите. Харпунът на Херкулес бе попаднал в едно от пипалата и сега то се гърчеше сред тях като чудовищен червей, който потъваше бавно в дълбините.

След това главоногото отскочи назад. Струята на водната му помпа размята встрани оглушените от гърмежа плувци. Изпръсканата чернилка полепна по водолазните маски. Хората сякаш ослепяха. Докато изтрият зачернените стъкла, октоподът побягна към скалите. Но те го догониха скоро. Първият успех ги бе окуражил.

Черният облак се разсея и отдолу се провидя морското дъно, подобно на заскрежена гора, над която пърхаха като странни зимни пеперуди орляци риби.

А това? Каква е тази едра риба с такива особени перки, като крака? Нима е...

Богдан решително отвърна глава. Сега той не беше биолог, а само едно — другар, който трябваше да помогне...

Неусетно бяха достигнали отвесния варовиков бряг, който заграждаше залива от юг. Той изникна насреща им, обрасъл с корали, прояден от черните отвори на пещерите — зловещи, грозни като очните дупки на череп.

Октоподът се спушна към дъното, залови се с няколко пипала за неравната скала и се приготви да срещне упоритите преследвачи. От цялото му тяло лъхаше злоба и сила, някаква неизразима сила, от която гъвкавите му ръце се свиваха в неудържими тръпки. В изпъкналите му

зеници припламваха зловещи пламъчета. От гняв по тлъстото му тяло пробягваха на мълниеносни вълни тъмни ивици. Той целият беше нащрек като дебнеш тигър — въплътена злост и коварство.

Без никакъв знак, разбрали се само с очи или дори само с мисъл, тримата водолази се спуснаха към дъното. Струваше им се, че тъй, стъпили на земята, свикнали със земната близост, ще имат повече сила, опора за решителния замах.

Богдан леко опря с крака в тясна мадрепорова площадка. И неволно потръпна, сякаш това не беше една обикновена колония от корали, а нещо друго, невероятно... Но какво именно? Изведнъж той се сети. Приликата беше поразителна. На дъното, сред редките проскубани водорасли и сгърчените анемонии, сякаш лежеше оголен човешки мозък, гигантски мозък, нарязан от разбърканата плетеница на мозъчните гънки, нещо смуцаващо, неправоподобно — жив, мислещ, усещащ мозък.

После отскочи напред, стиснал харпуна, задъхан от вълнение. Само бегло му се мярнаха зиналите черупки на двуметрова тридакна, заприличали на две долепени вани, особени, накъдрени вани, внезапно хрумване на чудат майстор. За миг светна като блед ореол седефеният блясък на вълнообразните ѝ ръбове, сред които се плакнеше лениво кървавочервената ѝ мантия. Една дузина меки рачета-пинотерес побягнаха бързо настрани да се скрият зад яките черупки на величествената си закрилница.

Богдан вече се намираще на няколко метра от октопода, който дебнеше, заловен за скалата. Едва сега той разбра колко трудна ще бъде борбата. Беше срещал много главоноги, но подобно чудовище за пръв път виждаше. Дори не бе допускарал, че може да съществува. Пипалата му безспорно бяха по-дълги от харпуните им. Как тогава щяха да нанесат смъртоносния удар в тялото? А всеки друг удар би бил безполезен...

И все пак — трябваше да нападне. Защото там, в сгърченото пипало, близо до грозната папагалска човка, лежеше отпуснатото тяло на другаря му.

Впрочем дали още беше жив? Не беше ли напразна цялата борба, която повече приличаше на самоубийство в името на нещо... Какво именно? За Богдан това беше приятелството, но за оня чудак, за пияния Пири — какво значеше за него тази саможертва?

Из гълбовия полумрак над главите им, подобен на мъгливо небе пред изгрев, кръжеха като орляк лешояди десетина сини акули, привлечени от вкуса на изтичащата от раненото мекотело безцветна кръв.

Богдан пристъпваше бавно напред. От лявата му страна дебнеше Пири, а Херкулес, лишен от харпуна си в предишната схватка, се придвижваше зад тях, стиснал в ръка дългия водолазен нож.

Колко бяха жалки срещу тая стихия от сила и пъргавина!

Изведнъж октоподът отблъсна плячката си и се изправи върху дългите змиевидни ръце, настръхнал хищник, готов всеки миг да връхлети срещу дръзките нападатели. В очите му искряха зелени огънчета. Такава дива стръв, сатанинска злоба!

Богдан затаи дъх, хипнотизиран от тези нечовешки и в същото време тъй разумно човешки очи. Пири сякаш се приведе, потрепера, смазан от тяхната дива решителност. Херкулес, впил напред изцъклени от ужас очи, отстъпи залитащ назад.

След това всичко стана бързо, безредно, като накъсан филм. Както отстъпваше назад, Херкулес се спъна. Богдан видя под крака му зиналите черупки на тридакната и съобразил в миг, полетя към него. Негърът разбра какво става едва когато Богдан го дръпна рязко, а под крака му се хлопна с трясък черупката на тридакната.

Замаян, той гледаше гигантската мида, по която прибягваше, търсейки пролука да се прибере на сигурно, един рак-пинотерес.

Значи, ако не беше този бял чужденец... Може би за частица от секундата... И този жив капан, познатата мида-убийца, щеше да захапе крака му и да го задържи в своите яки челюсти, догдето... Тези челюсти, които не изпускат, щом веднъж са ухапали...

Тогава връхлетьа октоподът. Дватама го видяха как отскочи мълниеносно срещу тях и увисна над главите им, разперен като гигантски чадър. С рязък замах пипалата му ги докоснаха и ги стиснаха в стоманената си прегръдка.

Когато се опомни, Богдан се видя омотан от грозните уродливи ръце, някакви лигави питони, обрасли с два реда бели брадавици-вендузи, които се усукваха около тялото му и го задушаваша, а изтърваният харпун лежеше на дъното до стиснатата челюст на тридакната. Внезапно сред този гигантски змийски възел му се мярна черното тяло на Херкулес, който размахваше ръка в напразен опит да

нанесе някакъв удар с ножа си. Стори му се, че чува как скърцат нейде
наблизо, подлудяващо наблизо, ужасните папагалски челюсти...

VIII

Мак Фарен крачеше замислен из влажното подземие. Понякога от тъмната килия долитаха глухите стонове на Рикардо, който още не бе дошъл в съзнание.

Мак Фарен посегна да прибере пушките в своята килия, но махна с ръка и ги остави на мястото им. Впрочем то беше безсмислено. В пещерата пушките не служеха за нищо. Ножът беше по-опасен, особено удар в гърба или насън.

Стори му се, че някой се изкачва по стъпалата. Отвори желязната врата, надзърна вън. Не! Само така му се бе сторило. Погледна часовника си — петнадесет минути! Само петнадесет минути, а сякаш цяла вечност!

Затвори вратата. Прибра се, закрачи пак нетърпеливо. Отново погледна часовника.

Откъм килията долетя болезнено извикване:

— Шефе, шефе!

Мак Фарен влезе вътре и запали фенерчето.

Рикардо лежеше върху нара с вързани ръце и крака.

— Шефе! — прошепна той с пресъхнали устни. — Развържи ме!

Англичанинът седна на столчето.

— По-напред ще поговорим!

— И аз чакам да говорим — само ме отвържи. Този проклет негър ме е стегнал така, че ще ми среже жилите...

Мак Фарен поклати глава:

— Ти го заслужи!

Рикардо замълча. В тъмните му очи само за миг блесна лукава искрица и угасна. Погледът му отново взе предишното си изражение — някак примирено, дори безразлично.

— Да не се караме. Заради тези двама, новите... Защо ни са? Само да намалят дяловете ни.

— Няма да ги намалят, а ще ги увеличат — отсеке Мак Фарен. — Прекрасни водолази!

— Но защо ни е повече? Малко ли е това, което сме извадили досега? Да делим и — всеки по пътя си!

Мак Фарен скочи.

— Не споменавай повече тази дума: „Да делим!“ Аз ще кажа кога ще делим! Да сме на ясно!

— А докога? Ето, двама от нас изчезнаха. Как, къде? Не искам да бъда третият... Не искам... Стига, богати сме вече... Стига съм излагал живота си...

— Твоят живот! Та какво е той пред милионите, пред отмъщението, което чакам... Искам още, цели купища... купища... Аз вече не мога да слизам в дълбините — тази проклета язва и това замайване, и ушите, тези чести кръвоизливи... Ти също, сърцето... Изхабихме се, прекалявахме... А само Херкулес не е достатъчен... Ето, затова ни трябват новите!

— Не те ли тревожат тъкмо те? Какво дирят насам? Рибешки фотографии... А ако избягат — после?

— Няма да избягат! Имам честната му дума!

Рикардо се разсмя, но въжетата отново се врязаха в ръцете му и той изохка:

— Честна дума! Какво струва някаква си честна дума?

— Пфу! — сгърчи устни Мак Фарен в презрителна гримаса. — Наистина какво разбираш ти от честна дума?

— Аз ли не разбирам! — кипна засегнат Рикардо. — Аз, дон Рикардо Хуан Алварец дос Сантос. Изведнъж станах неподходящ за тебе, след като дойдоха тези учени и биолози... А преди това бях добър...

Мак Фарен се надвеси над него:

— Какъв е този тон?

— Ей такъв! Преди това не се бяхме уговаряли да вземаме нови хора...

— Това е моя работа...

— Не само твоя! — опита да се надигне Рикардо. — А и моя... Защото, ако ни издадат, аз ще увисна на въжето...

Мак Фарен скочи и пак отвори външната врата. После се върна назад. Седна умислен. Мисълта му явно не беше тук.

— Мислех, че си забравил — додаде той внезапно. — Но виждам, че няма нужда да го напомням... Йоханесбург... кръчмата „Белият

слон“... полицейският сержант с ножа в гърба... Или...

— Спри! — изхриптя Рикардо. — Стига!

Англичанинът отвърза въжетата.

— Сега може да станеш. Раздвижи се! Смятам, че ще бъдеш по-кротък, нали? Премного зная за тебе...

Рикардо се извърна, седна, протегна схванатите си ръце и крака.

— Твоя работа! Аз обаче все мисля така — ако им пусна по един в тила... По-добре ще е, по-сигурно, без риск... Някакви непознати, честни, казваш, та те са най-опасните, никога не можеш да се спазариш с тях...

Мак Фарен го пресече нервно:

— Ще рискуваме. Такъв е нашият живот. Или ще излезем оттук богати, с такова богатство, каквото светът не е видял... И тогава... Тогава... Този негодник Медузата с цялата му компания ще рухнат, ще се ваят в краката ми... Ето, за този час живея... Или пък ще измрем... А дотогава ни думай за спиране. Чу ли? Ни думай! Така се разбрахме още в началото, затова ви взех все такива, пропаднали, гонени...

Някой потропа на желязната врата. На два скока Мак Фарен се озова до нея и я дръпна назад. В пещерата се вмъкнаха залитащи от умора Пири и Богдан, понесли на ръце безжизненото тяло на Владимир Русев. Зад тях, с разтреперани крака, като си помагаше с ръце, допълзя до умокрените стъпала и Херкулес.

Мак Фарен ги огледа поред, преброи ги повторно. Да, всички се връщаха, всички! С въздишка на облекчение той ги поведе към пещерата.

Оставиха ранения в стаята на Мак Фарен и Богдан долепи ухо до гърдите му. Сърцето биеше. Слабо, на неравни промеждутъци, някак спънато, но биеше.

— Спринцовка, камфор? — запита през рамо Богдан, но всички дигнаха рамене.

Няма що, трябваше да го оставят в покой, да изчакат здравето му тяло само да се справи.

Богдан седна на леглото до краката на пострадалия, а останалите се нагласиха кой дето свари — на столовете, по масата и на земята.

— Е? — запита кратко Мак Фарен.

Богдан поклати уморено глава.

— Не беше леко! Но нали свърши добре. Само че цялото тяло ме боли, сякаш всичките ми кости са натрошени. И тези рани от вендузите...

Чак сега Мак Фарен видя кървавочервените кръгли петна по телата на водолазите, грозна, зловеща татуировка, несъмнен белег на тежката борба.

— А чудовището? — не се стърпя Рикардо.

— О! Чудовището! — възкликна внезапно Херкулес. — То не е чудовище, то е самият дявол... Херкулес се мислеше силен, а Херкулес беше играчка на дявола... Сигурно адът гъмжи от такива... Пантера и мишка — а Херкулес беше мишката...

Цялото му тяло се разтресе, разлюля се. Тъмните му устни посиняха още повече. Очите сякаш изскочиха от орбитите.

— Толкова ръце... Само дяволът има толкова ръце...

— Я недей така! — прекъсна го Рикардо. — Стар водолаз да говори тъй!

Но Херкулес не го чу, а продължи да стене в ужас:

— Дявол, дявол!

Гласът му премина в рев, неистов вик на ужас пред страшния спомен.

— Дявол, не животно, а дявол!

Другарите му го поеа навреме и отнесоха върху леглото.

— Нервна криза! — пошепна Пири. — Случва се!

После наля в устата му ром и скоро негърът заспа, като от време на време се стряскаше и бълнуваше.

— Да спим и ние! — надигна се Пири, по-жълт от преди.

— Но какво стана с октопода? — повтори въпроса си Мак Фарен.

— Сега да спим! Утре ще говорим! — измърмори недоволно Пири, като се вмъкна в килията си.

Богдан усещаше, че и неговото тяло жадува покой след страшната схватка, след невероятните приключения на днешния ден; очите му се затваряха сами.

— Приятелят ви го уби! — обясни той, като се надигна.

— Пири?

— Да. Когато всичко изглеждаше загубено, а Херкулес и аз се задушаваше в ужасната му прегръдка...

През отворената врата се дочу тракане на шишета и сънливият глас на Пири:

— Голяма работа! Те го държах за ръцете, докато аз го дебнех отзад...

Богдан погледна Мак Фарен в очите.

— Дребна работа, казва. Вие сте водолаз и знаете какво значи харпунът да се окаже по-къс. Пипалата бяха дълги пет-шест метра.

— Значи, да удължим харпуните?

— Тогава пък трудно се борави с тях. Но да се надяваме, че вече няма да срещнем подобно чудовище... И да си призная откровено. Смятам се зоолог, и то не лош. Чел съм стари разкази за октоподи-гиганти. Но все ги считах легенди. Измислици. Най-малкото преувеличения. Не за калмарите. За тях вече е известно, че достигат огромни размери... Но октоподи... Повече от четири метра... Не, досега не...

Англичанинът додаде замислен:

— Знаете ли, при нас тук — вие сам ще се убедите — всички морски същества, особено тези, които водят заседнал живот, които не пътуват много, са по-едри. Забележително едри. И коралите, и мидите, и кораловите риби... И ето, този октопод... Пък и много храна. Смесват се няколко течения — такова объркване и горе, и на дъното. Много планктон, много риба. Край рибата и акули. Затова са го нарекли тъй — Заливът на акулите...

— Това, което говорите, е интересно — прекъсна го Богдан. — Чел съм и другаде. По западния бряг на Америка, нейде между Мексико и Панама, рибите тежали десет пъти повече от рибите в другите морета... Причина? Още неизвестна.

Може би планктонът, както казвате, а може и друго — антибиотични свойства на водораслите, стимулатори или някаква радиоактивност... Прав сте. Много риба има тук — и много акули...

— О, какво знаете вие? Когато аз дойдох, беше гъмжило, дяволско сборище... После ги поразгонихме малко... Всеки ден убивахме по няколко, привързвахме им по един тежък камък и ги пускахме на дъното... От тяхната миризма живите акули бягат... Все пак... С тях се оправяме тъй или иначе, но това мекотело...

Богдан се замисли.

— И нравът му е особен — добави той. — Дързък, напада... Не е като другите, които предпочитат да се скриват. Може би големината му дава тази самонадеяност, може би друго. Главногите растат като други низши твари до смъртта си. Значи, големите екземпляри са стари. Може

би е изгубил вече пъргавината си, навярно другата плячка му бяга, а хората са тронави...

— Искате да кажете, като тигрите. И там човекоядците са или стари, или останали без зъби тигри...

Богдан продължи:

— Не съм се срещал с много сухоземни хищници. Познавам само морските. Но този октопод е опасен. Разбирам и уплахата на нещастния негър. Само другарят ви не се изплаши.

— Сблъскавал се е с много по-големи опасности.

— Ние тримата се вляхме обезсилени в тези чудовищни лапи, когато той връхлетя право към тлъстото тяло. Зарядът изтрещя, оглуши ни, грозните ръце ни отметнаха рязко, може би загубих за миг съзнание, а когато се опомних и погледнах надолу, гигантското главоного лежеше на дъното като захвърлен мех и само пипалата му от време на време се сгърчваха в предсмъртна тръпка...

— Не забихте ли и другия харпун в тялото му?

— Не помислихме за това. Трябваше да донесем по-скоро Владо.

— Разбирам — наведе глава Мак Фарен. — Но все пак... по-добре беше още един харпун...

Богдан додаде:

— Ако не беше Пири... Такава смелост, хладнокръвие!

— Ех! — въздъхна англичанинът. — Аз ли не го познавам? Две години през войната лепихме с него мини по германските кораби. Какъв водолаз! А сега...

Богдан поклати глава.

— Пропи се! — махна с ръка Мак Фарен. — Опитах да го измъкна, само че и тук Пири донесе бутилките си... Но оставете. Да спим. А той, само той знае своята мъка... Вие останете тук, при вашия приятел. По-добре е сега. Вижте, цветът му се възвръща... И още нещо — не си губете времето... Желязната врата се заключва...

След това предупреждение, дружелюбно и решително, той се върна в другото помещение при Пири, откъдето се носеше неравното му уморено дишане.

Рикардо също се надигна. Вмъкна се при негъра и се мушна под одеялото. Ала сънят бягаше от очите му. Обидата стягаше гърлото му, задушаваше го... Да го удари с юмрук, него, който никому не е простил досега... както и на оня проклет сержант в Йоханесбург... Да го бие...

Защо впрочем чака? Достатъчно е само едно натисване с ножа... После отваря касата, грабва издутата кожена торба...

Сърцето му замря. И всичко ще бъде негово, с никого няма да дели. Само негово. Милиони... Да видим тогава кой ще посмее да го удари с юмрук в лицето... Имаш ли пари, имаш всичко... Ще купи пак старото имение, горе в планините на хубава Португалия, хубавото фамилно имение на толкова поколения дос Сантос...

Той отметна одеялото, надигна се, стисна ножа.

В този миг резето на вратата в стаята на Мак Фарен щракна.

Охо! Заклучва храбрецът!

Херкулес се размърда. Понадигна се.

— Светлина! Искam светлина!

— Тихо де! — сопна му се Рикардо, като щракна фенерчето.

— Дяволът... пак... Душеше ме! — изхриптя негърът.

— Я спи! Нищо няма! Твоят дявол вече са го оглозгали акулите...

Но изведнъж се сети нещо:

— Трябва да спрем... стига вече... Каквото сме събрали, събрали.

Да делим... Да го накараме...

— Не смея! — отвърна боязливо Херкулес. — Ще ме убие.

— Тогава пак ще слизаш на дъното и ще се боричкаш с такива дяволи... Кой знае колко много ги има...

— Не! Не искам вече! — изхриптя негърът.

— А кой знае — подметна Рикардо. — Може да ни праща нарочно, да останат по-малко, може би иска да остане само той и оня пияният.

— Не! Не може да бъде!

— Защо тогава му трябваше днес да спасяваме водолаза? Не беше ли нарочно?

Херкулес мълчеше. Може би премисляше това, което чу.

Но Рикардо не го остави. Трябваше да го убеди, да не му остави време за размишление и колебание

— И още нещо! — Гласът, му премина в едва доловим шепот. — Мак Фарен е луд, не се чуди! Ние с тебе може да сме негодници, тъй ни нарича той, но негодници нормални като всички други негодници по света, а той е истински луд. Иска още, още — за да сринел синдиката, да се валял в краката му. Чуваш ли. Диамантения синдикат, който може да купи наведнъж цяла Африка с всичките ѝ богатства, с хората — с

мене, с тебе и с него заедно... Говори за някаква медуза като за човек... Питам се, няма трябва още да му се подчиняваме...

— Тогава какво да сторим? — Гласът на Херкулес прошемуя глух и неестествен.

Рикардо изсъска злобно:

— Да ги премахнем!

— Кои?

— Онези новите! Когато няма да ги има, ще почне да цени нас — най-вече тебе. Ще почне да ни слуша. И тогава ще го принудим да делим, да спрем вече и да си ходим, да заживеем човешки...

— Не знам! — запъна се пак негърът.

— И още нещо! Може пък да са шпиони... И току-виж, довтасала тук полицията... Да речем, началникът на охраната в диамантената мина...

Херкулес потръпна неволно:

— По-тихо!

Рикардо сякаш не чу.

— Той се е зарекъл да обеси със собствените си ръце оня мръсен негър, който му е спукал главата при бунта... А рече ли веднъж...

— Какво да сторим тогава? — заекна изплашен Херкулес.

Сякаш отново бе попаднал там, в онова проклето място зад телените мрежи, по които тече електрически ток, с циментовите кули и зиналите цеви на автоматите... Тогава, в този ден — забравя ли се той! — в страшния задух на африканското пладне, рудокопачите, все полуголи и гладни негри, оплескани със синя пръст, чакаха както винаги, преди всяко излизане навън, реда си за рентгеновия преглед — да не са глътнали някое кристалче... Внезапно настана смут, вдигна се глъчка... Сякаш електрическият ток от жиците се пръсна в струпаното множество. От помещението излезе Червенокосия Хари, началникът на охраната, помъкнал след себе си един разтреперан и виещ от болки негър... Херкулес го позна — позна брата си... Разбра защо го водят... Пробил дупка в кожата между пръстите на краката си и там скри едно диамантче... Брат му се дърпаше окървавен и пищеше, а Червенокосия Хари го удряше с гумената палка по гърба, по ръцете, по главата — където свари... Херкулес сам не разбра как стана всичко... Сякаш запокитен не от неговата ръка, а от някаква невидима сила, камъкът тресна в огненокосата глава на полица, който в миг рухна на земята...

После настана такава суматоха... Вой, олелия, зловещият лай на автоматите от кулите... А сетне?... Херкулес помни само, че бягаше, бягаше като подгонена от леопард антилопа, пресрещаха го хора, стреляха, а той все бягаше... Джунглата го приюти, родната джунгла... Когато случката се позабрави, стана водолаз... Научи, че брат му умрял... Инфекция, казваха, от ножчето, с което си бе направил раната между пръстите... Тъй почна новият му живот... После дойде срещата с Рикардо в кръчмата, напиването... Какво ли бе говорил?... Но след това Рикардо знаеше за него всичко... Тогава срещнаха и Мак Фарен...

Сега накъде? — този въпрос се блъскаше в главата му като глиган в ловна яма, ровеше, виеше. — Накъде?

Там, в родината — червенокосият убиец, въплъщение на цялата власт, създадена да мачка нещастните черни копачи, а напред, в синята бездна — оня студен, жилав възел от лигави питони и злите дяволски очи, и щракащият клюн...

Накъде?

— Да ги очистим! — съскаше настойчиво Рикардо.

— Тогава шефът ще ме убие.

— Мене може, не и тебе. Каквото и да сториш, ти си му нужен... Само като ги няма... С кого ще те замести, като никой освен тебе не може да достигне дъното... Не мисли, трябва да ги премахнем, но така, че да не разбере никой...

Херкулес мълчеше.

IX

Още снощи заглъхнаха сигналите за помощ от непознатия кораб, който се бореше с урагана на стотина мили от брега.

Ала Мохамед бен Юсеф не се тревожеше много. Дали е потънал корабът, или се е спасил, това си е негова работа. Виж, друго е ако корабокрушението стане близо до брега. Тогава има смисъл да се бърза, та да се измъкне от водата повече плячка. От корабокрушение може да се спечели толкова, колкото с десет години ловене на бисерни миди. Само че такава щастие вече рядко се случва.

Още щом се събуди, той изскочи на палубата. Бурята бе затихнала тъй внезапно, както връхлетя. Отвъд естествения вълнолом на червените скали океанът се плискаше спокойно, а шумът от прибоя дори не се чуваше в закътания пристан. Само от време на време сред заоблените прави вълни, проснаги се от хоризонт до хоризонт, набъбваше някоя по-едра вълна, изостряше се и връхлиташе шумно върху скалите.

Мохамед бен Юсеф застана зад кормилното колело и натисна звънеца:

„По местата!“

Вторият сигнал беше за машиниста:

„Пали!“

Корпусът на водолазния катер се събуди, сякаш потръпна от хлад след дългия сън.

„Пълен напред!“

Моторът изръмжа сърдито, витлото разпери водата и помъкна кораба напред. На носа Н'Круга, полугол, изтеглил котвата и стъпил здраво на палубата, се протягаше срещу слънцето, което лъщеше върху черното му мускулесто тяло.

Катерът разреже стихналата повърхност на залива, разпра със запенената диря на витлото смарагдовата му завивка, а към бреговете попълзяха две коси вълни като две стъкленозелени криле, които се плиснаха в скалите.

Скоро заливът остана назад, затулен от настръхналия масив на червените скали. Отпред лъсна синята безкрайност на океана, щедро разплискан лазур, пламнал във великолепието на изгряващия тропически ден. Слънцето се люлееше, забулено в омарата на кръгзора, голямо, прекрасно и в същото време някак заплашително. Точно под него грееше златен площад, а край кораба водата изглеждаше нереално синкава като разтворен аквамарин, който постепенно потъмняваше към запад, добиваше чуден аметистов блясък в най-нежни отсенки.

Н'Круга се приведе да влезе в командната рубка.

— Сега? — изръмжа той недоволно.

Без да се обърне, стиснал ръкохватките на щурвала, Мохамед отвърна:

— Сега... Какво? На юг! При твоя приятел Мак Фарен.

— Гоним вълните! — пак натърти негърът с укор.

Ала арабинът не отговори.

Внезапно от водата — откъм левия борд, се вдигна орляк летящи риби, които профучаха ниско над палубата, разперили пъстроцветните си перки, и изпопадаха на стотина метра вдясно като шепка камъни. Водата закипя. Мярнаха се няколко едри златисти гърбове, после рибите отново се стрелнаха във въздуха и изчезнаха на юг, гонени от неуморните си преследвачи. Наоколо закръжиха акули. Морето оживяваше. Една по една рибите изплуваха от дълбочините, където се бяха крили от яростта на бурята. Чайките навлизаха с крясък над водата. Едно ято се понесе след летящите риби, друго се завъртя над водолазния катер. Гладните птици се спускаха във водата, в запенената дия, грабваха някоя зашеметена от витлото риба и отлитаха нагоре.

Н'Круга посочи напред:

— Кораб... Два комина... Търговски...

Мохамед завъртя рулевото колело.

— Да го огледаме! — усмихна се той и подметна старата поговорка: — „Никой не знае коя мида крие бисер“.

Водата закипя. Стадо делфини заигра току пред носа на катера. Пъргавите животни излитаха във въздуха, изгърбваха се и се гмурваха във водата, за да излетят отново след пет-шест метра плуване под водата.

Катерът не намали своя ход, но и животните не спряха играта си, а продължаваха да излитат във въздуха едно след друго ту тук, ту там, докато внезапно свърнаха встрани и изчезнаха от погледа.

Един по един гмурците се измъкваха от кубрика полуголи, препасали само по един саронг^[1], побутваха с лакът Н'Круга и сядаха по палубата с провесени навън крака.

Н'Круга застана до арабина.

— Момчетата искат да ти кажат нещо.

— Да казват! — отвърна, без да се обърне, Мохамед бен Юсеф.

— Страх ги е от тебе.

Арабинът се засмя.

— Страх ли ги е? Това е добре. Значи, ще се разберем. Е, казвай — какво искат?

— Да се връщаме! Домъчняло им за хубавата работа. И те смятат, че нищо няма да намерим.

Мохамед бен Юсеф не отговори. Както го гледаше отзад, негърът забеляза само как мускулестият му гръб се присви като на пантера, когато се готви за скок.

Минаха няколко минути, докато Мохамед отговори тихо, почти шепнешком, процеждайки през зъби всяка отделна дума:

— Слушай, Н'Круга, глупаво черно момче! Кажим им, че са „каю“.

„Каю“ на малайски значи „дърво“ — страшна обида.

— Кажим им също, че аз заповядвам тук. Да не забравят! Щом са тръгнали с мене, ще се подчиняват. Защото... Защото ти знаеш — който ме слуша, ще се върне богат, а който не слуша...

Н'Круга бързо изскочи навън. Ако се бе обърнал, арабинът би могъл да прочете в очите му целия страх, що внушаваше, но и безкрайна омраза. Негърът бе разбрал отлично, че тази заплаха се отнася за него, именно за него. А знаеше добре как изчезнаха предишните боцмани...

Мохамед бен Юсеф насочваше уверено катера напред към нарастващия в далечината параход. Само с крайчеца на окото си зърна как малайците наобиколиха помощника, като жестикулираха буйно, после насядаха по палубата и задъвкаха бетела^[2] с почернелите си зъби.

По мургавото му, изпечено от бурите лице пробягна зла, тържествуваща усмивка.

Ще видите вие какво може Мохамед бен Юсеф, достойният наследник на пирата Мохамед бен Юсеф! Ще видите!

След малко Н'Круга пак се върна.

— Я — възкликна той, сякаш нищо не бяха говорили преди това.
— Добре са го натоварили!

Мохамед отвърна бавно:

— Не видиш ли, че носът му гази по-дълбоко от кърмата?

— Значи, глътнал вода?

— Да! Вода! Но я виж какво сигнализират с флагчетата.

Н'Круга взе далекогледа и се метна върху покрива на командната рубка. След няколко минути скочи на палубата.

— Радиостанцията им не работи. Имат пробойна.

— Какъв е корабът?

— Не му познавам вимпела. А не мога да разчета и името. Две помпи бълват вода през борда.

— Да приближим! Нищо не рискуваме.

Скоро двата кораба се изравниха, намалиха ход. Машините спряха.

От парапета на търговския кораб се приведе капитан Стрезов.

— Ало! — загърмя гласът му в рупора. — Имате ли водолази?

Мохамед бен Юсеф отклони отговора:

— Къде е пробивът?

Стрезов отвърна:

— На десния борд, близо до кила. Стъкмахме плот, но водата се процежда. Помпите не могат.

— А къде пострадахте?

— Подводна скала пред Залива на акулите.

Мохамед бен Юсеф ахна:

— Какво дирехте?

— Научни изследвания. Там загубихме двама учени-водолази.

— Охо! Идвам при вас.

С няколко ловки маневри арабинът прилепи катера до стоманения корпус на парахода. Хвърлените автомобилни гуми притъпиха удара.

Мохамед бен Юсеф се изкатери пъргаво по стълбата и стисна ръката на капитан Стрезов.

— Имам водолази — осведоми го той веднага, за да го предразположи към разговор. — Ще ви помогнем. Но преди това да видим аварията!

В трюма водата стигаше до колене, а помпите непрекъснато плискаха през борда процедената вода. Пробойната беше затисната с плот от талпи, подпрян от цяло скеле греди. Камари кълчища запушваха празнините, но въпреки това водата навлизаше с шибаци струйки при всяко навеждане на корабния нос.

На връщане Мохамед бен Юсеф запита съчувствено капитана:

— А как загубихте вашите хора? Акули?

Погледът на пълния мъж потъмня:

— Мистерия!

— Но какво именно? — наостри уши арабинът.

Без да отговори, капитанът го поведе към кабината си, където извади снимката на акулата-чук и му я подаде. Дали пък този любезен арабин не би могъл да му даде някакъв съвет?

— Първият водолаз се спусна заради нея, да я фотографира... И не се върна... По-важно е другото — тези двама непознати водолази... Как са попаднали пред обектива и какво е тяхното участие в изчезването?

Мохамед бен Юсеф едва скри учудването си. Други водолази — бял и черен... Най-сетне — следа...

Той се обърна към събеседника си:

— А данъка платихте ли?

Трябваше да отклони разговора, да прикрие колко много го интересуват събитията в Залива на акулите.

— Данък? Не разбирам.

— Хвърлихте ли в морето поне една жълтица?

— Че защо?

Мохамед бен Юсеф се усмихна пресилено.

— Суеверие. Тъй правят... и досега... Жертва... Откуп... Много е алчен нашият старец.

И като видя недоумяващия израз на капитана, додаде:

— Лоша е славата на Индийския океан — нашия старец. Тъй си го наричаме. Все лют такъв, рядко утихва. Затова му хвърлят злато —

дано го омилостивят.

— А помага ли то? — запита на шега капитан Стрезов.

— Кой знае? Като потъне корабът, няма кой да обади платен ли е откупът. Ние приемаме, че не е платен и затова старецът го е наказал. Но хайде! Ще опитаме да закърпим дупката! — реши той накрая.

Капитан Стрезов го изпрати до стълбата. Още щом стъпи на катера, Мохамед отмъкна помощника си в командната кабина.

— Е, черна муцуно! — подхвана го той, щом притвори вратата. — Заговор ще правите, а? Да се връщаме и... пак да се гоним с полицията, когато птиченцето се намира до нас.

— Къде? — подскочи Н'Круга.

— Къде другаде? В Залива на акулите.

— Я! — ахна негърът.

— Но преди това искам да поговорим друго. Този дебел капитан знае повече, отколкото трябва. Току-виж, раздрънкал се някъде, а синдикатът няма да ни прости това.

— Тогава да изкъртим запушалката на кораба и да го пратим на дъното.

— Ех! Н'Круга, Н'Круга! Бавно мислиш, момчето ми. Ами спасителните лодки? Ще се измъкнат на брега и — още по-лошо!

— Тогава?

Мохамед не отговори, а излезе на палубата.

— Готови за спускане!

След минута малайците се строиха до стълбата, нарамили аквалангите, плавниците и очилата.

Капитан Стрезов, надвесен от борда, се възхити на жълтокожата команда. Такава дисциплина! Един по един плувците потъваха в бистрата синева и се струпваха долу край отвора. От катера спуснаха със скрипеца дебел ламаринен лист за обшивката и кислородният светилник, замига като звездичка в синевата. Огнените му искри мигновено се превръщаха в кипящи мехури, които политаха нагоре, огрени от червеното зарево.

Скоро край тях се струпва орляк акули, големи и малки, които кръжеха наоколо, любопитни и нерешителни, свиваха кръговете си и внезапно отскачаха назад, смутени от тези странни същества, които не им обръщаха никакво внимание. Само понякога, когато някоя по-едра акула се стрелваше заплашително, Н'Круга, приведен през парапета,

дръпваше леко сигналната връв. Водолазът обръщаше за миг оксигена. Парната от невиджания подводен огън, хищницата се врътваше назад и изчезваше в дълбините.

Най-сетне работата свърши. Мохамед бен Юсеф се качи на парахода да се сбогува.

— Закърпихме го криво-ляво — обясни той на капитана. — Но ще трябва да се отбиете в първото пристанище на док за истински ремонт. В първото пристанище — повече не ще издържите.

Капитан Стрезов му подаде чека с възнаграждението за свършената работа и му благодари със сърдечно ръкостискане.

Витлата забиха равномерно. Двата кораба се разминаха под рева на сирените.

Мохамед бен Юсеф отиде при радиопредавателя. Постави слушалките, вдигна микрофона:

— Ало, Самуел! Ало, Самуел! Предава „Старата сирена“. Предава „Старата сирена“. Следата открита. В пристанището ще акостира корабът „Люлин“. Капитанът осведомен за местонахождението. Да се обезвреди. Край.

— Прието! — отговори в слушалките далечният глас.

[1] Саронг — малайско облекло, препасан около бедрата плат. — Б.р. ↑

[2] Бетел — азиатска дъвка, приготвена от листата на растението бетел (родствено на черния пипер), семена на арековата палма и варовик. — Б.р. ↑

Х

Край масата седяха всички обитатели на пещерата.

Мак Фарен обърна кожената торбичка и шумно пръсна съдържанието ѝ върху масата.

Богдан затаи дъх.

— Диаманти!

Владимир Русев подсвирна.

— Охо! Сега всичко става ясно.

А Богдан все не можеше да откъсне поглед от блестящата купчина, която отразяваше светлината на лампата в ослепителни искри.

Едри, най-едрите диаманти, които съществуват по света, светли, прозрачни като стъкло и матови, покрити с мътнокафява корица, зеленикави, розови, синкави, черни...

Той се облегна смаян назад. Погледът му случайно улови очите на Рикардо. Как горяха те! С каква дива алчност като хищна птица, готова да сграбчи в нокти отдавна дебнатата плячка! Главата му се приведе напред, ноздрите се разшириха, задиша учестено. Но само за миг. После той притвори клепачи, зад които помръкна огънят на зениците му, и върху лицето му отново легна израз на равнодушие.

А другите?

Херкулес дъвчеше тютюн с напрегнато черно лице. Пири сякаш не виждаше приказното съкровище, устремил взор нейде далече отвъд грапавите опушени стени, а Владо поглеждаше ту тоя, ту оня кристал с възхитени младежки очи.

Мак Фарен измъкна от искрящата купчина един огромен диамант.

— Вижте! Октаедър! Три хиляди и двеста карата! Шестстотин и четиридесет грама! А „Кулинан“ е тежал само три хиляди сто и шест карата.

— „Кулинан“! Най-големият диамант на света!

— Да! Най-голям, но досега, преди моя диамант, диаманта „Мак Фарен“. Знаете ли колко струва?

Владо вдигна рамене усмихнат, а Богдан дори не помисли да отговаря, заплепен от блясъка на това съкровище.

— „Кулинан“ бил нарязан на отделни късове, понеже нямало кой да го купи. Представяте ли си? Нямало кой да го купи! „Кулинан“ е името на председателя на компанията. Камъкът го обезсмъртил. А дотогава той си седял зад махагоновото бюро и чакал дивидентите... Ако днес намерят друг такъв къс, може да го кръстят „Медуза“.

— Защо пък „Медуза“? — учуди се Богдан.

Мак Фарен махна с ръка.

— Оставете! Мислех си за друг председател... не по-малък негодник.

Очите му се присвиха, тъмни и зли като на звяр, устните се изтеглиха в тънка рязка върху изпънатото сурово лице. Каква дива омраза!

Ръката му, тръпнеща от удоволствие, подметна скъпоценния кристал няколко пъти, да се наслади отново и отново на тежестта му, и го положи върху грубата дъска. После отдели друг диамант, тъмен, почти черен като някакъв неправдоподобен, нереален черен огън.

— Карбонадо! Твърдят, че носи нещастие. Аз знам само, че е много скъп. Вижте каква чистота! Нито една пукнатинка! И блясък — отсега, преди полирането!

Пръстите му изровиха още едно искрящо късче.

— Това е зелен ромбододекаедър, дванадесетостенник с необикновена твърдост дори за диамант. Среща се предимно тук, наблизо, в тръбата Фоорспед. Ние имаме десетина такива... А това пък е борт, черно зрънце от сраснали ситни кристалчета... само като куриоз...

Изведнъж с решително движение той ги подбра с ръка до ръба на масата и ги изсипа в торбата.

— Тук има само чисти, без пукнатини, едри диаманти, повече от хиляда карата. Засега не събираме по-дребни. После, когато застържат драгите, когато забучат промивачните барабани, тогава ще вадим всичко, но сега — само над хиляда карата... В една торбичка — милиони!

И със самодоволна усмивка заключи съкровището в желязната каса, вградена в скалата.

— Да не дразнят очите! — обясни той. — Пораждат луди мисли.

После се извърна рязко към Рикардо, който продължаваше да се визира като хипнотизиран в затворената каса.

Мак Фарен, сякаш незабелязал алчния блясък на очите му, се обърна към двамата българи:

— Половината са мои. Искате ли да участвувате в подялбата на останалите? Впрочем въпросът не се отнася до двама ви.

И се обърна към Богдан:

— Аз вече имам вашето съгласие.

— Принудително!

— Оставете подробностите! Някога ще ми благодарите, че принудително съм ви направил богат.

Богдан заговори тихо, равно, но в гласа му звучеше такава решителност, че Мак Фарен неволно замълча.

— Наистина диамантът е незаменим в короните на сондите, при металорежещите машини, при производството на тъкани от пластмаси. И толкова... Не повече! За нас той няма по-голяма цена. Всъщност диамантът е само въглерод, един прост елемент като въглищата и графита...

— Не съвсем същото! — подметна Пири неочаквано.

— Да! Различава се естествено! При него атомите са подредени другояче.

Мак Фарен се наведе през масата, загледа го в очите.

— Това не е важно! Важното е, че струва милиони! С тези милиони можете да отидете, където искате, да правите, каквото искате, да живеете...

Богдан вдигна глава.

— И да изоставя науката, да прекъсна работата си? Та повечето от научните ми материали са в института, Варна... Без тях работата ми ще бъде непълна, половинчата.

— Млади човече! — потупа го по рамото Мак Фарен. — Та именно така, с пари, с милиони, вие ще можете да се отдадете на науката си. Сам няма да се гмуркате с хидрофона, а ще пратите, ако искате, стотици водолази да ви събират материали. Вие само ще ги групирате, ще обобщавате, ще правите изводи...

— А близките ми, а приятелите? Не, няма да ме разберете... Но знайте, обещал съм ви! Ще работя... Само че не за това...

Мак Фарен дръпна ръката си:

— Хубаво казано! И аз някога... Може би също като вас... Ала не и сега... А вие? — извърна се той към Владо. — Не искате ли вие

богатства?

Хидрологът вдигна усмихнатите си очи.

— Какво да ви кажа? Признавам, при вас е много интересно...

Такова — особено, романтично...

— Ще се разберем, значи...

— Вижте какво ме смущава. Не ви ли е страх... Такова богатство... То възбужда алчност...

— Страх ви е да не ви го откраднат? — прекъсна го Мак Фарен.

Русев поклати глава:

— Не! Страх ме е от мене самия. Защото преди това аз ще го прахосам.

После внезапно стана сериозен.

— Ако се съгласите да освободите другаря ми от дадената дума, аз ще остана вместо него. Той трябва да се прибере в родината... Има задача, голяма, полезна задача, която трябва да завърши.

— Много важност придавате на работата си — подметна високомерно Мак Фарен. — Блазните се от самочувствието, че сте първите, които ловят риба със звук. А знаете ли какво правят индонезийците? Притискат до гърди потопен във водата бамбуков прът и се провикват напевно: „О-о-ох!“ Строматеусите, дребните вкусни риби, се събират като пиленца. Виждал съм ги, като подскачат чак до лицето на рибаря. Хората само гребат със саковете. Други пък примамват акули, като стържат една в друга черупки на кокосови орехи.

Богдан го прекъсна:

— Никога не съм се смятал за откривател. Един обикновен научен работник. Та и у нас от паметта на века примамват кефалите с плясъци по водата. Така в Русия привличат сомовете, като удрят с дървени чашки по водната повърхност. А с чукане на два камъка под водата гоним делфините към мрежите. Нашата задача е по-скромна — да усъвършенствуваме отделните налучквания на хората, плод на вековен опит, да ги подпомогнем с достиженията на съвременната техника. Целта е — повече храна за хората. Защото има много гладни... Само това...

Владимир Русев се намеси:

— Освен това Богдан има близки, които го очакват. Пък аз... Най-обикновени измервания...

— Дума да не става! — пресече го буйно Рикардо. — Да го пуснем, че да ни издаде!

Владо се извърна:

— А честната дума?

— Знаем ги ние такива!

Мак Фарен отново прие предишния си суров, заповеднически тон:

— Това естествено няма да стане! Богдан Коев е обвързан от дадената дума, а вие, Владимир Русев, сте наш пленник...

— Докога?

— Докато е нужно!

Русев наклони глава встрани и се усмихна:

— Аз ще избягам!

Рикардо се наведе към Мак Фарен:

— Виждаш ли? Още не е късно. Остави ги на мене!

Англичанинът, сякаш не чул, изгледа със суровите си очи младия хидролог.

— Тогава ще ви убием! И не се съмнявайте в това!

— Не се съмнявам! — потвърди с усмивка Владо, а в същото време потрепера. Огънят в очите на тези хора, запален от блясъка на заключеното съкровище, му подсказваше недвусмислено, че това не бе празна закана.

Мак Фарен се приведе към него:

— Вие опитвате да се шегувате! Уверявам ви, съвсем неуместно! Запомнете — историята на всеки диамант е река от кръв. А тук са заключени стотици диаманти... Какво струва пред тях един човешки живот?

Изведнъж всички замълчаха, смутени от страшната мощ, която сякаш струеше през затворената врата, сатанинска мощ, която ги влечеше безпощадно към нещо страшно, безименно, още неосъзнато, но непреодолимо...

Богдан Коев изправи глава.

— Отношенията ни вече са изяснени. Ясни, откровени! Кажете, какво ни предстои?

Мак Фарен бавно вдигна глава. Но не отговори веднага. Очите му все още стояха широко отворени, смразени от някакво странно видение, тъпи, животински безизразни.

Богдан се взря учуден в тях.

„Като на акула! — мярна се в съзнанието му мисълта. — Когато връхлита с раззинати челюсти.“

Но само за миг. Защото изведнъж Мак Фарен трепна, очите му отново се избистриха, все същите, стоманеносиви, изпитателни, упорити, но вече човешки очи.

— Така! — продължи той. — Хубав въпрос! Делови! Какво ни предстои?

Изправи се и донесе от полицата една малка минералогична сбирка, няколко скални къса, поставени в дървени кутийки, тъй както ги подреждат учениците в гимназията.

— Ето това е кимберлитът!

И посочи един тъмен, почти черен отломък от скала, наръсен със зелени капки, върху който се открояваха два прозрачни кристала с триъгълни блестящи стени.

— Кимберлит, скалата-майка на диамантите! Скалата, която прослави в света неизвестното африканско селище Кимберлей. А това е грикваит. Вижте! Какво съчетание на багри! Среца се само в диамантените находища. Безспорен показател. Ето тези червени капки — това е гранат, прекрасният капрубин на Южна Африка... Ето и оливин... Чистите му кристали се наричат хризолит. Как блести със своята свежа зеленина! Чували ли сте за него? В източните легенди се ползува с лоша слава — набеден е като приятел на търговците и крадците, забележете — едновременно на търговците и крадците...

Той се обърна към двамата българи:

— И досега някои вярват в тайнствената сила, която се крие в тях...

Без да откъсне мътния си поглед от пода, Пири подметна кратко:

— А защо да не вярват?

Богдан и Владо се извърнаха към него. Сериозно ли говореше, или само ги предизвикваше, но Мак Фарен, без да се смути от прекъсването, продължи:

— Червеният рубин например е камъкът на любовта. Дава власт над хората. Затова царските корони са отрупани с рубини. Сапфирът олицетворява невинността, ахатът предпазва от земетресения, смарагдът гони черните мисли...

Изведнъж Мак Фарен махна с ръка.

— Защо ли ви занимавам с това? Да преминем към целта. Тук, пред самия залив, на дълбочина седемдесет-осемдесет метра, се подава богата диамантена тръба с диаметър около един километър. Забележете, един километър! А най-широката тръба в света Дютейспан достига само седемстотин метра. Другите са още по-малки. Цялото дъно е застлано със синята тиня блю граунд, продукт от разпадането на кимберлита.

Ръката му извади от редицата една кутийка, напълнена със засъхнала, напукана небесносиня глина.

— Ръководех водолазна експедиция. Дирехме петрол. В сондата намерих един кристал — бистър, едър. Никой не ме видя. Проверих на стъкло. Реже... Значи, диамант... Спуснах се на дъното. Осемдесет метра. Както знаете, полумрак. А тинята осеяна с кристали, най-различни кристали като чакъл. Сграбчих една шепа. Тогава ме сви язвата. Повърнах кръв. Едва се измъкнах. Отведох катера в съседния залив, а вечерта разгледах плячката си: пироксен, оливин, гранат и... три истински диаманта.

Владимир Русев го изгледа под вежди недоверчиво.

— Как така пръснати по дъното? Кой ги е пръснал?

— Ще се убедите, като слезете. Долу има постоянно придънно течение, подводна река. Студено като в ада. Изровило е цяла урва в синята пръст. Векове, хилядолетия е измивало тинята, бавно, търпеливо, а тежките кристали са оставали на дъното. Безспорно имало е и йелоу граунд, жълтата пръст на африканските рудници, но подводната река е отмила отдавна този пласт.

Изведнъж той се изправи.

— Смятам, че сме на ясно. А сега на работа!

И се обърна към Богдан:

— Пригответе се! Излизаме с лодката. Проверете снаряжението си! С нас ще дойдат Херкулес и Рикардо. Пири, ти оставаш тук с Владимир Русев!

Групата скоро се стъкми. Когато излезе през желязната врата, отливът беше открил отвора на пещерата и лодката с четиримата водолази се измъкна навън под ниския прихлупен свод.

Свикнал с мрака на пещерата, Богдан неволно присви очи, ослепен от блясъка на тропическия ден. Отгоре блестеше бялото нажежено небе, а под лодката се плискаше бистрата синя вода, по която пъплеха едри копринени тръпки. Вълните прииждаха една подир друга, родени нейде далече-далече отвъд кръгозора и увлечени в своята неуморна гонитба, се настигаха към брега, за да изчезнат, да се стопят сред белия хаос на прибоя — една безкрайна, хилядолетна гонитба на недостижимото.

— Трябва да се върнем преди прилива! — обясни Мак Фарен, унесен в своите мисли, без да забелязва красотата на океана. — Иначе ще се наложи да влизаме под водата, а лодката да остане във.

— Хубаво скривалище! — подметна Богдан, загледан в отстъпващото в блясъка на вълните скалисто островче.

Мак Фарен се обърна назад.

— Пиратско свърталище! Такава е легендата. Все има нещо вярно. Пещерата е доиздълбана от човек — за какво друго? Само алчността може да доведе някого тук.

Лодката се хлъзна край някаква странна риба, безпомощно подмятана от вълните. Богдан се пресегна и я прехвърли в лодката.

Другарите му я разгледаха с любопитство. Такава особена риба, с безобразно голяма уста! А коремът ѝ — прозрачен мехур, изтънял, сякаш ще се пукне, изпънат от прегънатата надве погълната риба.

— Жертвата по-голяма от хищника! — подметна Богдан. — Така е там, в дълбините, сред вечната нощ, в царството на глада. Рядко се среща плячка. Затова пък, когато се срещне, тя трябва безусловно да се нагълта — каквато и да бъде.

Дълбокоморската риба лежеше безпомощно на дъното, като от време на време отваряше лениво уста, без да направи опит да се спаси, преситена и безучастна.

Стиснали веслата в жилестите си ръце, Рикардо и Херкулес се привеждаха ритмично напред-назад, а лодката летеше плавно над вълните, сякаш се хлъзгаше върху изумрудено масло.

Седнал на кърмата с устремен поглед напред, нейде отвъд замъгления кръгозор, Богдан неволно се унесе и като че ли забрави къде е, какво върши, какво го очаква.

Напред, додето поглед стигаше, го окръжаваше все същият разлюлян син простор, равнодушен и хладен, еднообразен като пустиня. Някакво добро чудовище с мека тюркоазена плът, което е прегърнало земята отвред и милва материците със своите приливи и отливи — милва ги нежно, без почивка, ден и нощ, от векове и хилядолетия. Отвън то се вълнува, заканва се сърдито, но вътре в дълбините е тихо и спокойно, замислено като мъдрец — стар, престарял милиардгодишен мъдрец. Стар и в същото време млад като юноша, вечно млад. Древните елини в гениално прозрение са въплътили в неговата безкрайност своя прабог Океан, бащата на всички богове и хора, началото на всички начала, твореца на живота, разкъсал булото на незнанието пред очите на човека със своята широта и необхватност, помамил го да даде простор на мисълта и на волята си — бога Океан, най-верния приятел на Прометей, бореца срещу тиранията и застоя, олицетворението на вечното движение...

— Стоп! — заповяда Мак Фарен.

Богдан се опомни от своя унес. Гребците вдигнаха веслата. Лодката забави ход.

— Стигнахме! Сега се пригответе!

Младият зоолог пое ремъците на акваланга, но Мак Фарен го спря:

— Преди това облечете пуловер! Нали ви казах, долу е дяволски студено.

Богдан послушно нахлузи дебелия пуловер, после надяна акваланга и пояса с оловните плочки, закрепил плавниците, нагласи очилата. Преди да захване мундщука, той внезапно се обърна към англичанина, който привързваше сигналното въже за ръката му:

— И все пак имам чувство за нещо нередно. Нещо подобно на кражба.

Мак Фарен се извърна рязко.

— Аз ще закупя този периметър, когато съберем повече диаманти, толкова диаманти, колкото са необходими за периметъра и... за подкупи... Без това не може... Тогава вече няма да бъде подобно на кражба...

Богдан вдигна вежди.

— Не! Не точно това исках да кажа. И с периметър, и без него, това е все същото. Тези богатства, които трябва да вадя, всъщност не са ничии богатства, които всеки може да граби. Те принадлежат на тази земя...

И посочи с ръка зеления бряг.

— И на този народ, който живее там... На Херкулес, на неговите събрата...

Мак Фарен го изгледа иронично.

— Богатството принадлежи на оня, който успее да го сграбчи — и да го задържи... А събрата на Херкулес не са годни за това — отпуснати, безгрижни, големи черни момчета... Друг път ще говорим повече... Сега бързо! Да преварим прилива!

Богдан прекрачи борда. Но преди да се потопи във водата, Мак Фарен се наведе до ухото му:

— Приятелят ви е в мои ръце... Заложник... Ако избягате, ще го убия...

Богдан вдигна очи. Лицето на англичанина изпълваше цялата рамка на очилата, едро, загоряло, с решително изпънати устни, а в сивите очи се таеше закана. Очи на човек, годен на всичко.

Биологът кимна с глава. Тогава Мак Фарен го потупа с длан по темето — знак, че може да потъне.

Водолазът се потопи под водата да провери работата на апарата със състения въздух. Морето блестеше ослепително като вълшебно

хладно огнище, в което припламваха разноцветни пламъчета, угасваха мигновено и отново избухваха, причудлива неспокойна плетеница от спектъра на светлината. И в този танцуващ блясък се носеха, сякаш отвеяни от лек ветрец, милиарди микроорганизми, като пращинките в слънчев лъч. Планктонът, основата на живота в океана, цъфтеше — пращинка до пращинка, облаци бисерен прах, които се виеха в бавни, неуловими вихрушки, понесени от водните течения.

Въздушните мехурчета бълбукаха равномерно. Значи, апаратът беше в пълна изправност.

В този миг на два метра от борда на лодката профуча орляк подплашени кефали, а след тях се стрелна като тъмносиня граната петметрова риба-платноход с изострена мечовидна муцуна. Огромната ѝ гръбна перка стърчеше над водата като ладийно платно, с което попътният вятър усилваше скоростта ѝ. Рибата достигна кефалите, подскочи във въздуха, плесна над тях да ги оглуши, подлудя. Водата кипна.

Богдан се подаде над повърхността с вдигнат нагоре палец, което означаваше: „Всичко в ред!“, после се тласна с гумените плавници в искрящата синя бездна. И въпреки страха от всичко, което му готвеше бъдещето, старото опиянение отново овладя душата му, премахна гнетящите съмнения. Остана само радостта, че е жив, че се движи, че лети из този приказен свят, един от малцината, които разорават с гърдите си безкрайната изумрудена целина.

Радост и гордост.

Ето, човекът пак се връща в своята прародина, там, където е заченат животът, където се е зародило първото същество — нито още материя, нито вече същество, нещо средно — оживяващо вещество. Връща се в далечната прародина, страховито отбягвана от предците му през милионите години на еволюцията. Отново в безкрайното гълъбово царство. Отново сред бистрите струи, свободен да се гмурка в дълбините, подобен на риба, от каквата е произлязъл някога, но все пак не риба, нещо повече, много повече — човек, счупил оковите на природните закони, освободен от задължението да изплува всяка минута за въздух, по-свободен от делфина, от кита, от кашалота. Като риба и все пак човек!

Еволюция, безкрайна върволица от живи брънки, чието начало се губи в мъглата на изтеклите хилядолетия — червей, ланцетник, риба,

все сред тази неспокойна смарагдова стихия. И после — първата риба, изпълзяла страхливо на брега, откривателката на сушата, от която са произлезли земноводните, гущерите, бозайниците и накрай човекът. Сто, сто и двадесет милиона години все по-далеч от водата, като чужденци, отстъпници, забравили родна майка. А сега, колко е прекрасно! Като завръщане в родния дом след дълга раздяла! Всичко е ново, непознато, а в същото време близко, сякаш само забравено, но бързо припомнено.

Отдолу, от помръкващата синева, изплува орляк медузи, големи и малки, една от друга по-великолепни, като едри кристални гъби сред синя морава.

Богдан свърна встрани, да отбегне парливия огън на разветите пипала, и продължи да се спуска към невидимото дъно, а медузите изчезнаха нагоре в синевата, накъдето се бяха устремили мехурчетата от акваланга му, и те подобни на рояк медузи.

Светлината бързо помръкваше, сякаш от дъното изригваше вулкан от берлинско синило.

Петдесет метра — шестдесет!

В мрачносинята тайнствена дълбочина се провидя някакъв призрачен пейзаж — недълбока черна ровина, която пресичаше хълмистото морско дъно, обрасло с мъхнати червени водорасли, а сред тях се провираше едра кафява риба.

Тя се надигна леко нагоре и се застоя пред гмуреца, вперила в него плоските си рибешки очи.

Богдан затаи дъх.

Такава странна, някак уродлива риба! Не беше ли същата, която му се мярна при гонитбата на октопода? Това изгърбено двуметрово тяло, тази тридялна опашка, тези удължени перки като крака! Шестокрака риба!

Внезапна мисъл проряза съзнанието му.

— Латимерия!

Той грабна мигновено харпуна, но рибата, стресната от рязкото му движение, плесна с опашка и се стрелна на юг, над подводната урва. Забравил всичко друго, Богдан се спусна подире ѝ, размахал лудо гумените плавници.

Останало беше само едно — ученият, на когото случайно се е усмихнало щастieto. Тази чудата риба, жива вкаменелост, кой знае как

оцеляла в жестоката битка на живота, промъкнала се през безпощадните зъби на времето, от оная ера, когато перките на рибите са се превърнали в нозе, съвременница на трилобитите от древното Демонско море. Тази рядка находка, от която досега са уловени само десетина екземпляра, и то мъртви или умрели скоро след изваждането им на повърхността. Нима ще я изпусне — когато я е видял жива, в нейната среда...

Сигналното въже с резки дръпвания предаде неколнократно въпроса: „Какво има?“ За да не му пречи, да не го спъва в устрема напред, Богдан го срязва с един замах на ножа и продължи да гони избледняващата сянка.

Но не успя. Задъхан, изморен, той спря накрая. Скъпоценната риба беше изчезнала, скрила се в тайнствения полумрак.

Сега?

Обърна се и заплува обратно над подводната урва. Вече можеше да изпълни задачата! Наведе се, потъна още по-надолу. И ето — изведнъж водата застудя, сякаш се бе гмурнал в леден поток.

„Студено като в ада“ — тъй каза Мак Фарен. Богдан стисна зъби. Цялото му тяло се разтърси от студ. Дъното се надигна бързо сред гълбовочерната мъгла, някаква фантастична ливада, разлюляна от напора на дънното течение.

Шестдесет метра, шестдесет и пет, шестдесет и осем...

Той се отпусна плавно върху дъното на мрачната урва. Очите му бързо свикнаха с мрака. Погледна часовника. Десет и четиридесет. След пет минути трябва да изплува. Не повече.

Наоколо блещукаха огънчетата на светещите скариди. Като прилепи в лятна нощ прелитаха черните сенки на едри риби, все по-едри от рибите, които е виждал в други води. Тъй ли му се струва? Или наистина тук, както загатна Мак Фарен, всичко е по-едро.

Богдан легна по корем, приплясквайки с плавници да се придържа към дъното, опипа с ръка меката тиня. Мътилката се надигна бавно нагоре, притъмня още повече. Ето, някакво ръбесто зърно. Той го мушна в торбичката. Напипа второ, трето...

Формата им ги издаваше — диаманти, големи октаедри, причудливо слепени с основите си две по две четиристенни пирамиди.

Такова съкровище!

Някога, в далечните геологически епохи, огромни изригвания на газове пробиха земната кора в дълбоки разклонени тръби-некове. Лавата изпълнила тръбите, застинала. Тогава, при това чудовищно налягане, при тези неизвестни условия, за които само се досещаме, простият елемент въглерод вместо в каменни въглища или графит се превърнал в скъпоценния диамант, в неизмеримо множество кристали, тонове кристали, разсеяни из синята скала, която прониква в земните недра.

Богдан продължи да пълни торбичката с тръпнещи ръце. Светещият циферблат показваше, че са изминали вече три минути. Оставаха още две.

Ръката му докосна някаква продълговата купчинка. В същия миг купчинката оживя, изгърби се, настръхна.

Холотурия! Двуметрова морска краставица, тлъста, непохватна, наподобяваща някакъв бодлив салам. В предния край, около устата, шаваше венец от розови пипалца. Изведнъж оттам надникна страхливо една рибка — фиерасфер, врътна се насам-натам, но щом забележа човека, се вмъкна обратно в живото си скривалище.

Ръцете на Богдан опипваха бързо меката тиня, събираха гладките ръбести кристали, трупаха ги в торбичката, а мисълта му неотклонно се въртеше около това безобидно, незначително, а толкова известно същество.

Трепанг!

Всички океански народи го ценят, най-много китайците. И то не толкова като вкусна храна, деликатес, колкото като лекарство, подобно на жен-шена и младите еленови рога. Особено белите и гълъбовите трепанги. За тях са плащали със злато.

Не е лек животът на гмурците, които са събирали, събират и досега по океанското дъно морските краставици. Както своите другари по участ, ловците на бисери и на сунгери, колко често плащат те с живота си, ограбвани безмилостно от своите господари и търговци. Някога с тази работа са се занимавали осъдените на смърт. Ако не загинат от кръвоизливи, ако успеят да се измъкнат невредими от морските хищници, отгоре, над водата, ги очакват по-страшни, по-опасни хищници, по-безпощадни акули, от които никога не могат да се отърват.

Внезапно Богдан почувствува как някаква сянка премина над него. Той се извърна рязко и застина от ужас. Отгоре му висеше като чудовищен похлупак гигантският октопод.

Нима е възможно? Такава жизненост? Та нали го видя с очите си след избухването на харпуна, прострян на дъното?

Едното пипало липсваше, а там, на мястото на лявото око, зееше черна сбръчкана рана.

Водолазът запълзя назад, да се потули в сянката на избуялите водорасли.

А отгоре, надвиснал заплашително с размахани пипала, октоподът го следеше с хищния поглед на единственото си око, в което проблясваха зеленикави мълнии.

XI

Мак Фарен усети олекването на сигналната връв и я издърпа набърже. Краят беше отрязан с нож.

Значи — избягал!

Възможно ли е? Такъв искрен, честен поглед, а всъщност обикновен мерзавец като Рикардо, като него самия, Мак Фарен.

Как можа да му се довери тъй лекомислено?

Впрочем всички хора са измамници — зависи само от едно: дали в момента имат нужда от измамата.

Но този няма да му се изплъзне, не! Недосетлив, глупав измамник! Нали мехурите издават пътя му!

Ето, те се насочиха на юг, към острова, едри, клокочещи, свърнаха вляво, после пак поеха напред. Защо натам? Дали само да го заблуди?

Изправен в лодката с пушка в ръка, той се взираше в блестящата водна повърхност, по която избухваха ослепителните взривове на слънчевите отражения. На равни промеждутъци от време из синята бездна изригнаха кичури въздушни мехури, които кипваха сред разиграните дюнички на вълните, сочейки издайнически подводните криволичения на далечния плувец.

Няма да ми избягаш, пиленце! Не! Мак Фарен не ще те изпусне! Защото за него ти си по-скъп от всичко друго, за него ти означаваш повече, неизмеримо повече диаманти — купища диаманти...

Океанът лежеше отвред, загърнат от бледия воал на хоризонта, величествен, необичайно притихнал. Пуст. И само една лодка сред него. Само един плувец под водата... Плувец-пленник, който се опитва да избяга... А някога... Може би след месеци, най-много година, тук ще забоботи цяла ескадра кораби-драги, които ще измъкват от дъното скъпоценната тиня... И на всеки кораб на кърмата ще блести името „Мак Фарен“... Тогава няма да се крие като гонен звяр, като престъпник в някаква мухлясала пиратска пещера... Тогава той ще се разхожда с бялата си яхта, а до него ще бъде неговата Джейн. Тогава,

когато ще натика Медузата в праха... Мак Фарен, собственикът на най-богатата тръба-нек в света... Но не, не само една тръба... Където има една, там дири още десет — не е празна поговорката на старите миньори... Наоколо, наблизно под синьото водно покривало, лежат може би още много некове, може би по-големи, по-богати...

Внезапно от далечината се понесе стадо делфини, черни, метално лъскави животни, пъргави, неуморими.

Въздушните мехури, единствената връзка с беглеца, изчезнаха сред кипналите гейзери от премятащите се тела.

Разгневен, Мак Фарен изпразни пушката в лудуващото стадо. Един улучен делфин се праметна по гръб. Водата порозовя. Двама негови другари го поеха с гърбовете си и понесоха.

Втори гърмеж! Друг делфин, забавил бяга си, проточи назад розова следа.

Стадото отмина. Минута след това три остри перки разсякоха вълните. Акулите бяха уловили мириса на кръв и като душещи вълци бързаха да настигнат ранените.

Озлобен, със святкащ поглед, Мак Фарен оглеждаше морето. Нима ще му се изплъзне? Заради проклетите делфини?

Херкулес извика и посочи с пръст назад. На стотина метра зад кърмата кипнаха няколко едри мехура. После пак — и пак.

Мак Фарен даде знак на лодкарите да свият натам.

Мехурите излитаха из кристалната бездна все от една невидима точка. Рояк след рояк, учестено, някак тревожно.

Англичанинът остави пушката:

— Има нещо нередно! Момъкът не бяга. Случило се е нещо.

— Да, случило се е! — кимна с глава Херкулес.

Само по лицето на Рикардо пробягна неуловима усмивка. Но той не каза нищо, а продължи да стиска дръжките на отпуснатите весла.

— Готови за спускане! — нареди Мак Фарен. — Няма време!

Херкулес постави очилата мълчаливо, послушен както винаги. Плавниците и ремъците на акваланга бяха надянати още преди влизането в лодката. Само Рикардо се засуети.

— Нищо не се е случило — подметна той, — ами хитрува, да се изплъзне.

— Скачай във водата! — извика рязко Мак Фарен. — Не ни бави!

При този глас двамата се прехвърлиха през борда и потънаха в дълбочината сред облак сребристи мехурчета.

Отначало те се спускаха заедно, почти един до друг, насочили напред харпуните си. Спускаха се отвесно срещу извиращите от дълбочините въздушни мехури на невидимия водолаз. Но на двадесет метра Рикардо спря със знак другаря си. Херкулес го изгледа през очилата озадачен.

Другарят му правеше знак с ръка да спрат, повече да не слизат. Нека оня долу се оправя, както знае.

„А ако му се е случило нещо?“ — запита с поглед Херкулес.

„Още по-добре! — отвърна с вдигане на рамене Рикардо. — Тогава само аз и ти ще делим.“

Ръката му представи движението, с което се броят монети.

Но този мълчалив разговор, разговор на глухонеми, не продължи много.

Негърът поклати глава и посочи надолу с пръст, след това продължи да се спуска. Той видя, че другарят му отказва решително да го последва, увиснал над него в синьото сияние, едва помръдващ плавници да се задържи на едно място, сякаш се възнасяше към някакво далечно небе. За нещо подобно говореше някога мисионерът, като сбереше децата край себе си в малкия краал сред джунглата. Но това сега беше особено възнесение, с тези жабешки плавници, невероятно жабешко възнесение сред блестящ изумруден ореол.

Отдолу се надигна тъмна сянка — едра синя акула. Херкулес застана неподвижно в синята пропаст. Така се спасяват ловците на бисери. А всъщност то е най-хубавото — да не те забележи. Той знаеше всичко, което се върши при такава среща. Знаеше от рибарите, че ако размаха лента във водата, акулата ще се уплаши. Помнеше и това, което бе научил от Мак Фарен: вик под водата, смела атака. Известно му беше, че акулата обикновено не напада аквалангисти, може би се плаши от мехурите. Не напада и в дълбочината, а предпочита горе, до повърхността. Но все пак — по-добре е да не те забележи! Никога не се знае как ще постъпи срещнатата акула.

Готов за всичко, стиснал харпуна, негърът я изчака вцепенен. Но акулата само го погледна мимоходом със злото си око и отмина по своя невидим път, безучастна, сгърчила устни в някаква старческа, уморена гримаса.

Херкулес отпусна конвулсивно стиснатия харпун. Краката го тласнаха отново към дълбините, сред съгъстващите се сини сенки. Прелетя стадо кефали, а след тях, размахала опасното си острие, се втурна едра риба-меч. Тя налапа, без да спре, една ранена риба и се загуби в далечината.

Все по-синьо и по-мрачно!

Отвред извираше грозно тъмно индиго, сред което се стрелкаха черните силуети на безброй риби, малки и големи, забулваше погледа, стесняваше кръгозора. Водата застудя, уплътни се, сякаш тялото му се врязваше в черен кристал. Отдолу с глухо бълбукане се носеха въздушните мехури на Богдан.

А това?

Той задържа плавниците, изви тялото си нагоре. Каква е тази сянка, която приближава, нараства? Огромна, безформена! Краищата ѝ се вият като змии...

Гмурецът изведнъж забърза нагоре, размахал крака, сякаш се изкачваше по някаква невидима стълба.

Бързо! Бързо!

Тялото му излиташе към повърхността — настигаше издишваните въздушни мехури, пръсваше ги настрани, изоставяше ги зад себе си.

Нейде дълбоко в подсъзнанието му проблясваше неясна мисъл, искрица на благоразумие, далечен спомен за основното правило на всеки водолаз, но избликналият ужас я изтласкваше встрани, както залепенният океан покрива спасителната плитчина.

Не по-бързо от мехурите!

Той опитваше да се овладее, опитваше да задържи устрема си нагоре, но нещо неразумно, по-силно от него го тласкаше към родната стихия, където може да се диша, където има слънце, където...

Ето и Рикардо, застоял се като едноока жаба в синия лазур!

Херкулес прелетя край него, размахал длан пред лицето си, което в езика на водолазите значи: „Опасност!“ Рикардо го последва уплашен и доволен в същото време. Слава богу! Връща се сам, без оня проклет чужденец!

Когато Рикардо изскочи над водата, Херкулес вече се бе прехвърлил в лодката и трепереше от страх, свит на дъното.

Мак Фарен измъкна Рикардо от водата, после седна до уплашения негър.

— Е?

— До... до... долу е сатаната! — заекна Херкулес.

— Какви дяволи бълнуваш! — сопна му се Мак Фарен.

— Октоподът! Старият! Дето го убихме.

Англичанинът го наблюдаваше с присвити очи. Лъжеше ли и той? А негърът продължи да пелтечи:

— Дявол е... Защото не умира... Убихме го... Той — пак жив... Не умира!

— А българинът? — прекъсна го Мак Фарен.

— Не... Не го видях... Нямаше го...

— Как да го няма! Я виж, още диша!

Изведнъж Мак Фарен се извърна към Рикардо:

— А ти? Защо го остави сам?

Смаян от въпроса, португалецът излъга:

— Не съм го оставял.

Англичанинът стисна ръката му в клещите на своите пръсти.

— Ти си стар водолаз, аз — още по-стар. Нима не мога да позная по дишането на каква дълбочина стоиш?

В този миг Херкулес изохка. Лицето му почерня още повече.

— Какво има?

— Боли... Коляното...

Мак Фарен прехапа устни.

— Веднага във водата!

Негърът се дръпна ужасен.

— Не! Не във водата!

— Това е кесонната болест. Кръвта ти ври от разтворения азот, който сега се освобождава. Мехурчетата ще запушат артериите.

— Не! Не!

— Може да умреш.

— Нека! — изхриптя от болка и страх Херкулес. — По-добре! Само не долу!

Мак Фарен се метна отгоре му да го изхвърли насила през борда, но не успя. Изплашеният негър, прострян по очи, се бе впил като гигантска черна пиявица в дъното на лодката. По-лесно изглеждаше да се откъснат ръцете му от тялото, отколкото от дървената скара.

Що да стори?

Минутите летяха бързо, сякаш часовникът бе тръгнал без махало, все по-бързо, неудържимо, а човекът долу, в бездната, навярно довършваше и резервния бидон.

Мак Фарен опря цевта на пушката в тила на прострения негър.

— Херкулес, слушай! Страхлив водолаз не е водолаз. Не ми трябва! Чуваш ли? Не ми е нужен! Истинският водолаз е долу, струва купчина диаманти, струва милиони. Трябва да го спасим!

Той замълча, после извика нетърпеливо:

— Трябва да изгоним мехурчетата от кръвта ти. Затова ще слезеш до дъното. Да се разтворят отново и после ще изплуваш правилно, бавно! Ще броя до три. Ако не станеш, ще стрелям!

Херкулес продължаваше да се гърчи в краката му.

— Чу ли? — изкреця Мак Фарен. — Едно, две, три...

XII

Холотурията се изгърби още повече, настръхна. Внезапно тя се сви, а от устата ѝ изскочи къс месо.

„Изхвърля вътрешностите си“ — помисли Богдан.

Живият салам се сгърчи повторно, изплю стомаха си ведно с три рибки-квартиранти и замря неподвижно.

Беззащитно създание! За да се спаси, принася в жертва част от себе си, да омилостиви някак врага, да го залъже. Сетне вътрешностите пак ще израснат. Проста регенерация...

Защо и хората не могат така — да залисват хищниците както тази безпомощна твар, както гуцера, който откъсва опашката си, както морската звезда...

Богдан лежеше, прилепен до тинестото дъно. Някакви остри кристали дращеха гърдите му, може би диаманти, хиляди карати, горе, над водата, приказно богатство, а тук — досаден, бодлив чакъл. Той лежеше до притихналата морска краставица, опитвайки като нея да стои незабележим сред водораслите.

Напразно!

Мехурите от издишвания въздух бълбукаха шумно и издайнически. Грозното чудовище поприбра разперения чадър на брадавчестите си пипала и се отпусна на дъното.

Като паяк! Гигантски паяк с тлъсто туловище и петметрови крака, който дебне да се метне върху уплетената в паяжина муха. Здравото му око се взираше в трепереция водолаз с някаква сатанинска наслада, зло и жестоко.

После пипалата се свиха, тялото се прилепи към дъното, настръхнало, грозно, заплашително.

Готви се за скок.

Но тази мисъл като по чудо сега не смути водолаза. Дори като че ли го разведри. Нещо ставаше с него. Треперенето престана, мускулите добиха предишната пъргавина, мозъкът се проясни, сякаш бе изпил бутилка старо вино.

Трябва да нападне той пръв, да превари! Та всъщност това е една низша твар, мекотело, малко по-съвършена мида, по-бърз охлюв. Няма разум, само прости рефлексии.

Трябва да го превари, да прекъсне нормалния ред на рефлексите, да го обърка и накрай — удар с харпуна между здравото око и изваденото — там е мозъкът му, нервният ганглий на живота!

А това? Тези странни риби, ни риба, ни змия, двуметрови гъвкави тела, които се гънат като огромни пиявици сред водораслите. Една от тях доближи водолаза, прилепи плоските си рибешки очи до маската му. Устата ѝ, осеяна с остри зъби, зееше глупаво жестока като зъл булдог.

Аха! Мурени! Зловещите риби, които всеки римски патриций с добър вкус е отглеждал в басейните на мраморните зали за пиршества. На благородните гости след опиянението от гладиаторските кланета са се полагали още по-изтънчени развлечения, достойни за аристократи. А каква по-висша наслада от тази — някоя целомъдрена робиня или твърдоглав роб в басейна? Как се стопява гордостта, когато глутницата хищни риби заръфат плътта, когато кръвта обагри водата... Гледката на кръвта опиянява, калява душата, укрепва властта. А робът да не забравя, че е роб... При това хранените с хора мурени имат по-вкусно месо...

Богдан изтръпна.

Нима и той като римските роби? Ето, втора мурена се нарежда пред стъклото, трета...

Като в аквариум... през стъкло...

Но не, не е същото — сега и Богдан е в аквариума, като римските роби...

Всъщност наоколо не е вода, а кипящо шампанско, което опиянява, замъглява разума...

Изведнъж октоподът връхлетя напред, разгневен от неочакваните съперници, дошли изневиделица да оспорят плячката му. Със светкавичен скок той се метна върху най-близката риба, уплете я в пипалата си. Сграбчи втора, трета. Тинята се надигна от дъното в бухлат черен облак, който скри от очите на водолаза дивата битка.

Богдан лежеше на дъното опиянен, обхванат от някакво неземно блаженство. В гърдите му напиреха неподозирани сили, порив за подвизи, за неизвършени от никой друг дела.

Какво трябваше да стори? Къде се намираше? Кой беше той? Не ли самият Посейдон в своето подводно царство? А октоподът е неговият слуга, незаменим, многорък слуга. И ето, сега ще долети каляската му, огромна седефена раковина, обсипана с перли и елмази, с впряг от неудържими делфини...

Или не, всъщност той е демон, всемогъщ дух, гений на злото... Размахал криле на прилеп, той се носи над спящия свят, гонен от своето проклятие — безсмъртието, запокитен от някакъв непрощаващ бог в бездната на вечността... Там, където времето не тече, където Хронос е спрял своето махало.

Бездна, в която времето е спряло своя ход... Космос и скорост на светлината... И не демон, а човек — по-властен, по-непокорен дух. Той се рее из нищото, в света на безтегловността, лек, безпльтен като сянка — и всемогъщ... Черната бездна е осеяна с безброй светила, рояци немигащи звезди, звездни купове, безкрайни галактики, понесени от вихъра на вечното движение. Звездни роеве, разноцветни, искрящи спирали, мъглявини... И сред тях — той, човекът, неуморимият, свободният, необвързан от веригите на земната тяга, освободен, без горе и долу... Ето и неговата ракета... Тя приближава леко, послушно, той ляга отгоре й...

Двестата волта от живите батерии на електрическото торпедо пронизаха зашеметения водолаз. Тялото му се сгърчи конвулсивно и се отпусна безжизнено сред призрачно-мрачната вода. Наоколо продължаваха да блещукат фенерчетата на рояка светещи скариди.

XIII

С бързо движение Рикардо дръпна цевта на пушката. Мак Фарен се извърна рязко и с един юмручен удар го хвърли на дъното.

Португалецът се надигна с окървавени зъби. В ръката му лъсна ножът, но при вида на насоченото черно дуло ядът му се укроти.

— Шефе, глупости вършиш! — изръмжа той, като избърса устата си. — Кой ще вади после диаманти? Ами ако е умрял оня, българинът?

Мак Фарен успя да се овладее. Гласът му вече звучеше човешки, очите гледаха по-кратко, без оня зверски израз, който бе ги замъглил при съпротивата на съучастниците му.

— Страхлив водолаз не е водолаз. Такива не ми трябва. — Но все пак отпусна пушката. — А оня долу ни е нужен, той е годен за работа. Кой ще му помогне?

— Ще се оправи сам.

Без да възрази, Мак Фарен притегна каишите на акваланга, захапа мундщука и се спусна във водата. Но веднага изскочи обратно и свали мундщука.

— Рикардо, отдавна се каня да ти го кажа. И на Херкулес... Да не ви изкуси някоя глупава мисъл... В един град, някъде по света, при един нотариус... има една папка с документи... Важни документи... Ако изчезна, този нотариус ще отвори плика пред прокурора...

Рикардо го гледаше от лодката с широко отворени очи, в които проблясваше дива омраза и страх.

— Ясно ли е? — довърши Мак Фарен. — Надявам се, че ще бдиш над мене като ангел-хранител... А сега подай взривния харпун и акваланга си... За Коев...

И се потопи във водата, която се плисна шумно зад него. Отдолу, из резедавата, сякаш безкрайна бездна, извираха ту тук, ту там чести догонващи се рояци въздушни мехури.

Какво ли прави този човек? Полудял ли е?

Отдолу, сред разплисканите водни струи, изплува една медуза, под чийто седефен купол, сякаш изваян от розов кристал, се бяха

стълпили стотина-двеста малки рибки, а вътре, в прозрачния стомах, се открояваше ясно една полусмляна риба.

„Странно! — помисли Мак Фарен, като продължи да се тласка с плавниците надолу. — Същинска бавачка на малките рибки, като квачка. Дали иска да откупи някак си престъпленията си към рибешкото племе...“

Медузата се издигна бързо нагоре, към разлюления гълъбов покрив, а водолазът, стиснал харпуна в дясната ръка и запасния дихателен апарат в лявата, потъваше все по-бързо в неусетно позеленяващата и потъмняваща вода.

Внезапно мехурите изчезнаха.

Мак Фарен зашари смутен наоколо. Нищо! Безмълвна, замръзнала синева без признак на живот.

Всъщност защо се тревожи толкова? Да става, каквото ще. Защо се безпокои за някакъв си чужденец, пленник, което значи враг.

Нима пак заговориха отживели чувства? Отново алтруизъм? Той смяташе, че отдавна ги е надраснал, възмъжал, поумнял — а то. Четири години война, четири години — нови нрави, нов морал, трезвен и логичен. Никой нищо не значи — освен тебе! Само ти! Чуждият живот, ха, ха! Безсмислица! Дреболия! Приближаваш под водата, помъкнал безобидната наглед „раковина“, залепваш я за борда на противника и бягаш. След няколко минути — гръм, адски трясък! Взривната вълна те подметва, задушават те, после всичко утихва... Чуждият живот!... Премията се разкъсани трупове, ранени, издавени, акулите се трупат на орляци, акулите — фаворитите на войната. Който и да победи, при всяка битка все те печелят... А в родината почести, награди, ордени... За какво? За стотици, за хиляди човешки живота!... И изведнъж — алтруизъм! Не, Джордж, момчето ми, опомни се! Къде си тръгнал с този болен стомах, стар водолаз, не знаеш ли?

Отдолу се надигна едра сянка, леопардова акула. Мак Фарен опита да се отбие, да не се срещне с нея. Не че се боеше, та нима това беше първата му среща? Само не искаше да се бави — да губи време. Но хищницата го забеляза, сви към него. Хрилните ѝ цепнатини пулсираха учестено, възбудено. Нима трябва да изхаби взрива напразно?

Изведнъж той полетя насреща ѝ, обърна харпуна наопаки. Удари я с дръжката му по носа и изкрещя под водата. Старият

водолазен трик пак сполучи. Акулата плесна с опашка и побягна, слисана от неочакваната атака.

Мак Фарен продължи да се спуска, а мракът се сгъстяваше все повече, тъмносин, недействителен. И с него заедно в душата му все повече се промъкваше смут, тръпнеща боязън.

Защо се бои, защо почва да трепери? Дали и неговите нерви като на някакъв негр... Октоподът е низше същество, мекотело, малко повече от медуза, мида с пипала. Нима доскоро и акулите не всяваха ужас у всеки моряк... И се чудехме на туземците, че плуват спокойно сред тях... Важното е едно, стратегията... Както и в човешката война... А това е октопод, с прости рефлексии... Той не напада, докато не се е подготвил добре за скока... Нападението е светкавично, защото го тласка водната ракета, фунията — обикновена механика, но подготовката му е бавна... Затова атакувай, преди да се е подготвил... Той не познава твоето слабо място, а ти си изучил цялата му анатомия...

А това? Неговият обучен слух на военен водолаз не го мамеше. Това беше шум на дизел, на не повече от две-три мили отгук. Странно! Какво зачестиха — в този див, винаги отбягван кът?

От синята мастилена бездна се надигна чудновата сянка — електрическо торпедо. И върху него — човек! Какво търси там? Древните римляни отглеждали тази риба в аквариум, за да се лекуват с електричеството ѝ. Да не би и той като тях? Та и сега по брега на Средиземно море някои хора газят боси из плитчините, дано настъпят електрически скат, та да се изцерят от ревматизъм.

Но не! Ето, човекът се сгърчи, праметна се плавно, като бавно завъртян филм, потъна надолу.

Мак Фарен се спусна подире му, хвана го за ръката и помъкна нагоре безволно отпуснатото тяло. Дали е мъртъв? От електричеството или... Дишането беше спряло, апаратът не пропускаше никакъв въздух!

Погледна манометъра — нула!

С ловко движение, не за първи път вършеше това, той смъкна акваланга от раменете на Богдан и му надяна запасния апарат, натика мундщука между зъбите, после притисна с длан гръдния му кош. Отпусна го и вдигна нагоре ръцете му. После пак натисна гърдите...

Някакъв подозрителен шум докосна слуха му в промеждутъците между изпусканите от акваланга мехури. Сякаш далечно бръмчене на разлутени оси. И в този миг, на пет-шест метра над главата му, в синьото горе, премина рояк странни риби, тънки и гъвкави, със стремителни, светкавични движения.

Морски змии!

Мак Фарен усети как цялото му тяло се скова от ужас. Това вече не бяха нито акули, нито мурени, нито октоподи, с които все пак можеш да премериш силите си, да опиташ борбата и в нея или да загубиш, или да победиш.

Не! Сега беше друго — сигурна смърт! Отровните зъби нанасят светкавични удари, стотици, хиляди озъбени уста, които нападат отвред...

Бързо надолу!

Той помъкна подире си безжизнения труп на Богдан, достигна дъното и се спотаи сред водораслите.

Но мехурите, тези предателски въздушни мехури, привлякоха вниманието на неспокойните, търсеци морски гадини.

Рояк змийчета, огъващи се черни мълнии, се стълпиха над главата му като лешояди.

Нима ще се остави така, мърцина, без съпротива, като животно на скотобойна? В него е взривният харпун! Да опита!

Той протегна дългия прът и блъсна върха му в издадената над размътената тиня скала.

Взривната вълна го отхвърли далече назад, смаза гърдите му, оглуши го. От дъното изригна вулкан от тиня, която го обгърна в зловещата си мантия. Тялото на Богдан беше изчезнало.

А сега? Къде са змиите? Побягна ли са?

И като отговор на този тревожен въпрос някакво студено същество, досегнало леко кожата му, отскочи като стоманена пружина. После второ, трето...

По тялото му при всяко докосване на ужасните люспести тела пробягваха ледени тръпки. Мак Фарен дори спря да диша.

Нещо остро убоде гърдите му. Той се измести леко и го хвана с ръка. Сладостна тръпка полази в края на пръстите му, които алчно опипваха гладките отрезни на едрия октаедър.

Мак Фарен въздъхна неволно. Горчива усмивка сгърчи устните му.

Ех, Джордж, алчно момче! Вече няма полза... Дойде и твоят ред...

XIV

„Старата сирена“ пусна котва зад скалистия нос на север от Залива на акулите. Водата се синееше бистра и прозрачна. Виждаше се как котвата потъва бързо, позеленява и почернява, докато рогата ѝ се вкопчиха в кораловата мозайка на дъното.

Докосната от котвата, от дъното се отдели едра сянка, която се издигна нагоре в плавна спирала. От безделие водолазите се струпаха до парапета.

— Акула-чук! — позна я пръв старши водолазът Рам-Синг.

— Много са любопитни! — додаде Тенг-Си. — Каквото и да стане, плисне ли котвата или скочи човек в морето, те идват да проверят. Не пропускат.

— Оглеждат си царството — поясни Рам-Синг.

Рибата изплува до самата повърхност. Острият ѝ плавник изникна заплашително над вълните. Омразата на всеки водолаз по света към целия акулин род раздвижи гмурците. Те нагребиха харпуните и канджите и се наведоха през борда, готови да ги забият в черното туловище зад чукообразната изкривена глава.

Внезапно някой се провикна:

— В устата ѝ харпун!

Мохамед бен Юсеф се взря в тъмната сянка.

— Значи, се е срещала с хора. Види се, българският капитан не ни е излъгал.

Акулата сякаш разбра заплахата, която я дебнеше. Изви се рязко и отплува в морето. Вълните я повдигаха и отпускаха плавно, а гръбната ѝ перка все още стърчеше отвън.

Мохамед бен Юсеф и Н'Круга отидоха с лодката до брега на разузнаване.

Само след пет минути двамата се изкачиха наврърх скалата, одето блестеше целият залив, затворен от двата скалисти носа и черния откос на тинестия бряг. Сред разлюляната повърхност из кобалтовосините дълбини изплуваше розовият конус на малкия остров, нагизден с дантелената яка на приборя. А отвъд, на изток, се стелеше океанът, жив,

неспокоен — задрямал великан, под чиято атлазена кожа се диплеха в ритмични тръпки невидими мोगъщи мускули.

Сред залива се поклащаше лодка. Мохамед бен Юсеф насочи далекогледа. В миг лодката изпъкна в обектива, на стотина разкрача пред него. Вътре се виждаха трима души, улисани в работа.

Арабинът подаде далекогледа на помощника си:

— Познаваш ли ги?

— Нашите птиченца! — плесна с ръце негърът.

— Има някой под водата. Следят го.

Изведнъж той грабна далекогледа и го насочи към острова.

— Нека ровят! Колкото повече, толкова по-добре! Все е за нас!

Скалистият масив изпълни светлия кръг на обектива, пуст, неприветлив — само орляци чайки. Обаче долу, до водата, една тъмна сянка издаваше входа на пещерата.

— Островът на Мохамед бен Юсеф! — вирна глава арабинът.

— Пиратът? — запита Н'Круга с тон на неподозирано уважение и завист. Защото той нямаше в рода си такъв герой, нямаше с кого да се похвали. И дядо му, и прадядо му са били роби, безправни роби от Брега на пиратите. Вадили са с мехове вода от кладенците, за да поливат господарските градини, копали, орали. Сега Н'Круга не е роб, казват дори, че е свободен, но все пак... Ето, Мохамед бен Юсеф има кораб, негов, собствен — прави, каквото си ще, а Н'Круга се мъкне подире му като куче. Не е роб, но пак като роб...

Унесен в тези горчиви мисли, Н'Круга не чу какво му говореше капитанът.

— Не се заплесвай, черна муцуно! — сръга го арабинът.

Н'Круга показа белите си зъби:

— Там ли е златото на пирата? Него ли дирят?

— Злато няма, а нещо друго, по-ценно...

Мохамед не довърши. Друго привлече вниманието му.

Лодката внезапно заплува. Край нея заиграха делфини. Екна гърмеж, втори.

— Да не би пък да ловят делфини? — озадачи се Н'Круга.

Мохамед бен Юсеф го прекъсна:

— Сега това не е важно. Важното е, че имат оръжие. Мак Фарен е стар негодник. Навярно се е подготвил за всичко. Но едно не знае — не познава Мохамед бен Юсеф.

И спокойно, уверен в себе си, се обърна към негъра:

— Слез долу! Предупреди ги! Никаква стрелба, никакви викове! Да наловят риба. Аз ще постоя тук, после ти... Ще ги дебнем.

Н'Круга, пъргав като леопард, се спусна към катера, а Мохамед се нагласи удобно сред каменните блокове. Слънцето печеше немилостиво. Скалите лъхаха нетърпима жар. Но арабинът, роден и израсъл в зноя, сякаш не ги усещаше.

Мисълта му преценяваше, диреше, плетеше мрежата, в която щеше да заграби баснословното богатство.

Самуел го излъга още тогава, когато го прати след Мак Фарен. Всеки знае, че Самуел е човек на Диамантения синдикат. Той урежда скритите им сделки. А синдикатът не се интересува от друго. Значи, Мак Фарен не дири петрол. Не дири и бисерни миди. Мохамед се бе досетил отдавна, но мълчеше, не бързаше да го споделя с хората си. По-добре да не знаят. Но не пропускаше случай да претърси дъното, да напипа синята тиня.

Значи, тук, в краката му до легендарното островче! Островът на пирата Мохамед бен Юсеф! Старинна легенда, от която погледът се замъгля, гърдите задишват по-дълбоко, очите заблестяват от гордост... Мохамед бен Юсеф — правнук на пирата Мохамед бен Юсеф... Двадесет години кръстосвал океана пиратът, всявал ужас по целия африкански бряг. Никой не дръзвал да се мери с него. Посичал на място неверните, хвърлял ги на акулите, жените отвеждал робини... Цели кервани робини към знойна Арабия. Натрупал купища злато, коприна, чер пипер. Тогава европейците плащали ока сребро за ока чер пипер... И канела, индиго, бисери! А в харема му, зад железните решетки — най-хубавите жени от цялото крайбрежие. Красавици, недокоснати от слънчев лъч — и чудните им вани под мраморните колони, вани от черупките на сахала, тези огромни миди, които неверните наричат тридакна... По-богат и по-могъщ от султана... Но подочул той, че другите му завиждат, кроят нещо. И решил да скрие богатството си. Богатство е това, трябва да се пази! Не умееш ли, ще отлети при други. И една нощ корабът му опънал платната, натоварен до люковете. Отплувал само с най-верните си хора. Дни и нощи порили вълните на юг и все на юг, като отбягвали всяка среща с други кораби. Най-сетне — ето и Залива на акулите! Може би отдавна опитният пират е оглеждал скалистото островче, може би му се е удавало да проникне в

пещерата, когато приливът е откривал входа ѝ, и спасителната мисъл е съзрявала в съзнанието му. Корабът пуснал котва, свил платната. Закипяла трескава работа. Робите разкъртили пещерата, изгладили стените, вкопали масивната врата, после пренесли сандъците, наредили ги един връз друг, задръстили скривалището. А Мохамед бен Юсеф стоял настрана и гладел доволно брадата си. В черните му като въглени очи пламтели хитри огънчета. Радост и в същото време предвкусвана наслада, че скоро това несметно богатство ще му принадлежи изцяло, без да го дели с други, с онези глупаци, които надзъртали с алчни погледи... и наивно вярвали, че и те са съдружници.

Мохамед бен Юсеф младши неволно се унесе. Сякаш не далечният праядо, а той самият стои на корабния нос, подпрял ръка на извития ятаган, и крои честолюбивите си планове. Сякаш той самият дебне как да се отърве от нежеланите съдружници, от потайния, привидно послушен помощник, който все крие нещо зад угодливата си усмивка.

Сладостното видение трептеше пред очите му... Ето, робите отнасят и последния сандък. Мохамед бен Юсеф заключва сам железната порта, привързва тежкия ключ със златна верижка на врата си. Корабът издига платната, приливът запълва пещерата. Дълго старият пират стои на мостика, загледан в отстъпващия остров, докато върхът му потъва в огъня на залеза. Тогава дава мълчаливия знак. Пиратите привързват за краката на робите по един камък. Писъци и клетви. После няколко шумни пляска. Акулите се скупчват зад кърмата... Мохамед бен Юсеф продължава да се усмихва. Отървал се е от половината свидетели. Остава другата половина — по-опасната. Добре завършената работа заслужава веселба. Мохамед бен Юсеф отваря бъчва с ром, плячка от английски кораб. Коранът не забранява рома. Радостни, доволни, пиратите гуляят цяла вечер. Карат се, бият се, докато накрай се натъркалват мъртво пияни по палубата. Тогава Мохамед бен Юсеф пуска лодка във водата, поставя фитил на бурето с барута, удря чакмака. Огънчето попълзва по дългия фитил. Пиратът притичва между пияните си другари, които хъркат, блънуват, стенат, скача в лодката и грабва веслата. Нощта е черна, а морето свети като мляко. Това предвещава буря. Но вече е късно за връщане. Корабът хвърква във въздуха, разпада се на хиляди трески като изригнал вулкан. После — отново тишина и мрак! Беглецът опъва платното, затваря

блажено очи. Сега съкровището е негово, само негово! Никой не го знае! Какво струва един кораб, какво струват десетина пирати? Бурята скоро връхлита, смята в морето мачтата с платното, завъртва го в бесния си порив. Цяла нощ вълните си играят с него, подмятат го върху ревящите си гриви. Мълниите непрекъснато тъкат по небето огнени мрежи. На разсъмване в далечината сред бялата пяна изплува скалистият остров. Нещастникът се изправя, поема веслата...

Пороят на спомените, веднъж отприщен от близостта на сегашното съкровище, продължаваше да владее правнука Мохамед бен Юсеф, да изтласква в съзнанието му случка след случка, картина след картина, тъй както ги е възсъздавала и доукрасила легендата...

Старият пират вижда озъбения риф в последния миг. После всичко се развива с шеметна бързина, като кошмарен сън: разбитата лодка, вълните, които го подмятат окървавен и обезсилен, непосилната борба със стихията, обливаният с пяна тунел, стъпалата и желязната врата. Корабокрушенецът я отваря и припада сред богатствата си...

Мохамед бен Юсеф младши, контрабандистът, разтърка очи, стисна зъби и заслиза надолу. Повече не искаше да си спомня. То беше досадно, глупаво...

Под него, сред залива, лодката стоеше неподвижно. Време беше за ядене. Н'Круга вече можеше да го замести.

Още щом стъпи на кораба, арабинът усети, че нещо е станало в негово отсъствие. Затова никак не се учуди, когато негърът застана до него на палубата и заговори:

— Момчетата искат...

И преглътна. Не посмя да се доизкаже.

Мохамед бен Юсеф не се обърна. Само прецени как най-бързо да измъкне пистолета. Колко пъти само на тази предвидливост той дължеше живота си. В техния живот често всичко зависеше от едно бързо движение. Кой по-напред?

— Какво искат гълъбчетата? — процеди той през зъби.

— Смятат, че е опасно. Не като контрабандата — три години в мината и после отново. Сега може и животът...

— Може! — потвърди арабинът.

— Затова искат още.

— Какво?

— Да делят — половината за тебе, половината за нас.

— Да делят? — извърна се рязко Мохамед бен Юсеф, но като видя как трепна помощникът му, избухна в смях. — Само това ли? Че същото мислех и аз, но се тъкмах да ви изненадам.

Притихнали върху кубрика, додето траеше разговорът, от вълнение спрели да дъвчат бетела, малайците изведнъж зашумяха радостно.

— Само не разбрах какво да делим? — привидно наивно запита главатарят.

Н'Круга се усмихна доверчиво:

— Плячката! Мак Фарен събира нещо, нещо скъпо. Сещаме се и ние...

Мохамед бен Юсеф може би за пръв път прегърна помощника си през рамо.

— Досетливи сте. И аз мисля така. Има нещо. И ние трябва да го пипнем...

Негърът го пресече:

— Сега можеш да ни пратиш и срещу дявола. Само кажи!

Мохамед бен Юсеф добави:

— Да поговорим тогава!

Трябваше да го предразположи, да притъпи подозренията му от щедротото съгласие.

Той сви вежди.

— Но да остане между нас!

Негърът кимна.

— Кажи ми — приведе се арабинът към ухото му, — защо ни пратиха ония тук? Сещаш ли се?

Н'Круга зяпна в недоумение, а Мохамед добави:

— Да очистим Мак Фареновата шайка. А защо? Навярно знае нещо важно. Значи — който знае това важно нещо, е враг на синдиката и той го унищожавя. Добре. Но и ние знаем същото...

Помощникът му го гледаше с ококорени очи, все още непроумяващ.

— Тогава... След като свършим работата, ние трябва да изчезнем... И никой вече няма да знае...

— Така е! — опомни се Н'Круга. — А що да сторим?

— Да пипнем каквото може и — дим да ни няма!

— Къде?

— Където и да е! С пари можеш да идеш и в рая.

— И негър ли?

— Щом плащаш, не е важно бял ли си или черен. А сега бягай на скалата и си отваряй очите! Мисля си — отде ли вземат вода? Гледай да разбереш това! Може и без бой да ги пипнем.

Н'Круга се ухили доволен и скочи в лодката. Само след пет минути Мохамед бен Юсеф го видя как се заложи сред скалите с далекогледа пред очи. Навярно се усмихваше, предвкусвайки сладостта на богатството, с което няма значение бял ли си или черен...

„Глупак! — помисли си арабинът. — Не познаваш потомъка на пирата. Не знаеш девиза ни, че никога с никого не делим.“

Мохамед бен Юсеф няма да сгреша като своя праядо. Не е трябвало да потопява кораба далеч в морето. Можеше да го стори до самия бряг, да няма риск. А той, божем стар пират, опитен морски вълк, се оставил да го изненада една нищо и никаква буря. Не е било леко, изживял е много: глад, жажда, страх. Кой знае колко пъти е опитвал да преплува залива, да се довлече до брега, но акулите са го връщали назад... И когато подир една година случайно оцелелият Хюсеин, помощникът му, достигнал острова, намерил само костите на своя капитан, загинал сред приказното си съкровище. Хюсеин пренесъл сандъците на кораба си, ала техният звън възбудил алчността на хората му. В бунта те го хвърлили в морето... Така завършваше легендата...

Вярна или невярна, Мохамед бен Юсеф щеше да извлече нужната поука. Поука — умна и полезна: да не дели с други естествено, но преди това да обмисли всичко. Бавно и търпеливо. А после — честен гражданин... Богатият е винаги честен...

XV

Щом Мак Фарен потъна, Рикардо побутна черния си другар по гърба. Херкулес продължаваше да се гърчи от болките в ставите.

— Хей, приятелю! Я се обърни да поговорим!

Негърът се привдигна.

— Да бягаме! По-далеч от водата! У нас, в джунглата!...

— А после? Ти като че ли забрави шефа.

Херкулес притихна. Очите му се разшириха, бялото им окръжи целите черни ириси.

— Той иска да застреля Херкулес.

Рикардо добави:

— Окоето му няма да мигне! Щом рече нещо... Но затова пък имаш приятел като мене...

— Знам, Рикардо, ти си ми приятел... Моля те... Да бягаме... Ще излезе оня, многогоркият...

Лицето му отново се сгърчи, ала не само от страх, а повече от непоносимите болки в колената.

Рикардо поклати глава:

— Преди това ще влезеш във водата... Да изгониш мехурчетата.

— Не! Не!

— Може да умреш. Не е шега.

— По-добре да умра, но не долу! Не!

И отново се прихлупи върху дъното на лодката.

Рикардо плю през борда. Такъв страхливец! И той смята с него да върши работа. Защо все не му върви... Ония двамата, дето изчезнаха тук нейде, из подводната джунгла, бяха други — изпитани, смели, луди глави... Дали и тях октоподът?... Така си е... Все не върви... Откак пипна за първи път картите... Все неуспехи... Проигра си хубавото имение, но не спря... Надяваше се да си го върне. А то... Опита с белязани карти. Партньорът му го хвана. Опозори го. Дон Рикардо Хуан Гонзалес дос Сантос — мошеник... Кой би понесъл такава обида? Застреля го да защити честта си. Не можа да извърши

убийството както трябва, та никой да не узнае. Съдиха го и го осъдиха. Според закона — на смърт... Ех, той още имаше приятели, успя да избяга, да отърве кожата. Но живот ли беше това? Да крие името си... Благородния си произход... Да се страхува от него...

А не може да забрави старата дворянска къща, дома на хидалго, където всяка вещь говори за далечните прадеди. Те го следят на всяка крачка, надзъртат зад всяка рамка на портретите, нашепват за величие. От благородника хората чакат благородство, а забравят, че всичките му деди са били главорези. Ето рицаря Алваро дос Сантос, който се е бил с маврите; Фернао дос Сантос, участвувал в ограбването на Западна Африка; Хуан дос Сантос, разграбил двадесет и три испански каравели...

Сигналното въже трепна: „Внимание! Изтегляй!“

Но веднага последва втора заповед: „Дай слабина.“

Той отпусна бързо опънатото въже, докато то отново олекна.

Погледът му се хлъзна над накъдрения океан, далече-далече зад мътната, размазана сянка на кръгозора. Все тъй, все несполуки. Захвърли картите. Опита с честен труд, както казват някои. В Аржентина разнасяше хляб... Един дос Сантос! Но хората плащат малко за честния труд. Как попадна в бандата на Жозе? Дори не си спомня вече. Всички станаха хора, забогатяха, само той, дорде се озърне — хоп в затвора! После пак така — ха, ха — да спечели, а нещо се случи, все нехранимайко — по-лошо, пропаднал аристократ... И в Йоханесбург също — Рикардо го ръгна с ножа, той грабна чантата, а съучастниците му го ограбиха подло, подиграха се... На всичко е годен за пари, а не му върви и туй то... Дали тук...

Херкулес отново се извърна с изкривено от болка лице.

— Рикардо, да бягаме!

Португалецът го стрелна с черните си очи.

— Я стига глупости! Ще бягаме, а диамантите!

— Не ща диаманти, нищо не ща!

— Ако ти си загубил ума си, аз не съм. Тук ще стоим. Ще го принудим да делим, пък после прави каквото щеш.

Внезапно силен гръм разтърси лодката, а след минута на петдесетина крачки избухна фонтан от пара и водни пръски.

В лодката плесна някакво дълго тяло, черно, с жълти петна, което се заогъва и запълзя по дъното. Рикардо натисна главата му с

гумения плавник, после го срязва с ножа си на две половини, които продължиха да се гърчат конвулсивно.

Наоколо върху разплисканата повърхност се премятаха още няколко мъртви или оглушени от взрива змии.

„Охо! — подсвирна си Рикардо. — Значи, вече останахме трима, без шеф? С пияния Пири е лесно, а с българина — още по-лесно...“

Но в същия миг възето предаде от дълбините сигнала: „Всичко е в ред.“

Рикардо вдигна рамене. По дяволите, и сега не му провървя!

До самия борд на лодката плуваше, вперила в него изпъкналите си очи, дебела, надута като детско балонче риба-тетрадон.

Рикардо с един замах я набучи на харпуна си и я вмъкна в лодката. От пробитото тяло изтече цяла кофа вода.

— От гърмежа. Тъй прави тя — уплаши ли се, нагълтва вода, та да стане по-страшна.

Херкулес го погледна учуден.

— Защо ти е? Отровна риба!

— Тъкмо затова! Много работи може да оправи... Аз я познавам от Япония. Къде ли не съм опитвал щастието си... Наричат я фуку. Тровят се и пак я ядат... Страшна отрова. Двадесет минути и — царство ти небесно! С нейната отрова по островите мажат върховете на стрелите си.

Херкулес го гледаше с неразбиращи очи, в които неусетно проникваше ужасът от това, за което щеше да заговори португалецът.

— Какво се уплаши, храбрецо? — усмихна се Рикардо. — Богатство тъй не се печели. Или — или!

— Ще кажа на шефа! — промълви Херкулес.

— Тогава ще те убия! А ако аз не успея, той ще те прати пак долу, при осмокракия...

Негърът се сви към кърмата:

— Не! Не! Херкулес само така, от глупост...

— Знам, знам. Умно момче си ти. Ще ми помогнеш.

— Не, няма да помогна. Само ще си мълча. Не е честно! Пири и Мак Фарен заедно с нас... другари...

— Не говоря за тях. Макар че и те... Другари! А защо ни докара тук Мак Фарен? От любов ли? Защото му трябва отчаяни хора, готови

на всичко... Докара ни в това дяволско сборище. Но не за него говоря, не и за пияния. Мисля за новите.

Озъртащ се страхливо, той пошушна:

— Трябва да ги очистим! Защо ще делят с нас? Защо ще намаляват частта ни?

Негърът поклати глава:

— Не! Не искам... Те са добри хора. Ти чу какво каза Коев: „Диамантите са на Херкулес, на неговия народ.“ Това е право.

— Ех, черно момченце! Голямо, но глупаво! Не знаеш ли, че белите говорят едно, а вършат друго?

— Не е само това. Коев ме дръпна, за да не стъпя в тридакната. А знаеш ли колко е яка черупката й?

— Знам. От нея правят брадви и ножове. Но той не за тебе... Ти му трябваше — да отървете другаря му. Не за тебе...

Негърът пак се сгърчи.

— Ти прави каквото искаш! Херкулес не ще!

Португалецът кипна. Мургавото му лице потъмня още повече. Очите му се наляха с кръв.

— Херкулес, ти ще ме слушаш. Иначе няма да дръпна пушката на шефа... И друго... Знам къде е Червенокосия Хари.

Изведнъж лодката подскочи нагоре, тласната от някаква невероятна сила под водата. Двамата едва се задържаха да не паднат.

Херкулес надзърна през борда. После започна бързо да се кръсти и да шепне молитви.

О, какъв ужас!

Лодката се люшкеше сред море от кръв, зловещо червено море. Кървави вълни прииждаха с кървави запенени гребени и се плискаха в бордовете.

Рикардо също пребледня. От алената бездна се надигна огромна сянка, която повторно блъсна дъното на лодката. Дъските заскърцаха, сякаш щяха да се разпаднат.

После трети тласък, четвърти...

Обезумели от страх, двамата се вкопчиха с треперещи ръце в бордовете на лудо подскачащата лодка.

XVI

Богдан отвори очи. Сънува ли? Някакъв тежък кошмар. Задух, неосъзната болка в главата, в гърдите, в цялото тяло! Наоколо — подтискащ мрак, черна мъгла, която бавно, убийствено бавно се разсейва! А тялото му се люлее, носи се, лети.

Не, не е сън! Той опипа маската на лицето си, докосна шланговете. Съзнанието се възвръщаше, а ведно с него и паметта — дъното, синята тиня, диамантите, октоподът, мурените.

Водолазът потръпна. Октоподът! Къде е? Дали го прогониха мурените, или някоя от тях засити глада му...

Черната мътилка се утаяваше надолу, засипвайки водораслите, пълзящите звезди, холотуриите и изровената от взрива яма.

Изведнъж от дъното се надигна друг водолаз, изравни се с него, хвана го за ръка. Богдан приближи очилата си до неговите, погледна очите му. Мак Фарен!

Англичанинът посочи нагоре.

Двамата поеха бавно към повърхността, леко прегъвайки колената си, сякаш се изкачваха по невидима стълба, на някаква друга планета, където телата нямат тегло.

Бавно! Бавно!

Въздушните мехури продължаваха да ги изпреварват, устремени нагоре, в просветващата бездна, а на двамата водолази им се струваше, че самите те потъват надолу. Само стрелките на дълбокомерите, затегнати на китките им, показваха ясно, недвусмислено, че изплуват.

Седемдесет, шестдесет, петдесет метра!

Колко малко оставаше до повърхността, до слънцето, до въздуха, петдесет метра, които на земята можеш да пробягаш за шест секунди, а всъщност колко е далече тук... Ще мине повече от час, докато видиш родното небе, повече от час...

Ето! Мак Фарен даде знак за спиране. Посочи часовника си — десет минути почивка, за освобождаване на всмукания от кръвта азот. Азотът — този приятел и враг... Но утре може би ще открият начин да

не се разтваря в кръвта, да не предизвиква ужасните емболии, коварното опиянение... И тогава — каква безгранична възможност за човека! Може би — подводни градове, заводи, най-малкото водолази-пастири на цели стада делфини, моржове и китове... Дали е фантастика това, наивна мечта? Ами аквалангът? Кой можеше преди двадесет години да допусне това, което е постигнато сега...

Времето течеше бавно.

Мак Фарен вдигна пред очилата на Богдан едрият диамант. Погледът му грееше — дали просто от доволство или от нещо друго, някаква неутолима алчност, стръв за притежаване... А може би само сянката от очилата му придаваше този израз?

Богдан му подаде пълната торбичка. Мак Фарен я грабна и зари ръка в нея. Не посмя да ги извади, за да не се разсипят, но пръстите му, тръпнеци, опипваха всеки кристал, определяха стойността му.

После отново нагоре — бавно, търпеливо! Изкачване — почивка! Водата ставаше все по-топла, все по-приятна, като милувка.

Оставаха още шестнадесет-седемнадесет метра!

Богдан пръв забеляза. Сияещата синева, която обикновено цареше на тази дълбочина, непонятно как бе изчезнала. Някакво розово сияние бликаше отвред, странно, неестествено, сякаш бяха попаднали в заревото на невиджан подводен пожар...

Или не! Това всъщност беше кръв, изтичащата кръв на морско животно, обагрила водните простори.

И сякаш да докаже това, над главите им, сред светлеещата розова мъгла, премина огромно тяло.

Кит! Ранен кит!

Но не! Плавникът на кита е хоризонтален, а този стърчеше отвесно, подобен на триметров полумесец, които се блъскаше ту вляво, ту вдясно.

Богдан я позна. Китова акула, гигант, дълъг двадесетина метра, наръсен с бели петна, многобройни по главата и все по-редки и по-големи към опашката, където се подреждаха в три реда като светещите илюминатори на подводен кораб. Край огромната уста, двуметрова бяла пещера, пърхаха дузина пъстри риби-лоцмани, влизаха в устата ѝ, издърпваха някое паразитно раче, впило се в кожата ѝ, и излизаха отново навън. Уплашени от появата на двамата водолази, те мигновено се мушнаха в устата на акулата.

Изведнъж Богдан разбра. Пред очите му се носеха, увлечени в плавни, незабележими вихрушки, милиарди едноклетъчни същества, някакъв невероятен подводен самум, надигнал из морската пустош облаци червени песъчинки.

А китовата акула не беше ранена. Тя чисто и просто се хранеше с гъмжащия планктон, раззинала чудовищната си уста.

Улисан от тази рядка гледка, от това удоволствие за всеки зоолог, Богдан в първия момент не усети докосването. Едва когато Мак Фарен го разтърси здраво за ръката, той се опомни и погледна натам, където сочеше спътникът му.

На розовия небосклон, набразден от прелитащите тъмночервени вълни и разискрен във всички оттенъци на червеното — от оранжа до рубина, — висеше дъното на лодката, отрязано до водната повърхност от пречупването на светлината. И в това черно дъно, леко, но упорито, настойчиво, отъркваше гърба си гигантската риба.

Проумял в миг опасността, която заплашваше хората в лодката, Богдан полетя напред и се изправи пред чудовището.

Такава грозна глава! Най-грозната, която бе виждал някога, като исполинска жаба или по-право изморен, задъхан булдог с два дълги мустака, увиснали от ъглите на устата.

Подтискайки погнусата и неволната тръпка по тялото си, Богдан извика с все сила под водата. Този трик сега излезе неуспешен. Безобидната, тромава грозотия само го погледна с едно око добродушно, някак присмехулно и продължи да се чеше.

Колко особено, чудно око, несъразмерно малко, поставено далече назад към тялото, сякаш не око на акула, а човешко око, което надничаше с любопитство, умно, разбиращо.

Богдан знаеше, това беше кротък, безвреден планктоноядец, който нямаше да му стори нищо зло, но все пак — пред тази планина от месо и спотаена мощ той отскочи назад.

В този миг сигналното въже, привързано за ръката на Мак Фарен, се хлъзна по главата на гиганта, заплете се в зиналата му уста и в хрилете. Англичанинът усети как го повлича някаква непреодолима сила, въжето се впи в китката му, протри кожата. С един замах на ножа той успя да се освободи от него и отплува встрани. А рибата, смутена от неочаквания предмет, който се мотаеше из устата ѝ, най-сетне загуби търпение, размаха по-нервно плавници. Гигантската ѝ сянка

потъна в розовата мъгла. Опашката ѝ, размахана ритмично, продължи да се вее още секунда-две, докато накрая и тя се стопи, изчезна без следа.

Двамата водолази изскочиха над водата. Слънцето блисна в очите им всичкият си жар, сякаш ги парна с нажежено желязо. След червения полумрак на водата те ослепяха, стиснаха до болка клепачи.

А когато ги отвориха, двамата видяха как Рикардо и Херкулес, все още вкопчани в бордовете на успокоената лодка, се взираха в тях с изумени очи.

— Живи? — изхриптя Херкулес.

Без да отговорят, двамата се прехвърлиха в лодката.

— Към острова! — заповяда Мак Фарен. — Бързо!

Рикардо хвана веслата. Опита да му помогне и негърът, но скован от непоносимата болка в ставите, отпусна греблото.

Още щом свали акваланга и очилата, Богдан стисна ръката на спасителя си.

— Благодаря ви!

Англичанинът също махна апарата си. Очите му блестяха студено.

— Задето ви измъкнах ли?

Смутен от тази неочаквана студенина, Богдан промълви:

— Та малко ли е? Две години се ровя под водата, толкова ужаси съм преживял, но като това...

— Дяволско сборище! — пошепна Херкулес и се прекръсти.

Мак Фарен го изглежда гневно, сякаш го прониза със своя надменен поглед.

— Слушайте, драги Коев! При нас няма място за сантименталности. Животът е суров. Да се разберем отсега. Смятате ли, че сторих това от християнско милосърдие?

— От алтруизъм! — смутолеви Богдан.

Мак Фарен сгърчи устни в иронична гримаса:

— Алтруизъм — празна измислица на охолни хора!

Изведнъж той се разгорещи, в металносивите му ириси отново пламнаха предишните озлобени огънчета.

— Ако и те бяха унижавани така... Тогава щяха да говорят за омраза, а не...

Наведе се още по-напред и процеди през зъби в неочаквана закана:

— Спасих ви, защото сте ми нужен. Разбирате ли? Не за друго! Нужен сте за моите цели. И ще ви държа, докато имам полза от вас. Не празни емоции, а сметка, добре премерена сметка...

Богдан млъкна, потресен от това непредизвикано избухване на злоба. Дали спрямо него, дали спрямо някой друг или срещу всички хора?

Мак Фарен се отпусна на седалката уморен, със затворени очи. Лицето му прежълтя. Мускулите му се изпънаха в нетърпима болка.

— Какво ви е? — запита Богдан, забравил скорошната обида.

Англичанинът махна с ръка.

— Нищо! Язвата — проклетницата!

И добави през стиснати устни:

— Направи ме негоден. Тъкмо сега, когато... Иначе за какво сте ми и вие?

Приливът настъпваше. В лодката не го усетиха. Познаха го по прибоя, който попълзя върху крайбрежната тиня и заля мангровия лес. Островът сред залива кипна в бяла пяна. Тунелът към пещерата вече се бе потопил под водата.

Лодката се носеше бързо натам, слънцето жареше, пътниците мълчаха.

Внезапно Мак Фарен запита:

— Защо срязахте сигналното въже? Мислехте да бягате или...

Богдан, все още обиден от незаслужения укор, отвърна рязко:

— Аз няма да избягам! Дал съм дума.

— Тогава защо?

— Видях латимерия.

— Какво?

— Риба! — обясни биологът.

По сгърченото от болката лице на Мак Фарен пробягна сянка на неразбиране и насмешка.

— Заради някаква риба зарязахте диамантите, рискувахте да ви застрелям?

Богдан кимна с глава.

— Забравяте, че съм естественик. За мене това не е някаква риба, а нещо рядко, изключително, една жива вкаменелост...

— Динозавър? — подметна жлъчно англичанинът.

— По-стара, прабаба на динозаврите. От преди триста-четиристотин милиона години. Латимерия, потомката на перконогите — замръзнала еволюция. Или не, по-право тръгнала назад.

Очите на Богдан заблестяха, цялото му лице се преобрази, заруменя.

— Някога нейната прапрабаба е видяла как братята ѝ, изтласкани от враговете си, са изпълзели върху тинестите брегове, сред гигантските хвоцове и плауни, над които прелитали водни кончета на големина колкото чайки...

— Водни кончета колкото чайки! — възкликна Херкулес.

Богдан се усмихна и продължи:

— Изпълзели, превърнали се на първите земноводни. Ала нейната прабаба не се решила, дострашало я и отстъпила назад, потънала в дълбините. Плавателният ѝ мехур, който в братята ѝ неусетно се развил в бял дроб, у нея закърнял и сега учените едва го намират като малък ненужен остатък...

Лодката достигна острова. Мак Фарен я привърза към ръждясалата халка в тясното заливче, някакъв задънен джоб сред скалите. После заповяда:

— Слагай аквалангите и — след мене!

Групата го последва мълчаливо. След няколко секунди четирмата зашляпаха смешно заднишком с гумените перки по каменната стълба.

Богдан се усмихна тъжно.

Същинска патешка процесия!

Пири отвори начаса.

Едва държащ се на крака, позеленял от изтощение и болка, Мак Фарен се дотътра до леглото.

— Дъг, тръгвай веднага! Наблизо се върти моторна лодка.

По челото му беше избила ситна пот. Задъхан от умора, той прошепна:

— Мисля — отвъд северния нос... Какъв ли дявол дири насам?

Внезапно с глух вик Херкулес се строполи на пода.

Мак Фарен изръмжа:

— Сега и това! Кесонната... Веднага долу, за декомпресия!

Огледа всички поред.

— Пири да не губи време! Най-важното е да узнаем каква е моторницата... Кой ще придружи Херкулес? Рикардо? Не... Богдан Коев? Не! Току-що е излязъл... Вие, Русев?

Хидрологът мигновено скочи на крака, зарадван, че поне за малко ще прекъсне това затворничество...

Додето Владо се обърне, Рикардо му тикна в ръката акваланга. Без да забележи злобния блясък в очите на португалеца, хидрологът се съблече и надяна каишите на рамената си. Хвана припадналия негър за краката. Богдан го пое за рамената, после двамата го изнесоха навън.

Зоологът подаде на приятеля си най-дългия взривен харпун.

— За всеки случай — срещу онова проклето мекотело...

Владо отвърна през рамо:

— Мекотело! Ако някой биолог попадне в прегръдката му, ще престане вече да го нарича така... Сякаш се бях озовал в каменотрошачка...

Нагласи и акваланга на Херкулес, после го повлече след себе си в синия тунел.

Рикардо се извърна да скрие тържествуващата си усмивка. „И това било водолаз! — помисли си той. — Да не провери акваланга! Поне манометъра...“

XVII

Още по пътя капитан Стрезов изготви целия си план — ще остави кораба на док и докато го закърпят, той ще се свърже с властите, ще организира спасителна експедиция, света ще преобърне, но ще открие какво е станало с двамата му млади приятели...

Радиоапаратът беше вече в ред, но капитанът, когато съобщи в родината за корабокрушението, не посмя да спомене за изчезването на учените. Все се надяваше, не искаше да допусне най-лошото. Той трябваше да разкрие тази мистерия. А ако не успее, тогава... Тогава край и на неговата кариера. Помощникът му е отличен моряк, ще поеме командването, а запасният капитан първи ранг Стрезов ще се завърне с кораба си като обикновен пасажер.

Корабът „Люлин“ се придвижваше към най-близкото африканско пристанище. Кръпката на пробойната все пак беше само кръпка и непрекъснато пропускаше вода. Затова помпите продължаваха с монотонното си бълбукане да плискат през борда чести пулсиращи струи.

А срещата с водолазния катер се оказа истинско щастие след всичко преживяно. Такава особена, даже подозрителна наглед команда, а колко мили и услужливи хора излязоха! Наистина как може да се заблуди човек, ако се довери на първото си впечатление...

Застанал на мостика, плувнал в пот от екваториалния пек, който лъхаше отвред — от разжареното небе, от нажежената палуба, дори от плискащите се в борда вълни, които отражаваха целия пламък на слънцето, — капитан Стрезов, за стотен път прекрояваше в ума си плана на експедицията, която трябваше да издири двамата учени.

Неусетно от мътната омара, в която се сливаха двете безкрайности — океанът и небето, изплуваха неясни белезникави очертания, които постепенно се уплътниха, приближиха, наедряха.

Капитан Стрезов взе телефона:

— Искай от пристанището да ни приемат!

И щом чу отсечения отговор на радиста: „Слушам“, окачи слушалката.

От сушата ги посрещнаха ята чайки, които се рееха, полюлявайки се плавно на черновърхите си крила, кацаха сред вълните и отново се подемаха във въздуха, щом наближеше параходът.

Помощник-капитанът влезе през безполезно отворената врата, от която не проникваше никакъв полъх на вятър.

Стрезов се обърна:

— Поemi командата! Аз отивам да се приготвя. Щом спрем, ще изтичам до полицейския началник, инспектор ли, как го казват тук... Това като че ли интересува най-много него.

Помощникът козирува и поe телефона.

— Пристанището е препълнено — израпортува радистът в слушалката. — Ще ни преведе лоцман.

Стрезов вдигна рамене в недоумение.

— Странно! Откога с лоцман? Но... на тяхна територия те са стопани... Както кажат...

Лоцманският катер ги пресрещна още в морето, проточил дълга пенлива дияр между двата вълнолома.

Лоцманът, черноблад дребен човек, вместо да се качи на кораба, както е прието, се провикна през рупора:

— Следвайте ме! Бавно!

Зачуден от това необикновено поведение, капитан Стрезов излезе на палубата, като продължаваше да пристяга вратовръзката си и да ругае по обичая си този проклет устав, който държи непременно и навсякъде, дори и на еkvатора, морският офицер да се мъчи с връзка.

Воден от умелата ръка на помощника, „Люлин“ се хлъзгаше леко по килватера на моторницата, върху чиято кърма с разкрачени нозе лоцманът даваше кратките си заповеди:

— Намали 20!

— Вляво 5?!

— Увеличи 20!

— Стоп!

— Пълен назад!

Корабът плуваше по инерция към някакъв запустял кей. Моряците хвърлиха въжетата, а пристанищните работници ги привързаха към железните дънери.

И в момента, когато мостчето от кораба опря в кея и капитан Стрезов стъпи на него, насреща му се изправи млад мъж с черни очила, придружен от петима чернокожи полицаи с къси панталони и нахлупени тропически шлемове.

Той поздрави с ръка и се провикна отдолу:

— Ще ви моля да не напускате кораба!

Неразбиращ нищо, капитан Стрезов запитва, като се мъчеше да изглежда спокоен:

— С какво право? Ние сме корабокрушенци. Нуждаем се от помощ, а вие... Нали и по радиото исках място в дока за поправка?

— Много съжалявам! — отвърна със същата любезност човекът с черните очила. — Но трябва да ви поставя под карантина, да унищожа плъховете и бълхите на кораба ви...

— Карантина! — ахна Стрезов.

Зашумяха и матросите, които, без да знаят английски, се досетиха за какво става дума.

Сякаш целият свят се стовари върху гърдите на капитан Стрезов: нажеженият кей, белите пристанищни постройките, неподвижните кранове, трептящото в мараня тропическо небе.

— Има грешка! — промълви той с пресъхнали устни. — Аз трябва... На всяка цена... Навярно има грешка...

Пристанищният лекар отвърна без колебание:

— Да проверим тогава! Срецнахте ли катера „Старата сирена“?

— Да! Какво общо има това с...

— Помогнаха ли ви водолазите?

— Да! Както се следва — моряци на моряци.

— Капитанът качва ли се на кораба ви?

— Качва се.

— Имаме сведения, че този капитан е в болницата. Чума!

Капитан Стрезов усети как спира дъхът му.

— Чума! В двадесетия век!

Нима и това? Каква проклета случайност!

— Ех, рядко наистина! — вдигна рамене лекарят. — Но понякога... Не забравяйте, ние сме в Африка...

— Колко ще ни държите?

— Колкото е карантинният срок — шест дни.

— Не думайте! — изхриптя Стрезов. — Това е чудовищно! Аз трябва да сляза на всяка цена! Отнася се за живота на двама души. Вие трябва да ме разберете.

Лекарят поклати глава.

— Вие няма да слезете, защото се отнася за живота не само на двама души, а на хиляди... Само с такива чудовищни мерки хората обуздаха тази безпощадна болест... Надявам се, че и вие ще ме разберете.

Капитан Стрезов стисна зъби. Шест дни! Без да помогне — все едно вързан... Но не само това... А чумата?

Не! Невероятно! А болестта е страшна. „Бич божи“ са я наричали... Мъртвите повече от живите... Мъртви градове както Ангкор, огромен град, запустял от чума, обрасъл с баняни, задушен от джунглата... Мъртви кораби, останали без екипаж, подмятани сред вълните... Нима и тук, на неговия кораб?

XVIII

Помъкнал безчувственото тяло на черния гигант, Владо се тласкаше уверено към дълбините. Отгоре, през невидимия воден небосклон, продължаваше да струи кървавото зарево на червения планктон.

Отдясно се надигаше стръмният масив на кораловия остров, който извираше от копринената мъгла на бездната — някакъв кръгъл екран без рамки, разтопяващ се в мрака. И в този странен екран изплуваха едни над други кораловите храсталаци, като японски дървета-джуджета, бухнали в цвят — хиляди бели, розови, жълти цветове, които потрепкваха с живите си венчелистчета-пипала. И когато сред тях пробегнеше по-едра риба, цветчетата се сгърчваха, както повяхват при допир клонките на срамежливата мимоза, в миг приказната цъфнала градина се превръщаше в някакъв мъртвешки, застинал лес, обсипан със скреж.

Такова дивно разнообразие на форми и багри! Такава пищна, разточителна красота!

Всеки път, когато се гмурнеше в морските дълбини, сред синия простор, младият хидролог откриваше нещо ново, невидяно досега, нова прелест, която го опияняваше, замайваше погледа...

Ненапразно древните гърци са населили морската шир с толкова божества, прекрасни и сурови. Пълчища богове и богини, които се реят из лазурния безкрай, улисани в своите дребнави грижи, по-дребнави от грижите на кой да е човек.

И сякаш всеки миг там, иззад сплетените водорасли, ще изплуват опасните сирени, девойките-полуриби с вълшебните мамещи песни, ще полетят край него във вихъра на своя танц. Ще се мерне в подводните си пасища сред стадо охранени тюлени морският пастир Протей — гадателят, за когото бъдещето е по-прозрачно от морската вода. Ще доплува намръщеният Тритон и ще плесне с рибешката си опашка, недоволен, че простосмъртните дръзко навлизат в бащиното му царство. А сирените ще го увличат надолу, все надолу в неудържим

водовъртеж. И там нейде, на някакъв подводен остров, ще срещне Калипсо, прелестната нимфа-похитителка, която още тъгува за своя Одисей...

Незабравима, вечно млада поезия на древен народ, влюбен в своето море, одухотворил всяка негова проява, заселил го с чудните видения на неизчерпаемото си въображение...

Владо се спускаше надолу, сякаш бог сред боговете, дори помогъщ от тях — човек сред измислените от него богове...

Наоколо, с всеки тласък на плавниците, ставаше по-мрачно. Зелените водорасли, които се вееха по накъдрените коралови корнизиди, горе, близо до светлината, сега побледняха, изтласкани от кафявите водорасли, по които искряха кислородните мехурчета като капчици роса по листата на млада дъбрава пред листопад. Сред тях пърхаха рояци морски кончета, ровеха се таралежи, причудливи виолетови бодливци — живи кактуси сред мъртвите неподвижни храсталаци. Тук-там висеха като окачени черни чантички ръбестите яйца на акули.

По кораловите вейки се провираха пъстри сплитъци гъвкави офиури; отваряха и затваряха плисираните си черупки бисерни миди и стриди, в които се гушеха голи рачета; прелитаха рояци рибки, замайващи погледа с пъстротата си: бели, нашарени с черно и жълто риби-камшичета, жълти дългоносци, черни морски ангели, риби-пеперуди, по-разкошни от всяка земна пеперуда, сини риби-мишени, изписани с бели концентрични пръстени. Отдолу лазеха морски звезди, хоботни охлюви, щипукаха върху начупените си нозе плашливи крабове.

Ей там, под голямата актиния, подобна на скъсена палма, два рака-пустинници, повлекли голите си коремчета, се боричкаха за празна охлювена черупка. Но докато те се блъскаха и дърпаха сред водораслите, трети рак, примъкнал се неусетно отнейде, измъкна коремчето от старото си отесняло жилище и го вкара бързо в спорната черупка. Без да усетят нищо, двамата противници продължиха борбата, докато отгоре им връхлетя като мълния малък червен октопод, омота в пипалата си единия рак и пак със скок се скри в дупката си.

Владо усети нещо нередно в акваланга. Въздухът с привичния вкус на метал продължаваше да нахлува на свежи, живителни глътки в дробовете му. Издишваните мехури бълбукаха равномерно,

ободрително зад тила му, сякаш нечии грижливи пръсти го галеха, и все пак...

Погледна манометъра — нищо. Налягането беше достатъчно. Въздухът щеше да стигне.

И пак продължи надолу в потъмняващата кристална пропаст, помъкнал все тъй отпуснатото тяло на Херкулес.

Като гумена кукла.

Отдолу, през синьото було, се провидя равното бяло дъно, уплътни се, надигна се, стана по-отчетливо и релефно. Водата просветна с отразената в кораловия пясък слънчева светлина. Изплува просторна градина, обрасла с морски лилии, които се полюляваха леко, като че ли облъхнати от някакъв подводен зефир, а над тях извишаваха правите си червени тръби органовите корали, осеяни със зелени цветчета.

Четиридесет метра.

Не! Недостатъчно!

Трябваше да слезе още по-надолу, на по-голяма дълбочина, където налягането щеше да успокои кипналата кръв на негъра.

Едра петниста акула дремеше над една скала от мъртъв корал, а наоколо се въртяха рояк риби. Познаваха, че е сита, и не се бояха. Под нея, на самото дъно, се движеше голяма сянка, пъстър облак, полузаровен в пясъка. Изведнъж чудовищният скат се изплаши от нещо и изчезна сред пясъка и кораловите късчета.

Дъното продължаваше да се снижава към север в леки наклонени тераси, върху които кораловите храсталаци се редуваха с водораслови джунгли. Над главата му преминаха, подредени като ескадра реактивни самолети, стадо кафяви акули, които изчезнаха в далечината, без да го погледнат. Две едри мурени, подобни на гъвкави пъстри ленти, изведнъж се вкопчиха в жестока битка, затъркаляха се по дъното, загризаха настървено опашките си. Уплашени от тази схватка, пъстроцветните рибки се пръснаха като врабчета.

А там, колко странно! Коралите отстъпват, отдръпват се встрани и сред тях, сред сплетените каменни храсталаци, се откроява неширока площадка, бял харман, засипан с коралов пясък и натрошени раковини. Пуст пясък — никакъв корал, нито една звезда, нито една мида! Чудна миниатюрна пустиня, над която водата трепти, прелива се, премрежва

погледа в призрачна опалова мараня, а в нея се люлеят, чупят се в причудливи форми преминаващите риби.

После кораловата джунгла отново се пронесе под него, пъстра, все тъй неприемлива за човешкото око, както при първото виждане. И толкова много благородни корали, бели, розови, червени, изплетени от майсторската ръка на природата в невероятни дантели! И толкова много морски пера, като щраусови пера, набодени в пясъка! А над тях — рояци риби! Риби, стотици, хиляди, цели облаци! Ето, отдолу се надига някакъв розов облак, трепти, блести, обгръща го и отминава, изпарява се в синия здрач. Насреща се задава друг, синкав, по-нататък се спуска трети, разсейва се, пръснат от връхлетялата морска лисица, която размята опашка, шибя с нея по обезумелите риби и после настървено почва да ги гълта, една след друга, една след друга — такава черна, плоска, а сякаш вълшебна бездънна уста!

Шестдесет метра! Седемдесет!

Чак сега Владо усети недостиг на въздух. Вдигна пак манометъра пред очите си. Нима е възможно? Стрелката сочеше все там, на крайното деление, както горе при тръгването.

Страхът пропълзя в гърдите, стисна гърлото му. Нагоре оставаше повече от един час път — щеше ли да стигне въздухът?

Бавно, едва подтиснал избликналия ужас, той се обърна надире. Тялото на Херкулес се мъкнеше зад него все тъй безчувствено като труп.

Бавно!

А въздухът все повече не достигаше, гърдите се издуваха и свиваха в мъчителни спазми, незадоволени, смазани от намалялото вътрешно налягане, което не можеше да преодолее тежестта на водните маси.

С глух, пеещ шум мехурите се устремяваха отвесно нагоре, там, където грееше слънце, където имаше въздух, където имаше живот. Но той беше длъжен да спира, да изчаква, за да изтласка разтворения азот от кръвта. Беше длъжен, защото въпросът сега се отнасяше не само за неговия живот, а за нещо повече — и за чуждия живот, който му бе поверен.

Главата му се замаиваше, прилошаваше му, струваше му се, че водата потъмнява неестествено. А трябваше да бъде по-светло, защото дълбокомерът сочеше само двадесет метра. Вече можеше...

Владо усети как потръпна тялото на негъра, после се дръпна рязко. Хидрологът се извърна и съзря под маската две разширени от ужас очи.

Владо опита да го успокои със знаци, но не успя. Негърът почна да се мята лудо, да рита, да блъска, като опитваше да се отскубне от ръцете на Владо. А беше нужно да почака още малко, още десетина минути, после можеше да изплува безнаказано.

Задъхан, отпаднал, хидрологът се тласкаше надолу с плавници да възпре дивия порив на обезумелия от уплаха човек. Напразно! Ето, ръцете му вече почваха да изпускат, изплъзваха се.

Последното нещо, което усети, преди да загуби съзнание, беше някаква нетърпима болка като докосване до нажежено желязо. Той отвори с мъка очи и видя как го уплитаха в своя огнен възел цяла гора от пипала, дълги прозрачни въжета, които се спускаха нейде отгоре, от искрящата синева.

Тъй разправят хората — удавникът набързо изживява целия си живот повторно. В миг... Ето сиропиталището, сините дрешки, начумерените надзиратели — неговото детство. И все пак весело: лудории — смях, немирства — смях, наказания — пак смях... После училището, гимназията, университетът, работата — такава приятна, увличаща работа... Понякога му е идвало до сълзи от самотата, а ето че сега това е най-хубавото... Никой няма да плаче за него... Целият му живот беше хубав — и краят се оказа все тъй хубав... Пак късмет...

После падна мракът.

XIX

Дъглас Пири, праметнал през рамо харпуна-чадър и ухапал шнорхела, се носеше плитко под водата.

Такава хубава, увеличаща задача! Тя напомняше онези времена, някога през войната, когато всеки миг криеше неподозирана смъртна опасност. Сега също. Каква е тази моторница, която бе замлъкнала подозрително, спотаила се нейде сред близките заливчета?

Пири не смееше да се придвижва над повърхността, защото не знаеше дали вече не го следят нечии дебнещи очи. Шнорхелът позволяваше да се скрива под водата, без да изтощава бутилките със сгъстения въздух.

С настъпването на обедния пек червеният планктон потъна в дълбините ведно с другите морски обитатели. Морето отново засиня в целия си блясък. Рядко пробягваха отделни риби.

Изведнъж отдолу, из бляскавата бездна, изплува едно бързо тяло като изстреляна торпила. То нарасна, открои се в цялата си хищна грация.

Тигрова акула!

Отстрани на сплеснатата аеродинамична глава, в ъгъла на алчната уста, очертана в зла, напрегната бръчка, искряха две горящи очи в някаква ненаситна лакомия. Очи, които никога не се забравят, по-черни от въглен, металнолъскави бучки, с такъв властен и опасен поглед.

И сега тя връхлиташе както обикновено, решително, без колебание. Това не беше изучаване, не беше празно любопитство, а бърза, дръзка атака.

Пири свали харпуна, натисна закопчалката. Стоманените пръчки изпънаха чадъра, върху който бяха нарисувани две големи очи над две редици бели зъби. Смаяна от внезапно изпречилото се непознато чудовище, акулата трепна, плесна кривата си опашка и изчезна назад с бързината на изпусната стрела.

Водолазът сви чадъра успокоен. Много леко този път. Поне да бе изчакала, една минутка само, да бе я боднал с харпуна.

Под него, в грейналата дълбочина, попила целия слънчев блясък, самата тя превърната в някаква течна светлина, се подаде настръхналият гръб на подводна скала, обрасла с корали, сред които се вееха безредни кичури морска салата. Каменният масив се издигна нагоре и неочаквано Пири се озова до скалистия нос, в който се блъскаше прибойт. Пълчища криви раци побягнаха да се скрият из пукнатините.

На двеста метра отвъд разпенената ивица зад този естествен вълнолом се отразяваше в стихналата повърхност на залива белият корпус на един бързоходен катер.

Пири потъна мигновено под водата. Шнорхелът вече стана излишен. Трябваше да се доближи съвсем незабелязано... Както някога, през войната... Нима му беше за пръв път?

По-дълбоко! Десет-петнадесет метра!

Още повече! Двадесет метра!

Отгоре през синкавия бляскав здрач се провидя бледа продълговата сянка като спящ кит, вързан с леко опънатата котвена верига.

Вече можеше да изплува...

Ето сянката потъмня, нарасна, увисна застрашително над главата му. Отстрани се бърчеше в хиляди искри водната повърхност. Странно, неприемливо, но натрапчиво чувство го обхвана — сякаш целият свят се бе преобърнал с главата надолу, а той, Дъглас Пири, не изплуваше към кила на чужда, може би вражеска моторница, а летеше, както става насън, без никакви усилия, така, само със силата на волята. Летеше ниско-ниско над неспокойните къдри на чудно сребристо езеро и от гърба му се сипеше надолу брилянтен пясък, който разпенваше езерната повърхност.

„Пири, не се отпускай! — стисна зъби водолазът. — Сега е както някога, както на война. Не е важно какво ще стане с тебе. Важното е преди това да изпълниш задачата. Хубаво е да се порадваш на илюзията, още по-хубав е ромът — благословен да бъде този, който е създал такава сладка забрава, — но сега преди всичко задачата.“

По стоманеното дъно на катера, обсипано с морски жълъди, като че ли изринато в едра бяла шарка, се бяха прикачили дузина риби-прилепала. Уплашени до глупост, те не смееха да побягнат, а чакаха безучастно, примирени да ги налапва една подир друга някаква голяма риба.

Когато Дъглас Пири наближи, хищната риба отплува нанякъде. Той я позна — баракуда, морска щука. Понякога опасна и за хората. Но сега се бе заситила добре.

Водолазът се прилепи към борда. Трябваше да прецени какво предстои да извърши.

Колко пъти се беше притаявал до такива облепени с жълъди бордове, бе прикачал смъртоносните „раковини“ — мините... А веднъж, към края на войната, след като нагласи както трябва мината, той се връщаше назад, изпълнил дълга си, отмъстил още веднъж за

всичко, което бяха му сторили немците... Чу се взрив. Германският кораб се разцепи на две и потъна сред гейзер от вода и пара. Тогава, когато му оставаха още сто-двеста фута до катера, който го очакваше, изневиделица изсвистя самолет, пикира и се пое нагоре. От корема му се отдели някаква чертичка, която пропадна надолу. После — трясък! Катерът изчезна в миг, погълнат от кипналата пяна... Пири остана сам сред океана. Кислородният апарат щеше да му служи още двадесет-тридесет минути... И край... Впрочем това беше животът му, той сам си го бе избрал... Какво да стори? Да се бори ли повече, или да се отпусне най-сетне?... Опомни го плясък от весла. Наблизо минаваше германска лодка, единствената лодка с корабокрушенци от потопения кораб. Пири се примъкна под вода към нея и се залови за кърмата. Как не го видяха? Говореха, вайкаха се — уж врагове, а то — гледаш, хора като тебе, съкрушени, уплашени. Само езикът им чужд... И униформата... Ако не са те, нищо няма да ви дели... Цял ден плува така, вкочанен от студ, докато един английски миноносец ги откри... И все така, все му се струва, че вече всичко е загубено, а то... Тогава зад немците, заслушан в тревожния им неразбираем разговор, Пири за пръв път се позамисли повече — всъщност както той сега смяташе, че изпълнява дълга си към родината, така и ония, които бяха хвърлили бомбите над дома му, които бяха разрушили щастието и живота му, може би също така смятаха, че изпълняват дълга към своята родина...

Но стига! Да не си спомня! Защо не глътна повечко ром, преди да тръгне?

Надигна се и прочете надписа над ватерлинията „Старата сирена“.

Охо! Та това е Мохамед, старият контрабандист. Познават го по цялото крайбрежие. Неговата работа го води из най-затънтените кътчета, това е напълно разбираемо. Но дали е тук случайно, доведен от своите потайни сделки, или... А той е способен на всичко.

Водолазът се примъкна към кърмата, хвана се за стълбичката, надникна към палубата.

Седнали един до друг на пейката, Мохамед бен Юсеф и помощникът му Н'Круга разговаряха спокойно. Командата им се бе пръснала по брега за банани, манго и кокосови орехи.

— Губим време! — натърти загрижен негърът. — Мак Фарен е стара лисица. Трябва да го нападнем бързо, преди да се е усетил.

Повече не беше нужно. Пири се дръпна назад, но случайно кракът му се подхлъзна и плесна леко по водата. А Н'Круга имаше остър слух. Той се извърна мигновено. Развика се, закрещя. Мохамед извади пистолета и го изпразни напосоки.

В това време Пири бързо потъваше. Когато достигна десет метра, той се изправи и продължи да се носи на тази дълбочина с ускорени тласъци на краката.

Неочаквано някаква сянка премина над него. Обърна се на гръб и я видя. По повърхността се хлъзгаше малка лодка. Две гребла в бърз нетърпелив размах потъваха и изчезваха от водата.

Пири стисна зъби.

Ех! Ако имаше кислороден апарат, от онези, старите, от войната, които не пускат мехури. А сега? Накъдето и да свърне, преследвачите от лодката ще го открият.

Отклони се вляво — и лодката сви натам.

Да бяга към острова? Но нали ще издаде скривалището. А там е Джордж, болен на легло, там е Херкулес, който още не се е съвзел, там е Рикардо... а на него не можеш да се довериш... Там са и чужденците, които дебнат да се измъкнат...

Трябва да ги заблуди, но как? Неговият въздушен запас ще свърши скоро, а ония могат да го следват, докогато искат.

Изведнъж нещо плесна във водата, някакъв кръгъл предмет, който бързо потъна.

Преди съзнанието му да прецени, усетът на военния водолаз стегна мускулите му. Сякаш сами, преди заповедта на разума, те извиха тялото му и го понесоха устремно назад, по-далеч от пресрещащата го опасност.

В следния миг бомбата избухна. Взривната вълна го преобърна, разтърси дробовете му, зашемети го. Но той още беше жив, още мислеше, опитваше да се спаси.

Как? Как? Предателските мехури продължаваха да бележат пътя му с кипнали жалони. Лодката отново се насочи след него като безпощадна акула, по-страшна от акула. Ето, втора бомба потъна бързо. И той пак свърна назад... Всъщност защо ли бяга? Защо не се отпусне, да го настигне черната топка?... Може би е по-добре така, наведнъж — най-сетне отдиш... След всичко... Но не! Друг път може, не и сега! Сега

е длъжен да достигне острова, да ги предупреди... Те трябва да се спасят... Не са като него... Има защо да живеят...

Лодката продължаваше да го следва. Така една нощ го гониха пред базата на германските подводници — с подводни бомби. Сега пак. Нищо, че са по-малки бомбите... Досетлив е този разбойник Мохамед. Също като акула — упорита, зла...

Изведнъж радостна мисъл блесна в съзнанието му. В тази игра на живот и смърт той беше открил нов ход.

Чадърът?

Пири го разтвори, вдигна го над главата си. Въздухът от акваланга се сбра под чадъра. Задържа се и въздухът от второто издишване, от третото...

Стана му смешно, радостно и смешно. Ако биха могли да го зърнат другарите му така, с чадъра под водата, като че ли се пазеше от дъжд. Дъжд под водата. Нелепо! Но нали вършеше работа? Той продължи да се носи навътре в морето, за да заблуди преследвачите.

Лодката изостана, стопи се в синия блясък.

Но пълният с въздух чадър почна да го тегли нагоре. Пири едва се задържаше под водата. После чадърът се обърна. Въздухът излетя към повърхността в няколко големи мехура.

В същия миг насреща му изплува гигантска сянка.

Дали не е китовата акула, за която загатнаха другарите му?

Страхотна, почти кубическа глава като плаваща канара — а отдолу щръкнала грозно, заплашително тясна челюст, осеяна с редки едри зъби!

Кашалот!

Видял ли го е с малките си очички? Или го е хванал с чудния си природен ехолот?

Пири опита да се отклони от пътя му. Чудовището също отби натам.

Ами сега?

Ако го сметне за главногo, своята обичайна плячка, за някакъв особен, четирирък калмар? И ще го нагълта ей тъй, на една хапка... Вярно или невярно, но така говори историята... Преди много години един кашалот разбил някаква китобойна лодка, ала не можал да се спаси. Друг харпун го довършил. Вдигнали го на палубата, разсекли го и — чудо! — от стомаха му извадили жив матрос от обърнатата лодка.

Престоял в стомаха му повече от час. Вярно или невярно — това е без значение... Сега наблизно няма китобойци, няма кой да разпори чудовищния корем...

В последен отчаян опит с ръце и крака Пири се носеше из синята бездна, а след него леко, уверено го настигаше озъбената четириметрова челюст...

XX

Херкулес се втурна в пещерата, както си беше с акваланга и шляпащите гумени перки, подобен на гигантска черна жаба, откачи мундщука и заразправя задъхан:

— Няма го! Остана там!

— Къде? — скочи насреща му Богдан.

— Там, под водата! Нещо страшно — сини пипала отгоре, като живи лиани!

— Октоподът?

— Не, не октоподът.

Богдан грабна първия акваланг, който му попадна, и побягна към изхода.

— Не позволявам! — извика подире му с прегракнал глас Мак Фарен. — Няма всички наведнъж...

Рикардо препречи пътя му, ала Богдан го тласна настрана и излетя навън.

Скок! Бързи тревожни тласъци. Плувецът скоро се озова пред острова, устремен към дълбочините.

И наистина, на стотина метра от скалата той забеляза в мрачината една светла сянка, която приближи, доби своите очертания, увисна пред него.

Владо! Отпуснат, безжизнен, омотан в цяло кълбо прозрачни пипала, които се гърчеха в дива конвулсия.

Без да губи време, биологът замахна с ножа и срязва убийствения възел. Грабна тялото на приятеля си и го повлече назад.

Може би бяха изтекли само няколко минути от излизането му. Херкулес и Рикардо още се суетяха пред вратата дали да го преследват, когато той стъпи на каменните стъпала, нарамил безчувственото тяло.

Внесе го в пещерата, махна дихателната тръба, от която не излезе никакъв въздух, и по навик започна да прави изкуствено дишане.

Владо скоро се съвзе от притока на чистия въздух. Мъртвешката синина от задушаването избледня, стопи се. Той въздъхна веднъж, дважд, после пое дълбоко дъх.

Богдан отри с ръка потта от челото си. До него Херкулес стоеше с виновен изглед, а Рикардо се бе сврял в дъното на пещерата, наричано кухня, откъдето една тясна пукнатина отвеждаше дима от печката навън.

Хидрологът отвори очи.

— Пак късмет! — опита той да се засмее, но усмивката застина върху посивелите му устни в измъчена гримаса.

Богдан го погледна. В ред ли е разсъдъкът му? С какво се хвали?

А Владо опита да се изправи.

— Да не наречеш и това нещо мекотело?

— Не! — поклати глава биологът. — Още по-просто, медузоподобно.

— Много ми потръгна напоследък — прошепна Владо. — Остава следния път да ме сграбчи амеба...

Богдан сложи ръка на челото му:

— Не се вълнувай!

— Кой се вълнува? Само ми е радостно. Ето, пак се отървах. Такъв като мене, черен гологан, не се губи. Не разбирам само в какво се омотах така глупаво. Някакви водорасли?

— Не! Физалия! Помниш ли, видяхме я до остров Сардиния. Прекрасната, коварна физалия!

— Оная голяма топка сред вълните, сякаш сапунен мехур?

— А под него — гора от пипала, до тридесет метра.

— Цялото ми тяло гори, като че ли съм се валял в коприва.

— Ще мине! Все едно, че те е нажилил рой пчели. Може и да те втресе. Друго ме смущава — как не се досети, че въздухът се свършва, та стигна дотам — да се задушиш?

Владо се извърна, подири нещо с очи.

— Къде е аквалангът?

— Рикардо го взе — отговори Херкулес. — В склада. Ще го пълни.

— Дай ми го веднага!

Негърът донесе мълчаливо дихателния апарат. Владо погледна манометъра. Нула. Редовен — показва, че е празен. А защо тогава, долу... Защо стрелката сочеше все 150?

Но съобрази бързо, не издаде съмненията си.

— Какво има? — запита озадачен приятелят му.

— Нищо!...

В това време от другото помещение се дочу гласът на Мак Фарен, сподавен, измъчен от болка:

— Дъг, ти ли си?

Богдан влезе тихо.

— Пири още не си е дошъл.

Англичанинът го изгледа с потъмнели очи.

— Аз допуснах, че няма да се върнете.

Зоологът вдигна глава, в очите му гореше обидата.

— Дадох ви честната си дума.

Устните на Мак Фарен се сгърчиха в зла бръчка.

— Забравих, че има хора, които държат на честната си дума. Аз... напоследък... само с негодници...

Въздъхна и се зави презглава с одеялото.

— Оставете ме!

Богдан излезе навън при Владо, който се бе съвзел и седеше на пейката с облеганата върху масата глава.

Владо веднага заговори на ухото му:

— Манометърът беше повреден. Не се лъжа. Тръгнал съм с почти изпразнени бутилки, а манометърът показваше, че са пълни. Повреден — нарочно...

Биологът го изгледа смаян.

— Кой може да бъде?

— Подозирам Рикардо. Той го подаде, той го взе и сега, а когато го донесе Херкулес, апаратът изглеждаше редовен.

— Да не би... нещо... да грешиш? Такова обвинение!

— Не, Богдане, не! Тук ни заплашват големи опасности. Враг, който не подбира средствата. Трябва да се махаме по-скоро! Да бягаме! Кой знае какво още ни кроят?

Богдан тръсна глава.

— Не мога, разбери! Дал съм дума!

— Честна дума! А тези разбойници честни ли са пред нас? Защо ни държат насила?

— Владо, може да си прав — не знам. Но аз не се колебая — честният е с всички честен.

— Аз пък мисля друго — на всекиго това, което заслужава... Иначе ще те унищожи...

В същото време в кухнята Рикардо шепнеше на смутения негър:

— Какво се боиш? Никой няма да разбере. Шефът ще помисли, че от мехурите в кръвта, от пипалата...

— Не! Не от страх! Херкулес не иска. И двамата са добри. Помагат. Кой спаси Херкулес от октопода, кой го спаси от кипящата кръв?

— Глупчо! — задави се от яд португалецът. — Знаеш ли какво значи диаманти, повече диаманти?

Очите на негъра помътняха.

— Знам! За негрите диамантите значат работа и бой, и глад.

— Те значат и друго. Който има диаманти, има всичко. Никой не го пита каква е кожата му: бяла или черна. Колкото повече диаманти, толкова повече не се вижда цветът на кожата.

— Добре де! — прекъсна го Херкулес. — Диаманти много — и за Рикардо има, и за Херкулес, и за всички...

Португалецът го стисна за китката.

— Ще има, ама по-малко. Няма ли мозък в тая черна муцуна, да разбере? По-малко хора — повече диаманти!

— Не ща! — дръпна се Херкулес.

Рикардо отстъпи назад. Очите му святкаха зло:

— Отговори! С мен или против мен?

— И с тебе, и с другите! Всички заедно!

— Не така. Аз ти казах много. Ако не ми помогнеш, ще се справя и с тебе.

Негърът го изгледа отгоре. Той беше по-висок от него с цяла глава.

— Не може. Херкулес е по-силен.

— А когато спи? — процеди през зъби португалецът.

Негърът зяпна, очите му се разшириха, големи синкавобели с черни като катран ириси.

Рикардо се засмя:

— Не бой се! Шегувам се аз. Бива ли така, между приятели? Няма да се караме я. Аз ще пазя тебе, ти мене. Когато шефът каже да слезем под водата, там при октопода, аз пак ще му дръпна пушката... Нали помниш?... Ще мълча, няма да кажа и на Червенокосия Хари.

При споменаването на всички тези ужаси Херкулес се разтресе от страх.

— Не! Не! — зашепнаха устните му.

— Няма, разбира се! Ние с тебе ще се слушаме. Аз тебе — ти мене! Сега ти ще занесеш яденето. Ще сложиш и този хайвер, но да не ядеш от него! Той е от фуку! Няма да им дадем цялата риба, защото зоологът ще я познае. При това и хайверът е най-отровен.

Потресен от зловещата задача, която му се възлагаше, Херкулес понесе чинията навън, като цял трепереше. След него влезе Рикардо с една тава печени летящи риби, малко сухар и кокосови орехи.

Четиримата начаса наобиколиха трапезата. Усмехнат и приветлив като никога, Рикардо подкани всички:

— Да хапнем, че кой знае какво ни чака още!

Богдан посегна спокойно, без да подозира нищо, към отровния хайвер.

XXI

След като хвърли втората бомба, Мохамед бен Юсеф, заслонил очи с ръка, се взря в морската повърхност.

Секунда... две... три... Цяла минута... две минути... три...

От дълбочините вече не изплуваха никакви мехури. Значи — улучил го бе! При все това остана прав още няколко минути — за по-голяма сигурност.

В този миг на двеста фута от него в морето изригна един наведен напред фонтан, после над водата се мярна някаква гигантска опашка като невероятна черна пеперуда.

Кашалот!

Арабинът даде знак на помощника си да гребе към брега. Знаеше, че кашалотът е капризен съсед.

Н'Круга напъна черните си мускулести ръце. Лодката се плъзна назад, догонвана от вълните, които я застигаха с шепот, повдигаха кърмата, хлъзваха се под кила, после изправяха носа ѝ.

Кашалотът изплува отново. Главата му щръкна сред морето като четвъртитата канара, в която се плиснаха разпенените вълни.

— Глътна го! — изкрещя Н'Круга.

Между редките бели зъби по долната челюст на кита се мярна нещо. Риба или... Мярна се само за миг и изчезна. Гигантът пак потъна към дъното.

Мохамед бен Юсеф промърмори злобно:

— Тъй му се пада!

А негрът вдигна рамене и подкара още по-бързо лодката.

Щом се изкачиха на катера, главатарят плесна с ръце. Малайците веднага го наобиколиха, изправиха се пред него мълчаливи, с непроницаемите си жълти лица.

— Хей, момчета! — обърна се той към тях. — Знаете ли какво заслужаваме?

Водолазите стояха така, полуголи, препасани с пъстрите си саронги около бедрата, и го стрелкаха недружелюбно с косите си

присвити очи.

„Ама банда! — помисли с досада арабинът. — Никога не можеш да разбереш какво ти кроят. Такива потайни. Смели, но опасни. Като тигри. Крисът^[1] всеки миг може да лъсне в ръцете им.“

После добави:

— До катера дойде човек, опита да се качи и горе. Ние го догонихме. Не знам кой беше, но затова пък съм сигурен, че не идваше да ни се порадва. Едно сандъче с динамит и — алилуя. Ония, види се, знаят кои сме. Затова — още отсега дежурство! Всеки по един час под кила!

Той се обърна към Тенг-Си:

— Спускай се веднага!

Малаецът нарами акваланга.

Мохамед привърза с въже към ръката му езика на корабната камбана.

— Запее ли тя, значи, тревога. Тогава всички скачат на помощ във водата. Разбрано ли е?

Утвърдителни възгласи му отговориха.

Дежурният сложи очилата, надяна плавниците и се гмурна под кораба, а главатарят изпрати друг малаец да смени наблюдателя от скалата.

— И да си отваряш очите! — заплаши го той.

След пет минути смененият наблюдател се прибра с лодката. Мохамед го извика с пръст. Черните му очи горяха яростно.

— Рам-Синг, знаеш ли какво очаква часовоя, който е дремал?

Малаецът пребледня, съзнаващ вината си, в очакване на наказанието. Изглежда, другарят му го бе предупредил.

Мохамед бен Юсеф продължи със стиснати устни:

— Човекът, който се качи на кораба, е дошъл от острова — или с лодка, или с шнорхел. Иначе въздухът в акваланга не би му стигнал. Дълъг е пътят. Защо не го видя?

Рам-Синг мълчеше. Малайците отново се струпаха в плътна тълпа, безмълвни и настръхнали. Мохамед чувствуваше това. Напоследък бяха станали непокорни, дори дръзки, предизвикателни. Близостта на плячката действуваше и на тях, при все че се мъчеха да изглеждат безучастни. Трябваше да им даде поучителен урок. Да

стегне дисциплината. Предстоеше не лека борба. Как да се залови с нея при такава разпусната команда?

— Рам-Синг, отговаряй!

Малаецът, усетил мълчаливата подкрепа на сънародниците си, оголи почернелите си от бетела зъби:

— Отде знаеш, че е от острова?

Без да отговори, Мохамед бен Юсеф замахна с юмрук и Рам-Синг рухна на палубата с окървавена уста. Другарите му скочиха напред с оголени крисове, ала главатарят ги превари. Изтреця изстрел и един нападател се строполи до Рам-Синг. Останалите отстъпиха пред димящата цев.

Мохамед бен Юсеф изръмжа:

— Тъй, значи — бунт! А знаете ли законите на морето? Малайци, стари пирати, знаете ли ги?

Със святкащи от злоба очи, едва скрити под присвитите клепачи, водолазите мълчаха заплашително.

Арабинът постепенно се успокои:

— Трябва да ви избеся на мачтата — по стария обичай! Но няма. Да разберете колко съм добър. Аз съм ви приятел, а не само главатар. Затова ще ви простя, но ако друг път... И още нещо... Някой от вас да не се опита, докато спя... Без мене полицейските хрътки ще ви спипат начаса... Знаете... За всеки от вас има досие, с всичките ви подвизи... За тебе, Рам-Синг, нещичко такава — на кея моряк с нож в гърба; за Тенг-Си — полицаят от граничната охрана, който щеше да хване пратката с кокаина... Да изреждам ли още?... А полицаите ще ви питат и за мене. Не току-тъй половината от печалбата отива в тях. Как другояче щяхме да си вършим работата спокойно? Нима няма да се погрижат за приятеля си?

Той прибра пистолета в кобура.

— Вярвам, че се разбрахме. Сега Рам-Синг, измий си лицето, а този...

Той посочи ранения малаец, от чието бедро пъплеше струйка кръв.

— Тоя превържете! Дайте му от жълтите хапчета!

После се обърна към Н'Круга, който чак сега се подаде от кубрика:

— Остани на кораба! Аз сам ще проверя околността. Ще обиколя залива. Тези от острова вземат вода някъде наблизко. Трябва да им попречим. Нали разбираш?

Н'Круга разбираше бързо. Устните му откриха два реда ослепително бели зъби. Той се облегна на парапета и изпрати с поглед капитана, който достигна брега с лодката и изчезна в джунглата.

— Ех, стари Мохамеде! — закани се негърът. — Мислиш, че Н'Круга не знае как се дават пари на полицаите, а? Мислиш, че няма мозък в главата. „Глупаво черно момче.“ А какво знае това „черно момче“! Какво крои!

В гората изскряка птица, над водата подскочи делфин. Вълните, неочаквано набъбнали, зашумяха край борда с непрекъснати звънливи плисъци, разлюляха приспивно малкия кораб.

Н'Круга се унесе в мечти, в своите отдавна подтискани мечти. Силен е, пъргав, смел. Има остър нож. Има и пистолет, защото е помощник-капитан. Може лесно да получи всички диаманти. Мохамед го научи добре как да забива нож в гърба, да изненадва тъкмо когато другият не очаква. Диаманти! Пари! С тях ще има всичко. Ще се облече с бели дрехи, с връзка... и с черни очила... Ще има голяма бяла къща с капаци на прозорците, с басейн на двора и червена площадка за тенис. Ще има собствен катер... Не един, сто катера с водолази, ще снабдява цяла Африка с кокаин... А в къщи ще му прислужват само бели слуги. Само бели... И баща му, и дядо му, и прадядо му са били слуги, все едно, роби на белите... Сега той ще стане господарят... Ще плесне с ръце и белите слуги ще притичат пред него, ще се поклонят: „Заповядайте, господарю!“ И бели слугини... Само ще плесне с ръце или не — само ще натисне звънеца...

[1] Крис — малайски кинжал със змиевидно острие. — Б.р. ↑

XXII

Някой заблъска нетърпеливо по желязната врата. Рикардо се надигна да отвори. Херкулес го проследи с изплашен поглед и пошепна:

— Не яжте хайвер!

— Защо? — запита Богдан.

— Фуку! — промълви негърът, но млъкна уплашен, защото в това време през вратата се вмъкна Пири, прежълтял от умора и вълнение.

От съседното помещение се чу гласът на Мак Фарен:

— Дъг, ела!

Водолазът влезе при него, а Рикардо отиде да занесе акваланга и перките в склада.

Владо, нечул забележката на Херкулес, запита с очи другаря си.

— Пак мръсотия! — отвърна шепнешком Богдан. — Фуку, тъй наричат японците отровния тетрадон.

Владо подсвирна с уста, после се приведе към него:

— Бързай, додето не е станало късно! Да бягаме!

Но преди биологът да отговори, Рикардо се върна. Като минаваше край вратата на Мак Фарен, той се застоя, нададе ухо.

Неочаквано една чиния издрънча на каменния под, а хайверът се пръсна наоколо. Рикардо се извърна. В очите му блесна яростно, нескрито разочарование.

Владо обясни виновно:

— Колко съм несръчен!

После скочи да почисти пода от размазания хайвер. Докато той се суетеше, клекнал с парцала и поглеждаше под око португалеца, Дъглас Пири седна на масата. Всички го наобиколиха, жадни да научат какво е станало.

Той си наля чаша ром.

— Нас търсят.

Взе една риба и почна да се храни.

— Кой? — запита Рикардо.

— Контрабандистът Мохамед бен Юсеф.

Рикардо се замисли. Мохамед! Някога работиха заедно. Скараха се, но малко. Може пак да се разберат, ако стане нужда.

Разбира се, не издаде мисълта си.

— А кои са с него? — запита той отново.

Пири спря да яде.

— Навярно цялата банда. Но аз видях само него и помощника му, негъра.

— Те усетиха ли те?

— Да! — отговори той с пълна уста.

— А не те ли гониха?

— Гониха ме. С бомби.

— Как се измъкна? — запита Рикардо, раздразнен от неохотата му за разговор. Такъв тежък характер! Трябва да му измъкваш с мъка всяка дума. И като се напие, пак такъв, дори още по-мълчалив.

Пири го изгледа сърдито.

— Стига си ме разпитвал! Виждаш, че ям... Измъкнах се, ето ме! Зададе се кашалот. Може би той изплаши преследвачите. Но за проклетия му хрумна да ме нагълта.

Всички затаиха дъх.

— И? — възкликна Херкулес.

— Аз щракнах с чадъра. Кашалотът се сепна от този шум. Кой знае за какво го взе и сви опашка. Това е всичко.

Внезапно от другата стая долетя гласът на Мак Фарен:

— Елате всички!

Когато четиримата се изправиха пред него, той заговори тихо, но решително:

— Чака ни тежка борба. Противникът е опасен. Познаваме го добре. Ще вземем всички мерки. Ще дежурим. Рикардо да застане веднага на стълбата. На пост. Оттам при отлив се вижда носът, зад който е пуснал котва катерът. Ще следи да не се яви някой под вода.

Млъкна за малко и след кратко замисляне добави:

— А Дъг и Богдан Коев да отидат веднага за вода! Муниции имаме, храна — също. Я колко риба наоколо! Но без прясна вода...

— Нека аз! — изправи се Владо.

Мак Фарен го спря.

— Вие още не сте ми обещали. Не искам да ви създавам излишни изкушения.

Сетне се обърна към Пири и Богдан:

— Тръгвайте веднага! Вземете пушки, бомби. Насреща си имаме един истински негодник. Аз ще полежа още малко. После ще стана. Сега нямам право да се излежавам. Отнася се за нещо важно, по-важно от живота ми. Отнася се за диамантите...

Двамата участници в експедицията нарамиха пушките, препасаха патрондашите, окачиха бомбите и излязоха навън.

Отливът беше открил облепения с миди и зелени водорасли каменен тунел, по който играеше светлата мрежа на слънчевите отражения.

Пири легна в дъното на лодката.

— Гребете сега вие! Аз съм изморен.

Богдан хвана веслата. Лодката изскочи от тунела и вълните в миг я поеа, дълги, загладени мъртви вълни, които се плакнеха в скалистия остров, без рев и грохот, надигаха се, обливаха каменната стена и пак се отдръпваха, сякаш дълбоко долу, в брилянтената синева, дишаше заспало чудовище.

Слънцето се спускаше към върха на червената планина, самото то червено като пламнал рубин. Неусетно синевата на небето се стопяваше, близната от слънчевия пожар, докато запламтя целият небосклон. Върху нагънатия океан заискри огнена пътека като пръсната жар, раздухвана от невидим исполински мях.

Богдан сви уста в горчива самонасмешка.

Значи, тъй го увлякоха събитията! Ето го сега на страната на една банда срещу друга! И няма власт да се откъсне, да тръгне по свой път. Дори нещо повече, още по-лошо — тази странна авантюра почва да го увлича, да го уплита в сложната си плетеница. Какво ли го чака още, как ще свърши всичко? Не е ли по-прав всъщност Владо? Не е ли бил винаги по-прав със своя лек практицизъм, с трезвия си поглед на човек, който от дете е свикнал да премерва силите си с живота?

Постепенно мангровият гъсталак наближи, откри се в цялото великолепие на тъмната си зеленина, някак странно подпрян върху безбройните въздушни корени, като чудна наколна градина.

Оголеното от скорошния отлив дъно, мокро, лъснало като полиран метал, се беше проснало навътре в морето, дотам, дето се

плакнеха разредените, но нараснали тласъци от приборя.

Отвред лъхаше на тежки, задушливи вълни отвратителната миризма на тинята, из която се валяха морски звезди и стриди, пълзяха по криволичещи пътечки дълги пясъчни червеи, трептяха в седефен блясък медузи, наподобили обърнати купички желе.

Притичваха цели пълчища крабове, малки и големи, ровеха из мидените черупки, ръфаха умрелите риби, боричкаха се по двадесет-тридесет, цели шаващи купчинки, от които не можеше да се види плячката им.

Несвикнал на такова мълчание, Богдан опита да заговори:

— Странно явление — приливи и отливи! Влюбени в луната, следващи я в неспирен бяг, устремени към нея, сякаш прострели подире ѝ ръце, без да имат сила да се откъснат от земните окови...

— Поет! — подметна Пири.

В гласа му нямаше никаква насмешка, само малко умора и повече желание за покой.

Лодката заора в меката тиня до някакъв груб кей, изграден от натрупани коралови късове.

Дъглас Пири се изправи.

— Аз ще ида до извора. А вие пазете лодката! При най-малко съмнение стреляйте!

Богдан го изгледа с укор.

— Аз няма да стрелям. Това е ваша работа, в която не искам да ме замесвате.

Англичанинът се спря на самия кей, както държеше двата бидона.

— През време на война никой не ви пита искате ли, или не. Бутват ви пушката в ръка и ви натирват. При нас е същото. Ако вие не преварите врага, той ще ви убие.

И тръгна по кораловата пътека, която се губеше в лабиринта на безбройните мангрови корени, нейде подредени като ограда, нейде преплетени в непроходими жилави мрежи над вонещата черна тиня. През листата се виждаха дългите остри корени, поникнали от семената още по клоните. Тук-там такива прораснали семена се бяха забили като стрели в тинята, готови вече да устоят на следващия прилив, да вплетат своите клонаци с майчините, да ги заместят, когато старостта и бурите ги повалят.

А това?

Върху един разчатален клон, подпрян от цяла китка въздушни корени, пълзеше риба.

Скокливото попче! Периофталмус шлосерии! Такова особено, приплеснато, с крива глава, нескопосно на вид, но колко уверено се придвижваше по хлъзгавия клон. То отвори уста и лапна кацналата муха, след което спря да си почине.

Богдан приклепна предпазливо на няколко крачки от него. Загледа го възхитен. Рибата също не откъсваше поглед от него, блещеше се с ококорените си червени очи, следеше го зорко — такова непознато животно! Може би за пръв път виждаше човек...

„Браво, храбрец! — усмихна се Богдан. — Опитваш да напуснеш родината, водата, дириш нещо ново, непознато. Не ти се завръща назад, нали? Там може би те дебнат коварните скатове, хиляди опасности. Но водата те е привързала здраво. Не те изпуска. Все трябва от време на време да се гмурнеш в нея, да освежиш изсъхналата кожа, да изплакнеш задъханите хриле...“

Внезапен изстрел стресна леса. Орляци птици излетяха от шумата. От недрата на джунглата закряха маймуните. Скокливото попче се метна от клона и побягна нанякъде със смешни сгърчени скокове.

Последва втори гърмеж, трети. В следния миг от мрака на мангровия лес по пътеката се зададе тичешком Дъглас Пири с пълните бидони с вода. Чу се още един изстрел. Пири се простря по очи. Водата се разля.

Съобразил бързо, Богдан се затече към него, грабна го и го повлече към брега. Вмъкна го в лодката, отблъсна я от грубия кей, натисна веслата.

И когато лодката се вряза в неспокойната ивица на прибоя, изхресталака изскочи Мохамед бен Юсеф. Той спря на кея и изпразни още веднаж пушката.

Заехтяха гърмежи и откъм скалистия нос. Ту тук, ту там куршумите изпръскваха малки водни фонтанчета. Един проби лодката, малко под ватерлинията, и оттам при всяка нова вълна цръкваше тънка струйка. Дъното взе да се пълни, при люлеенето водата почна да се плиска ту към носа, ту към кърмата.

Накрай нападателите прекратиха стрелбата. Едва тогава Богдан отпусна греблата, за да помогне на другаря си. Пири лежеше по лице, тъй както го бе положил върху седалката, с притворени очи, дишаше тежко, учестено. Върху бялата риза под дясното рамо набъбваше алено петно.

Зоологът измъкна превързочния пакет от санитарното сандъче, превърза раната, след това отново хвана лопатите.

Ето най-сетне и острова, тунела, стълбата.

Рикардо му помогна да внесат ранения върху леглото и повторно зае поста си.

За пръв път Богдан видя Мак Фарен тъй разтревожен. Като истински лекар, със сръчността на милосърдна сестра, англичанинът проми раната и поднови превръзката.

— Мръсни акули! — процеди той през зъби. — Но ще ми платят скъпо!

— Кои? Контрабандистите ли? — запитва Богдан.

— Не! Контрабандистите са обикновени наемници. Друг, друг стои зад гърба им — синдикатът, Диамантеният синдикат... Но аз ще го срина с моето находище, най-богатото находище в света.

— Трудно ще бъде само с една диамантена тръба — подметна Владо.

— А те колко експлоатират? Само пет. Останалите са заградени с телени мрежи, по които тече електрически ток, пазят ги въоръжени пазачи и кучета, същински крепости. Не ги използват, защото не искат да пуснат на пазара повече диаманти. Така поддържат цените. Трупат милиони над милионите.

— А вие? — неволно се изпусна Владо. — За какво ви са на вас тези диаманти?

Очите на Мак Фарен блеснаха враждебно.

— Аз ли? Аз не ща милиони! Ще продавам без печалби, ще задръстя пазара, дъмпинг на диаманти, какъвто светът не познава, но ще ги съсипя. Само това искам — да ги съсипя!

От злоба лицето му се бе зачервило, устните пресъхнали.

— Ще натикам в праха цялата им шайка... И Медузата.

— Но всъщност каква е тази медуза? — запитва Богдан. — И друг път сте я споменавал.

Мак Фарен изведнъж се сепна. Лицето му доби своето надменно изражение. От него отново полъхна неприкрита студенина, отчужденост, дори нещо повече — някаква неподозирана омраза.

— Вижте, това вече е лично моя работа! — отсече той грубо. После добави: — Напуснете стаята да не тревожите ранения.

Смутени, обидени, двамата българи излязоха в преддверието. Там завариха Херкулес, клекнал до компресора, който пълнеше с въздух аквалангите.

Богдан стисна ръката му:

— Благодаря ти, приятелю!

Негърът сложи пръст на устните си.

— Да не чуе Рикардо! Ще ме заколи!

Владо поклати глава:

— Ясно! Значи, той — Рикардо!

После, решил изведнъж, както винаги при първия порив, пошушна на ухото му:

— Херкулес, ти си добър човек. Хайде да избягаме заедно оттук! Ще се отървеш и от Рикардо, и от Мак Фарен, и от октопода, от всичко...

Негърът се озърна уплашен:

— Не! Херкулес няма да бяга! На сушата го чака полицаят Хари... Червенокосия. А другаде не може... Няма пари...

— Ела с нас!

— О! Не може! Херкулес е черен. Без пари не може при белите.

— Ще дойдеш с нас. За нас няма значение цветът на кожата. Поважно е сърцето — дали то е бяло или черно...

— Сърцето, наистина ли? — загледа ги смаян негърът, но се сепна, замълча, защото в този миг в пещерата влезе Рикардо.

— Хайде, Херкулес! — обърна се португалецът към негъра, като се тръшна на пейката.

Херкулес нарами пушката и излезе навън.

Тримата замълчаха. В настъпилата тишина се дочуваха само болезнените стенания на ранения.

С леки стъпки, на пръсти, Мак Фарен излезе от стаята и седна на пейката до Богдан.

— Е? — запита кратко той, навел глава.

Богдан обясни с няколко думи какво се бе случило. Накрай запита загрижен:

— Как е?

— Ех, не знаете какъв човек е Дъг! За вас той е само един пияница, безделник... Не отричайте! А защо е станал пияница — замисляли ли сте се?... Някога Дъглас Пири беше млад, преуспяващ адвокат, с жена, с две дечица... Живееше в Ковънтри, знаете ли го?

— Ковънтри! — сети се Владо. — Бомбардировките!

— Да, бомбардировките... Луфтвафе срина града, опожари го... Пътят на човечеството е белязан с кървави жалони, жалони на безчовечност. Такъв жалон е Ковънтри... Там Дъг загуби близките си... Остана сам... Банална история във войната, ще речете... Някои устояват. Той не можа... Дойде при нас доброволец-водолаз. Търсеше най-опасното... Смелчага. Ако нареди ордени си, ще бронира гърдите си. Признавал ми е, че го е страх да свърши сам със себе си. Затова диреше немците — да отмъсти или да го убият... А то колко други не се върнаха, други, които трябваше да живеят... Той оцеля... Свърши войната... От всичко му остана ромът...

Мак Фарен преглътна. Лицето му се бе отпуснало, по-кротко, по-човешко:

— И все пак дори пиян, той беше човекът, на когото можеш да възложиш и най-опасната задача. А сега... Тъкмо сега...

Внезапно от другата стая, през откренатата врата, долетя болезнен вик, бърз говор, несвързан, трескав. Постепенно думите станаха по-разбираеми.

— Касата... Касата...

Мак Фарен се изправи.

— Шифърът! — хъркаше раненият в своя трескав унес. — Елизабет... Елизабет... Шифърът... Джордж, не издавай шифъра... Елизабет.

Богдан видя как потъмня лицето на Мак Фарен. Англичанинът се озърна смутен и притича към болния.

— Дъг — заговори той. — Успокой се, Дъг! Ще ти мине.

Неволно биологът погледна към Рикардо. Също станал, забравил да се прикрива, португалецът се бе привел напред да чуе по-добре.

Какво бе развълнувало и него така? Едно обикновено английско име. Защо слухтеше, наострил уши като рис?

Мак Фарен затвори вратата, след това седна на старото си място.
— Нещастник! Все жена си бълнува. Не може да я забрави.

Богдан усети в гласа му някаква неувереност, нещо повече — едва сдържано безпокойство, смут и страх. А в същото време, при това ненужно обяснение, по лицето на Рикардо като че ли се мярна едва доловима насмешка...

— Сега? — обърна се Мак Фарен към тримата. — Какво ще правим? Вода няма. Мохамед ще пази извора. А наблизо не се намира друг. Разучил съм.

— Да делим! — изтърва се Рикардо. — И всеки по своя път!

Мак Фарен го изслуша търпеливо. Сега той не избухна както друг път, когато португалецът предложи делба. Само обърна глава към Богдан.

— А вие?

Зоологът сви устни.

— Нямам думата. Нали съм ваш пленник?

— Ако успее Мохамед, участта ви ще бъде като нашата.

— Предполагам — отвърна Богдан.

— Тогава?

— Както изглежда, най-много ви смущава липсата на вода за пиене?

— Муниции имам достатъчно — отвърна англичанинът. — А островът е цяла крепост. Може да издържи дълга обсада. Но без вода...

Богдан предложи неуверено:

— Да опитаме с дестилация — от морска вода...

— Нямам гориво! — отсече Мак Фарен. — Нямам и инсталации.

— А сок от риба?

— Като доктор Бомбар, който прекоси Атлантика с гумена лодка?

— Същият.

— Опитвал съм. Не става. Може би само за корабокрушенци, които трябва някак да издържат, докато бъдат спасени... А ние ще работим, ще се бием...

— Да се бием? — ахна Владо.

— Да! Безусловно! Затова ли съм дошъл тук, за да побягна, щом се покаже първият нехранимайко. Не само това. А ще продължа да събирам диаманти. Няма да спра на средата и вие също. Смятах, че

има насреща си мъже. По-добре да измрем от куршуми или от жажда, отколкото...

Богдан го измери с поглед. Наистина този човек беше готов на всичко. За тези диаманти! Готов за подвиг и за престъпление. Очите му — такива непостоянни, опасно променливи очи — отново бяха придобили своя зъл израз, като вълк, обграден от нетърпелива хайка.

Е, добре! Този вълк се готви да хапе, да се бие, да мре за своята плячка. Но Богдан? Владо? Как се случи, че и те трябва да споделят неговата участ, ей тъй, напразно, безсмислено, за някаква чужда кауза? Да умрат нейде си, на пуст остров сред океана, простреляни в схватка между две разбойнически шайки или пък с нацепени от жажда устни, с изсушени тела да се гърчат в последен опит за живот, умиращи за вода сред цял океан вода...

XXIII

Капитан Стрезов и помощникът му пушеха нервно на сянка под слънчобрана. Екипажът се занимаваше с пребоядисването на бордовете, с изстъргването на котлите, с всички ония досадни работи, които могат да се вършат само в пристанището. А това принудително бездействие трябваше да се оползотвори, да не се губи време.

— Чума! — вдигна рамена капитанът. — Знам, среща се тук-там, някое малко огнище. Но при нас...

Помощникът добави:

— Плъхове нямаме, няма и бълхи — как ще се пренесе болестта?

— А от ума ми не излиза мисълта за Богдан и Владо. Такава грижа... Трябва да се върна, да проверя на място, да се убедя... Мога ли да рискувам?... Това е карантина... За най-страшната болест. Ще бъде престъпление... Не само към законите на пристанищния лекар, а към човечеството...

Долу се бърчеше стихналата вода в пристанището, някак матова от тънкия слой на разления мазут, просветващ в тъмни виолетови отблясъци като обгорен метал. До самия кей, довлечени от слабото течение, се тълпяха рояци медузи, прозрачни мътни полукълба, които пулсираха възбудено, усетили близостта на опасния бряг.

А отгатък, отвъд новия вълнолом, се извисяваше гора от мачти на закотвените параходи и гемии. Стрелките на крановете стояха бездейни, цялото пристанище мълчеше, притихнало. Обичайната глъчка, която ехтеше денонощно край товарището, сега беше заглъхнала съвсем. Чернокожите полуголи докери прииждаха навън, пред входа на пристанището, сбираха се, разпръскваха се.

Капитанът се обърна. По мостчето се качваше с енергична стъпка някой. В следния миг на палубата изскочи пристанищният лекар, който веднага се отправи към капитана.

— Прося извинение! — започна той със смутен глас. — Станало е недоразумение. За щастие оказа се, че никакъв човек не е заболявал от чума.

Стрезов се изправи, почервенял от гняв:

— А знаете ли как объркахте с това работите ми?

— Заблудили са ни. Невярно донесение.

— А кой ви е заблудил?

Лекарят вдигна рамене.

— И защо? — извиси глас капитанът.

— На този въпрос може би вие ще отговорите по-добре. Би трябвало сам да се досещате кой иска да ви забави.

Двамата моряци се спогледаха недоумяващи.

— Нямам представа! — отвърна Стрезов.

Лекарят се поклони още веднаж.

— Изпълнявах дълга си. Сега вдигам карантината. Скоро ще дойде лоцманът да ви откара на док. Съжалявам искрено.

Козирува и си отиде.

Стрезов се обърна към помощника си:

— Да ни забави! Кой иска да ни забави... И защо?

— Недоумявам! — отвърна помощникът. — Най-приемливо е...
някакво недоразумение.

Капитанът сви устни.

— Странно недоразумение!

По мостчето се дочуха нови стъпки, по-тежки. Какви са тези посещения днес? Подаде се един бял шлем, под него черно лице, бяла униформа, къси панталони и черни голи крака.

Полицаят се огледа и като видя капитана, козирува още на моста, без да стъпи на палубата.

— Инспекторът ви моли да заповядате в кабинета му.

— Отлично! — възкликна капитанът. — Може би той ще ни помогне.

Облече се набързо и се спусна по стълбата. Маранята над нажежения кей го лъхна като пещ. Огненото слънце висеше над голия хълм, обрасъл с прегоряла трева и нарязан от дълбоки червени ровини като кървави потоци. Цялото пристанище беше задръстено с бали и сандъци. Мяркаха се чернокожи полицаи, но сега не само с белите си гумени палки, а с автомати през врата, някак тревожни и смутени.

— Какво става? — полюбопитствува капитан Стрезов.

Полицаят отговори:

— Стачка. През месец-два пак стачка.

— Защо?

Негърът го погледна учуден. Как може да не знае такива прости неща?

— Защо се прави стачка? Защото не стигат парите, а трябва да се яде.

— А вие, полицаите, какво ще правите?

— Ако ни заповядат, ще ги набием.

— Ще ги набиете!

Стрезов го изгледа тъжно, учуден не толкова от отговора, колкото от безразличието, с което беше произнесен...

— Нали и ние трябва да ядем! — вдигна рамене полицаят.

Капитанът замълча, сразен от тази проста логика на безпомощността. Минаваха край група стачници, полуголи, изтощени

хора, наклеявали край оградата, необичайно мълчаливи, които го стрелкаха със зли, смръщени очи. Техните обвиняващи погледи го преследваха и в двора на полицейския участък, и по стълбата, и в коридора, където го въведеха.

Той беше бял. И само това стигаше, за да го ненавиждат. Виновен беше с това, че принадлежеше към тази раса, която продължаваше да изсмуква силите, да лишава от достойнство тези, които са се родили тук.

Внезапно вратата се отвори, полицаят отдаде чест и го пропусна да влезе. Зад бюрото седеше полицейският инспектор, як червендалест мъжага, плувнал в пот, с къса подстригана брада, същински представител на първите бели завоеватели в тази страна — бурите.

— Моля, седнете! — покани го той студено.

Капитан Стрезов седна.

Изпотеният потомък на бурите предложи папироса, запали и той, въздъхна изморено:

— До гуша ми дойде. Цял ден само неприятности.

После изведнъж стана:

— Срещу вас, капитане, има обвинение.

— Обвинение? Това е нещо ново!

— Да, сериозно обвинение! Къде се намират Богдан Коев и Владимир Русев, вашите „учени“?

Възмутен, едва сдържащ яда си, капитан Стрезов се помъчи да отговори прилично:

— Именно за това мислех, когато тръгнах насам. Да ви помоля за помощ.

— Помощ! — загледа го инспекторът. — Каква помощ?

— Изчезнаха загадъчно... Смятам, че са отвлечени...

Полицаят, който за миг се бе замислил, изведнъж се разсмя:

— Отвлечени! Ха, ха! Не минават тия, драги капитане... При мене не... Другаде може... Точно тъй пише в заповедта: „Ще отрича. Ще твърди, че са отвлечени.“

Стрезов се изправи рязко. Кръвта нахлу в главата му.

— Какво е това отношение? Знаете ли, че аз съм поданик на чужда държава, с когото не можете да приказвате като с тези нещастници... — И посочи през прозореца негърската тълпа.

— Нещастници! Така? И вие им помагате. Пращате им инструктори да ги бунтуват...

— Какви инструктори?

— В заповедта пише: „Корабът е стоварил на Пиратския остров двама инструктори с голямо количество боеприпаси.“ Е, какво ще кажете сега?

Капитанът пристъпи напред, разтреперан от гняв.

— Вие вярвате ли на това?

— Аз не разсъждавам! — отсече рязко инспекторът. — Поставен съм да изпълнявам заповеди.

На вратата се потропа нетърпеливо и без да дочака позволениято, един полицай тракна токовете.

— Почват...

Наистина отвън глъчката се засили, един прозорец издрънча, улучен от метнатия камък. Инспекторът нахлупи с неподозирана бързина шлема и изгърча навън.

Капитан Стрезов остана сам, объркан и смутен. Какво всъщност ставаше? Вчера карантина, днес диверсант? Не, това не беше случайно! Някаква мрежа се стягаше край него, уплиташе го, искаше да го отстрани, но защо? Защо? Кому пречеше?... И все пак — колкото и неубедително да изглеждаше, всичко почна от оня проклет Залив на акулите... Пиратския остров, а там — двамата младежи. Навярно са живи. Тази мисъл го изпълваше с радост. Сигурно са живи. Иначе отде властите ще знаят колко души, кога и на кое място са слезли? Трябва да провери, да ги потърси, колкото и малка да е вероятността. Трябва да отиде на острова... Безусловно!

Отвори вратата, ала часовоят уверено препречи пътя му.

— С какво право? — възмути се Стрезов.

— Инспекторът нареди да не излизате, да го почакате! Вън е опасно!

Капитанът се върна обратно. Ясно, не беше шега! Да задържат чужд поданик! Значи — обвинението е тежко. Безспорно сериозно недоразумение, а как да го изясни? С кого? С този ли полицай?...

Стрезов не беше човек на безполезни размишления. Животът в морето, сред бурите, изисква бързи решения... Сега също пак буря, надигаща се откъм хоризонта стихия... Каква беше силата ѝ, откъде щеше да връхлети и кога...

Трябваше да я превари, да вдигне котва, да излезе насреща ѝ! Да не изчаква нейния удар!

Капитанът отвори решително прозореца. До земята имаше не повече от три метра, но за неговата възраст това беше много. И все пак — нямаше друг изход! Той прекрачи рамката, увисна на ръце и се отпусна върху каменната настилка.

Слава богу, краката издържаха, не се счупиха, не се навехнаха. Стрезов се изтупа от мазилката и тежко задъхан, се затича към пристана. Откъм улицата извън оградата се чу честа стрелба, но тичащият капитан не се обърна...

Той се качи на кораба задъхан, останал без сила.

— Бързо — изправи се Стрезов пред помощника си, който го посрещна, изненадан от вида му. — Нареди да спуснат моторната лодка. Отивам да търся момчетата... Ти ще ме заместваш.

— Как... Нима са живи?

— Сега няма време! Гонят ме да ме арестуват. Бързо!

Помощникът припна да изпълни заповедта. И след минута лодката увисна на шлюпбалката^[1].

Боцманът и един моряк скочиха вътре и поеха спуснатите от другарите им оръжия, сандък с провизии и бъчва с вода. Моторът забръмча и понесе лодката към откритото море.

[1] Устройство за спускане (и повдигане) на лодка от борда на кораб във водата. — Бел.ел.кор. ↑

XXIV

Владимир Русев не мигна цяла нощ. Тялото му гореше навред, където се бяха докоснали пипалата на физалията. Той ги чувствуваше под пръстите си като едри парещи мехури.

Не можеше да си намери място. Ни по гръб, ни по корем. Само на лявата страна, случайно пощадена от опасните опарвания, можеше да лежи по-дълго време.

„Като ужилване от пчели“ — беше казал Богдан. Безспорно само за успокоение. Това беше много по-сериозно. Главата го болеше, гадеше му се, виеше му се свят.

Съседният нар изскърца и в тъмното се чу гласът на Богдан:

— Защо не спиш?

— От физалията. Цялото ми тяло гори...

— Ще мине! — успокои го Богдан. — Това ще мине, но другото, другото...

Владо облиза пресъхналите си устни. Пиеше му се, а нямаше вода.

— Как се заплетохме! — въздъхна Богдан.

Но Русев не губеше дух тъй лесно. Макар и измъчен от досадните оплаквания, бодростта му не го напускаше.

— Аз ще опитам да избягам.

— Ще бягаш? Къде? В джунглата или при този разбойник Мохамед?

— Къде да е — все ще се оправя! От първия телеграф ще търся Стрезов.

Богдан си представи в тъмното познатата жизнерадостна усмивка на приятеля си.

— Все същият Владо! — прошепна той.

— Защо не? — отвърна Владо. — Та нали винаги сме се измъквали от всякакви каши!

— Сега е друго!

— Все същото! Все има някакъв изход — важното е да се сетиш. Риба във винтер — горе-долу тъй сме ние сега. Влязла веднъж, блъска се, лута се. А може да се измъкне, но като не се сеца как...

— Добре де! — прекъсна го внезапно раздражен от този неуместен оптимизъм Богдан. — Сети се ти, намери поне вода!

Отвън през дебелия каменна стена долиташе равномерният шум на океана, който блъскаше разпенените си вълни в самотния остров. Плясък след плясък — сякаш отмерваха като часовник безначалното и безкрайно време.

Вода!

Владо се изправи на нара. Дъските под него изскърцаха рязко.

— Вода! — изкрепя радостно той. — Казах ли ти, че има изход? Всичко ще се нареди... Само да се сетиш.

Богдан прекъсна самохвалството му:

— Какво да се сетиш?

— Ето какво! Вода! Цял извор, цяла река...

— Къде?

— Къде! Сто крачки от острова, на морското дъно...

Богдан се надигна. Фенерчето щракна и сноп светлина обля лицето на Владо.

— Бълнуваш ли? — запита тревожно биологът.

Владо се разсмя:

— Какво ти бълнуване! Истинска сладка вода! Видях извора, когато спуснах Херкулес за декомпресия... Една особена мараня, трептене на водата, а наоколо — пусто, само пясък, който ври. Ни корал, ни друго морско животно. Значи, сладка вода!

От съседното помещение се чу нервен глас:

— Тихо! Има болен човек!

Викаше Мак Фарен, който не бе мигнал цяла нощ в грижи по ранения.

Заразен от бодростта на приятеля си, Богдан отговори:

— Владо е открил вода, подводен извор!

При тази вест англичанинът дотича при тях.

— Къде? Кажете!

И когато изслуша подробно разказа на хидролога, той се отпусна на нара.

— Сега вече да му мисли Мохамед бен Юсеф!

Скоро малкото общезитие се разбуди. Дори раненият, успял да дойде за малко в съзнание, прошепна с измъчена полуусмивка:

— Вода! Тъй ми се пие!...

Мак Фарен посочи часовника си.

— Шест часът! Съмва се. Ще тръгнем тутакси — аз, двамата българи и Рикардо. Херкулес остава на пост пред пещерата.

— Добре! — зарадва се негърът, като разбра, че няма да влиза отново в морето.

— Ще стреляш срещу всеки непознат без колебание! И ще удариш подводната камбана да се върнем!

После изведнъж повиши глас, а очите му заблестяха диво:

— Щом се върнем, ще нападнем! Най-сигурната отбрана е атаката. Трима ще излязат на брега и ще открият огън по катера. Военна хитрост! Да отвлекат вниманието им. В това време пък аз ще го минирам. Поне това зная да правя.

Двамата българи се спогледаха: нима и тях смята да въвлече в авантюрата си?

Ала той не ги остави да продумат:

— Сега водата! После всичко друго!

След пет минути малката група водолази със съдовете за вода и с праметнати харпуни през рамо излезе от пещерата. В тъмната рамка на каменния тунел, оголен от настъпилия отлив, сияеше притихналият океан, сив, ослепително бляскав, ширнал се до далечния хоризонт, над който висеше просветващото теменужено небе. Внезапно там, в мъглата между небето и водата, светна една кървава точка, надигна се, наедря. Слънцето се разгоря като раздухан въглен и запали света. Толкова огън, ослепяващ блясък! Сякаш не вода и въздух, а течна, разплискана стомана!

Един подир друг водолазите потъваха в мрака на неразсънения океан. Отдясно ги посрещаха причудливите изваяния на кораловия остров, някак зловеци, недействителни, като наплискани с туш, а вляво се ширеше безжизнено и пусто морето, печално, неприветливо, обгърнато в безцветна мрачина.

Но скоро слънчевите лъчи пронизаха водните слоеве, разтвориха се в трептящи копринени сияния, които преливаха от розово в гълъбово, в тъмносиньо, докато накрай засияха с великолепието на смарагда.

Зората изгряваше в цялото си тропическо могъщество. Нейният огън изми туша от кораловите грамади, свлече го надолу като мръсна утайка, за да ги покаже във всичките им краски. Сякаш под хората се надигна някаква древна крепост, напукана и порутена, обрасла с мъх и бръшлян.

Надолу-надолу!

В странна процесия един зад друг, размахали гумените плавници, водолазите се спускаха към дъното. Само водните мехури извираха от изпускателните клапи и се устремяваха в кипнали облачета към повърхността.

Надолу! Още по-надолу!

Така се сменят и сезоните, когато алпинистът слиза от висока планина. Под снежните върхове цъфти пролетта, а в долината вече е настъпило лятото. Също и тук. Или не, тук тъкмо обратното. Горے, по повърхността, цареше лятото, замайваше погледа със свежата зеленина на морската растителност. И изведнъж, толкова рязко, без преход като на филм, настана есента, една прекрасна есен — с червени водорасли, червени корали, червени мъхове. А после — зима, безкрайна заскрежена гора от бели корали. Само за няколко минути, три сезона за няколко минути!

Ето и дъното!

Богдан затаи дъх. Дори да живееше сто живота, пак нямаше да се насити на тази красота, на разкошния килим, който застила морското дъно. Как е могла природата в своя несъзнателен, сляп подбор, в неразумното налучкване да създаде такава хубост, такава богатство на форми и колорит.

Навред корали! С най-невероятни форми, с най-неприемливи багри! Наподобили чудновати тръби на орган, пурпурен орган в разкошна подводна катедрала или японски градинки, тъй както ги знаем от гравюрите, с пъстри камъчета и дървета-джуджета. До тях — същински цветарски магазини с разкошни цветни букети, ваза до ваза. Красиво и в същото време ужасяващо безчувствено. Каменна гора, застинала в мъртвешка неподвижност. Този странен свят, някакъв сън, каменен кошмар, а може би намек за оная невероятна метаморфоза, зачената преди милиард години и непрекъсната до днес, метаморфозата на мъртвия минерал в живо същество. Корали, загадъчни твари, считани най-първо кристали, после растения и най-

сетне признати за животни. Корали — лекарства в древността, украшения в съвременността, а всъщност строители на нови острови, основа може би на нови континенти, които изникват милиметър по милиметър пред очите ни. Такава нереална гора, израснала в безреда — ту с клоните нагоре, ту настрана, ту надолу, — уплетена с изящните лиани на виолетовите морски пера. Над тях се изправят отвесните гранки на каменните водорасли — литотамниите, единственият компас за горе и долу сред този фантастичен безпосочен свят. Отдолу, навред, додето поглед стига, цъфти разкошният губер на актиниите, сред които се подават зелени сюнгери и стъклени морски гъби, подобни на кристални вази; стърчат гигантските гугли на нептуновите чаши. И сред този приказен лес пълзят стотици, хиляди същества. Морски звезди се катерят една връз друга, изправени на пръсти. Офиурите се промушват като червени възли през нацъфтелите коралови вейки. Плакнат черупките си бисерни миди, стриди, патели, гигантски пини. Безброй таралежи шават с острите си шипове. Красиви и опасни. Често по-опасни от всички хищници на океана. Коварни, невидими, понявга отровни, те проникват дълбоко в тялото, чупят се, остават вътре. Природата се е погрижила добре да ги защити...

Погрижила?

Уви! Еднакво безучастна, равнодушна, същата природа, която така щедро ги е надарила с това опасно оръжие, коварно е пошушнала на враговете им как да се справят с тях. Ето, едър морски костур оронва с уста еднометровите шипове на някакъв таралеж — бавно, търпеливо, докато го оголи съвсем, за да го погълне безнаказано...

Плувците отминаха надолу сред сгъстяващия се синкав здрач, в който помръкнаха разкошните краски на подводния свят.

Опиянен от този шемет на очертания и цветове, от богатството на тържествуващия живот, Богдан сякаш бе забравил, че има и друг свят, нейде далече, свят със синьо небе и далечен кръгозор, незаличен от гъстите водни маси; че има родна земя, с ниви, поляни и свежи гори, с пеперуди и пеещи птици; бе забравил, че е пленник на един ненаситен авантюрист и над неговата глава, както над главите на всичките му неволни спътници, висеше страшна заплаха.

Сега той беше само един естественик, попаднал в царството на мечтите си, един художник сред своите блянове, един човешки дух сред своите дръзновения. Това сладостно чувство — да се носиш сред

синия простор в този мир, където тялото не тежи, където всяко движение е грация, където земята не привлича, а, напротив — отблъсква, където без оловни плочки на колана не можеш да се задържиш на дъното...

Все по-надолу!

Каква прекрасна актиния. Изведнъж от пурпурното тяло, нагиздено с безброй развявани ресни, се измъкна пъстра рибка, озърна се и изпърха нагоре.

„Амфиприон! — определи я по навик младият биолог. — Единственият приятел на опасната актиния.“

Рибката се застоя миг-два, увиснала неподвижно, после се стрелна надолу, подгонена от друга риба, и се зарови сред пипалата на актинията. Жестоко измамена от изкусната ѝ маневра, преследвачката не свари да спре, блъсна се в пипалата и замря, парализирана от изстреляната отрова. Върху нежните бежови ресни сякаш премина буря. Те се разлюляха настървено и уплетоха непредпазливата жертва.

Загледан в тази малка проста драма, Богдан щеше още дълго да стои над изящния хищник, ако Мак Фарен не бе го дръпнал за ръката. Сепнат, биологът догони отминалата дружина.

Внезапно пейзажът се смени, като че ли някакъв вълшебник бе замахнал с жезъла си. Коралите издребнях, сгушиха се към дъното, изчезнаха без следа. Изгубиха се и животните. Стана по-светло. Откъм дъното заблестя единствен голият бял пясък. Мъртва пустиня! Бял пясък и течно тъмносиньо небе! И както в пустиня над голия пясък трептеше измамна мараня, в която телата на плувците се гърчеха, изкривяваха се гротескни и неестествени.

Владо достигна дъното там, където кораловият пясък вреше като кипнало мляко от бликащата из земните недра сладка вода.

Всички го последваха, развинтиха капачките на бидоните. Водата нахлу вътре. Изтласка въздуха. Забълбука звънливо.

Ето, и последните мехури отлетяха към невидимата повърхност, стопиха се в тъмната трептяща синева. Бидоните бяха пълни. Вода имаше. Под маската очите на Мак Фарен засветиха по-бодро.

В този миг над главите им прелетя голяма риба с тъпа, печално отпусната уста и шест удължени перки. Шестокраката риба!

Богдан я позна.

Латимерията!

Дори извика от радост. Мундщукът изскочи от устата му. Той побърза да го захапне пак и се хвърли подир скъпоценната риба, забравил всяка предпазливост. Уплашена от неочакваното нападение, латимерията се стрелна напред.

Когато избяга на двадесетина метра, тя се спря и обърна към него безизразното си плоско око. Биологът бе успял да се овладее и вече я догонваше с леки тласъци на плавниците си.

Тогава Мак Фарен го настигна.

Значи, тази е рядката риба. Добре. Беше обещал и щеше да му помогне.

Той се понесе вдясно. Владо заобиколи вляво. Само Рикардо изостана зад тях, неразбрал защо толкова ги развълнува някаква си риба.

Подушила опасността, латимерията отскочи още двадесетина метра. Хората пак я догониха. После отново...

Увлечени от тази гонитба, водолазите се озоваха в основата на кораловия остров. И там изведнъж рибата изчезна в някаква пещера.

Без да се замисля, младият биолог остави бидона и се намъкна подире ѝ. Но мигновено се дръпна назад. От зиналата дупка изскочи морска змиорка, триметрова жива греда, някаква невероятна гъвкава греда, нашарена в зелено и черно. Изскочи и връхлетя към неволните нападатели.

След нея се измъкна втора, от съседната пукнатина — трета, четвърта... Размятаха се лудо като черни мълнии, които се носеха бясно из водата, извиваха се, отскачаха и отново налитаха, раззинали стръвно зъбатите си челюсти.

Хората отстъпиха до скалата, опряха гърбове в нея, с протегнати напред харпуни. А разлютените хищници налитаха все по-ожесточено. Случайно Богдан успя да забие оръжието си в едната змиорка. Рукна кръв, гъсто тъмнозелено облаче, което размъти водата.

Зелена кръв!

Нима има гръбначно животно със зелена кръв? Тази мисъл едва се мярна в съзнанието на биолога, докато издърпваше обратно харпуна. Но рибата, макар и смъртно ранена, не се даде. С рязък тласък тя изтръгна от тялото си харпуна и повторно налетя с още по-неудържима стръв.

Зелена кръв! Не! Богдан поклати глава. Тя е червена, както неговата — но тук, в дълбочините, попила синината на морските маси, изглежда зелена.

Привлечени от мириса на кръвта, отнякъде доплуваха цяло стадо тъпоноси кафяви акули и разперили плавници, закръжиха над главите им с грозните заплашителни контури на ракетни самолети.

XXV

Рикардо, които бе изостанал от групата, видя нападението на змиорките. Решението, взето отдавна, изплува мигновено в съзнанието му. Без да се двоуми, той обърна назад. По-удобен момент надали щеше да се яви. Достигна входа на пещерата и се измъкна на сухо. На стълбата стоеше с насочена пушка черният Херкулес. Като позна приятеля си, негърът се засмя.

— Вода?

Рикардо му подаде бидона и свали мундщука.

— Ще взема рибарската мрежа. Ония хванаха някаква риба.

— Каква риба?

— Не знам. Навярно рядка.

С усмихнати очи, без да сваля съда от уста, Херкулес кимна с глава.

— Ти остани още тук! — нареди Рикардо. — Не изоставяй входа! Опасно е!

И се вмъкна в пещерата.

Пири отново бе загубил съзнание. Сега от устата му се отронваха само глухи, неясни бълнувания. Португалецът влезе при него, стиснал водолазния нож, готов на всичко. Пристъпи предпазливо и претърси джебовете му. Пири не се събуди, само се обърна по очи с тих стон.

Рикардо си отдъхна, прибра ножа. В ръцете му лъсна дълъг ключ. После доближи касата, мушна ключа. Но не се опита да го превърти. Знаеше, че преди това трябва да се справи със секретата.

Дали наистина Пири беше издал тайната в мъчителния си кошмар, толкова упорито скривания секрет, силата на двамата англичани — тази тайна, която вбесяваше португалеца?

И ето Рикардо завъртя стоманения азбучен диск:

— E-L-I-Z-A-V-E-T.

Натисна ключа. Той не се помръдна.

Нима се бе излъгал? Или имаше още нещо? Но не — така каза Пири: „Елизабет — шифърът.“ Точно тъй! Тогава?

Другите можеха да се върнат всеки миг, да го заварят така, с ключа в касата. Как ще се оправи тогава? Мак Фарен ще побеснее...

Започна отново:

— E-L-I-Z-A-B-E-T.

И пак напразно!

Усети, че се изпотява. Нима трябва да се откаже тъкмо сега?

Но чакай! Дали не се пише с „Н“ накрая?

Той прибави и буквата „Н“.

Ключът щракна, с леко съскане желязната врата се отвори.

С трепереща ръка Рикардо грабна торбичката с диамантите, развърза я и зарови пръсти в блестящите кристали, които зашумяха глухо, с лек звънтеж. Сякаш музика! Очите му заискриха, попили блясъка на съкровището, което пареше ръцете му.

Значи, всичко това е негово, само негово! И няма да го дели с никого! По-богат от всички, най-богат!

Планът беше готов, до последната подробност. Ще напълни с диаманти резервния бидон на акваланга и ще избяга при Мохамед. Там никой няма да се сети. Рикардо ще ги заблуди, ще ги прати към пещерата, та да се избият взаимно. Само да не губи време... А той ще намери начин да излезе на брега, защото Мак Фарен е опасен, може да хвърли във въздуха Мохамедовия катер, както се заканва. Окоето му няма да мигне.

Рикардо свали акваланга, изпусна въздуха от резервния бидон, развинти вентила. В този миг от нара се чу хъркащ глас:

— Рикардо, ти? Как можа?

Португалецът се извърна с изкривено от страх и злоба лице. В ръката му отново блесна ножът.

— Мълчи! — изхриптя той. — Мълчи или...

Пири се бе привдигнал, прежълтял, с широко отворени очи, прострял напред безпомощна ръка.

Желязната врата скръцна. Херкулес бе чул. Нямаше време за губене. Рикардо грабна акваланга и изскочи навън, последван от затихващите закани на ранения.

Херкулес го пресрещна на прага.

— Няма нищо! — обясни набързо Рикардо, като опитваше да прикрие страха си. — Пак бълнува. Остави го! Стой тук, на поста си! Защото познаваш шефа...

Негърът го изгледа недоверчиво, но при името на шефа затвори вратата и слезе надолу по стълбата.

Рикардо не се реши да се върне повторно в пещерата да скрие съкровището си. Мак Фарен можеше да пристигне всеки момент.

Тогава?

Той метна акваланга на гръб, стисна скъпоценната торбичка и се потопи под водата, следван от недоумяващия поглед на часовоя.

XXVI

Шумът на битката привличаше все нови и нови хищници. Акулите се нахвърлиха върху ранената змиорка и в миг я разкъсаха. После, опиянени от кръвта, сякаш полудели, закръжиха наоколо в някакъв демонски вихър. Всичко се сля в едно замайващо кълбо: акули, змиорки и хора.

Плувците нанасяха удари с копията си на всички страни, блъскаха, викаха под вода. Напразно! Опиянението от кръвта нарастваше, вихърът ставаше все по-бесен и по-настървен.

Една змиорка докосна със зъби рамото на Владо, но Богдан я видя навреме и впи харпуна в змийското ѝ око. Хищницата отскочи, а върху Владовото рамо изникнаха десетина зелени резки.

Мак Фарен разбра, че оставаше само едно. Докосна с ръка другарите си, давайки им знак да се изтеглят. После и той ги последва със силни тласъци на перките, като подхвърли след себе си възпламенената ръчна граната.

След две секунди морето кипна, едно огнено кълбо изригна и плисна нагоре пламналите си струи, из които се завъртяха телата на зашеметените риби. Взривната вълна застигна бягащите водолази, блъсна ги, притисна ги в заглушителната си прегръдка.

И когато морето отново утихна, а хората отвориха очи, все още зашеметени, хищниците бяха изчезнали без следа. Само тялото на една разкъсана акула бавно падаше към дъното сред отломките на пометените от взрива корали. Едно по едно червените цветчета на близката горгония отново разцъфтяваха, разпериха се белите пипалца на червения корал и подводната градина засия отново в цялата си красота.

Богдан полетя към пещерата, където се бе скрила латимерията. Тъкмо навреме! Замаяна, полегнала настрана, тя опитваше да се измъкне навън, но Богдан я превари, пресрещна я, изтика я назад в дупката и затисна отвора с един тежък каменен къс.

Мак Фарен се огледа наоколо. В гърдите му нарастваше тревогата. Бяха тръгнали четирима — къде изчезна четвъртият? Акула ли го отмъкна, уплаши ли се? Това досега не се бе случвало. Рикардо беше истински негодник, коварен и зъл, но не и страхливец.

В недоумение двамата българи също обикаляха наоколо, заглеждаха се зад всяка китка водорасли, под всяка скала, зад всеки коралов шубрак, но от португалеца нямаше нито следа.

Смутени, разтревожени, тримата хванаха захвърлените бидони и поеха към пещерата. Отпред се носеше, размахал гумените плавници, Мак Фарен.

Владо хвана приятеля си за ръка. Под стъклото на водолазната маска очите му блестяха обнадеждени. Той посочи с глава назад. Но преди Богдан да отговори, сякаш подушил какво се уговарят, Мак Фарен се върна назад, даде им знак да бързат и тръгна след тях.

Тогава Богдан видя водораслото, стушено сред кичур едри, преразвити корали. Дребно растение. Непознато. Повече прилично на мъх. Нарядко, тук-там, накацали по бялата скала на китки, на китки, се виждаха същите водорасли и край всяка китка — избуяли корали, поедри миди.

Дали е това?

Но Мак Фарен не го остави. Прекъсна грубо мълчаливото му обяснение. Дръпна го.

Бързо!

Смутът го обхващаше.

Започнаха да се издигат нагоре. И отново годишните времена в кораловия лес се смениха като прелистена книжка с картинки по обратен ред — бяла заскрежена зима, огнена есен, свежо зелено лято.

Богдан и Владо стъпиха на стълбата. Мак Фарен се приготви да ги последва, но забеляза някаква сянка, която изчезваше в синевата. Човек?

Без да се обади, той остави бидона върху каменното стъпало и се спусна подире му. Трябваше да го настигне на всяка цена. От това може би зависеше животът им, богатството, всичко. Само враг би бягал така.

Неусетно Мак Фарен настигаше беглеца. Наистина — беглец, човек, не риба. Ведно с възбудата от предстоящата схватка в гърдите му се надигаше и някакво видимо доволство. Все още беше

предишният Джордж, недостигнатият кроулист въпреки годините, въпреки всичко.

Ненадейно човекът се извърна. Англичанинът го позна. Рикардо! Махна му с ръка да спре, но португалецът се понесе напред още полудо.

Бяга — значи...

Какво държи в ръка?

Сякаш мълния премина по тялото му. Диамантите, богатството му, смисълът на живота му, всичко... И някакъв негодник посяга да го ограби...

Краката му с одесеторена сила го понесоха напред в синия безкрай, в който припламваха синкавите сияния на неспокойната стихия.

Беглецът също напрегна сили, замаха ускорено перки, но личеше, че силите му се изчерпват. Тялото му губеше плавния си устрем, олюляваше се, изоставаше.

Стиснал заплашително харпуна, Мак Фарен връхлетя към него уверено, възпъщение на самата ярост и жажда за мъст. Очите му не виждаха нищо друго, нито струящата отвред седефена синева, нито прелитащите акули, а само кожената торбичка в ръката на беглеца.

Рикардо се пое рязко нагоре, подаде се над водата, след това сви настрана. В следния миг Мак Фарен съгледа в блестящата прозрачност тъмната сянка на водолазния катер.

Нима щеше да го изпусне, да изгуби всичко?

Тялото му се понесе като стрела и когато португалецът се хвана за желязната стълба, Мак Фарен хвана крака му и опита да го дръпне надолу. Но със силен замах Рикардо успя да се откопчи. Под кила се зададе друга човешка сянка. Мак Фарен само я зърна. Видя дългия нож в ръката ѝ и обезумял от страх, че ще загуби съкровището си, пред тази нова опасност замахна с харпуна.

Рикардо се свлече назад сред розовото облаче на бликналата кръв. Ръката му изпусна товара. Мак Фарен повече не го погледна. Спусна се надолу, настигна потъващата торбичка и алчно я сграбчи.

После се понесе обратно към острова, без да се обърне, без да погледне дори премятащото се сред кървавата мъгла тяло на крадеца.

XXVII

Херкулес посрещна двамата българи с нетърпелив въпрос:

— Дойде ли Рикардо?

— Рикардо! — учуди се Владо. — Къде е?

— Преди малко излезе да ви донесе мрежата за рибата.

Двамата приятели се спогледаха.

— Не сме го видели.

— А шефът?

Наистина, защо се бави Мак Фарен? Богдан се върна във водата. В основата на стъпалата видя оставения бидон, но от англичанина нямаше ни следа.

В недоумение той се изкачи горе. Не каза нищо на Херкулес, само вдигна рамене и влезе при Пири. Намери го паднал на пода, безпомощен, стенещ, с разместена превръзка, почервеняла от бликналата наново кръв.

— Открадна ги! — промълви раненият. — Открадна.

— Какво? — запитаха едновременно приятелите.

Пири пое дълбоко дъх.

— Рикардо открадна диамантите! Избяга!

Владо и Богдан го положиха в леглото, смениха превръзката му и излязоха. В преддверието Владо стисна ръката на приятеля си.

— Време е вече и ние...

Богдан поклати глава.

— Аз не...

— Пак ли заради тая дума? Дума пред разбойници.

— Да... Но и заради латимерията... И заради друго... Не можеш да си представиш на какво съм готов, за да разкрия тайната на гигантизма сред животните в тоя залив.

— Ще дойдем друг път.

— Тогава тук ще ровят драгите на Мак Фарен или на синдиката. Сега ми се удава случай да разбуля загадката. Може би съм близо до решението ѝ. Забелязах едно водорасло, каквото не съм срещал

другаде. Четох подобно нещо — водорасли, отделящи някакви вещества, така наречените метаболити — антибиотици или стимулатори, — които подсилват растежа... Ясно ли ти е какво значи това? Мечта, ще речеш. Но мечта осъществима. Три пъти, пет пъти по-големи риби — пет пъти повече месо, храна за хората. Нали заслужава?

Владо поклати глава.

— Виждам, ти си пленник, но пленник повече на себе си. Сам слагаш белезници на волята си.

— Всеки на моето място...

— Глупости! — прекъсна го хидрологът. — Не всеки! Не и аз! Досега стоях заради тебе. Но вече ще бягам. Такъв случай няма да се повтори. Против волята ти ще те спася. Ще търся проход в джунглата. И когато го намеря, ще се върна да те откъсна. Насила ще те откъсна. А най-малкото, ще търся телеграф да се обадя на Стрезов.

Богдан сви рамене.

— Къде ще бягаш? Оттук море, оттам джунгла.

— Оная вечер видях фар, на десетина километра на юг. Там навярно има граничари, телефон, телеграф...

Богдан го прегърна.

— Вземи лодката! Аз оставам. Сега ще отида за латимерията. Ще набера и от водораслото...

Нарами рибарската мрежа и тръгна с другаря си. Херкулес ги изгледа уплашен, объркан.

— А вие накъде?

— За рибата — отвърна Богдан.

Негърът отпусна ръце.

— Какво става днес? Защо бедният Херкулес не може да разбере нищо?

Владо го тупна по гърба.

— Ще разбереш. Скоро ще разбереш.

Стъпи в лодката и я подкара през тунела навън, а Богдан заплува редом, заловен в борда ѝ.

Когато се измъкнаха от пещерата и отвесното слънце блесна в очите им с цялата си жар, преди да ухапе мундщука, Богдан погледна приятеля си в очите.

— Дано успееш! А докато пак се съберем, аз да съм разкрил вече секрета на гигантизма в Залива на акулите...

После, без да дочака отговор, се гмурна под вълните. И с това гмурване сякаш прекъсна живата нишка, която го свързваше със света. Остана само едно — безкрайният разплискан лазур...

Дали щеше да види пак приятеля си, там, на техния си кораб, до мърморещия, но добродушен капитан? Какво ли му тъкмеше съдбата в този чужд край сред две озъбени шайки в някакъв си доскоро неподозиран Залив на акулите, сам сред глутници акули: акули-риби и акули-хора... И от тях — по-опасни хората, по-кръвожадни от най-кръвожадните акули, побеснели от вида на блестящите кристали, тъй както побесняват акулите, когато подушат мириса на кръв...

Не е ли по-добре да свърне назад, да догони отминалата лодка, да избяга и той? Поврага дадената дума, по дяволите мамещата научна загадка, пленената латимерия... Да се махне, да се спаси...

А краката му с бърз размах на гумените перки продължаваха да го увеличат надолу край извиращия от синята пропаст коралов склон, сред пърхащите риби и рояците скариди, които трептяха пред очите му като личинки на комари в увеличително стъкло.

Отгоре прелетяха десетина гигантски скатове, подредени в клин, като допотопни хвърчащи чудовища. Стадо зелени костенурки пълзяха тромаво по отвесната скала, сред кораловите шубраци, и ръфаха със старешко равнодушие водорасловите китки.

Ето и дъното, застлано с бял пясък и раковини. Цяла камара раковини на охлюва ципреа, овални и блестящи като порцелан. Негрите ги използват като разменни монети. А тук, по неравното дъно, бяха пръснати такива монети за цяла негърска банка.

Отдолу отскочи тъмна сянка, малък октопод, който се мушна в някаква дупка сред камъните и набързо придърпа с пипалата си пясъка пред скривалището, докато го затули напълно с пясъчен вал.

Богдан беше чел за това, но днес за пръв път го видя с очите си — октоподът, този хитър звяр, най-висшето мекотело, понякога проявява странни дарби, нещо повече от обикновен инстинкт — строителни дарби, които напомнят сложни условни рефлексии, ако щете, за разум. Всеки ученик вече знае как октоподите поставят камъни между черупките на мидите, за да не се затварят. А това сега беше нещо повече, озадачаващо. Дупката, в която се свря осмокракият

хитрец, се оказа изкуствена — широка плоча, подпряна като покрив на два камъка. Кой я бе построил? Безспорно самият стопанин, който продължаваше да насипва пред входа пясъчната си барикада и да го оглежда подозрително с големите си бухалски очи.

Цели легиони морски таралежи шаваха по дъното, прикрили се под разноцветни камъчета и мидени черупки, омотани във водорасли — невидими и опасни.

Ех, ако беше в него кинокамерата?

С махване на ръка Богдан полетя към своята пленница. Една дузина половинметрови крабове изпълзяха настрани уплашени. Той разпери мрежата пред отвора и разбута с крак струпаните коралови отломки.

В една пукнатина на скалата надничаха шипестите глави на няколко любопитни лангусти, строени като мустакати рицари в окоп.

А това? Такъв чудноват ездач! Риба-свирчица върху гърба на риба-папагал, която сякаш не усещаше ездача си. Тя се луташе насам-натам, улисана в своите грижи, край кораловите рибки, които играеха безгрижно наблизко, свикнали с нейната близост, без да забелязват опасността. Изведнъж ездачът се метна напред, нагълта една коралова рибка, после отново възседна рибата-папагал, притаи се, сля се с нея, готов за ново нападение.

Богдан разчисти скоро отвора, но отвътре не се подаде никой. На дъното лежеше с обърнат корем скъпоценната риба. Разочарован от този жесток неуспех, биологът я извлече навън.

В този миг тъмна сянка затули бликащата отгоре светлина. Той вдигна очи и замря неподвижно. Насреща му връхлиташе огромна десетметрова акула.

Бяла акула! Вдъхващият ужас людоед! Ненаправно рибари и водолази я наричат „Бялата смърт“. Тя приближаваше царствено спокойна, уверена в своята мощ. Очите ѝ го стрелкаха със стоманена безчувственост, без злоба и без настървение, искрящи единствено в някаква безчувствена пресметливост: долу на дъното шаваше къс храна — как по-леко да го налапа? И нищо повече...

Върху снежнобелия ѝ корем се чернееха десетина прилепала, риби-ремора, слаби, онеправдани от природата създания, потърсили защита до опасната си покровителка. Дребни хитреци, открили начин

да обикалят света като безплатни пасажери върху корема на вечните скитници — акулите.

Протегнал напред в трепетно очакване безполезния харпун, Богдан неволно си припомни безбройните легенди за тази немощна риба, спомни си историческата морска битка при Аксиум, където бе решена участта на Антоний и на прекрасната отровителка Клеопатра. Кой е бил виновен? Легендата сочи безобидните ремора — прилепени към кораба на Антоний, те спрели устрема му, забавили го и Август спечелил...

В този миг огромната плоска глава изникна пред маската на Богдан. В грозната раззинала паст блеснаха белите триъгълни зъби, напилени като триони.

Уви! Не всички моряшки приказки са верни. Не е вярно и това, че за да захапе, акулата трябва да се обърне по гръб.

Богдан я удари с копието си, но то отскочи от бронираната кожа, сякаш се бяха сблъскали желязо с желязо. Без да трепне, неусетила дори драскотината, с величествено плесване на кривата опашка акулата отплува назад. Но Богдан знаеше, тя щеше да се върне, два, три, десет пъти, докато...

Ето я, тя отново се зададе, издребнял потомък на някогашната великанска акула, живяла преди шестдесет-седемдесет милиона години, между чиито челюсти е можел да се смести цял автомобил — издребняла наистина, но все тъй непобедима.

Безжалостен, неуязвим хищник, отлично въоръжен в борбата за съществуване.

С копие и нож всяка схватка е безнадеждна. Кожата на този морски рицар е неуязвима броня, а сърцето — защитено с втора броня от дебел хрущял. Надали има друго същество по-жизнено от акулата, по-упорито вкопчано в живота.

„Бялата смърт“ отново се устреми към него, раззинала страшните си челюсти. Задъхан от ужас, Богдан втренчи в тях поглед като хипнотизиран. Ако не сега, следния път ще го прегризат.

Нямаше спасение! Никакъв изход!

Оставаше последното средство.

Той знаеше. Когато отвори уста, акулата стисва очи. Не вижда. Малък анатомичен недостатък. В случая обаче решаващ...

Богдан отскочи от пътя ѝ и я удари с харпуна. Желязното острие изтрака напразно по твърдата кожа. Хищницата прелетя край него и щракна безполезно челюсти там, където очакваше да бъде жертвата ѝ. Но бързо сви назад. Пак разкри омразните трионени зъби. Отново затвори очи. И отново той се дръпна встрани.

Сякаш играеха на жумичка, на някаква зловеца жумичка.

Акулата взе по-често да се връща, все по-често да отваря и затваря уста, да връхлита яростно.

Губеше търпение.

XXVIII

Мак Фарен доплува до острова без никакви прекеждия. Никой не се опита да го преследва. Изкачи се на стъпалата и видя уплашеното лице на Херкулес.

— А другите? — запита негърът, като се убеди, че шефът се връща сам.

— Кои други? — трепна Мак Фарен.

— Рикардо... И...

— Рикардо е подлец! — изръмжа англичанинът. — Открадна диамантите само за себе си, аз го убих.

— Как! — отстъпи назад Херкулес, а мощното му атлетическо тяло затрепера като в треска.

Без да го погледне, Мак Фарен влезе в пещерата. От нара две горещи очи светнаха от облекчение.

— Най-сетне! — промълви Пири.

Мак Фарен приближи до отворената каса, хвърли с досада торбичката, после затръшна нервно тежката врата.

— Значи, убиец! — изпъшка той, посегна към нишата, където стоеше една недопита бутилка с ром, и я надигна. — И убиец станах...

— Недей! — опита се да го спре болният. — Стомахът...

Мак Фарен махна с ръка. Какво значеше сега стомахът му? При другите грижи... Убиец!... Изведнъж той се изправи.

— А къде са българите?

И недочакал отговора на приятеля си, изтича навън.

— Къде са българите? — кресна той.

Херкулес заекна от страх.

— Слязоха... Ти си ги чакал... С мрежа... Да хванат рибата...

Този отговор го успокои малко и вече щеше да се прибере вътре, когато случайно забеляза през тунела бялата лодка, която се приближаваше към брега.

— А туй? — изкряска той, като я посочи с пръст.

Негърът се олюля.

— Тя е! Нашата!...

Мак Фарен го блъсна грубо:

— Глупак! Донеси друг акваланг.

Грабна апарата от ръцете му и изтича надолу.

— Измамници! — закани се той. — Ще ви избия!

Водата го обгърна отново — хладна, успокояваща. Развихрените мисли се поизбистриха. Истината изплува сред тях — жестока и неумолима. Беше ясно. Развръзката настъпваше. Засега против него. Изоставяха го. Един след друг. Плъховете напускат кораба. Но те не го познават. Не знаят кой е Мак Фарен, на що е способен.

Не за пръв път попада в беда, не за пръв път е мислел, че вече всичко е свършено, че повече не може. А то — все се е измъквал.

И сега пак... Ще се справи. Ще метне във въздуха тази разбойническа черупка с цялата шайка, ще ги очисти... Да отмъсти за себе си, за Пири... После идва редът на Медузата...

Само при мисълта за това омразно име заскърца със зъби от злоба.

Ще се справи! Нека бягат всички! Той няма да им прости! Ще ги намери, ще ги избие, гадни измамници! Само Пири да стане, да оздравее...

Пири! От какви по-големи премеждия са се отървавали. Та сега ли... Беше краят на войната... Подготвяха десанта... Насреща в черния бряг се гушеше Атлантическият вал, дебнеше, настръхнал с хилядите си оръдия... Бетон и стомана. И огън. Масиран артилерийски огън... От самолета полетяха три парашута: Мак Фарен, Пири и торпилата. Немците ги хванаха в сноповете на прожекторите. Зенитната запреде огнените си нишки. Снарядите се пукаха ту горе, ту долу като адски фойерверки. Едно парче го парна още във въздуха. Последната му мисъл беше: „Е, вече край!“ Но не! Когато се свести, в него се плискаше тушът на нощния океан. Пири го влачеше след себе си под водата... Над главата им прошумя витло и отмина, прошумя второ, трето... Немските моторници ги диреха по повърхността. Мак Фарен помнеше само отделни моменти от този кошмар, тъмни пробуждания сред мрака на безсъзнанието... Пири осветяваше магнитния прибор и следваше посоката на стрелката му... Надолу и по-надолу... Там някъде се криеше подводният вход на дока. Метри железобетон пазеха последните оцелели подводници на Райха... Обградени, но все още опасни морски хищници... И пак мрак! Дори през непромокаемата

превръзка кръвта продължаваше да се изцежда от тялото му... Когато Мак Фарен отново се събуди, Пири беше отправил торпилата, зловещата стоманена акула, заредена със смърт... Тя потъна в мрака, очертала пътя си със светливата диря на разбуждения от витлото й планктон. Двата поеха назад. След пет минути взривната вълна ги настигна, оглуши ги. Мак Фарен не помнеше повече нищо... Събуди се чак в болницата. Пири го беше извлякъл на повърхността, бе надул с въздух гумената лодка и бе отплувал назад към уреченото място, където ги чакаше, кръжейки във въздуха, определеният хидроплан... До леглото му седеше Пири с нов орден на гърдите. Друг орден за Мак Фарен стоеше на нощната масичка. Вече десети орден. За какво им бяха? Те все още значеха нещо, додето траеше войната, но после... В мирния живот нямаше нужда от храброст, а от нещо друго, това, което притежаваше Медузата... Медузата и хилядите като него, които не смятаха за обидно да стоят дома, когато другите умираха; които трупаха пари, когато глупците трупаха разни лъскави дрънкулки...

Изведнъж Мак Фарен забави устрема си. Напреде му изникна огромен бял облак, сякаш изригна подводен гейзер. Цялото тяло го засмъдя.

Плувецът наведе глава и потъна отвесно надолу до тридесетина метра, където гъстият леплив облак свърши. После се понесе отново напред, докато отмина опасното струпване на дребните отровни медузи.

Тялото му гореше, сякаш нашибано с коприва. Какво ли би станало с очите му, ако не бяха защитени от очилата?

И сега Пири, същият Пири, на когото дължи живота си, лежи ранен в пещерата, а той е безсилен да му помогне. Нима може да прости на тези, които го изоставят сега, в най-решителния час?

Мак Фарен изплува на повърхността тъкмо навреме, за да види как Владо блъсна лодката под мангровия гъсталак и подскачайки от корен на корен, стъпи на здрава земя. После изтича нагоре към джунглата.

Англичанинът размаха по-силно крака и ръце. Достигна брега, метна акваланга сред избуялата папрат и се затири по следите му.

Гората го обгърна в зеления си полумрак. Облъкна го влажният въздух, надъхан с мирис на гнилот и със замайващите ухания на непознати цветя. Под масивните баобаби, отдалеч подобни на дъбове-столетници, се надигаха на дъсковидните си корени фикуси, а отдолу

сплитаха корени в неспирната си борба за слънце палми, дървовидни папрати, хиляди разкошни дървета и храсти, омотани в чудовищните паяжини на лианите. Прелитаха пъстри птици и гигантски пеперуди, жужеха тежки бръмбари.

След стотина крачки Мак Фарен настигна беглеца. Неочаквайки преследване, Владо се движеше спокойно из гората. Внезапно дочул стъпките му, той се обърна и хукна напред.

Гонитбата не трая дълго. Както се носеше през гъстия лес, прескачайки повалените дънери и навеждайки се под надвисналите бодливи лиани, Владо се закова на място. Пред краката му лъсна неширока заблатена рекичка, обградена със стръмни тинести брегове, по които подскачаха едри пъпчиви жаби.

И никакъв проход — освен едно повалено дърво, мъртво, гъсто обрасло с мъхове и лишей, отрупано с китки разноцветни гъби, естествен мост над черното вонещо блато.

Без да мисли, Владо скочи върху дървото, притича по него, достигна другия му край. Оттам почваше отново джунглата.

Мак Фарен разбра, че ще го изпусне. А не биваше, на никаква цена! Никой, който е узнал за диамантите, не бива да си отиде жив! Никой!

Той се метна на един стърчащ клон, тръсна се и изви дървото. Но непремерил добре силите си, се подхлъзна и падна във водата. Едновременно с него политна и Владо.

Мак Фарен заплува към брега сред вонещата жабунясала вода. И в този миг съзря крокодила, който се хлъзна в блатото от тинестия бряг, дето се бе припичал, подобен на неподвижен дънер.

Над водата полазиха четири грозни брадавици, две ноздри и две изпъкнали очи, приближиха, наедряха. Отвратителната люспеста муцуна се разтвори алчно, като разкри грозния наниз на разкривените зъби, облъхна го със задушливия си дъх.

XXIX

Н'Круга в първия момент не разбра нищо. Какви бяха двамата водолази, защо се сбиха до самия катер, каква беше торбичката, с която побягна победителят?

Но скоро се опомни. Спусна се надолу и достигна потъващия португалец. Харпунът още стърчеше в гърба му, но негърът съобрази бързо. Ударът не изглеждаше смъртоносен, острието беше пронизало само мускулите над плешката и рамото.

Доволен, че всичко се бе развило без неговата намеса, Н'Круга извлече над повърхността ранения. На стълбата го пое самият Мохамед бен Юсеф.

— Та това е Рикардо, от шайката на Мак Фарен! — усмихна се той, като го позна. — Как е попаднало тук това гълъбче?

Докато Н'Круга разправяше какво се бе случило, Рикардо лежеше безчувствен на палубата.

— Няма какво да се занимаваме с него! — отсече внезапно Мохамед бен Юсеф. — И без това си имаме доста грижи. Хващай го за краката, аз за главата и — през борда!

Н'Круга го погледна недоумяващ, но като видя, че шефът му не се шегува, посегна към краката на Рикардо.

Раненият изведнъж отвори очи. Устните му с мъка промълвиха:

— Недейте!

— О, събуди ли се? — усмихна се лукаво арабинът. — Пък аз помислих, че се преструваш.

Рикардо отново притвори очи.

— Моля те — на сянка! Тук ще умра, на тази жар!

— Добре, добре! — поклати глава със съчувствие арабинът. — Ще те пренесем, гълъбче, няма да те мъчим, но преди това ни разкажи що дириш тук!

Рикардо усети заплахата на този глас. Трескавите му очи се завъртяха тревожно. Облиза устни и промълви:

— Скарах се с Мак Фарен и избягах.

— А защо се скарахте?

— Омръзна ми да стоя тук.

— Аха! — усмихна се Мохамед бен Юсеф. — Та ти си бил много приказлив, злато човек! А какво дирехте по този край, в тоя пущинак?

Да каже ли, или да не казва? Всичко се струпа тъй неочаквано, че португалецът съвсем се обърка. Лъжата сама изскочи от устата му.

— Петрол! Дирехме петрол... по дъното.

Очите на арабина в миг потъмняха, зли, заплашителни.

— Н'Круга, хайде да се приберем на сянка! Моят приятел трябва да си припомни нещо!

Рикардо протегна ръка.

— Щом знаеш, защо ме питаш? Не виждаш ли, че се шегувам? Та от тебе ли ще крия? Нали затова съм тук. Тъй си рекох: Мохамед ми е приятел, ще се разберем... Само нека да вляза на сянка, задушавам се тук... Дай ми вода!

Очите му отново се затвориха.

Мохамед го изгледа изпитателно:

— Припадна... сега вече истински... Да го пренесем вътре! Все ще ни помогне нещичко...

И двамата с помощника го внесоха в кубрика, за да го превържат. След малко Рикардо пак отвори очи, изпълнени с безпокойство.

Н'Круга запита внезапно:

— Какво имаше в торбичката?

— Каква торбичка? — сепна се Рикардо. — Не разбирам.

Мохамед го пресече грубо:

— Я не ни залисвай! Не ни губи времето! Казвай всичко, иначе... през борда!

— Мак Фарен те е пратил да ни шпионираш! — добави Н'Круга.

Рикардо опита да се надигне.

— Мак Фарен ме гони дотук, рани ме, а вие?

— Той ли беше? — запита Н'Круга. — Той ли взе торбичката?

— Взел ли я?

Мохамед сложи ръка върху неговата:

— Рикардо, какво имаше вътре? Диаманти?

Португалецът съобрази бързо. Щом го пита така, значи, знае! Няма смисъл да го мами. Ще му каже всичко, да спечели доверието му, а после...

Облиза пресъхналите си устни и пошепна:

— Откраднах му диамантите, носех ги тук.

— Защо?

Не беше глупав Мохамед, искаше да бъде на ясно. Защо е избягал? Разбира се, трябва да му каже, да го успокои. Защото, ако не успее, всичко може да се случи. Мохамед е опасен, опасен като враг, още по-опасен като приятел.

— Мразя го! — изсъска Рикардо. — Надут, никого не смята за човек... Не иска да делим. Той бил господарят, а ние наемни работници. Аз да му бъда слуга... Аз... Знае ли кой съм аз...

Омразата му беше толкова явна, толкова искрена, че Мохамед бен Юсеф съчувствено поклати глава.

— Тогава ще се разберем. Кажете ни само колко души са на острова, как са с водата, с оръжието.

Рикардо почна да брой на пръсти:

— Мак Фарен... Пири... Ранен е тежко... Херкулес... И той не се брой, и той мрази белите. Освен това двамата българи...

Мохамед го прекъсна:

— И те ли влязоха в бандата?

— Че как не, нали има диаманти?

— А водата? — намеси се Н'Круга. — Имат ли вода?

— Имат. Подводен извор. Вода — колкото искаш!

— Мунициии?

— Също колкото искаш!

Мохамед бен Юсеф се надигна.

— Добре! Златно момче си! Сега поспи!

Рикардо го спря с ръка.

— Не се бави! Мак Фарен ще те нападне. Планът му е такъв — хората му да слязат на брега и да примамят тебе и малайците натам, а Мак Фарен да минира „Старата сирена“.

Мохамед го изгледа пронизително.

— Да не ме мамиш?

— Още ли не ми вярваш? Послушай, не го оставяй да почне пръв! Пусни водолазите да охраняват кораба отдолу! Каквото и да става на брега...

Без да каже нищо, арабинът излезе на палубата. Н'Круга го последва като сянка.

— Вярваш ли му? — запита той.

— Вярвам, че е избягал, че не се разбира с Мак Фарен и се е опитал да му грабне диамантите.

Изведнъж той се обърна рязко.

— До тебе да бъдат и Мак Фарен, и диамантите! А ти! Пфу!

Н'Круга настръхна.

— Не ругай! Всичко стана бързо. Тъй било писано.

— А ти вярваш ли тия бабини деветини? Като че ли аллах си няма друга работа. Има писано, ама тук!

И той посочи челото на помощника си.

— Но дали е такъв планът на Мак Фарен? Това ме смущава.

— Може би е такъв — поколеба се помощникът му. — Щом като Рикардо иска охрана под кораба, значи, се бои.

Мохамед бен Юсеф вдигна глава.

— Реших! Ще го преваря! Аз ще хвърля острова му във въздуха. А след това — ще очистим това гълъбче... Опасно е. Както предаде Мак Фарен, така може да предаде и нас.

— Много умно! — потвърди Н'Круга.

Обърна се към сушата и изсвири остро с уста. Часовоят от скалата повтори сигнала му, а след малко от гората почнаха да се измъкват малайците, които се качиха на лодката и доплаваха на кораба.

Мохамед ги изчака да се съберат всички на палубата, след това заговори развълнуван, едва сдържащ радостта си:

— Ей, гълъбчета! Доживяхме и този ден! Богатството е близо. Само да се протегнем и ще го пипнем.

Малайците стояха насреща му, загорели от слънцето, отпуснати, сънливи, дъвчеха бетела си.

„Ах, зверчета такива! — помисли си Мохамед. — Кротки сте като газели, но всеки миг сте готови да измъкнете крисовете от саронгите. Мирувате още, защото без мен не знаете какво да правите. Нужен съм ви. Но и вие сега сте ми нужни. А после — който превари... Най-първо с тебе ще се справя, Рам-Синг, кривогледи дяволе! И с тебе, Н'Круга, черна муцуно, дето ме дебнеш като сянка! Бас държа, че и двама нямате представа каква шега съм ви скроил!“

Рам-Синг пристъпваше от един крак на друг с подута устна и гледаше надолу, едва прикрил под присвитите клепачи злобата на

черните си зеници. В другия край на групата, облегнат на парапета, Н'Круга показваше белите си зъби.

Мохамед изведнъж удари по кобура на пистолета. Всички трепнаха.

— Слушайте заповедта ми! Най-важното сега е да се постави взрив пред пещерата на острова, за да разкърти вратата, да избие хората. Отговорна задача!

— И опасна! — подметна Н'Круга.

— Затова — продължи арабинът — тези, които я изпълнят, ще получат по два дяла.

Малайците се размърдаха. Рам-Синг изплю бетела през борда.

— Ще отидат най-опитните, най-смелите! — отсече капитанът. — Н'Круга и Рам-Синг!

Посочените трепнаха. Рам-Синг опита да отвори уста, но щом видя ръката на главатаря си, опряна в дръжката на револвера, пак сви очи.

Н'Круга не се помръдна. Усмивката замръзна на лицето му. Секунда-две! Мисълта му заработи трескаво. Ако откаже, главатарят може да го застреля. И никой не ще го защити. Никой! Защото тогава Мохамед бен Юсеф ще прати защитника му. А там, срещу Мак Фарен, е опасно. Всеки е слушал за неговата храброст. По цялото крайбрежие няма по-смел водолаз.

— Н'Круга тръгва! — отсече негърът. — Но да не се отметнете. По две части! И още нещо. Ако Мак Фарен убие Н'Круга или Рам-Синг, този, който остане, ще получи четири части.

— Да, четири! — подкрепи го малаецът.

Мохамед бен Юсеф се усмихна.

— Така да бъде! Само свършете работа. Тръгвайте веднага! Мак Фарен крои нещо. Да го преварим! Ще отнесете до острова една кутия с динамит. В дванадесет часа без петнадесет минути ще я нагласите. Ще пазите да не я открият до дванадесет часа без пет минути. Тогава ще побегнете назад. Точно в дванадесет аз ще завъртя индуктора, за да възпламеня взрива. Разбрахме ли се?

— Разбрах! — отвърна малаецът. — В дванадесет ще гръмне.

— Точно в дванадесет! — потвърди Н'Круга.

Арабинът плесна с ръце.

— А сега се пригответе, бегом! Вземете кислородните апарати — да не пускат мехури!

Двамата притичаха до кубрика и измъкнаха екипировките си. Н'Круга неволно подсвирна с уста. Изведнъж му хрумна една мисъл толкова умна, толкова весела!

Рам-Синг е глупав. Дързък, но глупав. Дали ще разбере, дали ще склони? А дори да откаже, още по-добре! Един нож в гърба и толкова! Щом избухне зарядът, без да се връща на катера, Н'Круга отива в пещерата, пипва диамантите и — в джунглата! След два дни ще стигне до фара, малко по на юг, където живее братовчедът. А Мохамед, старата изкуфяла хиена, ще намери празна пещера...

Негърът надяна ремъците на апарата, опита ножа и бутна малаеца пред себе си.

— Хайде!

Мохамед бен Юсеф се обърна към екипажа си:

— На палубата остава Тенг-Си, часовой над водата. Останалите с аквалангите под кораба! Ще си отваряте очите! Знайте, Мак Фарен иска да ни минира.

Той ги изглежда под вежди. Командата му познаваше добре този поглед — суров, нетърпящ възражения.

— Разбрано?

— Разбрано! — изръмжаха малайците.

Тогава арабинът влезе в лодката при Н'Круга и Рам-Синг.

— Карайте към носа! Там вие ще се потопите, а аз ще приготвя индуктора.

Вълните поеха леката лодка и я разлюляха на заоблените си гребени, върху които искряха огнени слънца: от всеки гребен по едно слънце, слънце до слънце — ослепителни танцуващи съзвездия.

Наоколо закръжиха акули. Бяха чули плясъците на веслата и по обичая си бързаха да проверят какво става. Но задоволили любопитството си, отново се пръснаха.

Скоро лодката заобиколи обливания с пяна каменен полуостров, провря се през тесния проток сред рифовете и спря на завет от другата страна. През прозрачната вода се виждаше плиткото дъно, обрасло с гъсти коралови храсталаци. Слънцето жареше нетърпимо, а планктонът беше потънал в мрачните дълбочини, затова кораловите

полипи се бяха свили в дневния си сън, пъстроцветните варовити гранки изглеждаха мъртви, зловещо оголени, като попарени от мраз.

— Покажете часовниците! — каза арабинът и ги свери със своя часовник.

— Единадесет часът и шестнадесет минути! И трите точни! Значи — в дванадесет!

Водолазите кимнаха с глави и се мушнаха под вълните. Отначало телата им се открояваха ясно през бистрия воден слой — едното тъмно, почти черно, другото по-бледо, със зеленикав оттенък от водата, понесли пред себе си черното сандъче. После, когато се отдалечиха на юг, в посока към острова, блясъкът на вълните ги погълна.

Мохамед бен Юсеф ги изгуби от погледа си. Ако имаха акваланги със сгъстен въздух, той щеше да ги следи известно време по мехурите, както оня, когото очисти с бомбите, но сега с кислородните апарати те бяха незабележими. Дано и тоя хитрец, Мак Фарен, не ги подуши!

По морската повърхност плуваше цяла ескадра платноходки, чудните мешести животинки-велела, малки сини чинийки с опънати ципи като платна, които неспирно кръстосват океана с многобройната си свита. Летящи риби снасяха по тях хайвера си. Плуващи охлюви ги гризяха настървено. Малки криви рачета се припичаха на слънце по тях. Пробягваха от една чинийка до друга пъргави водомерки, гребяха несръчно с реснистите си лопатки морски патички.

Проводниците на електрическия взривател се източваха от макарата с равномерен съсък и потъваха в дълбините след заредената със смърт кутия.

Мохамед бен Юсеф откара лодката до брега, потули се зад скалите и стисна дръжката на индуктора. Часовникът показваше единадесет часа и половина. Още малко и диамантите ще бъдат негови. Само негови! Достоен потомък на стария Мохамед бен Юсеф... Само че по-умен... Много по-умен...

Доволна усмивка огря мургавото му лице, оголи хубавите му зъби, като че ли направени от бели корали. Той щеше да завърти дръжката не в дванадесет часа, а десет минути по-рано, точно когато Рам-Синг и Н'Круга поставят сандъка...

А това значи двама съдружници по-малко — само двама наистина, но затова пък най-опасните!

XXX

Моторната лодка се носеше с вой над вълните, проточила зад кърмата дълга резедава опашка. Отстрани, край ниските бордове, плющяха разцепените вълни като две аметистови крила. Понякога напорът на вятъра обрулваше изтънените им върхове, за да ги стовари с плисък върху измокрената палуба.

Капитан Стрезов държеше уверено дръжката на лекия задборден мотор и провираше лодката през тесните проливи между настръхналите рифове.

Боцманът се опита да надвика шума на мотора:

— Само едно удряне и...

Капитанът запита с вик:

— Страх ли те е?

— За страх — не толкова... Я де е брегът... Но за лодката... Пък няма да свършим и работа...

Стрезов млъкна. Това беше право. Затова намали скоростта. Но тогава пък му се стори, че лодката спря, по-право запъпли като морска звезда... И отново даде газ. Моторът зави. Аметистовите крила се разпериха край бордовете.

Капитанът намали пак хода и се надигна.

— Я седни ти! — обърна се той към боцмана. — Аз не мога да се сдържа.

Боцманът зае мястото му, а капитан Стрезов седна на носа и запали цигара. В следния миг водните пръски я угасиха. Той не опита да запали друга, а така, с мократа цигара между устните, продължи да се вира напред в мътните изпарения на хоризонта. Отдясно се надигнаха, грозни и заплашителни, подкопаните от прибоя червени скали, върху които пълзеше къдравата зеленина на тропическата растителност.

Вълните прииждаха откъм океана — блестящи, замрежени с изящната дантела на пяната от прибоя — прекрасни малахитови изваяния, които се носеха неудържимо към брега.

Капитан Стрезов мислеше трескаво. Впрочем къде отива тъй слепешката? Знаеше едно — Пиратския остров сред Залива на акулите... А после? Какво щеше да срещне там, каква сила... Той имаше оръжие — е, добре, — нима щеше да го употреби тук, в чужда страна? Не беше ли по-правилно да поиска помощ по дипломатически път? Не избърза ли с решението, не се ли поддаде на някакво неуместно хлапашко увлечение — той, зрелият, опитен капитан? Такава авантюра... Не беше ли по-разумно да обърне кормилото назад...

Някакво огромно тяло се превъртя над водата на четиридесет-петдесет метра напред. След секунда на същото място се надигна цяла купчина от сблъскани една в друга гигантски риби.

„Сини акули! — различи ги капитан Стрезов. — Не по-малки от шест-седем метра всяка.“ Над водата припляскваше ту гръдна перка, ту опашка, ту плоска муцуна, от която по сребристия корем се стичаше кървав ручей.

Изведнъж сред скупчените тела се подаде друга рибешка глава с източена муцуна като двуметров меч, нанизан с две редици остри зъби.

Риба-трион! Не по-малка от акулите! Ето, на гърба, зад острия плавник, се мярна грозно оголеното кърваво месо.

Обезумяла от страх и болка, разярена, рибата-трион връхлетя срещу най-близкия си враг. Трионът се хлъзна леко, неуловимо по гърба на акулата, но това леко докосване се оказа фатално. Акулата подскочи над водата и разкри получената рана. Трионът я бе прерязал дълбоко, там към основата на опашката, още малко да я преполови. Но тя сякаш не я усети, а се извърна и впи челюсти в раната на рибата-трион. Другите акули отново се струпяха над жертвата си.

Поддал се на първия си порив, капитан Стрезов изпразни пушката върху счепкалите се гиганти.

Напразно! Акулите сякаш не усетиха нищо, никакво трепване не издаде, че куршумите са попаднали в телата им.

Боцманът погледна капитана и като получи съгласието му, угаси мотора. Тримата се изправиха, загледаха страшната, невиджана битка.

Водата кипеше, прорязвана от светкавичните плясъци на разярените врагове, порозовяла от изтичащата кръв.

Изведнъж рибата-трион се измъкна от групата и връхлетя срещу моторницата. Дали я бе сметнала за нов враг, или само опитваше да се спаси и съвсем случайно, може би ослепяла от болка, връхлетя на нея.

Трясък!

Острият трион прониза дъното. Боцманът и морякът се строполиха в лодката, а капитанът, неочаквал такова светкавично нападение, плесна зад борда. Без да губи присъствие на духа, той се хвана за кърмата и се прехвърли вътре.

Опита да се изправи, да хване мотора, ала не успя. Обезумялата риба се мятеше бясно, пленена от здравата хватка на пробитата лодка. Мощният плавник разпенваше водата, цялото стоманено тяло трепереше от напрежение, мятеше се неудържимо. Лодката подскачаше по вълните, навеждаше се, загребваше вода и отново се изправяше, за да я изплиска през другия борд.

Хванати кой където свари, тримата едва се удържаха да не полетят в морето. Капитан Стрезов се бе вкопчил в самия трион, който се подаваше от пробитото дъно. От дланта му, порязана от остриите зъби, се стичаше струйка кръв, но той не смееше да се пусне. Защото всеки миг можеше да излети навън, където се скупчваха в сатанинско настървение, опиянени от мириса на кръвта, настървените сини чудовища.

Ранената акула, почти парализирана, с обезсилена опашка, не отстъпваше на здравите си другарки. Налиташе бясно като гигантска торпила, забиваше зъби в живата плът на пленената риба, като потръпваше в жестока наслада. Гризеше, заравяше главата си в нея, после с рязък замах отскачаше назад, за да глътне десеткилограмовата си хапка, изрязана като с бръснач. Нов устрем и наново безобразната зла муцуна се вкопчваше в тялото на беззащитната, окована жертва.

Изведнъж ранената акула се отпусна, обърна се по гръб, коремът ѝ се бялна и с непогълнатия кървав къс потъна към дъното. Беше мъртва.

Капитан Стрезов потръпна. Това се казва лакомия, неутолима, до последния миг!

А рибата-трион, полуизгризана, с оголен гръбнак, продължаваше да подхвърля в мъчителната си агония леката лодка, докато настървените акули все по-ожесточено ръфаха раздраното ѝ тяло.

Капитан Стрезов усети как наранените му ръце се изхлъзват, отмаляват, изпускат зъбатия меч на рибата.

XXXI

Мак Фарен потрепера, поиска му се да затвори очи пред тази ужасяваща паст, да се примири най-сетне с настъпилата неизбежност...

Внезапно той стисна зъби. Не! Няма да се даде! Тъй лесно не! Да се предаде на някакъв гуцер, голямо, но глупаво влечуго?

И когато зловещите челюсти посегнаха да се затворят, той отскочи с ловък замах встрани. Разкривените жълти зъби щракнаха до самото му рамо. Следващия миг, преди още хищникът да отвори отново уста, Мак Фарен се хвърли отгоре му и стисна в конвулсивна хватка отвратителната муцуна. Къде бе чул това, къде го бе чел? Всъщност това нямаше значение. Важното беше едно — могъщите челюсти, по някакво недоглеждано на природата неснабдени с достатъчно мускули, които да ги отворят, стояха обезвредени, притиснати в човешките ръце. Виж, друго е когато захаят, тогава яките мускули няма да пуснат — само веднъж да захаят! Обезсиленият звяр, никога до днес невидял такава съпротива, побесня, размята мощната си опашка. Водата отбиваше нейната сила, умъртвяваше удара, но все пак... Един такъв удар можеше да значи край. Сред размътената кипнала вода се мярваше ту назъбеният гребен на беснеещата опашка, ту плочестото туловище, ту изпъкналите зелени очи. Мак Фарен се бе вкопчил с всички сили в тази обезоръжена муцуна. Очите му се намираха на една педя от зелените крокодилски очи. Бялата им мигателна ципа все по-често преминаваше по тях, откривайки злоба, ярост и... страх. Невероятно наистина за такъв звяр, но вярно — смут, недоумение и накрая страх. А човекът не пускаше. Стискаше, стискаше, забравил всичко друго. Само да не го докачат острите нокти на краката и побеснялата опашка!

Стискаше — но докога?

Изведнъж сред разплисканата мътна вода Мак Фарен видя как върху плочестия гръб се метна едно човешко тяло.

Помощ? И то от Русев! Възможно ли е?

В ръката на Владо лъсна водолазният нож. Той замахна и го храсна настървен в окото на крокодила. Замахна втори път. Тогава острието хлътна още по-дълбоко, заби се в мозъка.

Крокодилът подскочи над водата и повече не мръдна. Само опашката му продължи да се гърчи в затихващи спазми. Тялото му потъна надолу.

Мак Фарен и неочакваният спасител достигнаха брега с няколко замаха на ръцете. И то съвсем навреме. Още два крокодила се втурнаха след тях, но щом разбраха, че са закъснели, обърнаха назад.

Двамата се отпуснаха сред мъховете, оплискани с кал, задъхани от непосилната борба.

Мак Фарен пое дълбоко дъх.

— Защо ми помогнахте?

— Защото сте ми симпатичен — подметна Владо.

— Без шеги! — прекъсна го англичанинът.

Владо се обърна удивен.

— Да оставя така човек, който и да е, в зъбите на крокодил и да не помогна... Поне да не опитам...

— Но аз ви гонех. Щях да ви убия.

— Знам.

— Тогава?

Владо се усмихна.

— Добре, ще ви кажа. Докато сте вие, Богдан ще бъде защитен.

Мак Фарен замълча. Но след минута се извърна и запита:

— Но защо бягате? При мен има диаманти. Да бяхте ги откраднали както Рикардо — разбирам. А вие? Бягство от диаманти!

Владо промърмори тихо:

— На този свят има и друго, освен диаманти...

Мак Фарен се замисли:

— Наистина има и друго — но то може да се купи с диаманти. Всичко може да се купи.

— Не всичко! — не отстъпваше Владо. — Ето на, нас не можахте да купите.

— Вие сте млади, не познавате живота.

— Не е само това! Има друго: родина, приятели, нашата наука. Защо бягам?... Ще ви го кажа. За да докарам полиция, войска даже, но да ви принудя да пуснете другаря ми.

— Къде е пък той?

— За латимерията... И за още нещо... Но ще се върне. Дал ви е дума, обаче аз ще си ида. И вие не можете да ме спрете.

— Без диаманти.

— Ние разбираме вашата страст, но за жалост вие не сте в състояние да разберете нас. Да схванете какво чувство изпитва ученият, когато знае, че трудът му стои заключен в някой шкаф, че няма кой да стъкми набраните цифри, да ги изтълкува, да изплете извода на тригодишния труд. Изглежда, не познавате сладостта на откритието, сладостта от съзнанието, че и вие сте допринесли нещо за хората...

Той махна с ръка: „Защо ли му говоря? Каква полза?“ Надигна се и стана прав.

— Сега довиждане!

— Къде?

— Закъдето съм тръгнал.

Мак Фарен също се изправи.

— Чакайте! Може би и аз разбирам нещо. Това, което сте намислили, е глупост. Вие не познавате джунглата. Ей тъй ще пропаднете.

— Ще се оправя! — вирна глава Владо.

— Я елате с мен! Сега, след това, което направихте, ще ви пусна. С приятеля ви. Няма повече насила. И диаманти ще ви дам...

Хидрологът се извърна, втренчил в него смаян поглед.

— Ще ни освободите? С Богдан?

— Уви! Повече не ми трябва. Ще спра да търся. Ще отида да откупя вече периметъра. Имам достатъчно диаманти... И за подкупи...

Двамата се запътиха обратно към морето. Мак Фарен прибра акваланга си от папратовия храст и го метна на гръб. После продължи да се спуска надолу към брега, където вълните, укротени от рифовия вълнолом, облизваха лениво червените скали с прозрачните си езици.

Мак Фарен едва сподави вика си. Встрани, зад скалистия нос, се мярна лодката на Мохамед бен Юсеф.

Англичанинът даде знак на спътника си да се скрие, а той пристъпи напред, приведен като дебнещ звяр. Достигна водата, нагази в плиткото и надзърна. На двадесетина крачки пред него в подмятаната

от вълните лодка седеше гърбом Мохамед бен Юсеф и въртеше някаква дръжка.

С какво ли се занимаваше тъй усърдно, съвсем сам на брега? Какво беше това сандъче, тази дръжка и тези жици, които потъваха във водата?

Изведнъж англичанинът се сети. Това... това е индуктор, простият електрически уред за възпламеняване на далечен взрив! А проводниците сочат право към острова. Значи... Значи...

Мак Фарен се задъха от вълнение. Значи — в следния миг разбойникът може да натисне бутона на съединителя и целият остров с пещерата, с диамантите, с хората вътре ще полети във въздуха. И с Пири...

Той обезумя. Цялото му тяло настръхна, вцепени се. Краката му отмаляха.

Следния миг...

Решението само се наложи. Почти несъзнателно Мак Фарен опъна гумената тетива на подводния пистолет, откачи връвта на стрелата и се премери в широкия гръб на арабина.

Тетивата бръмна. Но дали беше надценил далекобойността на оръжието си, или пък придошлата вълна бе надигнала ненадейно лодката? Вместо в целта стрелата се впи в кърмата.

Мохамед бен Юсеф се изправи рязко. В ръката му лъсна пистолет. Мак Фарен изтича да се прикрие зад скалата, ала арабинът го видя.

Един — два — три гърмежа!

Куршумите изсвириха до главата му, като дигнаха три пушечета в скалата. Четвъртият патрон засече. Арабинът трескаво извади пълнителя, дръпна затвора. Но Мак Фарен не го изчака. Отново се бе върнало онова далечно време, смятано отдавна забравено, когато само една секунда можеше да определи всичко, когато от мигновеното решение зависеха животът, съдбата на стотици, на хиляди хора... Войната... Сега пак воюваше — воюваше с не по-малко дързък и опасен враг... Способен на всичко...

Той притича надолу по брега и скочи във водата. В същия миг дочу още два гърмежа. Куршумите плеснаха до него, но водолазът вече потъваше надолу сред облак кипнали мехури. Така, под водата, той захапа мундщука, продуха го и вдъхна въздух.

Дали арабинът ще го преследва, както бе гонил Пири, с бомби подир предателските мехури? Но не! Той сега имаше друга, по-важна работа.

Мак Фарен си представи как арабинът се навежда над индуктора, завъртва дръжката и ето — ето, може би вече натисва бутона, за да отпрати по жицата смъртоносната искра...

Трябваше да намери проводниците, да ги среже, да предотврати страшното, това, за което не смееше да помисли... Трябваше, на всяка цена...

А къде бяха тези проклети жици? Как да ги открие?

Наоколо трептеше все същата размазана мътна синева, в която навремени прелитаха неясни сенки. Така, без очила, той не можеше да забележи нищо и на пет крачки. Човешкото око е тъй нагодено, неспособно е да вижда под вода при непривичния ъгъл за пречупване на светлината. Само с очилата би могъл да прогледне отново, така беше почти сляп, безпомощен, изгубен в синята мъгла.

XXXII

Херкулес се разхождаше напред-назад по тясната площадка пред ръждясалата врата. Под краката му в оголените от отлива мокри, облепени с водорасли и миди стъпала се диплеха леките бръчки на морето, слаб отзвук на вълните, които се разбиваха с грохот в скалата.

Отсреща, отвъд синия залив, толкова ярко син, сякаш залив от мастило, се открояваше брегът с тропическия лес.

Джунглата! Родната джунгла! Заплашителна и все пак тъй желана! На всяка крачка опасности, но опасности сред свобода!

Ето, всички избягаха. Само той не смее. Стои и чака. Какво чака? Кой ще дойде да му каже: „Хайде, Херкулес, бягай вече!“ Никой! Тогава?

Неволно той се дръпна назад. Няма лодка, а тъй, през залива с плуване не може... Там някъде дебне пак оня, гигантският октопод?

Морето се бърчи неспокойно, заплашва и във всяка бръчка отвесното слънце се оглежда с хиляди лица, блести, ослепява очите.

А това? През прозрачната вода, сред брилянтната мрежа на слънчевите отблясъци, се мярна сянка. Приблужи, притаи се, после отново запълзя към подводното стълбище.

Обезумял от уплаха, Херкулес блъсна вратата и връхлетя в пещерата.

— Кой е? — обади се отвътре Пири.

— Дяволът! — промълви разтреперан Херкулес, като залости вратата.

Прекарал вече треската, ободрен от съня, а може би повече възбуден от предчувствието за дебнещата угроза, Пири опита да се изправи.

— Херкулес, не оставяй поста! Всеки миг може да дойде Мохамед. Излез! Виждаш, нищо няма — присторило ти се е.

Посрамен, негърът се накани да отвори вратата, но преди това надникна през ключалката. Тогава нещо се чукна в скалата, някакъв твърд предмет. Удари се леко, камък в камък може би, но вътре, под

скалистия свод, този слаб шум се одесетори, закънтя в шипящо ехо от стена към стена.

Херкулес отскочи изплашен.

Тогава Пири се надигна. Волята пак се бе върнала, старата някогашна воля преля в омаломощеното тяло, стегна мускулите, изправи го на крака.

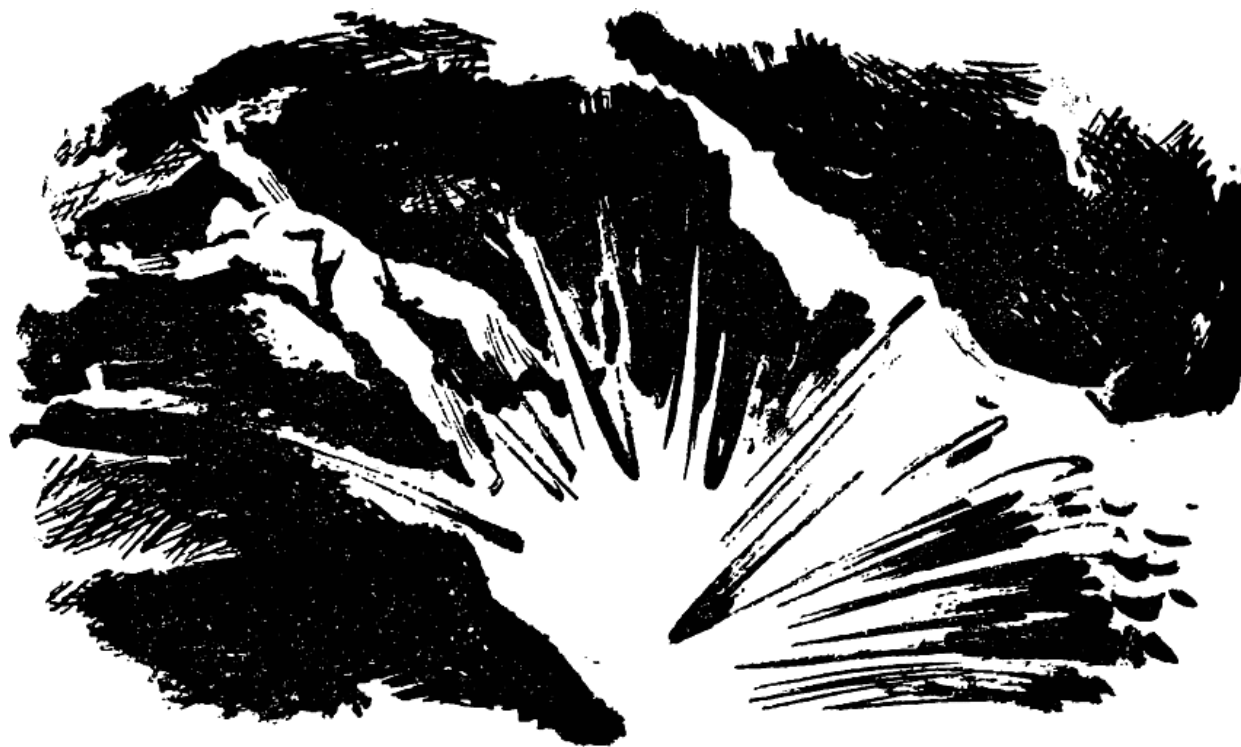
Залитащ, той грабна пушката от ръцете на негъра и вдигна резето.

— Не, не! — опита да го спре Херкулес. — Недей! Шефът после ще ме убие.

Без да го погледне, Пири отвори вратата. Отвън нямаше никой. Тунелът зееше пуст и все тъй спокойно по влажните му сводове трептеше светлата мрежа на водните отражения.

А това? Дали Херкулес имаше право?

Някаква сянка се отдели от скалата и изчезна в морската синева. Или тъй му се е сторило...

Трябваше да се прибере! Да се прибере по-скоро, за да не припадне, да не се простре тук, върху стъпалата.

А какъв ли е този сандък, притулен в основата на стълбата?

Със сетни сили Пири нагази във водата. Две черни жици, окачени за странния сандък, се източваха надолу.

Та това е мина! Мина, която може да изригне всеки момент и да прати по дяволите всичко: острова, пещерата, самия него...

Англичанинът грабна сандъка и го понесе навън. Водата заля краката му, стигна до гърдите. Там свършваше каменната стълба. Под него зина прозрачната пропаст. Задъхан от умора и от преживените вълнения, той запокити товара си в дълбините.

После с въздишка на облекчение се обърна назад. Стъпи на първото стъпало, прекрачи второто. И когато направи третата крачка, взривът го настигна. Пири не видя нищо. Усети само как го сграбчи някаква бясна вълна, откъсна го от опората му и го запрати нагоре.

Тялото му се блъсна във вратата и се простря на каменната площадка безчувствено и неподвижно.

Целият остров затрепера като при стихиен земетръс. Но устоя. Взривът беше избухнал дълбоко долу, беше загубил силата си, притъпен от яката коралова основа. Само по свода на тунела полази едно черно змийче, пукнатината нарасна, надебеля и изведнъж част от скалата се срина с трясък.

После всичко утихна. Дори грохотът на приборя онемя.

XXXIII

Богдан не чу гърмежа, а го усети като риба с цялото тяло. Подводната звукова вълна го прикова към скалата, натисна с невидима преса дробовете му, задуши го.

Пред очите му изригна черна мъгла, която го ослепи.

Когато зрението му се върна отново, както се промъква светлината през разтваряща се фотобленда, той се огледа смутен. Впрочем какво бе станало тук, що диреше на тази скална издатина прострян по корем?

Изведнъж досещането проряза съзнанието му като светкавица.

Бялата смърт!

Богдан стисна оръжието си, готов за бой. Но чудовището беше изчезнало. Наоколо се дилеше синият простор, опустял и оглушал. Само мехурите на акваланга продължаваха да клокочат все тъй монотонно и безучастно.

Какво бе станало? Някакъв взрив може би, но къде?

Трябваше да се прибере в пещерата, начаса, да разбере, да помогне, ако трябва!

По-бързо! Към пещерата!

„Като дом! — мина му през ума. — Наистина като дом!“ Все пак тя му даваше подслон, защита срещу капризната стихия. Затвор, но и подслон в същото време. Може би тъй се привързват, по-право свикват със своята тъмница и затворниците.

Из водата се премятаха мъртви риби, обърнали нагоре бели кореми. Други, само зашеметени, опитваха със сковани движения да заплуват отново. А долу, върху неравното, полегато дъно, лежаха купчини трупове — риби, раци, охлюви, миди, морски звезди — окървавени и обезобразени сред начупени коралови клони. Едно грозно, безсмислено гробище.

Затиснат под сринатата плоча на изкусния си дом, лежеше отктоподът-строител. Пипалото му се бе проснало безжизнено върху

пясъчната барикада, несварило да затвори входа, да прегради пътя на светкавичната смърт.

В пукнатините, сред обрулените коралови храсти, висеха отпуснатите мустаци на лангустите.

А по-горе, върху повалената горичка от палми-актинии, се бяха скупчили една връз друга десетина черноплавникови акули, застигнати от убийствената вълна тъкмо когато са минавали в стройния си ред край подводното стълбище. Лежаха безжизнени, с разкъсани тела, присвили в недоволна бръчка сърповидните си уста и устремили невидящите си очи нейде далече, най-сетне затихнали, кротки, необичайно примирени.

С нарастваща тревога Богдан изплуваше нагоре край отвесната стена, потресен от зловещата картина на разрушението.

Ето, над главата му лъсна водната повърхност, по която пробягваха успоредните догонващи се сенки на водните гребени. Неспокойна, трептяща, изтъкана от ослепителна светлина и радост — подтискащ контраст с царящото към дъното унищожение.

Богдан опря крака в стълбата, която едва личеше под натрупаните отломъци на сринатата скала. Той знаеше, че Владо се намира вече далеч, поне за него нямаше причина да се тревожи, но вътре имаше други хора. Само няколко дни живя с тях, недостатъчни да ги опознае. Хора! Авантюристи или разбойници? А може би само обикновени несретници, привидно силни, храбри, волеви мъже, а всъщност съвсем безпомощни, играчка в ръцете на живота.

Те бяха неговите поробители, които прекъснаха любимите му занимания, причиниха му толкова грижи, такова зло, за което трябваше да ги мрази, да злорадствува поне при тяхното нещастие. А не можеше. Нямаше сили да ги мрази. Предчувствуваше... Виждаше само слепите жертви на една ужасна страст...

Младият зоолог подаде глава над повърхността. Върху вълните се люлееха убити риби с обърнати бели кореми. Стотици риби, най-различни! А той видя, долу дъното беше затрупано с десет пъти повече жертви. Така е и при риболова с бомби — повечето мъртви риби потъват.

Пред стоманената врата лежеше захлупен по очи човек. Богдан притича с разтуптяно сърце към него, обърна го по гръб.

Дъглас Пири!

Та тъкмо него ли?

Сложи ухо на сърцето му. То биеше неравно, отслабнало, но биеше. Пири беше жив.

Богдан бутна вратата. Затворена! Заудря с юмруци. Завика тревожно.

По едно време отвътре се чу гласът на Херкулес.

— Кой е?

— Отвори веднага! Пири е тежко ранен.

Вратата се откряна с остро скръцване. Зад нея се подаде уплашеното лице на негъра.

— Какво стана? Кой гърми?

Без да отговори, Богдан внесе англичанина и го положи на леглото. Наля вода в устата му. Напръска челото.

Пири отвори очи. Огледа тревожно наоколо.

— Всичко здраво ли е? — промълви той глухо.

— Да! — отговори Богдан. — Но сега мълчете! Не се вълнувайте!

Болният опита да се надигне върху възглавницата. В очите му светеше нескрито безпокойство.

— Лошо! — промълви той. — Лошо се нарежда всичко.

Богдан и Херкулес мълчаха.

Пири добави:

— Да знаете какъв човек беше Джордж? Какъв човек! Преди да намери първия диамант... А след това... Сякаш бяс се всели в него... Тези проклети камъни! Само нещастия...

За пръв път Богдан слушаше този мълчаливец — най-търпеливият, най-незабележимият от всички, сякаш съвсем не на място сред тази банда авантюристи — да говори така, с толкова жар.

— Над всеки диамант тегне проклетие! Тежко томува, върху когото се разрази!

Внезапно се намеси и Херкулес, плахо, смутено, сякаш очакваше удар за дързостта си.

— Диамантите са сълзи, вкаменени сълзи на нещастните негри. Цели векове негрите плачат — плакали са, когато са отивали в робство, плакали са, когато са събирали сока от каучуковите дървета, когато са брали банани... Плачат досега... Диамантите отмъщават, отмъщават на алчните, ненаситни бели хора.

Пири се обърна потресен към негъра:

— Не съм те чувал да говориш така.

— Негрите говорят така само помежду си. От белите се крият. Но Херкулес няма да се крие от вас. Вие не сте като другите бели, не сте алчни...

— В неговите думи има нещо вярно! — замислено промълви англичанинът. — Сълзите на негрите! Жестоко проклятие е заключено във всеки диамантен кристал като злия дух в бутилката на морския бряг. Додето е под земята, мирува, безвреден и безполезен. Но щом излезе навън... О, тогава! Цялата му сатанинска мощ изригва като вулкан, вулкан от мъст и злоба... Някакви скрити сили, тайнствени и непознати...

Богдан неволно го прекъсна:

— Тайнствени сили! Оставете! Културен човек сте.

— Така е! — възрази живо англичанинът. — Има такива сили. Как иначе ще обясните... Всеки диамант има своя история, кървава история... Всеки... Чували ли сте за диаманта „Регент“, някои го наричат „Пит“?

Богдан кимна с глава, но Пири сякаш не забеляза това движение.

— Някакъв роб го намерил в Индия. Срязал с нож прасеца на крака си, за да го скрие. Избягал от мината, достигнал до Мадрас... Там капитанът на един кораб го убил, продал диаманта, а после се пропилил и от угризение на съвестта се обесил. Диамантът попаднал у губернатора Томас Пит. От страх да не му го откраднат Пит полудял... Така шестствувал по света прокълнатият камък, краден и препродаван, докато попаднал в ръцете на Бонапарт, който го поставил върху дръжката на сабята си... Всеки знае колко злини донесе тази сабя на човечеството... А диамантът „Шах“, с който персите откупили убийството на руския посланик, поета Грибоедов... А прекрасният синкав „Хоп“ — камъкът на Мария Антоанета, съпругата на френския крал Людовик XVI... И двамата на гилотината.

Уморен от толкова думи, Пири отпусна глава, на възглавницата прежълтял и задъхан.

Богдан сложи ръка върху челото му.

— Не в безобидните кристали е заключена зла сила, а в хората. Проклятието — това е човешката алчност...

— Не! Не! — прекъсна го с шепот раненият. — Вие не знаете. Това е проклятие! Проклятието преследва и нас заради тази купчина — там в касата...

Богдан въздъхна тежко. Къде ли е сега Владо? Какви ли опасности го заплашват? А Богдан стои тук и не може да му помогне...

От ъгъла Херкулес прошепна полугласно:

— Сълзите на негрите... Вкаменените сълзи...

XXXIV

Щом чу гърма, Мак Фарен обезумя. Значи, край! Скривалището сринато, съкровището разпиляно, хората избити!

Какъв смисъл имаше да дири ненужните жици? Те бяха изиграли вече ролята си...

Поне да види, да се увери и тогава, тогава — пази се, Мохамед бен Юсеф!

Той размаха плавници и се понесе лудо към острова, сред размазаните синкави отблясъци на водата, които мъждукаха пред очите му.

Какви ли бяха тези бледи, неясни сенки, които пресичаха пътя му, бягаха подплашени пред него? Откога не бе плувал без очила, забравил беше колко безпомощен е гмурецът без тях.

Мак Фарен изскочи над повърхността. Както бе очаквал, така, полусляп под водата, той се бе отклонил вляво към открития океан. Никой не го следеше. Заливът беше пуст. Островът стърчеше сред него мълчалив, сякаш непокътнат. Възможно ли бе това? След такъв взрив?

Водолазът заплува нататък, настиган и заливан от вълните, с пуснат мундщук. Нямаше защо да хаби напразно сгъстения въздух.

Островът нарасна, открои се тунелът. Чак сега англичанинът забеляза сринатия отломък, оголил голямо бяло петно в тъмносивия масив на скалата.

Изведнъж Мак Фарен забави хода си. От водата се подадоха двама водолази, негър и жълтокож.

Н'Круга и Рам-Синг, случайно оцелели от взрива поради това, че Мак Фарен бе забавил коварния арабин, се озърнаха страхливо и се заизкачваха по стъпалата към пещерата. Н'Круга помнеше много добре къде бе нагласил взрива. Защо тогава тунелът стоеше почти непокътнат, вратата — съвсем здрава? Дали хората бяха загинали, или го дебнеха отнейде да му попречат, да скрият съкровището си?

Мак Фарен ги позна. Досети се също какво диреха тук, дебнещи като хиени. И в миг избухна цялата злоба, която се бе набирала в

сърцето му от толкова години насам, от толкова обиди и неуспехи. Избликна страхът, че ще загуби отново всичко, за което бе мечтал, което бе подготвял тъй търпеливо...

Стиснал до болка водолазния нож, той стъпи на стълбата. Н'Круга и Рам-Синг, гърбом към него, се наговаряха нещо пред желязната врата.

Мак Фарен притича към тях. Двамата го чуха едновременно и се спуснаха да бягат. Случайно Н'Круга се подхлъзна по мокрото стъпало, стовари се с болезнен вик върху дясната си ръка. Копието му издрънча в скалата. Мак Фарен го грабна и се хвърли подире им във водата.

Рам-Синг връхлетя насреща му с насочен харпун. Англичанинът отскочи встрани, но в следния миг се хвърли след него, догони го. Усетил опасността, малаецът се извърна рязко, пъргав като змиорка. В момента, когато отблъскваше оръжието му, Мак Фарен зърна сянката на Н'Круга, който го нападаше отзад, стиснал ножа в лявата си ръка.

Подушили скорошна плячка със своя непогрешен усет, край тях закръжиха глутница акули, все по-възбудени, все по-нетърпеливи.

Мак Фарен се извърна назад, а негърът мигновено отстъпи. Тогава копието на малаеца, невярно насочено в бързината, само одраска рамото му. Мак Фарен отново се завъртя, замахна и харпунът му хлътна в гърдите на Рам-Синг. Раненият изпусна мундщука си. С предсмъртния вик от устата му изригна бисерен грозд въздух. Като по команда акулите се нахвърлиха отгоре му. Англичанинът не видя какво стана по-нататък, защото, възползувал се от тази схватка, негърът побърза да се измъкне.

Но навехнатата ръка му пречеше и Мак Фарен го настигна скоро с харпуна си. Разтреперан от страх, Н'Круга захвърли ножа и вдигна ръце.

Англичанинът се поколеба за миг. Трябваше ли да го пощади, сега, след всичко?... Този подъл негър, който бе поставил взрива, може би убил приятеля му, който се гласеше да похити съкровището му...

Никаква милост! Оня имаше ли милост към него?

Мак Фарен замахна със злоба, но в последната секунда дръпна оръжието си. Защо пък да не го плени? От него може да научи всичко, да го използва за своето отмъщение... А да го убие, има време — винаги, когато поиска.

Той посочи с глава напред и тръгна след него, настръхнал, с опряно в гърба му копие, готов да го забие при първия опит за бягство.

Така двамата стигнаха до пещерата. Мак Фарен заповяда грубо:

— Чукай на вратата!

Негърът изпълни послушно заповедта и скоро вратата се отвори. Отвътре надникна Херкулес.

Мак Фарен посочи пленника си.

— Вържи му ръцете и краката! И го остави на твоя нар! По-късно ще се разправя с него.

После влезе при Пири и без да каже нищо, грабна една бутилка ром. Изпи я на един дъх. Чак тогава седна на леглото до приятеля си.

Пири го гледаше с широко отворени очи.

— И ти ли?

Мак Фарен хвърли бутилката на пода. Тя се разби с трясък. Парчетата ѝ се пръснаха навред.

— Такава мръсотия! — изруга Мак Фарен. — Ново убийство! Още едно! Чуваш ли?

Пири го наблюдаваше мълчаливо, с нарастваща тревога.

— Сутринта Рикардо — изпъшка Мак Фарен, — сега Рам-Синг... За един ден...

Изведнъж той се свлече на каменния под и зарови лице в одеялото на Пири. Гърбът му се разтнесе в несдържано ридание:

— Убиец! Убиец!

XXXV

Както се бе скрил от куршумите на арабина зад скалата, Владо чу далечния тътен. От острова, където морето още кипеше, продължаваха да извираат високи концентрични вълни, които се носеха към брега, кръстосваха се с прииждащите от океана вълни, разбъркваха реда им, разпенваха ги навътре в морето далече от прибоя.

„Богдан! — това беше първата му мисъл. — Какво е станало с него? Другите — жалко и за тях, но те сами бяха избрали такава участ.“

Богдан! Да го спаси!...

И без да се предпазва повече, притича към мангровия храсталак, където бе мушнал лодката. Мокрият бряг лъщеше от скорошния отлив. Из локвите подскачаха закъснели риби, пъплеха морски звезди и холотурии. Из натрупаните купчини водорасли шаваха с бодлите си морски таралежи. Пълчища криви раци кръстосваха навред като пълновластни господари в тази ничия земя между водата и сушата, човъркаха с щипки из разхвърляните миди, боричкаха се върху случайно намерените рибки. По тинята подскачаха скариди като едри бълхи. Пълзяха пясъчни червеи.

Владо навлезе сред мангровите коренаци, плъзнали навред из вонещата тиня като неподвижни мокри змии — невероятна дървена драперия, върху която вечно зелените корени се бяха сплели като причудливи висящи градини.

Лодката лежеше повалена до недълбока падина под мангровия тунел. Рояк птички изпърхаха от гъстата шума.

Изведнъж се чу изстрел. Владо притихна. Той посегна да се залови о съседния клон, но отскочи уплашен назад. Разбуден от дрямката си, шестметров питон раззина срещу лицето му грозната си уста и изсъска заплашително. Човекът отстъпи бързо. Змията не се опита да го преследва, само проточи дългото си тяло и запълзя навътре във влажното си царство.

От водата се подаде неголяма риба и леко, едва забележимо заплува към съседното ниско клонче. Изведнъж рибата изпръска през устата си струйка вода, която умери кацналата на клончето синя муха и

я свлече във водата. В следния миг насекомото изчезна в рибешката уста.

„Не е нужно да си зоолог, за да познаеш рибата-стрелец“ — помисли си Владо, смаян от точността на стрелбата ѝ.

Малко по-надолу, там, където свършваше мангровата зеленина, припляскваше в мокрия бряг морето — монотонно, сънливо, напечено от жаркото слънце. Над водата се виеха разноцветните воали на водните изпарения.

Ето го! Вечния кръговрат! Първата ще полети нагоре по безкрайния небосвод, мълчаливи облачни кервани, вдигнали на своите бухнали крила влагата на живота, понесли самия живот — към север и към юг, до нажежените пустини, до неизбродените джунгли, до плодородните ниви и настръхналите планински върхари. И там, верни на своята същност, послушни на природните закони, те ще отключат пухкавите си недра, ще оросят земята, ще влеят нови сокове в снагата ѝ. Пороите ще рукнат надолу, ще се сливат един с друг, порой с порой, река с реката, все надолу, към морето. И после отново, все същото — стотици, хиляди милиони години, откак свят светува...

Може би арабинът си бе отишъл вече. Всъщност и ако беше останал, Владо трябваше да достигне острова! На всяка цена!

Той скочи в калта, от която се подаваха дихателните корени на мангровите растения като заострени колове във вълчи ями, напъна се да изтика лодката до морето.

Тя се поддаде леко, плъзна се по рядката тиня. Наоколо се разпълзяха криви раци. Забръмчаха облаци комари, които се бяха спотаявали под листата в очакване на нощта. Закрякаха птици.

Папагали или...

Владо стисна зъби. Впрочем това нямаше значение. Важното беше, че щяха да го издадат. Той се закова на място, овалян в миризливата, гъмжаща от всякакви досадни животинки тиня. Птиците също утихнаха, но щом той тръгна, кресливците отново се обадиха.

Тогава напред, без да се прикрива! Да не губи време!

Ето, достигна брега.

Още една-две крачки...

— Не мърдай! — изкрещя зад гърба му гърлест глас.

Хидрологът се обърна. На няколко крачки зад него стоеше Мохамед бен Юсеф, насочил към гърдите му цевта на револвера си.

— Тръгвай пред мен!

Владо вдигна рамене и пое край брега. А там, сред залива, стърчеше островът, мълчалив, без следа от живот. Какво ли се бе случило?

Вълните се плискаха безшумно по пясъка, понякога изпълзяваха нагоре, подкопаваха стъпките му, забавяха хода, сякаш се закачаха безгрижно. Топла, нежна шега.

Из храсталака излетя шумно и тромаво бял щъркел. В крилото му стърчеше забита стрела. Значи, затова беше останал тук, затова не се бе върнал в родното си място, нейде далече-далече на север, на хиляди километри оттук.

„Като мене пленник!“ — помисли си Владо. Дали и той не копнее така за родината, там, където е роден, за някакво голямо гнездо, изплетено от сухи съчки, наврѣх разчаталения бряст, до ливадата, където косачите са натрупали вече ухаещите копи сено. Дали и двамата не тъгуват за едно и също кѣтче на земята, неволни пленници — щъркелът на раненото крило, Владо на някаква злополучна случайност... Или не, по-право на дивата, ненаситна човешка алчност...

Щъркелът достигна с няколко несръчни подскока един повален дѣнер сред водата, кацна отгоре и почувствувал се в безопасност, почеса с клюн раненото крило.

Дали някога ще оздравее то, дали Владо ще успее да се измъкне от примката, която го уплиташе, която се стягаше все по-безпощадно около врата му? Два чудни порива — за щъркела прост неосъзнат инстинкт, а за човека нещо по-мощно, непреодолимо, по-властно от инстинкта, от чувствата, от разума дори, няма значение как го наричат — патриотизъм, любов към родината или просто навик. Като че ли едва сега, в този жарѣк ден, на този чужд бряг, заробен от алчния разбойник, Владо разбра какво значеше за него онова далечно кѣтче на земята, онази малка страна, някаква точица върху земния глобус, която бе оставил...

— Напред! — изгърмя гласът на арабина и Владо, сепнат в своите нерадостни мисли, в тъжните си спомени, пое отново. А щъркелът върху сухия дѣнер опитваше напразно да измъкне с несръчния си клюн забитата стрела.

Двамата влязоха в лодката. Мохамед бен Юсеф седна на пейката, без да сваля пистолета.

— Гребете! — заповяда той.

Владо хвана веслата. Какво можеше да стори? Преди да замахне с лопатата, разбойникът щеше да пръсне черепа му с куршума.

Всъщност нямаше защо да се безпокои особено много за себе си. Рано или късно разбойникът щеше да го пусне, като разбере кой е. Друго беше по-важно — какво става с Богдан? Дали е бил на острова при взрива? Дали...

Без да отпуска веслата, Владо запитва:

— Защо се отнасяте така с мене?

— Сега мълчете! — прекъсна го арабинът. — После ще видим.

След като заобиколи скалистия нос, лодката се долепи към „Старата сирена“. Хидрологът пусна веслата и се покатери на кораба. В същия миг малайците го събориха на палубата, омотаха го с въжета и го блъснаха в кубрика.

Там той се озова лице в лице с Рикардо.

— Ти, тук? — възкликна изумен Владо.

Португалецът не отговори, а се обърна към Мохамед бен Юсеф:
— Очисти го веднага! Тоя е най-опасният.

Арабинът отвърна високомерно:

— Откога ти заповядваш на моя кораб? Имаме още работа с него.

Ще си погугукаме, а после — всяко нещо по реда си...

Владо се извърна към него:

— Изслушайте ме! Ако имате някакви сметки с Мак Фарен, това са си ваши лични работи.

Рикардо пак се намеси:

— Не му вярвай! Шефът го е пратил да те шпионира.

— А ти? — пресече го Владо. — Що дириш ти тук? Аз бях пленник на Мак Фарен, а ти — негов съдружник.

Мохамед бен Юсеф дигна ръка.

— Я мълчете и двамата! Сега имам по-важна работа. Няма с вас да се разправям.

И излезе навън. Прегърбен от раната, която беше залепнала в превръзката и болеше при всяко мръдване, Рикардо го последва.

— Убий го, Мохамед! — подкани го той отново. — Ще съжаляваш после!

— Мохамед бен Юсеф не съжалява! — отсече арабинът, без да се обърне. — Гледай да не съжаляваш ти, дете се бъркаш в чужди работи!

Смутен, дори изплашен от този тон, португалецът отстъпи назад, а Мохамед бен Юсеф заповяда на Тенг-Си:

— Вдигай котва!

После влезе в рубката, натисна сигнала за машиниста и хвана щурвала.

Моторът въздъхна веднъж-дваж, сякаш да напълни дробовете си с въздух, да набере сили. Корпусът потрепера, разлюля се и неусетно корабът заплува. Пресрещнатите вълни нараснаха, плътно сини, невероятно тъмни за светлия ден. И толкова по-бяла изглеждаше пяната, която кипваше по острите им гребени, когато се плиснеха в носа на „Старата сирена“.

Катерът заобиколи коварните рифове и се насочи с пълна скорост към Острова на пиратите. Над водата прехвърчаха орляци риби, други се гонеха до самата повърхност. Цялото море кипеше. Отгоре налитаха чайки и буревестници. Падаха като камъни във водата и се поемаха гордо нагоре с пърхащи в клюновете им риби.

Мохамед бен Юсеф хвърли цигарата си през отворената врата.

„Рибите обядват — помисли си той. — Все в определено време. Като хората. Една изядва другата. Пак като хората. Ще се погонят така, ще заситят глада си и ще се усмирят. Ще утихнат, докато пак огладнеят. Само хората не се усмиряват...“

Той махна с ръка. Какво се е загрижил за рибите? Малко ли са неговите тревоги. Та нали тъкмо днес се решава всичко. Ще успее ли? Може би само подир десет минути той ще бъде богат, по-богат от стария Мохамед бен Юсеф. Само подир десет минути... И трябва да бъде доволен. Всичко почна добре. Н'Круга и Рам-Синг не се върнаха. Макар че оня проклетник, англичанинът, го забави, взривът все пак свърши работа. Двама по-малко, и то най-опасните...

Ето, островът бързо нарастваше отсреща. Но странно! Как бе оцелял? Мохамед сложи толкова много динамит, че да не остане ни следа, а то... Само една драскотина.

„Старата сирена“ заобиколи веднаж-дваж. Нищо! Пуст, безлюден остров! Наоколо, върху вълните, се подмятаха убитите риби: акули, морски щуки и мурени.

Главатарят надникна долу.

— Стоп, машина!

— Йес, стоп! — отвърна омазаният в масло малаец с интернационалния език на моряците.

Корабът продължи да се плъзга по водата още няколко секунди и спря, равномерно поклащан от вълните.

Арабинът се огледа. В кубрика лежеше вързаният пленник. Машинистът продухваше някаква свещ на мотора. Рикардо седеше на палубата, прегърбен от болката на ранената плешка, а около него все тъй привидно безучастни дремеха малайците.

Мохамед бен Юсеф включи радиопредавателя на уговорената вълна, надяна слушалките.

— Ало, Самуел! — повика той невидимия слушател, като се мъчеше с длан да заглуши гласа си, да не чуят другите. — Ало, Самуел! Вика „Старата сирена“.

В слушалката забръмча познатият металически глас:

— Слушам „Старата сирена“.

Арабинът заговори бързо, развълнувано, като се озърташе страхливо:

— Изпълних задачата. Чакам уговореното. Разбра ли? Чакам уговореното.

— Ще предам, където трябва! — отговори далечният Самуел.

Мохамед изключи тока. Апаратът повече не беше нужен. След този разговор синдикатът щеше да преведе сумата в Бомбай. Оставаше само да я изтегли и толкова!

Нищо, че задачата още не беше свършена. Щом Мохамед бен Юсеф се е захванал с нещо, значи, че ще го изкара докрай. Ония в пещерата все едно са мъртви. А сега предстоеше още нещо — последното.

Той отвори сандъка си. Отметна настрана набльсканите дрехи. Отдолу се показва друг по-малък сандък, от който висеше дълъг фитил.

Запалката щракна. Пламъчето близна края на фитила и той запуши, засъска леко.

Мохамед бен Юсеф притвори капака. По мургавото му лице заигра злобна усмивка. Още петнадесет минути!

Всички около него чакат, както хиените се въртят около плячката на лъва, всеки от тях дебне, мечтае за диаманти, за пари, а не подозира дори, че само след петнадесет минути...

Младият Мохамед бен Юсеф няма да сгреша като стария. Ще хвърли кораба във въздуха, само че не тъй навътре в морето, та да не може той самият да достигне брега, и с не толкова малко барут...

Това сандъче има сила да превърне на прах цял броненосец...

Арабинът излезе на палубата.

— Хей, момчета! — плесна той с ръце. — Отивам до острова, на разузнаване. Вие ще чакате тук! Никакво мърдане!

— Сам ли? — запита Рикардо.

— Сам! — отговори арабинът. — Няма да рискувам и други хора.

Малайците не се учудиха на това решение. Така беше при тях. Най-опасната работа вършеше главатарят. Затова пък получаваше най-много. Той обмисляше всичко, той нареждаше какво да се прави и той проверяваше. Ако сгрешеше, той щеше да плати. Затова не грешеше.

Наоколо се гънеше мастиленото море, а слънчевите отблясъци избухваха ту тук, ту там в ослепителни фойерверки, през които все още се гонеха и самоизяждаха гладните риби. Обядът продължаваше.

Мохамед бен Юсеф скочи в лодката и натисна веслата.

XXXVI

Мак Фарен се изправи, посегна за второ шише, но Дъглас Пири го спря.

— Стига!

— Тежко ми е!

— Разбирам те, но не помага — знам! Спиртът не лекува, само приспива. После заболява повече, по-нетърпимо.

Мак Фарен притисна глава с ръце.

— Убиец!

Богдан стоеше отстрана безмълвен, почувствувал мъката на този пропаднал човек. В съседното помещение ръмжеше сърдито плененият негър, а пещерата както винаги шумеше неспокойно под напора на вълните.

Богдан неволно си припомни... Така шумеше и оная лъскава раковина, върху бабиния скрин някога, в детството му. Той я притискаше към ухото си, прислушваше се в нейното тайнствено шумолене и мечтаеше. Мечтаеше както всички момчета на неговата възраст за далечни, непознати морета, за коралови острови с живописни кичури кокосови палми, за страшни приключения...

— Двама души за един ден! — промълви Мак Фарен.

Пири го бутна с ръка.

— Сега не мисли за това!

И замълча.

— Дай още една бутилка! — посегна Мак Фарен с ръка, без да вдигне глава.

Но приятелят му отсече решително:

— Забрави ли къде сме, как сме? Ей сега ще връхлети Мохамед. Искаш да ни изколи пияни, така ли?

— Прав си — почти изстена Джордж Мак Фарен. — И все пак, толкова боли, души, тук, в гърдите... Убиец!

— А през войната?

Мак Фарен въздъхна.

— Наистина през войната... Всеки орден е купен... Като наемник, с убийство, масово убийство на десетки, стотици, хиляди хора... И все пак...

— Все същото, все убийство — където и да е!

— Чувствувам — има разлика.

— Разлика? Да! Там невинни хора, тук разбойници!

Мак Фарен поклати упорито глава.

— Никога не бях се замислял, не остава време, но знам — има разлика, само че не мога да кажа каква... Тогава беше друго, по заповед, а сега... по своя воля...

Пири вдигна рамене.

— Струва ми се, че и сега не по своя воля... А чужда... Зла воля... Тези проклети кристали отмъщават... Херкулес каза право — вкаменени сълзи...

Но Мак Фарен, сякаш нечул, продължи да говори с друг, чужд глас, глухо, неразбрано, повече бълнуване, отколкото съзнателна реч:

— А щях да убия и българина. Случайността го спаси. Щях да погубя този, който след това ме измъкна от зъбите на крокодила... Един прекрасен момък...

— Кога? Къде? — възкликнаха едновременно Богдан и Пири.

— После ще разкажа... Не сега...

Богдан се надигна задъхан.

— Къде е Владо?

— Не се тревожете!... Жив и здрав... На брега... Лодката е при него... Навярно ще се върне скоро.

Изведнъж Мак Фарен сложи пръст на устните си и в настъпилата тишина се чу ясно бумтежът на корабно витло. При този звук той се промени. Унинието, мъката, самообвинението в миг изчезнаха. Лицето му потъмня. Челото се сбърчи, а очите сякаш потънаха под нависналите вежди.

— Лек дизелов кораб, катер — определи го Пири без колебание.

Мак Фарен скочи.

— Херкулес, веднага! След мен! С всички пълнители!

Вдигна леката картучница и изтича навън.

През разкъртения каменен тунел блесна морето. Върху вълните се полюляваше „Старата сирена“. Една лодка приближаваше към

острова. Виждаше се само гърбът на гребца. Случайно той се обърна и англичанинът го позна.

Мохамед бен Юсеф!

Мак Фарен натисна спусъка. Там, насреща, приближаваше човекът, който обърка плановете му, който искаше да го ограби, да го унищожи. И сега този човек идваше сам срещу него, сам в прицела му...

Пукотът на картечницата, одесеторен от ехото на тунела, продра сънната тишина. Морската повърхност завря от градушката на куршумите.

Но арабинът, по чудо незасегнат, се метна през борда и изчезна.

Мак Фарен се взря в лъскавата водна повърхност. От блясъка на танцуващите слънчеви отражения очите го заболяха, сякаш ги бодяха огнени шишове. Той ги разтърка с длан и продължи да се взира.

Ето, главата на арабина отново се подаде в падината между две вълни. Картечният откос изплющя край него като шепя запокитени камъни.

Мохамед повторно потъна.

Улучил ли го бе?

XXXVII

Мохамед бен Юсеф погледна часовника на ръката си. Оставаха още седем минути. Само седем!

Сега, след като го посрещнаха така от острова, той трябваше да се върне, да угаси фитила. Хората и корабът пак му бяха нужни поне докато разчисти това проклето гнездо.

Внезапно през мътната зеленина на водата насреща му се стрелна голяма тъмна сянка.

Акула?

Той извика под вода да я уплаши. Сега нямаше време да си играе с някаква си акула. Но сянката не се отби, както постъпват при такъв вик акулите, а продължи да се носи право към него.

Що за звяр? С такава удължена, остра муцуна!

Но макар и без очила, той успя да я познае.

Риба-меч!

Виж, това е друго. Истински, достоен противник за Мохамед бен Юсеф. Но не сега, друг път! Някоя акула, никой октопод не може да го уплаши. Само тази риба, когато побеснее... А от какво побеснява? Никой не знае. Белите казват, че е от рачетата, които се въдят по хрилете ѝ. От мъка и от болка. Може да е вярно. Но може да е вярно и другото, което шепнат само на ухо старите рибари — за морски бесове, за духове на удавници, вселили се в тялото ѝ.

Рибата-меч връхлетя отгоре му, но Мохамед бен Юсеф, по-пъргав от нея, ловко отскочи настрана. Острието ѝ пролетя на сантиметър от гърдите му. Край очите му се стрелна като торпедо четириметровото ѝ тяло, чиито люспи просветваха в пурпурно и синьо. Плоското ѝ неизразително око като аметистово копче го изгледа учудено и се стопи в далечината.

Но Мохамед знаеше, рибата пак щеше да се върне. Щеше да се връща, докато... тя или той...

И когато из синевата отново изплува размазаната ѝ сянка, едновременно със скока встрани Мохамед протегна напред стиснатия нож.

Острието порна леко корема на рибата, но плувецът успя да забележи как върху чистата му белота се открие алена рязка.

Оставаха още пет минути!

Звярът отново налиташе, още по-настървено. Не, не са рачетата виновни. Само бяс, само демон може да бъде тъй упорит...

Сега ножът хлътна до дръжката в белия корем. С мощното си тяло рибата повлече подире си човека, който не смееше да изпусне ножа си.

Кръвта размъти водата и в миг около борците се мярнаха няколко тъмни сенки.

„Ех, че беля!“ — изруга на ум арабинът.

Той изпусна ножа и побягна към катера, чието дъно се тъмнееше върху повърхността.

Още три минути!

В момента, когато Мохамед бен Юсеф се пое по водолазната стълбичка, шпагата на рибата изтрака по железния корпус. Зашеметена от удара, нападателката остана неподвижна върху повърхността. В този миг три акули впиха едновременно трионените си челюсти в тялото ѝ.

Рибата-меч подскочи и заби надолу в прозрачната синина, сподирена от акулената глутница.

Без да каже дума, Мохамед бен Юсеф притича в рубката, вдигна капака на сандъка и отрязва горящия фитил.

Ако се беше забавил още една минута, щеше да бъде късно.

Доволна усмивка огря лицето му. Мохамед никога не закъснява — винаги навреме, и сега пак...

Той надникна към машиниста.

— Пълен напред!

И хвана руля.

Тогава откъм скалистия тунел отново изтрака картечницата. Един куршум пръсна стъклото на мостика. Малайците мигновено се простряха на палубата.

Но стрелбата скоро заглъхна. Необезпокоявана повече, „Старата сирена“ прекоси залива и пусна котва зад скалистия нос.

Тогава Мохамед бен Юсеф излезе на палубата.

— Момчета — почна той уверено, като искаше отсега да вземе надмощие. — Предстои ни, както виждате, още малко работа.

Малайците мълчаха.

— Как мислите? — запита той. — Да атакуваме ли направо, или да ги издебнем повторно?

Без да излиза напред, Тенг-Си запита:

— Къде са Н'Круга и Рам-Синг?

Мохамед преглътна неволно.

— Това мисля и аз. Нещо е станало. Може би оня дявол — англичанинът... или пък...

— Какво? — обади се друг.

— Богатството взема ума на човека. След такъв взрив никой не би трябвало да оцелее в пещерата. Тогава отде се взе картечницата? Дали не са Н'Круга и Рам-Синг? Върнали се, опитали да ни ограбят, а когато са ме видели...

Малайците видимо се смутиха, заобръщаха се един към друг. Това, що рече главатарят, не беше изключено. Те се познаваха добре. Може да са Н'Круга и Рам-Синг.

Мохамед бен Юсеф реши да използва момента.

— Та кажете, да атакуваме ли веднага? Няколко души с лодката, още толкова отдолу, от водата...

Рикардо отвори уста да го предупреди, че е рисковано. Мак Фарен и Дъглас Пири — единият от площадката в тунела, другият от върха при отдушника — могат да ги избият до един. Но замълча. По-добре! Нека опитат! Ще останат по-малко съдружници за делбата. А отде знае, може и самият Мохамед да иде при аллаха си. Ако му се удаде и Рикардо би помогнал...

Изведнъж той се сети нещо.

— А не може ли друго... Да изправиш вързания българин пред себе си като щит?... Ония няма да посмеят, няма да стрелят.

— Не е глупаво! — усмихна се арабинът. — Добре ме подсети. Може и тебе да наредя до него... за по-сигурно.

Рикардо изтръпна. Зад шегата отново долови заплаха.

— Ти няма да го направиш. Виждаш, че съм ти приятел. Затова дойдох при тебе. При това познавам и най-скритите кътчета на пещерата, знам къде точно се намира диамантеното находище...

Мохамед бен Юсеф се обърна към екипажа си:

— Виждам, мълчите! И с право! Няма защо да рискуваме напразно кожата си. Да помислим. Дотогава на пост. Да сме готови. Ония не си поплюват. Вие, тримата — на брега, с далекогледите! Ще

наблюдавате острова. Останалите — под водата! Караул около кила. И да си отваряте очите!

После се приведе да влезе в кубрика.

Владо лежеше на пода, овързан с въжетата, захвърлен като непотребна дрипа.

Мохамед бен Юсеф седна на леглото насреща му.

— Как се казваш?

Владо го погледна отдолу: „Я гледай! Иска да говорят. Значи, му е нужен. Това е добре! Има надежда.“

Той се отмести с цяло тяло, опита да се поизправи на лакти.

— Русев. Владимир Русев.

Арабинът се наведе заговорнически към него.

— Е, драги Русев, искаш ли да те отвържа?

Владо се усмихна недоверчиво.

— Разбира се, че искам.

— И да станем приятели?

— Да станем.

— Тогава разправи ми туй-онуй за Мак Фарен и бандата му!

Владо вдигна рамене.

— Да разправя, но какво именно?

— Да речем... Къде държи торбичката?

— Диамантите ли?

Мохамед кимна. Очите му блеснаха диво.

— Да! Диамантите!

Владо отговори начаса.

— В касата.

— Това знам. Каза го и Рикардо. Но каква е тази каса? Как се отваря? Къде крият ключовете?

Хидрологът го изгледа смутен.

— Няма да видите голяма полза от моя отговор. Касата е обикновена, здрава каса. Така е направена във фабриката — друг да не бърка. Ключовете пък стоят все у Пири. Знаете ли го? Но само ключовете не са достатъчни. Има и секрет — букви. Трябва да се нагласи някаква дума и чак тогава вратата се отваря...

Мохамед го прекъсна властно:

— Ето, това искам да зная! Тази дума!

Владо погледна безпомощно.

— Не я знам.

На вратата се изправи Рикардо.

— Лъже! — извика той. — Знае, а крие!

— Аз бях пленник! — избухна Владо. — А не съучастник като тебе.

Рикардо побърза да обясни неуверено:

— Наистина отначало пленник, но после шефът те хареса и ти ме измести, ти и приятелят ти. Изместихте и Херкулес... Спечели ви той с диамантите си... Затова ги криеш.

Мохамед бен Юсеф го измери с огнен поглед.

— А ти как открадна торбичката?

— Касата беше отворена. Русев я беше отворил.

Владо го заплю:

— Лъжец!

Португалецът скочи отгоре му и го срита с крака. Но Мохамед го дръпна грубо назад.

— Я не се престаравай! Аз имам много начини да узная истината. Всички се разприказват пред мене. И най-големите хитреци...

После пак се обърна към Владо:

— Не ме измъчвай напразно! Опитай да си припомниш оная думичка!

Владо поклати глава.

— Казвам ви откровено. Дори не съм я чувал.

Мохамед се надигна.

— Ех, пък и ти! Уж, приятели, а ме тормозиш. Нали ти рекох — всички проговарят пред мене, дори и немите... Кажи думичката!

Владо видя как се смръщиха черните му очи. Сключените му вежди се свъсиха, в зениците му пламнаха ядни, нетърпеливи искри. А зад рамото му надзърташе със злорада усмивка португалецът.

— Последен път те питам — изкрещя арабинът. — Думата!

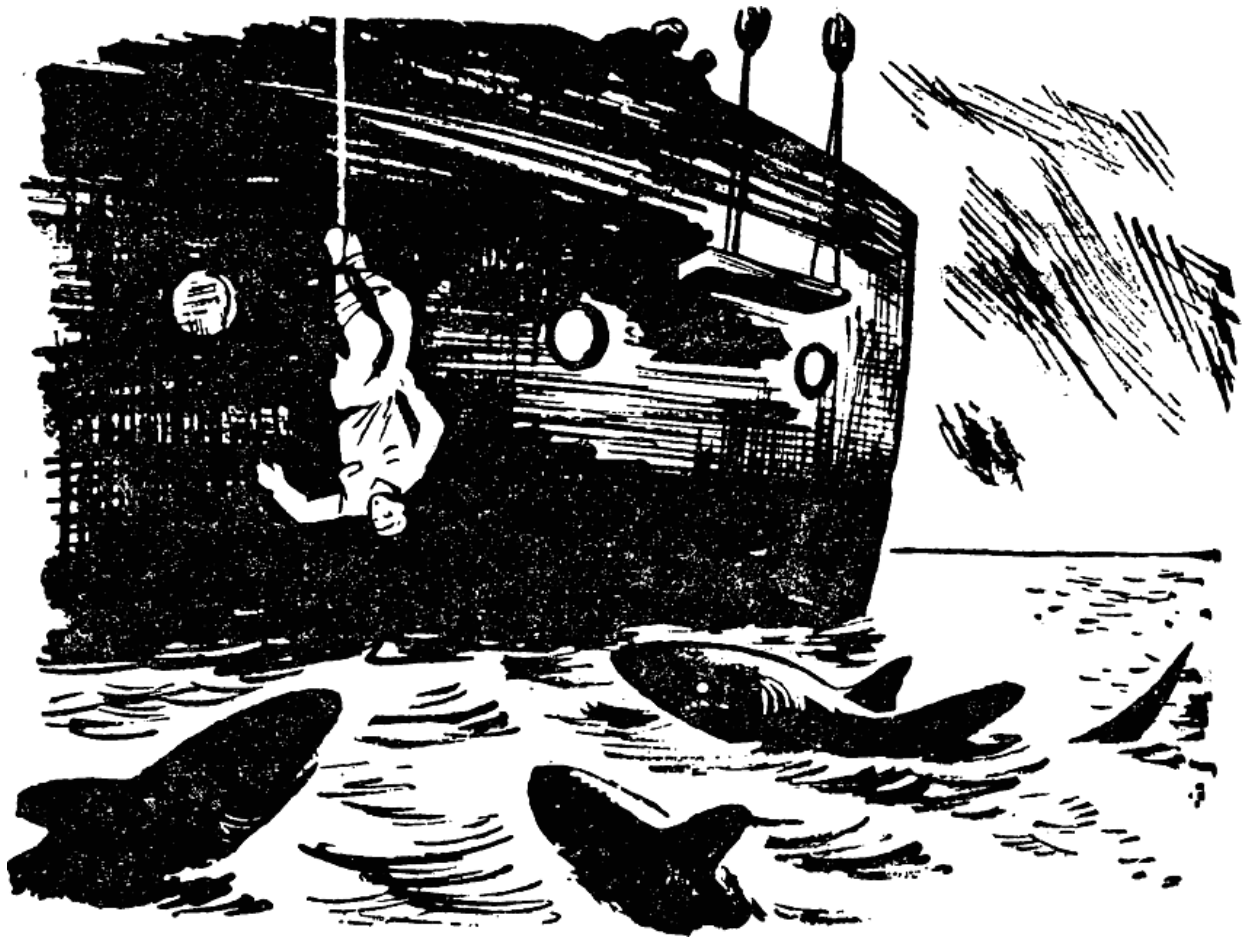
— Не я знам — отговори с пресъхнали устни Владо.

— Тъй, значи!

В следната минута двама малайци влязоха в кубрика, единият го хвана за главата, другият — за краката и го изнесоха вън.

Мохамед бен Юсеф се обърна към него с неочаквано кротък глас:

— Сега ще те окъпем, малка баня. Полезно е, вярвай — къпаните стават по-разговорливи...

Малайците го вързаха за краката с едно въже и го спуснаха отвъд борда надолу с главата.

Владо постоя така увиснал две-три минути. Кръвта нахлу в главата му. Ушите забучаха. Пред очите му се завъртяха огнени спирали.

— Спомни ли си я? — провикна се арабинът.

Владо опита да се извърне нагоре.

— Оставете ме на мира! Нищо повече не знам!

Мохамед бен Юсеф побутна с рамо застаналия до него Рикардо.

— Виждаш ли го как се огъва като червей на въдица. Скоро ще дойдат и рибките. А ако не науча нищо от него, тогава иде твоят ред...

Португалецът стисна устни. Ех, в каква каша се забърка? И то сам той, никой друг...

Мохамед плесна с ръце. При този знак трети малаец спусна във водата къс кърваво месо.

— За рибките! — Засмя се Мохамед бен Юсеф. — Да се съберат!

И ето, отдолу, от синия мрак, изплува тъмна сянка, достигна повърхността, острата перка зашари напред-назад около месото. А когато набра смелост и посегна да го ухапе, малаецът го издърпа под носа ѝ. Излъганата хищница подскочи тромаво, но не успя да го достигне.

Скоро до нея се нареди втора, изплува трета. Малаецът пусна месото и акулите в миг го поделиха. После застанаха пред борда, почти неподвижни, едва приплесквайки с опашки, като кучета, които очакват подхвърлен залък.

Владо гледаше с ужасени очи злокобните приготовления. Разбираше, че са за него. Така настървяват акулите.

Ето ги, те дебнат отдолу, на половин метър от лицето му, вперили в него студени, немигащи очи. Хрилете им пулсират бързо, възбудено. Изправят се, подават муцуни над водата, щракат челюсти, бръснач срещу бръснач, остри, безпощадни.

А слънцето скоро ще залезе. Огненочервено, то е достигнало хоризонта. По морето тече разтопена мед. Дълбочините помръкват бързо. Вълните почерняват. Само слънчевите отблясъци продължават да припламват по острите им гребени — трептяща неспокойна мозайка от оникс, сапфир и рубин.

Акулите ставаха все по-нетърпеливи. Все по-високо надигаха глави, опитваха да подскочат.

Мохамед се обърна към Рикардо, който гледаше с уплашени очи като хипнотизиран разлюляната морска повърхност и тъмните чакащи тела.

— Толкова малко развлечения има в нашия живот!

После даде знак и двамата малайци отпуснаха въжето. Главата на Владо потъна под водата. Трите акули се устремиха нагам.

XXXVIII

На площадката остана Херкулес с картечницата, да пази входа на пещерата и лодката на Мохамед. Мак Фарен едва бе успял да я настигне, когато я повлече течението. А тя беше много нужна, особено сега, когато последната им лодка остана на брега с Владимир Русев.

Мак Фарен влезе в пещерата още по-потиснат, още по-приведен. Значи, и него, и Мохамед бен Юсеф! Трето убийство!

Катерът избяга, но всеки миг може да се върне. Бандата ще се окопити. Друг ще заеме мястото на убития главатар. Такава плячка не се изпуска.

Тогава?

Има ли смисъл да се бори повече? Не е ли по-добре засега да отстъпи, да спаси поне това, което има? Нищо, че е позорно! Важно е друго — последното сражение...

Той влезе при Н'Круга, щракна фенерчето. Негърът стисна очи, ослепен от светлия сноп.

— Какво искаш? — изръмжа той.

Англичанинът седна на съседния нар.

— Ето какво! Да ми разправиш всичко за Мохамед.

Негърът го изгледа злобно, без да проговори.

Мак Фарен извади пистолета си.

— Мохамед ли те прати да поставиш взрива?

Н'Круга стисна устни.

Англичанинът насочи насреща му черното дуло.

— Да! — отвърна неохотно негърът.

— Защо искате да ме убиеете?

— Не знам!

Мак Фарен пак вдигна дулото.

— Ще броя до три. Едно... две...

Н'Круга избърза:

— Заради диамантите.

— Отде знаете?

Пленникът отново замълча. Това беше тайна. Строга. Не биваше да каже. Ония не знаят милост. Няма да му простят никога...

Мак Фарен вдигна пистолета.

— Видя ли какво стана с приятеля ти, оня жълтокожия? Говори! Окото ми няма да мигне. Едно... две...

Нещастният пленник се изпоти — ужасен, раздвоен. Тук — зиналата цев, там някъде — друга мощна сила.

— Чакай! — облиза устни той. — Но ти няма да кажеш от кого си научил, нали?

— Няма да се пазарим. Отговаряй, каквото те питам!

— Добре! Изпрати ни Самуел.

Мак Фарен не сваляше пистолета. Очите му гледаха зли и решителни. Негърът прочете в тях недоволство. Очите искаха още, да каже всичко.

— Детективското бюро на синдиката. Самуел е шефът...

Англичанинът отпусна пистолета:

— Ясно! Това исках да знам.

Надигна се и излезе. Догони го тревожният, треперещ глас на пленника:

— Сега няма ли вече да ме пуснеш?

Мак Фарен отиде при Пири. Насреща му се изправи Богдан Коев.

— Защо не се връща Владо?

Мак Фарен трепна, сякаш се събуди от сън.

— Владо? Ах, да! Приятелят ви! Наистина, защо се забави?

— Пуснете ме да го потърся... С лодката на Мохамед...

— Сега не! Ако ви хванат разбойниците, ще загубя и вас, и лодката... Не...

Богдан почти изкрещя:

— Пуснете ме! Не мога да чакам повече!

Мак Фарен се обърна. Гласът му зазвуча унило:

— Утре може да отидем заедно...

Богдан се взря смаян в лицето му.

— Какво?

— Още не съм решил. Но като че ли трябва да отстъпя сега. Временно. Дори ако съм убил Мохамед, това пак не значи нищо...

Пири обърна към него трескавите си очи.

— Защо нищо?

Мак Фарен се приведе напред. Богдан видя как мъжественото му лице се изпъна в грозна, злобна гримаса. Рамената му потрепераха. Ръцете се свиха в юмруци.

— Зад тях стои Медузата. Докато е той, все така ще бъде.

Богдан не сдържа любопитството си.

— Но каква е тая медуза? Толкова често я споменавате.

Англичанинът изсъска през зъби:

— Чували ли сте за морската оса?

Богдан отговори:

— Някаква дребна медузка, която причинявала моментална смърт... И която никой не е видял...

— За такава медуза говоря, само че човек. Отровна медуза-човек...

И се обърна внезапно.

— По-добре идете да дремнете малко... Преди изгрев слънце ще напуснем острова... Ще потърсим и Русев, ако не се върне... Вървете! Или не! Преди това сменете за малко Херкулес, да се нахрани!

Богдан излезе като пиян. Утре ще напуснат острова! Възможно ли бе? На свобода! Сърцето му заби неспокойно. Само тази нощ... и край...

Все пак, честно погледнато, той придоби нещо. Опит в живота, опит с хората. И друго... Никога преди не е бивал тъй близо, непосредствено, вътре в самия океан, не само като чужд, безучастен наблюдател, а като неделима частица от самия него. Никога не бе го упознал така дълбоко, не бе го почувствувал, сякаш досега се бе взирал със слепи очи и сега изведнъж бе прогледнал... Латимерията... Водораслото... Те заслужаваха...

Богдан отвори вратата. Херкулес трепна, обърна към него големите си уплашени очи.

— Мак Фарен нареди да вечеряш. Аз ще те сменя за малко.

— Добре — въздъхна негърът с облекчение, подаде му пушката и влезе вътре.

Н'Круга го посрещна с питащ поглед.

Херкулес се отпусна тежко на нара.

— Ех, брат! Не знам що да сторя.

В очите на Н'Круга блесна надежда.

— Брат?

— Брат, то се знае. Нищо, че си банту, а аз хотентот. То беше някога. Вече не. Няма що да делим. Хотентоти, банту — все негри, все братя.

Пленникът се надигна.

— Хотентотите не признават банту за хора, не признават нито белите, нито жълтите, нито черните. Хотентот значи „истински човек“.

— Всички са хора — отвърна Херкулес. — И аз, и ти... Та кажи, брат, как да ти помогна... Ако ние не се подкрепяме, кой тогава...

Н'Круга отвори уста изумен.

— Да помогнеш? Тогава ме отвържи! Да избягам!

— Херкулес ще дойде с тебе.

— Още по-добре!

Херкулес опита да отвърже възела на въжето, с което бяха стегнати ръцете на Н'Круга, но се дръпна внезапно.

— Шефът ще ме убие.

— Не бой се! Той сега спи. Няма да чуе.

Гласът му стана мек, умоляващ:

— Братко, отвържи ме! Ще видиш после.

Херкулес пак пристъпи.

— Право е! Трябва да те пусна! И ти като мене — слуга на белите. Стига вече! Уж съдружници, а то — не слуга, ами роб... Херкулес се плаши от морския дявол, а той, шефът, иска да застреля бедния негр... По-добре далеч оттук...

И с решително движение развърза ръцете и краката му.

— Чакай тук! — поръча му той, като надзърна навън. — Ще отвържа лодката. Чукна ли два пъти в скалата, тичай при мен! Не преди това! Нека се прибере българинът...

— Добре! — кимна Н'Круга и притихна на пода, като се преструваше на здраво вързан.

Минаха няколко минути след излизането на Херкулес, най-дългите минути в живота на пленника. После вратата скръцна, стъпките на Богдан прокънтяха тежко и пак стана тихо.

Без да дочака сигнала, Н'Круга се изправи, пристъпи една крачка, две, три. Излезе, ослуша се.

А това?

Зад откритата врата стоеше гърбом Мак Фарен с някаква торбичка в ръка. В дъното на стаята зееше отворената каса. Значи, това

е тя, торбичката, за която спомена Рикардо! Пълна с диаманти! Милиони! И власт, и сила! Само едно движение, и ще бъде негова!

Н'Круга се озърна трескаво за някакво оръжие.

Но нямаше време.

Той стисна едно дървено столче, блъсна вратата и додето англичанинът се обърне, стовари столчето върху главата му. Мак Фарен рухна безшумно на пода.

Пири скочи, но Н'Круга го пресрещна само с крак и го стовари на леглото. После грабна като хищна птица скъпоценната си плячка.

От стената проехтяха сигналите на Херкулес.

На три скока Н'Круга излетя навън и се хвърли в лодката. Херкулес натисна веслата и загреба с всички сили към брега.

Н'Круга притвори блажено очи. Колко достижими изглеждаха вече голямата къща, верандата, яхтата и белите слуги... Само да не го зърне Мохамед, преди да стигнат брега. После е лесно — джунглата, братовчедът...

Изведнъж той прехапа дебелата си устна.

Каква глупост щеше да стори? Забрави силата на Мохамед бен Юсеф. Забрави, че Мохамед знае тайната му, с която досега го държеше в подчинение... Че знае за бомбата, която прати на дъното полицейската лодка... Най-голямата грешка на Н'Круга... Стига Мохамед само да се обади по радиото и край брега ще се втурнат глутници моторни лодки да го дирят. Хайки ще навлязат в джунглата. Няма да се измъкне. А за да продаде стоката, трябва да иде в града... Негър с торба диаманти... Пък и този, при когото опита да се свре, ще му пререже гръкляна, за да пипне съкровището му... Няма как. Ще не ще, пак при Мохамед, в бърлогата му. Ще си мълчи, няма да се издава, ще крие торбичката... Докато е жив Мохамед бен Юсеф, Н'Круга ще бъде в ръцете му... Виж, ако случайно умре, тогава... А колко весело ще бъде, когато Мохамед се изправи пред празната каса... Н'Круга ще вдига рамена и ще цъка с език, ще се чуди с него къде са се дянали камъчетата... Право, тъй е най-сигурно... Зад гърба на лъва е най-сигурно.

Той скочи, дръпна веслата от ръцете на Херкулес.

— Не! Не бива в джунглата!

— Защо? — озадачи се Херкулес.

— Там има полиция.

При тая дума Херкулес се разтрепера от уплаха.

— Тогава къде?

— При Мохамед.

— При Мохамед ли? Какво ще правя там?

Н'Круга го потупа по рамото.

— Той ще те позлати. Ще даде и на тебе дял от плячката.

Херкулес поклати глава.

— Не ща плячка! Нищо не ща! Само да се махна оттук! Да се върна там, в джунглата. Ще ме пусне ли Мохамед?

Н'Круга беше готов да му обещае всичко.

— Ще те пусне. Само да поискаш. Много ме слуша той. Щом му кажа: „Мохамед, това е приятелят на Н'Круга“, и ще те пусне.

Смутен, съвсем объркан, Херкулес обърна лодката.

XXXIX

Когато челюстите на акулата щракнаха на сантиметър от лицето му, Владо изкрещя в ужас:

— Ще кажа!

Мохамед бен Юсеф се изсмя отгоре:

— Значи, омекна! Да видим какво ще ни изчуруликаш?

Малайците изтеглиха въжето.

— Е?

Владо лежеше на палубата обезсилен, треперещ от преживяното. Какво да каже? Секрета на касата. Отде ще го знае? А трябва! Да отложи това изпитание... Минута, час...

Мохамед бен Юсеф го ритна с крак:

— Хайде, не ме бави!

Владо промълви задъхан първата дума, която му хрумна. Трябваше да печели време.

— Акваланг!

— Не е вярно! — изкрещя ненадейно Рикардо.

Владо се надигна.

— Отде знаеш?

Мохамед бен Юсеф също се обърна и впери в португалеца огнения си поглед.

— Наистина, отде знаеш? — процеди той през зъби.

— Опитвал съм касата — смутолеви Рикардо, но скоро се окопих. — Много думи опитвах... Не се отваря и с тази...

— А как се добра до торбичката?

— Торбичката... Нали казах? Касата беше отворена...

Арабинът се извърна отново към проснатия в краката му мъж.

— Какво ще отговориш на това?

Владо съобрази бързо:

— Рикардо, кажи думата „акваланг“ на английски по отделни букви.

Рикардо почна да изрежда:

— Ей-кей-ви-ей-ел...

— Стига! — прекъсна го Владо. — Сбъркал си. Не с „кей“ и „ви“, а с „кю“ и „ю“.

Мохамед продължаваше да го гледа подозрително.

— Добре! Скоро ще проверим. Ако лъжеш, мисли му — ще затанцуваш пак над акулите.

Рикардо повече не се обади, стократно съжалил за необмислената си намеса в разпита.

С мълчалив знак Мохамед бен Юсеф заповяда на малайците да отнесат пленника в кубрика. Беше му хрумнало нещо друго.

— Сега да си поговорим като приятели — наведе се той над него. — Искаш ли?

— Искам! — изпъшка Владо. — Но ми развържи ръцете!

Арабинът се направи, че не го чува.

— Казваш, че си пленник на оня дявол Мак Фарен. Истина ли е?

Владо кимна с глава. Какво ли му кроеше?

— Приятелят ти също?

— Да!

— Искаш ли да го освободиш?

— То се знае!

Мохамед се удари с ръка по коляното.

— Ето що! Още тази нощ ще те пратя в пещерата. Ще избиеш англичаните, а после ще освободя и двама ви.

Владо мълчеше.

— Ще ви дам и част от плячката. Поравно.

— Ако излъжа?

Мохамед бен Юсеф сви устни.

— Толкова ли глупав изглеждам? И да те пратя, ти ще ме слушаш, като кученце ще лежиш пред мене. Капитан Стрезов е в мои ръце. Ако ме излъжеш, ако избягаш — той ще нахрани акулите...

Владо възкликна ужасен:

— И той ли? Как успяхте?

Арабинът се засмя доволно:

— И той, разбира се...

— Пирати! — не успя да овладее яростта си Владо. — Какво искате от нас?

Мохамед бен Юсеф изръмжа:

— А вие по-добри ли сте? Вие, европейците! Моите деди са пирати, вярно е, грабили са, но със сила, с храброст — като мъже, гърди срещу гърди. А вие — с подлост: мисионери с кръстове, търговци с ракия, а зад тях — топовете...

— Има европейци и европейци, различни. Има араби и араби, също различни...

В този миг на палубата, в тъмнината се чу глъчка. Мохамед бен Юсеф изскочи навън. Изведнъж сърцето му замря. Възможно ли бе — привидение! Дух! Но мъртвите са мъртви. Тогава този...

— Н'Круга! Ти ли си?

Зъбите на негъра светнаха сред мрака в широка усмивка.

— Избягах! От Мак Фарен!

— А Рам-Синг?

— Уби го.

— Кой?

— Мак Фарен уби Рам-Синг.

Мохамед сметна бързо на ум. По-добре беше и двамата, но и тъй не е зле. Поне единият.

— А този зад тебе? — едва сега забеляза той в тъмното спътника му.

— Това е Херкулес. От бандата на Мак Фарен. Иде при нас.

Мохамед се намръщи недоволено.

— Пита ли ме?

— Той ме отвърза. Затова.

Мохамед се наведе към ухото му:

— Да не е пратен от оня дявол?

Н'Круга поклати глава, а Мохамед продължи да го разпитва нетърпеливо:

— Поне успя ли да проучиш пещерата? Как да я превземем?

— Трудно! — отвърна Н'Круга. — Цяла крепост!

— А как да се доберем до нея?

Н'Круга се замисли.

— Направо не може! Трябва с хитрост!

Рикардо се обади:

— Вижте що мисля аз! Ще разлеем край острова бидон нафта. Ще я подпалим с ракета. Онези ще се задушат.

Мохамед сложи ръка върху рамото му.

— Виждам, бива те! Заслужи си дела!

Рикардо се усмихна поласкан.

— Ще полегна малко — обади се Н'Круга с отмалял глас. — Капнал съм от умора.

— Само три часа! — отсече Мохамед. — Преди разсъмване трябва да свършим работата си.

Н'Круга влезе бързо в кубрика, без да забележи в мрака вързания пленник. От койката си се надигна Тенг-Си.

Негърът се смути, но бързо се окопоти.

— Иди на палубата! Слушай какво ще нареди капитанът. Утре преди изгрев ще разлеем бидон с нафта край острова. И край!...

Владо едва не се издаде. Значи, тъй — с огън, като лисици в дупка. Иначе не биха могли... Как да предупреди Богдан? Как да се измъкне?

Тенг-Си излезе навън, а Н'Круга, гърбом към Владо, клекна пред един сандък и измъкна нещо от джоба на панталона си.

В момента, когато притваряше капака на сандъка, на прага се изправи Рикардо.

— Стой! — прошепна португалецът с разтреперан глас. — Половината за мене! Иначе ще те издам!

Негърът скочи като ужилен. Дългите му ръце сграбчиха Рикардо за врата.

— Ах, ти! Бяло куче!

Рикардо, по-слаб от негъра, но затова пък пъргав като пантера, измъкна ножа.

Владо не видя как стана всичко. Изведнъж Н'Круга отпусна ръце, колената му се свиха и той падна по гръб без стон.

Рикардо застана прежълтял над безжизненото тяло. После запрати кървавия нож в ъгъла и тръгна като хипнотизиран към сандъка.

В този миг на вратата се показа Мохамед бен Юсеф. В ръката му блесна цевта на пистолета.

— Не мърдай!

Португалецът вдигна ръце и се извърна.

— Какво става тук? — изръмжа арабинът.

Рикардо мълчеше. Гърдите му се вдигаха и отпускаха често, задъхано. Той отвори уста да отговори, но от пресъхналите устни не излезе никакъв звук.

Владо се озърна.

Към него не гледаше никой. А ножът лежеше почти до него. Той го хвана с мъка, изви острието му към въжетата около ръцете си. Застърга нетърпеливо.

— Отговаряй! — изкрещя Мохамед бен Юсеф.

Рикардо посочи с пръст сандъка.

Арабинът надигна капака и извади торбичката. Опита тежината ѝ с ръка. Очите му блеснаха алчно, а върху мургавото му лице засия самодоволна усмивка. Португалецът възвърна смелостта си:

— Заварих го, когато я криеше в сандъка си. Искаше да ни ограби. За да не го издам, скочи да ме удуши. И аз... и аз... в самоотбрана...

Владо усети как въжето се изхлузи от китките му, след това сръза и взела около глезените си. Свободен, почти свободен! И с нож...

Той притихна на място в очакване на удобния момент...

Мохамед бен Юсеф пхна скъпоценностите в джеба си. В очите на Рикардо светна дива стръв, разочарование, безсилна омраза. Ръцете му се свиха в юмруци, тялото му се приведе напред.

Насреща му стоеше Мохамед бен Юсеф с торбичката, мечтата, смисъла на живота му. Дясната му ръка стискаше решително пистолета.

Ненадейно корабът се разтърси от силен тласък. Рикардо и Мохамед паднаха един връз друг, опитаха да се заловят за нещо, запълзяха по пода.

Тласъкът се повтори, потрети. На палубата се вдигна страшна глъчка — викове, ругатни.

Арабинът успя да се добере до вратата и повече по колене, пълзешком, излезе навън. Последва го и Рикардо.

Престаналите тласъци отново зачестиха, силни, енергични, но в същото време някак меки, притъпени, сякаш корабът се удряше в гумена скала.

Владо се спусна към вратата, измъкна се от кабината, като се блъскаше наляво и надясно, и изскочи на палубата. Обърканите хора се суетяха край него, препъваха се един в друг, ругаеха. Чуваха се резките заповеди на арабина, който се бе вкопчил в перилата, но никой не го чуваше в общата суматоха.

Без да се замисля, Владо се прехвърли през борда. Черната вода го обгърна... Когато изплува на повърхността, той забеляза на няколко крачки пред себе си някаква странна канара, обляна в бледосинкаво

сияние, която потъваше и изплуваше под „Старата сирена“ и я подмяташе като играчка върху светещия си гръб.

Ето, отпред — огромна уста, широк гръб, издигната гръбна перка и накрая, на петнадесет метра зад главата, гигантска несиметрична опашка.

Китова акула!

Спокойно, уверено, дори някак флегматично, без да се смущава от виковете на уплашените моряци, тя продължаваше да се чеше в корабния кил.

„Бъди благословена!“ — помисли си Владо и заплува в мрака натам, където трябваше да се намира островът... При всеки замах на ръцете му водата лумваше в бледи студени пламъчета, които се виеха край тялото му, разгаряха се, угасваха и отново лумваха.

А само след няколко часа нафтата щеше да пламне край острова с истински, всепомитащи пламъци, щеше да задуши неподозиращите хора... И Богдан...

По-бързо! По-бързо!

Нищо, че отеклите от възетата китки и глезени боляха, нищо, че не бе хапнал нито залък от сутринта!

Корабът изостана някъде в черния мрак, като не спираше да се клатушка над вълните. Внезапно силен гръм се понесе над океана. Някой беше хвърлил бомба върху китовата акула.

Владо се носеше напред със същия устрем. Вълните се плискаха пред очите му, смолисточерни хребети, наръсени с огнени светулки. Светнат — угаснат, светнат — угаснат. Безброй медузи, червеи, скариди искряха под него. Когато наблизко преминеше някоя рибка, те трепваха и се завъртваха лудо.

Отгоре върху черното кадифе на небето мигаха звездите. От време на време сред тях прелитаха снопове огнени метеори. Захвърлен сред безбрежния океан, подмятан от вълните, Владо сякаш изгуби представа за действителността. Над главата му висеше безконечна звездна бездна. Звездна бездна зееше и под него, додето проникваше погледът през разплискания прозрачен мрак, някакъв подводен „Млечен път“, неизмерима галактика от милиарди звездици — зелени, сини, жълти, бели.

Внезапно пред очите му избухна чудна кълбеста мълния, блесна втора, трета — и над водата запрехвърчаха, облени в призрачна

светлина, рой дребни калмари.

Близо до повърхността се показва самотна подводна скала, огряна от заревото на светещите бактерии. Владо сякаш се бе изправил над огромен аквариум, осветен с неонов лъчи. По неравното дъно пълзяха офиури, змиевидни звезди, върху чиито тела пламваха бледи оранжеви сияния — ту върху един, ту върху два-три лъча едновременно.

Съвсем неочаквано пред него изплуваха три акули. Застанаха пред лицето му неподвижно, като размахваха леко гръдните си плавници. Със затаен дъх Владо се взря в тях, уплашен и в същото време възхитен. Толкова красота! Сякаш не акули, обикновени хищни риби, а акули-привидения, облечени в огън, излъчващи в мрака синкави светли струи.

Внезапно нейде наблизко проехтя грозен, заплашителен звук, сякаш невидимо чудовище изскърца със зъби. Скърцането се повтори, още по-грозно, вдъхващо ужас.

Владо трепна. Доловили този неволен трепет, акулите се спуснаха напред. По навик човекът изкрещя под водата. Хищниците свиха назад.

Зловещото скърцане се повтори. Той се обърна назад. Нищо. А какво можеше да бъде? Дали не е калмар, някой дълбоководен гигант, тръгнал на среднощен лов?

Изведнъж Владо се усмихна. Та това е риба луна! Безобидна твар! Тя скърца така и плаши нощем моряците.

Поуспокоен, той отново пое напред. Но акулите, подушили безпомощна плячка, се върнаха повторно. Заобиколиха го, опитаха да го нападнат отзад, с обикновената акулска тактика — най-първо краката, после ръцете, после...

Той се обърна светкавично, нахвърли се в безразсъден порив насреща им. Друг изход нямаше...

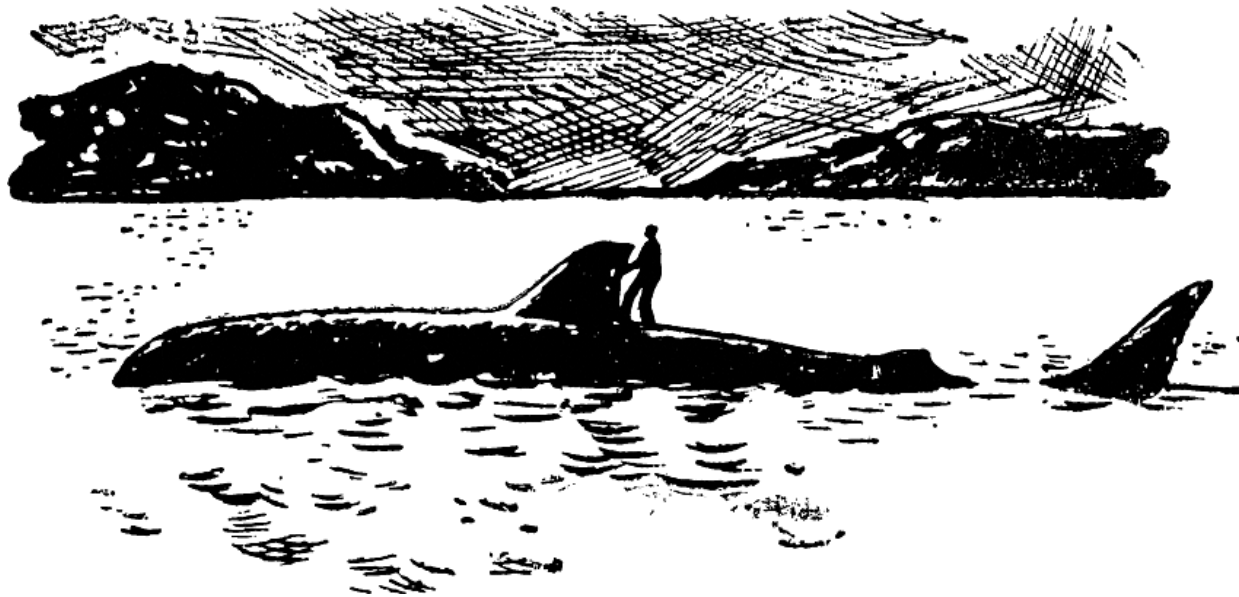
И тогава видя как от черната далечина бавно, уверено изплува един светящ облак, някакъв облак от фосфорна пара, приближи, догони го.

Владо едва не извика от радост.

Китовата акула!

Нямаше друг избор. На два скока той я настигна, когато преминаваше край него, величествена в своята чудовищност, и се метна на гърба ѝ, същинска изплувала подводница, в която се плискаха сините

пламъчета на вълните. Допълзя до щръкналия гръбен плавник, висок колкото самия него, и се простря по очи, задъхан от умора и уплаха.

Безобидният гигант се носеше уверено напред, нататък, където едва се открояваше на звездното небе черният зъбер на острова.

Някога — така гласи старинната полинезийска легенда — в далечна страна, на някакъв богат плодороден остров, само двама души, мъж и жена, тачели обредите на дедите си. При всяко новолуние те оставяли на брега кошница с кокосови орехи, месо и палмово вино. Морският бог прибирал тези дарове с първия си прилив. Но другите хора, заслепени от охолство и безгрижие, го забравили съвсем. Разгневен, богът надигнал вълните си, залял острова. Само двама души се спасили, мъжът и жената... Изпратена от бога, китовата акула изплувала от дълбините и ги подигнала на гърба си. Нещастниците се вкопчили в гръбната ѝ перка. Цяла нощ живият кораб ги носил така през побеснелия океан. Чак на разсъмване в далечината се появил сред белия пръстен на прибоя някакъв безлюден остров. Когато акулата доплувала до брега, мъжът и жената скочили от гърба ѝ. За награда морският бог ги довел в най-хубавото кътче на земята — Хавайските острови, царството на вечната пролет и на цветята... Там двамата заживели безгрижно, родили им се деца и внуци, които се намножили, пръснали се по другите острови...

„Морският бог! — помисли си Владо. — Дали ще спаси и мене?“
Хищните акули отдавна бяха изостанали в мрака.

Наоколо сред светещия залив, наподобил приказно млечно море, плуваха медузи: малки, като пръснати из водата въгленчета, и големи — разкошни многоцветни лампиони, които пулсираха ритмично, понесли се по своя черен път.

На стотина крачки вдясно заиграха делфини. Излитаха нагоре, профучаваха над водата — невероятни, приказно красиви, сякаш облечени в ризи от лунна светлина, ръсеци подире си сребърни капки, и изчезваха сред огнени водовъртежи. Излитаха нови и нови, стотици пъргави светещи животни. Закипя целият залив. Такъв невиждан огнен танц! Сякаш вихър, буря от неспокойни пламъци, раздухвани от лекия бриз.

И сред него, замаян от нереалността на ограждащия го свят, Владо се носеше върху гърба на морския гигант.

XL

Пири се надигна от леглото, където го бе тласнал Н'Круга. Главата му бучеше, пред очите му се въртяха огнени кръгове, краката се подгъваха.

Той достигна с мъка приятеля си, който лежеше безжизнен на пода.

— Херкулес! — провикна се Пири с глух глас.

Вместо негъра на вратата се изправи Богдан. Щом видя прострения на пода човек, той грабна каната с вода и я изля върху главата му.

Мак Фарен отвори очи, загледа недоумяващ двете приведени лица. Изведнъж зениците му се заковаха в зиналата празна каса.

— Диамантите! — изхриптя той и простря напред ръце. — Къде са?

Пири отговори унило:

— Отмъкна ги Н'Круга. Но сега това не е най-важното.

И повече на себе си добави:

— А може би е по-добре...

Мак Фарен опита да се изправи.

— Лодката! Пригответе лодката! Ще го догоня...

Богдан изтича навън, но се върна след една минута.

— Няма я! Изчезнал е и Херкулес!

Мак Фарен простена:

— Значи, заедно! Заговор!

Мълчаливо, подтиснати от новия удар, Пири и Богдан го отнесоха на леглото и внимателно подложиха възглавницата под главата му.

— Боли! — изпъшка раненият, като стисна челото си с пръсти. — Тъй боли... И всичко напразно! Всичко! А да знаете колко ми струва!

Богдан постави върху темето му, където бе попаднал ударът на Н'Круга, намокрена кърпа. После отведе и Пири до леглото му, седна на столчето сред пещерата и се замисли.

Няма що, добре се нагласи сред двама ранени и отвред врагове. А единственият приятел се лута някъде из джунглата...

Мак Фарен продължи да говори унесено:

— Защо все така? Защо все неуспехи? Какво не съм опитал? Да знаете, само да знаете... Беден бях и все пак постъпих в морското училище... В класа бях пръв — и в спорта, и в учението, във всичко. Блестящо бъдеще се откриваше пред мен — успех, богатство... Медузата беше посредствен ученик, направо некадърник...

Богдан, който слушаше разсеяно тази изповед, унесен в своите тревоги, погледна съчувствено към него.

— Не говоря само от омраза — продължи Мак Фарен. — Другите го бяха кръстили така: Медуза! Не аз. Такъв беше той, и физически, и душевно — медуза! Едър на ръст, бял, рус, но някак отпуснат, женствен. Красив наистина, но женствено красив — закръглен като красавците по илюстрираните картички... А по душа — истински подлец... Доносник, подлизурко. Не само другарите, дори офицерите едва го търпяха... Но имаше друго, знаеха го всички, беше богат, от семейство на милионери... Следваше морското училище така, за слава, стара фамилна традиция... Медуза — а ме унищожи...

Грохотът на вълните ехтеше монотонно, глухо в тишината през дебелия варовита стена. Сякаш освен този каменен къс сред океана и шумящите вълни не съществуваше нищо друго. Така странно успокояващо и заплашително в същото време, грозна тревожна празнота.

Мак Фарен говореше, възбуден от безпомощността си, от несполуките, които се бяха стоварили върху плещите му, от престъпленията, които тежаха на съвестта му...

— Обичах едно момиче... Естествено, най-хубавото момиче на света... Джейн... Щяхме да се оженим, но бяхме много млади... Когато свършихме училище, избухна войната... Веднага постъпих доброволец. Смятах, че това е задължение на всеки добър англичанин... Отидохме всички. Само Медузата остана на острова. Някаква болест... И докато аз потопявах германските подводници, докато разчиствах минните полета, докато минирах германския бряг всеки миг на косъм от смъртта, той... Смятах, че браня родината, че браня и нея, Джейн, а то — аз съм бранил Медузата, бранил съм този, който ме ограби...

Той спря за малко да си поеме дъх.

— Когато най-сетне се върнах, разбрах защо писмата й напоследък не достигаха до мене... Тя се бе омъжила... Какво можех да

сторя? Преглътнах, подирях работа... Но кой господар е луд да дава работа на такива като мене... Та всъщност вече не бях годен за нищо... Четири години бях играл само на криеница със смъртта. Друго не знаех... Останах водолаз... Вадих кораби, търсех нефтови залежи под морето... И струваше ми се, че съм забравил... Докато ги срещнах... Прибирах се с момчетата от работа, откъм пристанището... Бях лошо облечен... От магазина излязоха двама: той и тя... Идеше ми да потъна в дън земя... Медузата ме позна... „Как си, Джордж? Да те запозная, жена ми.“ Джейн се смути. Аз мълчах. А той сякаш не забелязваше нищо. Знаех, че се подиграва с мен. Плащаше си за някога, за училището. Потупа ме по рамото: „Не ми изглеждаш добре. Каква ти е заплатата?“ Бях идиот, че му казах. Той се разсмя: „Та моят шофьор получава повече! Я напусни и ела при мен шофьор!“ И без да го питам, добави: „Както знаеш, аз съм директор на Диамантения синдикат. Все ще мога да помогна на стария си приятел...“ Трябваше да му стоваря един в самодоволното лице, а не го направих... Стоях слисан, вцепенен. Такава обида... От тоя ден се пропих. Пиех от сутрин до вечер. От пиенето заболя и стомахът... Язвата... Вече никъде не ме искаха. Представяте ли си — пиян водолаз? И един ден открих диамантите. Съживих се. Животът ми отново доби смисъл... Значи, и аз можех да имам пари... Можех да отмъстя... Да спечеля отново и нея, Джейн... По цели нощи не спях. Мечтаех. Предвкусвах насладата на отмъщението. Щях да го опропастя. Защото моето находище е по-богато, знаех, най-богатото в света... А то... Медузата ме смаза...

Мак Фарен се надигна на лакти. Очите му блестяха отчаяно и диво.

— Защо все така? Все богатият — по-силен...

Богдан пошепна тихо:

— Вие искате да се борите срещу злото с неговите оръжия. Срещу богатството — с друго богатство... Уж срещу богатството, а всъщност пак за богатство... Разбирате ли ме?

— Не! — поклати глава Мак Фарен. — Но продължавайте! Искам да чуя какво ще ми кажете вие.

Богдан млъкна. Не, нямаше смисъл. Нямаше да го разбере.

Изведнъж Мак Фарен стисна ръката му.

— Идете си вече! Няма да ви задържам. Не искам да загинете и вие. Стигат ми другите...

В този миг някой заблъска с юмруци по железната врата. Богдан изтича навън.

— Кой е? — запита той.

— Владо! Отвори веднага! Идат!

Богдан вдигна резето.

— Пригответе се! — изкрещя от вратата задъхан Владо. — Бягайте веднага!

— Но какво има? Разправи! — посрещна го приятелят му.

— Избягах от „Старата сирена“. Може би след пет, десет минути ще разлеят около острова бидон с нефта и ще я запалят... Дотогава трябва да сме далеч...

На вратата се изправи Мак Фарен.

— Ясно! Друг изход няма! Пригответе аквалангите!

Влезе в склада и взе две екипировки.

— Да бягам. Пред него! Пред Медузата!

Отвън долетя бръмченето на мотор, досадно, заплашително като чудовищна оса.

— Бързо! — подкани ги Владо.

Само след минута четиримата напуснаха пещерата. Богдан и Мак Фарен придържаха изтощения Дъглас Пири.

Въздухът беше наситен със задушливата миризма на разлятата нефта. Моторът бръмчеше настойчиво, съвсем близко.

Мак Фарен спря на първото стъпало.

— Благодаря ви! — промълви той тихо. — Не заслужавам... Такъв като мене... Как ще откупя вината си пред вас...

— Бързо! — прекъсна го Владо.

През отвора на тунела, над далечния хоризонт, се виждаше настъпващият изгрев, мек, сребрист здрач, който извираше от безкрая и потичаше върху смолисточерния гръб на океана.

Изведнъж водата пламна. Огнените езици близнаха водната повърхност и избухнаха в ослепителен пожар.

Четиримата се потопиха под водата едновременно. Отдолу зееше черната бездна, а отгоре пламтеше някакво кърваво небе, зловещо, сякаш бе пламнала цялата вселена. Червените отражения пронизваха водните пластове, играеха по скалите, обливаха в сатанинските си сияния кораловите храсти. И грозно, и страшно! Повече сън, трескав кошмар, отколкото действителност!

Уплашените риби, окъпани в кървавото зарево, бързаха към дълбините; коралите свиваха цветовете си и се превръщаха в безжизнени вейки; морските звезди замираха неподвижно върху плячката си. Само раците надничаха тревожно из пукнатините, като не спираха да се заканват някому с многобройните си челюсти.

Леко, неусетно, четиримата плувци се носеха под водата, подалеч от пламтящия остров, на юг, към скалистия бряг.

Пожарът изостана назад. Над главите им отново надвисна обикновеното подводно небе, оловноблестяща коприна, тежка и неспокойна, нагъната от прелитащите едри гънки. Една след друга вълните преминаваха по своя път, все по-светли, все по-блестящи, а по разплисканите им върхове просветваха рубинените искри на слънчевите отблясъци.

Ето и отвесния каменен масив на брега, осеян с безброй зинали пещери. Сега можеха да изплават. Бученето на неприятелския катер беше заглъхнало отдавна. Вече нямаше опасност. А горе, на сушата, Мохамед нямаше да ги преследва. Не би изоставил кораба и съкровището си.

В този миг някаква сянка премина над главите им. Водолазите дигнаха очи. Сред сивия блясък на разсънващото се море приближаваше бавно, но уверено исполинският октопод. Седемте му пипала, разперени като гигантски хищни пръсти, преграждаха пътя за бягство нагоре. А бегълците имаха само по един къс харпун, три жалки пръчки срещу великанската мощ на нападащото чудовище. В бързината Мак Фарен бе успял да закачи на пояса си две бомби, но как да достигне с тях туловището на врага, как да излъже петметровите дебнещи пипала?

Нямаше изход. Единственото око на звяра засвятка нетърпеливо в зелени и червени преливащи огньовете.

Мак Фарен побутна с ръка другарите си, освети с фенерчето съседната пещера и скоро четиримата хлътнаха в черния отвор. Подире им попълзяха като възел от гигантски змии пипалата на октопода.

По-навътре! По-навътре!

Тунелът се стесни. Две мурени се стрелнаха уплашени навън, а обезумелите от страх мъже продължаваха да се примъкват в мрака.

Богдан усети как някакво студено тяло, подобно на лигав гумен маркуч, залепна за глезена му. Той се извърна и замахна с ножа. Наистина — гума! Ножът отскочи, без да причини на врага му никаква рана, но пипалото все пак поотпусна хватката си. Повече не беше нужно! С рязък тласък Богдан откопчи крака си и се свря при другарите си.

Тунелът скоро свърши, задънен от каменната скала. Бегълците спряха. Сблъскаха се един в друг.

Дали хитрото зло животно можеше да намъкне в тясното отворстие жилавото си тяло? Дали безпощадните му пипала можеха да достигнат треперещите хора и да ги извлекат един след друг навън към скърцащия клон? Дали...

Пири дишаше учестено. Мехурите клокочеха неравномерно, почти непрестанно около него. Мак Фарен освети манометъра му. После се извърна и с очи сподели със спътниците си новата тревога. В трескавото си дишане болният бе изчерпал много скоро въздуха от апарата. Задушаваше се. Гърдите му се свиваха и разпускаха в мъчителни спазми. Щеше да издържи още няколко минути. Не повече.

А безобразните неуморими пипала шареха нейде около тях, алчни и безпощадни.

XLI

Капнали от умора след страшното премеждие, капитан Стрезов и другарите му спаха непробудно цяла нощ. На разсъмване капитанът изведнъж скочи на крака, готов да посрещне новата опасност. От дъното на лодката стърчеше острият озъбен меч, наследен от рибата-трион, след като акулите я бяха разкъсали.

Зората настъпваше бързо, както става в тропиците, все в шест часа. Сиянието на изтока се разгаряше, плъзваше по небосвода, запалваше гълъбовата му завеса. Пламваше и океанът — отначало страхливи искри тук-там по върховете на вълните, после с разгарянето на небесния огън отделните огнища лумваха, сливаха се и неусетно целият океан се покриваше със златен каймак.

Нейде наблизко, на не повече от една миля, приближаваха няколко моторни лодки.

Стрезов насочи далекогледа. И там, сред огненото море, съзря черните силуети на три брегови канонерки.

Значи, тъй, откриха го! Успяха!

Той разтърси боцмана, дръпна матроса.

— Ставайте! Преследват ни!

И докато те, още неразсънени, се суетяха в краката му, капитанът сам издърпа котвата и запали мотора. Лодката затрепера. Стрезов я насочи бързо към брега. Водата все се чернееше. Тъмната мътилка на нощта още не се бе утаила към дълбините. Подводните скали се потулваха коварно под вълните, но Стрезов беше решил. Каквото и да стане, трябваше да се спаси, за да продължи пътя си, да свърши това, що бе намислил. Достатъчно го бе забавила борбата с рибата-трион.

От общия масив на брега се откри самотна скала, обливана от всеки пристъп на вълните. Капитан Стрезов преведе уверено моторницата, закри я зад скалата, угаси мотора.

Шумът на малката ескадра се усиливаше, приближаваше. Капитан Стрезов надзърна над скалата, която го прикриваше от преследвачите му. Трите канонерки пореха бързо вълните. Командирите им оглеждаха

брега с далекогледите. Прислугата на оръдията и картечниците стоеше в пълна готовност. Мерачите стискаха ръкохватките, обърнали очи към офицерите, готови в миг да изпълнят заповедите им.

— Толкова ли ги изплашихме! — промълви повече на себе си капитан Стрезов, като се смъкна бързо долу, при другарите си. — Три канонерки за трима души?

Другарите му свиха рамене. Какво да отговорят?

— Такава чест! — подметна боцманът и млъкна.

След малко корабите свърнаха в открито море. Бумтежът на витлата им заглъхна.

Стрезов отново запали мотора.

— Ще пълзим край брега! — реши той. — Ако се покажат пак, все ще можем някак да се укрием.

И поведе умело моторницата край подронените скали, в които продължаваха да се блъскат запенените вълни, да ги стържат с прозрачните си нокти — песъчинка след песъчинка — тъй от векове...

Внезапно се чу ново бръмчене и додето бегълците се опомнят, над главите им прелетя самолет, завъртя се в кръг и продължи на юг.

— Нима и самолет! — изруга капитанът. — Сега вече няма отърване!

За връщане не можеше да се мисли. Имаше само една надежда — да превари преследвачите си, да стигне до острова, който се намираще съвсем наблизо, ей там, отвъд оня скалист нос.

Той включи мотора с последна скорост. Лодката се разтресе. Витлото зави като сирена. Кърмата потъна, а носът се вдигна високо, сякаш се хлъзна над вълните. Отстрани се дигнаха две плющящи стени като гигантски отломки от меко, гъвкаво стъкло, а назад се проточи бухнала резедава опашка.

Слънцето, огромно разжарено кълбо, подскочи над хоризонта. Морето просветна — невероятна амалгама от олово и злато. Над света засияха две слънца — истинското слънце и неговото набръчкано отражение. Лъчите им се хлъзнаха над вълните, избърсаха мрака от скалистите ровини. Птиците се разлетяха с крясък.

Когато лодката заобиколи владения в морето нос и навлезе в залива, капитан Стрезов не можа да сдържи вика си.

Островът гореше. Високи разлюлени пламъци го обграждаха отвред, облизваха стените му. Черният му опушен конус ту изчезваше,

ту отново изплуваше, зловец и настръхнал сред огнените вълни.

Морските течения бяха разкъсали разлятата нефта и сега на стотици метри от кораловия остров пламтяха сред водата отделни самотни огнища, безреден архипелаг от горящи островчета, които едно по едно затихваха, избухваха с последни пламъчета и угасваха. Тежък дим, нетърпимо задушлив, се стелеше над залива като черна мъгла, в която лумваха кървавите сияния на догарящия пожар.

Значи — късно!

Късно!

Капитан Стрезов се отпусна отчаян на седалката. Свали фуражката. Избърса с длан челото си.

В този миг някакъв катер сви край острова и се насочи към отсрещния бряг. Отзад забучаха други мотори.

Откъм океана приближаваха с пълна пара трите канонерки, разпенили вълните.

XLII

Владо мислеше трескаво. Така не можеше повече! Рано или късно въздухът щеше да свърши! И тогава?

Какво трябваше да направят? Как да прогонят дебнешото чудовище?

Пипалата, нанизани с по два реда бели вендузи, се намъкваха все по-навътре към скупчените безпомощни хора.

А трябваше!

Той замахна с харпуна. Засегнатото пипало отскочи, но съседното се изви, грабна оръжието му и го измъкна навън.

Да хвърли бомба?

Не! Та тя ще избухне вътре в пещерата — няма начин да се запрати по-далеч.

Изведнъж Пири се сви конвулсивно, апаратът му престана да изпуска мехури.

Тогава Мак Фарен откачи ремъците на акваланга си, пое дълбоко въздух, дръпна мундщука на Пири и втикна в устата му своя мундщук.

После откачи от пояса си бомбата и решително се спусна сред кичура на дебнешите пипала, които мигновено го отвлякоха навън.

Докато другарите му схванат какво е станало, докато се досетят за смисъла на саможертвата му, тресна гърмът. Взривната вълна ги блъсна навътре, натика ги до дъното на тясната дупка, смаза дробовете им, после всичко утихна.

Пири се бе свестил отново и с дълбоки ненаситни вдишвания изчистваше дробовете си от набраната отрова. Очите му се озъртаха наоколо смутени, недоумяващи. В припадъка си той не беше разбрал какво бе станало.

Владо излезе пръв навън.

Наоколо, в гълъбовия здрач на разбуждащото се море се премятаха убитите риби. А долу на дъното се бе проснал като гигантски зеленикав парцал разкъсаният труп на октопода.

От Мак Фарен нямаше ни следа. Само един гумен плавник лежеше върху белия пясък до безжизнено отпуснатите пипала на чудовището.

Богдан извлече от пещерата безпомощния Пири. Владо го подхвана от другата страна. Така двамата го изнесоха над водата.

Заловиха се за една ниска скала и се измъкнаха върху гърба ѝ, обрасъл с гъсти жълти водорасли и цели гроздове дребни миди.

Пири свали мундщука.

— Къде е Джордж?

В този миг Богдан видя „Старата сирена“, която се носеше към брега с бясна скорост. Той грабна ранения англичанин през кръста и го повлече нагоре по скалистата площадка, която бе надвиснала над запенения прибой.

— Мак Фарен... Няма го... Пожертвува се... За вас... И за нас...

Пири се изтръгна от ръцете му.

— Не! Вие бягате! Аз не! Аз ще го потърся долу, той не е умрял... Може би само е зашеметен...

Изведнъж залая картечница. Куршумите зачаткаха по скалите.

С тих стон Пири се свлече върху тесния каменен корниз.

XLIII

Херкулес се боеше, ужасно се боеше. От всички, от всичко: и от Мак Фарен, и от червенокосия Хари, и от Мохамед бен Юсеф, и от октопода. Какво щеше да стане с него? Защо не го пуснаха, както обеща Н'Круга? Защо го помъкнаха със себе си към горящия остров?

През целия си тежък живот измъченият негър не бе преживял толкова страх... Дори и тогава, когато го гонеше Червенокосия.

Но сега беше друго. Отсреща на скалата стояха безпомощни, живи мишени срещу безпощадното дуло на картечницата, единствените бели хора, които се бяха отнесли човешки с него и го смятаха човек като тях.

Нещо по-силно от разума, по-силно от страха му, нещо, за което той не можеше да си даде сметка, подобно на това, което бе станало някога в мината, някакъв неосъзнат порив го изправи от ъгъла под рубката, където се бе свил смутен и отчаян. С един скок Херкулес изтръгна леката картечница от ръцете на Мохамед и я запокити във водата.

А сега?

Мохамед се извърна рязко. Рикардо изтича от кубрика. Малайците извадиха крисовете от саронгите.

Ето и сега, както тогава, в мината, Херкулес реши мигновено. Гигантският му юмрук се стовари в лицето на арабина, който бе измъкнал пистолета си. Лявата му ръка отблъсна настрана връхлитащия Рикардо.

Малайците се хвърлиха отгоре му с рев, увиснаха като грозд върху рамената му. Херкулес се спря за миг неподвижен, непоклатим като колос.

После, натоварен с тази жива грамада, виеща и удряща купчина от човешки тела, той пристъпи крачка, две, три, изпънал като мангрови коренаци могъщите си мускули, достигна отсечената кърма над водолазната стълба и се хвърли в морето.

Изненадани от станалото, долу под водата, нападателите го пуснаха. Той им нанесе няколко зашеметяващи удара с ръце и крака и

побягна навътре в морето.

Мохамед се изправи бързо. Тръсна глава и грабна изпуснатия пистолет. Проехтяха два гърмежа, повече наслука, натам, където бе потънал негърът.

После се обърна към брега. Дватама българи се бяха скрили зад скалите.

Трябваше да ги догони на сушата. Прекалено много знаеха. Той скочи в кабинката и изкрещя:

— Пълен напред!

Тогавя завиха сирените на канонерките. Мохамед се извърна като ранен звяр. Бойните кораби се носеха насам с бясна скорост. Пътят за бягството беше отрязан.

— Стоп, машина! — заповяда той, като скръцна със зъби.

Канонерките намалиха ход. На картечниците стоеше в бойна готовност прислугата. Артилеристите чакаха зад оръдията.

„Навярно не дирят мен!“ — опита да се успокои сам Мохамед.

От мостика на средния кораб прогърмя през рупора гласът на командира:

— Мохамед бен Юсеф да се предаде без съпротива! В противен случай ще потопя катера!

Мохамед се извърна към Тенг-Си.

— Веднага! Белият флаг!

Канонерките приближаваха заплашително. А встрани от тях се носеше към брега една малка моторница.

Мохамед видя как Херкулес се прехвърли в моторницата.

— Мръсник! — изруга гневно той. — Друг път ще ми паднеш!

Време за губене нямаше. Уплашени, неспокойни, хората му се взираха в полицейските кораби, които ги обграждаха като в капан.

Мохамед се вмъкна в кабинката си и грабна скъпоценната торбичка.

Сега накъде?

Зад кърмата се поклащаше вързаната лодка.

Той притича по стълбичката, спусна се в лодката и натисна веслата. Издебнал го навреме, Рикардо скочи от борда и заплува към него.

— Чакай! Заедно! — провикна се той.

Вместо отговор Мохамед изпразни пистолета насреща му. Рикардо изчезна. Но след минута изплува незабелязано от другата страна на лодката и се прехвърли през борда ѝ. Арабинът не свари дори да се обърне, когато дългият водолазен нож на португалеца се заби в гърба му. С грозен рев Мохамед бен Юсеф се люшна назад, преметна се и потъна сред вълните.

А диамантите?

Рикардо мигновено се хвърли след него.

Ето! Под премятащия се груп на арабина бързо потъваше към дъното скъпоценната торбичка.

Рикардо загреба лудо надолу. Догони я. Още малко, още малко! От синкавия полумрак се надигна близкото дъно, толкова познатият подводен пейзаж, неравна ливада, обрасла с морски треви и разноцветни хростчета корали.

Торбичката легна върху дългите шипове на един морски таралеж, които се размърдаха неспокойно.

Рикардо се насочи натам, грабна я и я притисна здраво към гърдите си.

Най-после негова! Само негова!

Изведнъж от зеленикавата мъглявина изплува ранената акула-чук, по-право долетя като изстреляна торпила, побесняла от болка и глад. От устата ѝ все още стърчеше дръжката на забития харпун.

В бесен порив тя се насочи към плувеца, който неволно отстъпи назад пред тази дива ярост. Стъпалото му се опря в нещо меко, лигаво и — в следния миг...

Тряс!

Обезумял от болка, португалецът се обърна, забравил акулата, забравил дори диамантите.

Мощните челюсти на гигантската тридакна бяха захапали крака му.

Мида-убийца! — тъй я наричат водолазите.

Рикардо разбра. Това беше краят! Веднъж захапал, този адски капан не пуска, не пуска... В безумна и безсмислена ярост той взе да мушка с ножа си в тясната пролука между двете черупки. Напразно. Те се стегнаха още повече.

Въздухът му се свършваше.

XLIV

Капитан Стрезов долепи моторницата до самата скала. Богдан и Владо излязоха от закритието си и с два скока се озоваха до него. В очите на капитана блестяха сълзи. Искаше му се да ги прегърне, да ги разцелува като синове, но не можеше да направи това, та той беше мъж, при това капитан, суров моряк, затова изруга по моряшки:

— Хлапаци! Аз ще ви наредя, като се приберем!

После приближи лодката към каменния корниз, за да вземат трупа на Дъглас Пири.

— В каква каша ме забъркахте! Рапорт ще подам! И никога да не съм ви видял на кораба си! Такива земноводни! Като че ли над водата има малко опасности, та ще ги дирим и долу...

И все тъй с мърморене, едва скриващ под сърдития вид неударжимата си радост, обърна лодката назад. А в гърдите му нещо напираше, тъй му се искаше да вика, да пее, да танцува — нищо че е стар, нищо че е капитан...

— На моите години да скачам от прозорци, да бягам от участъци, да се бия с риби...

И посочи челюстта на рибата-трион, която стърчеше от дъното — все тъй заплашителна, всяваща страх.

— Какъв хубав екземпляр! — възхити се неволно Богдан. — В нашия музей нямаме такъв.

Полегнала на борд, лодката зави рязко назад, разпени вълните.

От командирската канонерка загърмя металическият глас на рупора:

— Капитан Стрезов, молим ви, отбийте се при нас!

Капитан Стрезов стисна устни. Да бяга ли пак? Не! Нямаше смисъл! Безнадеждно! Само тъй нахалост щеше да рискува.

Херкулес промълви уплашен:

— Скрийте ме! По-скоро! Не искам на този полицейски кораб! Не искам! Страх ме е от Червенокосия.

Владо се опита да го успокои:

— Червенокосия не е моряк.

— Нищо! — трепереше Херкулес. — Все полиция... Скрийте ме...

Капитан Стрезов му подхвърли с една ръка брезента на лодката.

— Мушкай се под пейката! Омотай се с това!

След няколко секунди Херкулес се сгъна в дъното, притаи се, сякаш спря да диша.

Капитан Стрезов изви кормилото и прилепи моторницата до стълбичката на канонерката. На палубата беше строен плененият екипаж на „Старата сирена“, неколцина посърнали, намръщени хора с белезници на ръце.

Командирът на бойния кораб се приведе от борда.

— Капитан Стрезов, натоварен съм да ви обясня всичко, а извинение за неприятностите, които ви причинихме, ще ви бъде поискано по официален дипломатически път.

— Охо! — вдигна вежди Стрезов. — А сега свободен ли съм?

— Разбира се! — отговори командирът. — Станало е недоразумение. Властта е била подведена от тая разбойническа банда...

И като посочи пленниците си, добави:

— Контрабанда, грабежи, убийства! По-право две воюващи банди, Мак Фареновата и Мохамедовата, между които за нещастие сте попаднали. Но добре, че престъплението беше разкрито навреме от частното детективско бюро на Диамантения синдикат. То ни насочи насам.

Владо побутна с лакът приятеля си.

— Чуваш ли кой? Синдикатът!

Командирът на канонерката се поклони още веднъж.

— Радвам се, че успяхме да предотвратим последното им престъпление, да запазим живота ви, вашия и на младите ви приятели. А сведенията гласяха, че сте убити...

Стрезов вдигна ръка до козирката.

— Благодаря ви!

После посочи трупа на Пири.

— Последната жертва. Англичанин. Няма ли да го вземете за погребване в родината му?

Командирът се разпореди веднага и трима моряци изнесоха на палубата безжизненото тяло.

Когато лодката се отдели от борда на канонерката, Богдан пошепна с пресъхнали устни:

— Клетникът! Най-сетне намери покой.

И поклати унило глава.

— Значи, тъй... Медузата постигна целта си. Двоен удар. Унищожи всички... И врагове, и съучастници... Всички, които знаеха за диамантеното находище.

Владо подметна:

— Не е допускал само, че ние ще се спасим. Нали чу какво каза командирът — сведенията гласели, че сме убити...

— Всъщност това за тях няма особено значение — прекъсна го биологът. — Ние не сме опасни. Нямаме право да закупуваме периметри.

Херкулес се измъкна боязливо изпод брезента и се огледа тревожно.

Стрезов седна до него.

— А сега, приятелю, къде да те свалим? На кой бряг?

В очите на негъра се четеше пълна безнадеждност.

— Няма къде. В мината чака Червенкосия, на пристанището — детективите на синдиката... Няма живот за Херкулес...

— Тогава?

Ненадейно черният гигант се хвърли в краката на Богдан.

— Защо не вземете Херкулес с вас? Вие не гледате кожата, а сърцето.

Богдан се обърна към капитана с питащ поглед.

Стрезов се замисли, после кимна с глава.

— Няма що!

Негърът изведнъж се съживи, сгъна бързо брезента, нави въжетото на котвата и седна отгоре му, сякаш цял живот е бил все с тях.

Без да обръща глава, стиснал здраво кормилото, капитан Стрезов запита:

— А следващият ни рейс?

Владо се досети какво иска да му каже, но се направи, че не разбира.

— Какъв рейс?

— Къде ще ходим следващия път? — сопна се капитанът.

Тримата се разсмяха.

— Заедно ли? — закачи го пак Владо.

— Заедно я! Как ще пусна сами такива хлапаци?

Богдан се замисли.

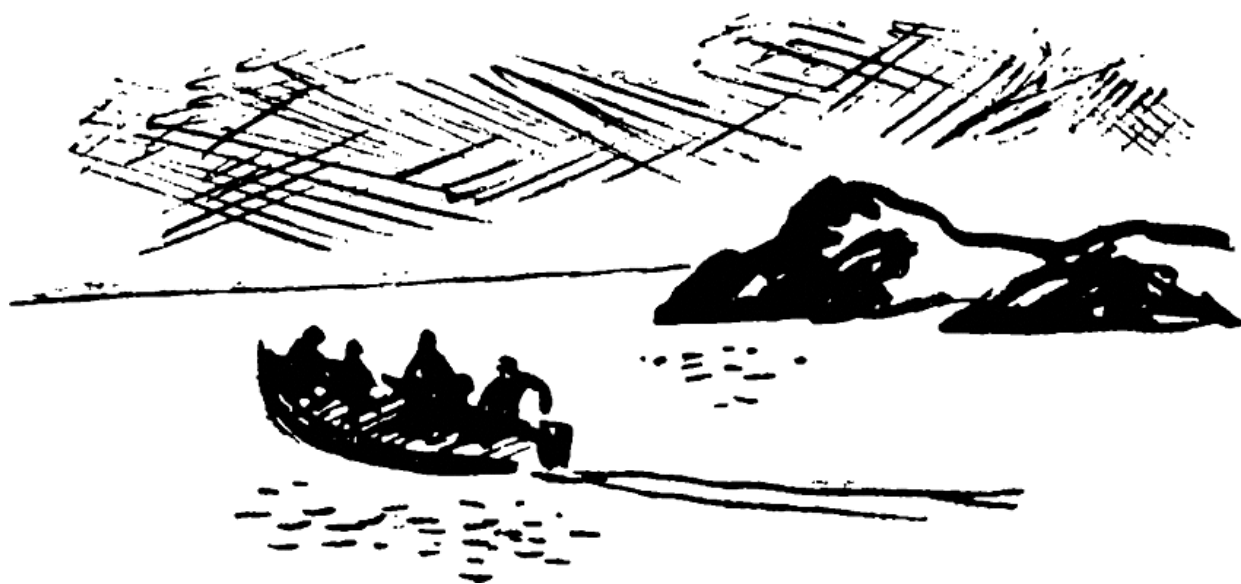
— Пак тук — рече той. — Трябва да разкрия тайната на залива...

Да проуча напълно това чудотворно водорасло...

Неусетно Островът на пиратите издробня, изостана в далечината. Избледня, потъна зад хоризонта и Заливът на акулите. Наоколо се ширна безкрайният океан, огромното неспокойно чудовище, по чийто потръпващ гръб просветваха като златни люспи ослепителните отблясъци на слънцето. Прехвъркаха орляци летящи риби, сякаш запокитени скъпоценни камъни. Наблизо лудуваха делфини, две сини акули се стрелкаха редом с лодката, необезпокоявани от воя на мотора, и остриите им перки разрязваха вълните.

Красиви, зловещо красиви сред течния лазур!

Животът в дълбините кипеше както и преди — преди хиляди, милиони години, — сякаш нищо не бе станало.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.